

TALOUSARVIO 2020 JA TALOUSSUUNNITELMA 2021 - 2022

Kaupunginvaltuusto 9.12.2019 § 110

Havainnekuva Terveyskampus

Sisällysluettelo

1	TALO USSUUNNITELMAN PERIAATTEET JA TEHTÄVÄ	5
2	TALO USSUUNNITTELUN YLEISPERUSTELUT JA KEHITYSNÄKYMÄT	6
2.1	Yleinen taloudellinen kehitys	6
2.2	Varkauden kaupunkistrategia	7
2.3	Varkauden kaupungin organisaatiokaavio	8
2.4	Varkauden kaupungin talous	9
2.5	Väestö, työllisyys ja asuminen	11
2.5.1	Väestön kehitys	11
2.5.2	Työllisyys ja työpaikat	13
2.5.3	Asuminen ja asuntotuotannon kehittäminen	16
2.6	Talousarviovuoden 2020 ja taloussuunnitteluvuosien 2021–2022 kehittämishankkeet, elinkeinotoiminnan ja kuntien yhteistoiminnan kehittäminen	16
2.6.1	Osallistuva budjetointi / osallisuus	18
2.7	Taloussuunnittelussa huomioitavat lainsäädäntömuutokset	19
3	TALO USARVIO 2020 JA TALO USSUUNNITELMA 2021–2022	24
3.1	Taloussuunnittelun lähtökohdat ja muutokset	24
3.2	Henkilöstö	25
3.3	Henkilöstö ja henkilöstösuunnitelma	25
4	TALO USARVION SITOVUUS JA MUUT MÄÄRÄYKSET	28
4.1	Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet ja käyttösuunnitelma	28
4.1.1	Täytäntöönpano-ohjeet	28
4.1.2	Käyttösuunnitelma	28
4.2	Talousarvion sitovuus	29
4.2.1	Käyttötalous	29
4.2.2	Tuloslaskelma	29
4.2.3	Rahoituslaskelma	29
4.2.4	Investoinnit	29
4.2.5	Ottolainaus	29
4.2.6	Antolainaus ja takaukset	29
4.2.7	Lautakunnat	30
4.2.8	Talousarviomuutokset	30
4.2.9	Hankinnat	30
4.3	Sisäinen valvonta, tarkastus ja riskien hallinta	30
4.3.1	Sisäinen valvonta	30
4.3.2	Sisäinen tarkastus	32
4.3.3	Riskien hallinta	32
5	KONSERNIOHJAUS	35
5.1	Konserniohjauksen periaatteet	35
5.2	Varkauden kaupungin tytäryhtiöt	36
6	TULO SLASKELMA	37
6.1	Toimintatuotot	37

Sisällysluettelo

6.2	Toimintakulut	37
6.3	Toimintakate	37
6.4	Rahoitus	37
6.4.1	Verotulot.....	37
6.4.2	Valtionosuudet	39
6.4.3	Korkotuotot ja – kulut	41
6.4.4	Muut rahoitustuotot ja – kulut.....	41
6.5	Vuosikate.....	41
6.6	Suunnitelman mukaiset poistot	42
6.7	Tilikauden tulos / ali-/ylijäämä	42
6.8	Tuloslaskelma	43
6.9	Toimialoittain TP 2018, TA 2019, TA 2020 sekä TS 2021 - 2022.....	44
6.10	Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto	45
6.11	Toimintatuotot ja – kulut toimialoittain	46
6.12	Toimintatuotot ja – kulut kululajeittain	47
6.13	Palvelujen ostot (ulkoiset) ja henkilöstökulut toimialoittain	48
6.14	Toimintakate toimialoittain ja tuloslaskelman kokonaistulot tulolajeittain.....	49
7	RAHOITUSLASKELMA.....	50
8	KÄYTTÖTALOUS / LAUTAKUNTIEN TALOUSARVIOT	53
8.1	YLEISHALLINTO.....	53
8.1.1	KESKUSVAALILAUTAKUNTA	53
8.1.2	KAUPUNGINVALTUUSTO	53
8.1.3	TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	54
8.1.4	KAUPUNGINHALLITUS	55
8.1.4.1	Elinvoiman edistäminen	60
8.1.5	Työllisyysohjelma 2017 - 2020.....	62
8.2	KONSERNIPALVELUT	64
8.2.1	Talouspalvelut	66
8.2.2	Henkilöstöpalvelut.....	67
8.2.3	Työllisyysyksikkö.....	67
8.2.4	Hallintopalvelut.....	68
8.2.5	Tietohallintopalvelut	69
8.2.6	Tukipalvelut.....	70
8.3	SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI.....	72
8.3.1	Kotiin annettavat palvelut ja sairaalahoito	75
8.3.2	Terveydenhuollon vastaanottopalvelut	77
8.3.3	Muut palvelujen ostot	79
8.3.4	Psykososiaaliset palvelut	80
8.3.5	Sosiaali- ja terveystoimen hallinto.....	83
8.3.6	Joroinen: Sosiaali- ja terveystoimi	83
8.4	SIVISTYSTOIMI	85
8.4.1	Hallinto	87
8.4.2	Perusopetus	87

Sisällysluettelo

8.4.3	Varhaiskasvatus.....	89
8.4.4	Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut.....	90
8.4.5	Soisalo-opisto.....	94
8.5	LIIKUNTA- JA VAPAA-AIKATOIMI	96
8.6	TEKNINEN TOIMI	99
8.6.1	Strateginen ohjaus	101
8.6.2	Suunnittelu	102
8.6.3	Toteuttaminen	103
8.6.4	Rakentamisen ohjaus	105
8.6.5	Tukipalveluyksikkö	106
8.6.6	Pysäköinninvalvonta	107
9	HENKILÖSTÖSUUNNITELMA.....	108
10	INVESTOINNIT	163
11	KONSERNIYHTIÖT / TYTÄRYHTIÖT	191
11.1	Wartalo Kodit Oy	191
11.2	Varkauden Aluelämpö Oy	192
11.3	Navitas Kehitys Oy	195
11.4	Keski-Savon Teollisuuskylä Oy	196
11.5	Varkauden Taitotalo Oy.....	197
11.6	Keski-Savon Vesi Oy.....	199
11.7	Kiinteistö Oy Kongressi- ja kulttuurikeskus	200

1 TALOUSSUUNNITELMAN PERIAATTEET JA TEHTÄVÄ

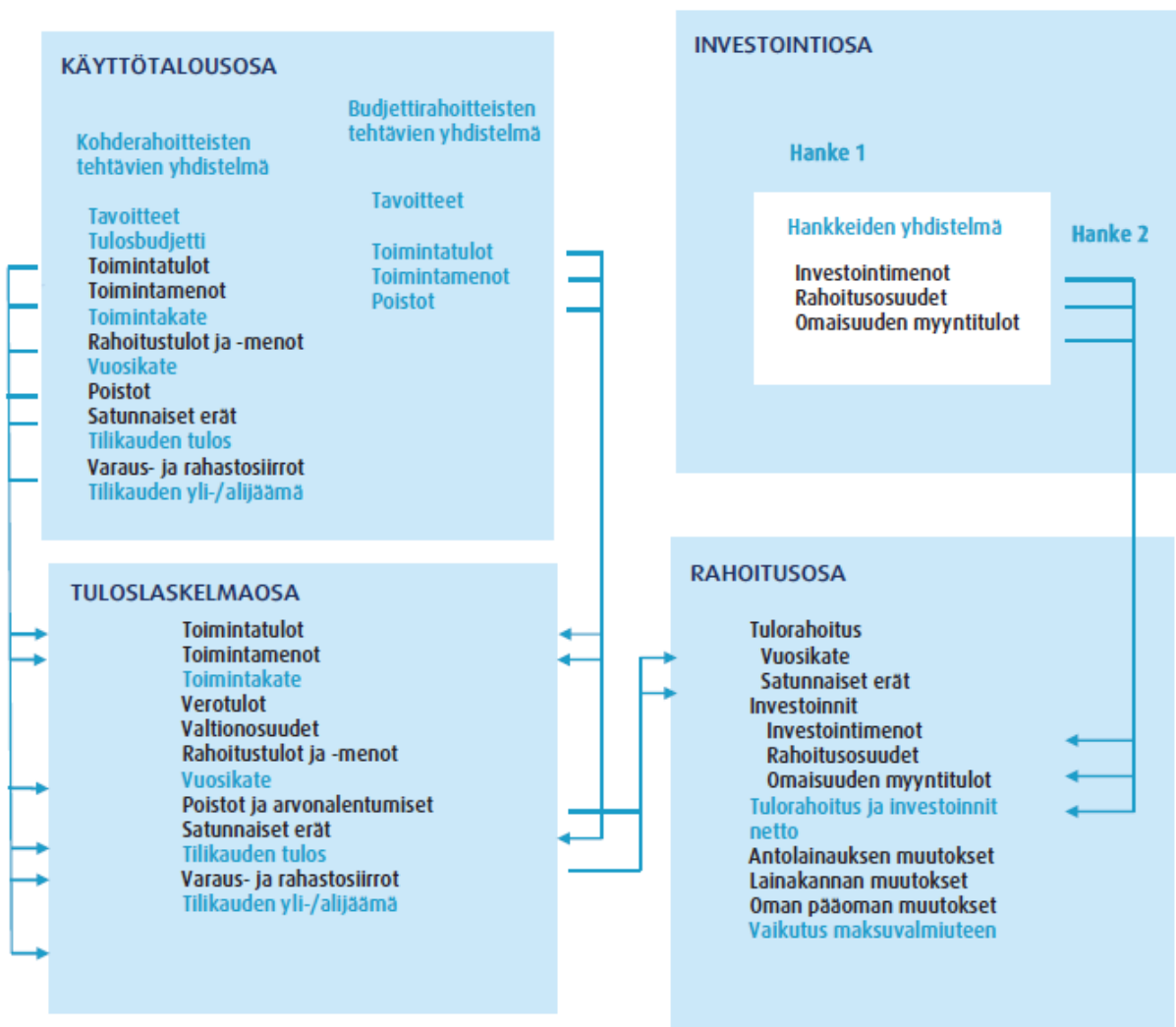
Taloussuunnittelussa toiminnalla ja taloudella on kiinteä yhteys. Talousarviossa ja – suunnitelmassa tulee osoittaa riittävät resurssit asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi sekä osoittaa, miten toiminta ja investoinnit rahoitetaan sekä talouden tasapaino turvataan.

Talousarvion ja – suunnitelman päätehtävät:

- asettaa palvelutoimintaa ja investointihankkeita koskevat tavoitteet
- budjetoida tuottoja ja kuluja koskevat arviot eri toiminnoille/tehtäville ja hankkeille
- osoittaa miten varsinainen toiminta ja investoinnit rahoitetaan

Taloussuunnitelmaan / -arvioon kuuluu käyttötalous-, tuloslaskelma-, rahoitus- ja investointiosa. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumisvertailussa.

Alla olevassa kaaviossa kuvataan eri osien keskinäistä yhteyttä. *Käyttötaloussosassa* asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämisen vaatimat tuotot ja kulut. *Investointiosassa* budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta. *Tuloslaskelmaosassa* osoitetaan tulo-rahoituksen riittävyys käyttökuluihin ja poistoihin. *Rahoitusosassa* osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö.

Lähde: JHS suositus: Kunnan talousarvio ja – suunnitelmarakenne

2 TALOUSSUUNNITTELUN YLEISPERUSTELUT JA KEHITYSNÄKYMÄT

2.1 Yleinen taloudellinen kehitys

Kuntatalous

Kuntatalous vahvistui selvästi usean vuoden ajan, mutta suotuisa kehitys päättyi vuonna 2018. Kuntien vuosikate heikkeni vuonna 2018 noin 1,3 Mrd. €. Vuosikatteen heikkeneminen johtui kuntien toimintakatteen heikkenemisestä sekä verotulojen vähenemisestä poikkeuksellisen hyvän edellisvuoden jälkeen. Kuntien toimintakulut kasvoivat erityisesti palkkamenojen kasvun vuoksi. Vuonna 2018 kuntien verokertymää pienensivät verovuodelta 2017 maksetut ennakoitua korkeammat ennakonpalautukset sekä veronsaajaryhmien jako-osuuksien oikaisu valtion hyväksi.

Tilastokeskuksen kuntienneljännesvuositilaston perusteella kuntatalouden menojen kasvu on ollut vuoden 2019 ensimmäisellä vuosipuolikkaan aikana odotettua nopeampaa. Verotulojen kasvu näyttää jäävän vaikeammaksi.

Verotulojen kertymään ovat viime aikoina vaikuttaneet useat tekijät, joiden ennustamien ja ennakointi on ollut hankalaa. Kuluvana vuonna veroennustetta alentaa suhdannenäkymien heikentymisen lisäksi verotuksen järjestelmämuutokset. Jo keväällä oli tiedossa, että siirtyminen verotuksen joustavaan valmistumiseen vaikuttaa verojen kertymisrytmiin. Tuloverojen kertymistä hidastavat tänä vuonna myös ennakonpidätysmenettelyn muutokset ja tulorekisterin käyttöönottoon liittyvät ilmoitusongelmat, jotka siirtävät verojen kertymistä vuodelle 2020 ja joita kumpaakaan ei pystytty riittävästi ennakoimaan. Veroennustetta on heikennetty alkuvuoden ennusteisiin verrattuna lähes 900 M€:lla.

Kuntatalouden tuloksen arvioidaan heikkenevän selvästi, kun kevään kuntatalouden ennusteissa sen arviointiin hieman paranevan edellisvuodesta. Toiminnan ja investoinnin rahavirta muodostuu 3 mrd. euroa negatiiviseksi, ja lainakanta kasvaa huomattavasti.

Tulevina vuosina talouskasvun arvioidaan edelleen heikkenevän. Julkinen talous heikkenee talouskasvun hidastuessa. Väestön ikääntyminen kasvattaa eläke-, terveys-, ja hoivamenoja, mikä aiheuttaa merkittäviä paineita julkisen talouden kestävyydelle pidemmällä aikavälillä samalla, kun työikäisen väestön määrä supistuu. Kuntien vastuulla olevien sosiaali- ja terveyspalvelujen palvelutarpeen arvioidaan lähivuosina kasvavan keskimäärin 1 %:n verran vuosittain. Syntyvyyden aleneminen sen sijaan vähentää palvelutarvetta varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa. Kuntien väestörakenne on muuttunut koko ajan taloudellisesti epäedullisemmäksi. Muutoksen vaikutukset kuntatalouteen ovat tähän mennessä vielä olleet suhteellisen vähäiset. Suuret menopaineet ovat vasta toteutumassa.

Maakunta- ja sote-uudistuksen kaatumisen vuoksi sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämistä vastaavien menopaineet pysyvät kuntasektorilla

Kuntatalouden kehitysarvion perusteella kuntatalouden toimintamenojen kasvu jatkuu reilun 3 %:n vuosivauhdilla lähivuodet. Väestön ikärakenteen muutos kasvattaa palvelutarvetta noin 0,5 % vuosittain. Tämän oletetaan toteutuvan kuntataloudessa ostojen kasvuna. Henkilöstön määrän ei arvioida juuri muuttuvan. Toimintamenoja kasvattaa ansiotason nousu, jonka arvioidaan kehyskaudella olevan kuntasektorilla keskimäärin 3 % vuosittain.

Kuntasektorin investointipaineet ovat suuret johtuen sairaala- ja kouluinvestoinneista sekä kasvukeskusten infrainvestoinneista.

Valtionosuudet kasvavat reippaasti vuonna 2020 osin kertaluonteisten tekijöiden seurauksena. Indeksikorotusten jäädytys päättyi vuonna 2019. Tarkastelujakson loppuvuosina valtionosuuksien keskimääräinen kasvu on noin 4 %. Kasvua selittävät veromenetysten kompensatiot ja indeksikorotukset.

Kuntatalouden tila heikkeni viime vuonna, eikä tulojen ja menojen epätasapaino näytä korjautuvan kehyskaudella ilman uusia toimenpiteitä. Tilikauden tulos heikkenee ja uhkaa kääntyä tarkastelukauden lopulla negatiiviseksi. Toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan olevan vahvimmillaankin vuonna 2020 selvästi negatiivinen ja heikkenevän kehyskauden loppua kohti. Kuntatalouden lainakanta kasvaa. Ilman rakenteellisia uudistuksia ja menopaineita hillitseviä toimenpiteitä kunnallisveroprosentteihin kohdistuu jo lähivuosina huomattavia korotuspaineita.

(Lähde: Kuntatalousohjelma 2020, Valtiovarainministeriön julkaisu)

Kokonaistalouden kehityksen tunnuslukuja: (Vuodet 2017–2018 Tilastokeskus, ennusteet 2019–2022 VM 7.10.2019)

Tunnusluvut	2017	2018	2019	2020	2021	2022
BKT, määrän muutos %	3,1	1,7	1,5	1,0	0,9	0,9
Palkkasumman muutos %	2,4	4,1	3,7	3,6	3,2	2,6
Ansiotasoindeksin muutos %	0,2	1,7	2,7	3,1	2,9	2,8
Työttömyysaste, %	8,6	7,4	6,5	6,3	6,2	6,3
Kuluttajahintojen muutos, %	0,7	1,1	1,1	1,4	1,7	1,7
Kuntien kustannustason muutos, %	-1,2	1,1	2,1	2,6		
Valtionosuusindeksin muutos, %	-0,5	1,4	2,3	2,7	2,6	2,5
Kuntien ansiotasoindeksin muutos, %	-1,1	1,4	3,6	3,6	2,9	2,8
Kuntien toimintamenojen muutos, %	-1,2	3,2	3,8	4,0	3,3	3,4
- palkat	-0,3	3,1	3,3	4,2	3,1	3,2
- ostot (materiaalit ja palvelut)	4	4,1	5,5	4,4	3,8	3,9
Verotulot, muutos %	2,0	-0,5	2,1	5,7	3,4	3,2
Valtionosuudet, muutos %	-3,3	-0,5	0,4	10,6	4,9	4,4

2.2 Varkauden kaupunkistrategia

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kokouksissaan 18.12.2017/18.6.2018 vuoteen 2040 ulottuvan kaupunkistrategian: Asukkaiden Warkaus.

Kaupunkistrategia sisältää neljä kärkitavoitetta sekä tavoitteisiin liittyvät toimenpiteet ja mittarit.

Strategian kärkitavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet ovat:

Kärkitavoite 1: 62.000 asukkaan Warkaus muodostaa vetovoimaisen ja elinvoimaisen talousalueen Itä-Suomessa

- Varkauden työllisyysaste nousee ja työttömyys pienenee
- Warkaus houkuttelee ja kiinnostaa yrityksiä ja sijoittujia
- Kasvu- ja vientiyriyten määrä lisääntyy
- Paikallisten pk-yritysten osuus hankinnoista kasvaa
- Väkiluku kasvaa
- Varkauden saavutettavuus on hyvä
- Matkailu kehittyy
- Seudullinen yhteistyö tiivistyy

Kärkitavoite 2. Warkaudessa asuu hyvinvoivia ihmisiä

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen otetaan huomioon kaikissa päätöksissä ja toimissa
- Warkautelaiset kokevat osallisuutta oman hyvinvointinsa ja terveytensä edistämisessä
- Warkautelaisten hyvinvointi ja toimintakyky paranee
- Warkautelaiset voivat fyysisesti ja henkisesti hyvin sekä liikkuvat ja harrastavat enemmän
- Ehkäistään yksinäisyyttä ja syrjäytymistä, huomioiden erityisesti nuoret ja lapsiperheet
- Nuoret sitoutuvat Warkauteen

Kärkitavoite 3. Warkaus koostuu elinvoimaisista kaupunginosista

- Uudisrakennus- ja peruskorjausinvestoinnit on priorisoitu
- Kehitetään kiertotaloutta ja resurssiviisautta sekä edistetään kestävästä kehitystä resurssiviisausohjelman avulla
- Virikkeellinen ja osallistava ympäristö, joka kannustaa liikkumaan, asumaan, jäämään ja yrittämään
- Ympäristö on turvallinen
- Warkaus on viihtyisä kaupunki

–Kärkitavoite 4. Warkauden vahva talous turvaa elinvoiman

- Kaupunkikonsernin talous on tasapainossa
- Asukkaiden osallisuus lisääntyy resurssien suunnittelussa ja käytössä
- Palveluratkaisut ovat kustannustehokkaita
- Talouden ohjattavuus ja talousjohtamisen prosessit paranevat
- Ymmärretään talouden kokonaisuus poikkihallinnolliset toimet huomioiden

VARKAUDEN KAUPUNKISTRATEGIA 2018–2040:

ASUKKAIDEN WARKAUS

WARKAUS
Varkauden kaupunki

Toimialojen / tulosalueiden talousarvion sitovat tavoitteet perustuvat kaupunkistrategian kärkitavoitteisiin, niiden toteuttamiseen liittyviin toimenpiteisiin ja keskeisempiin mittareihin.

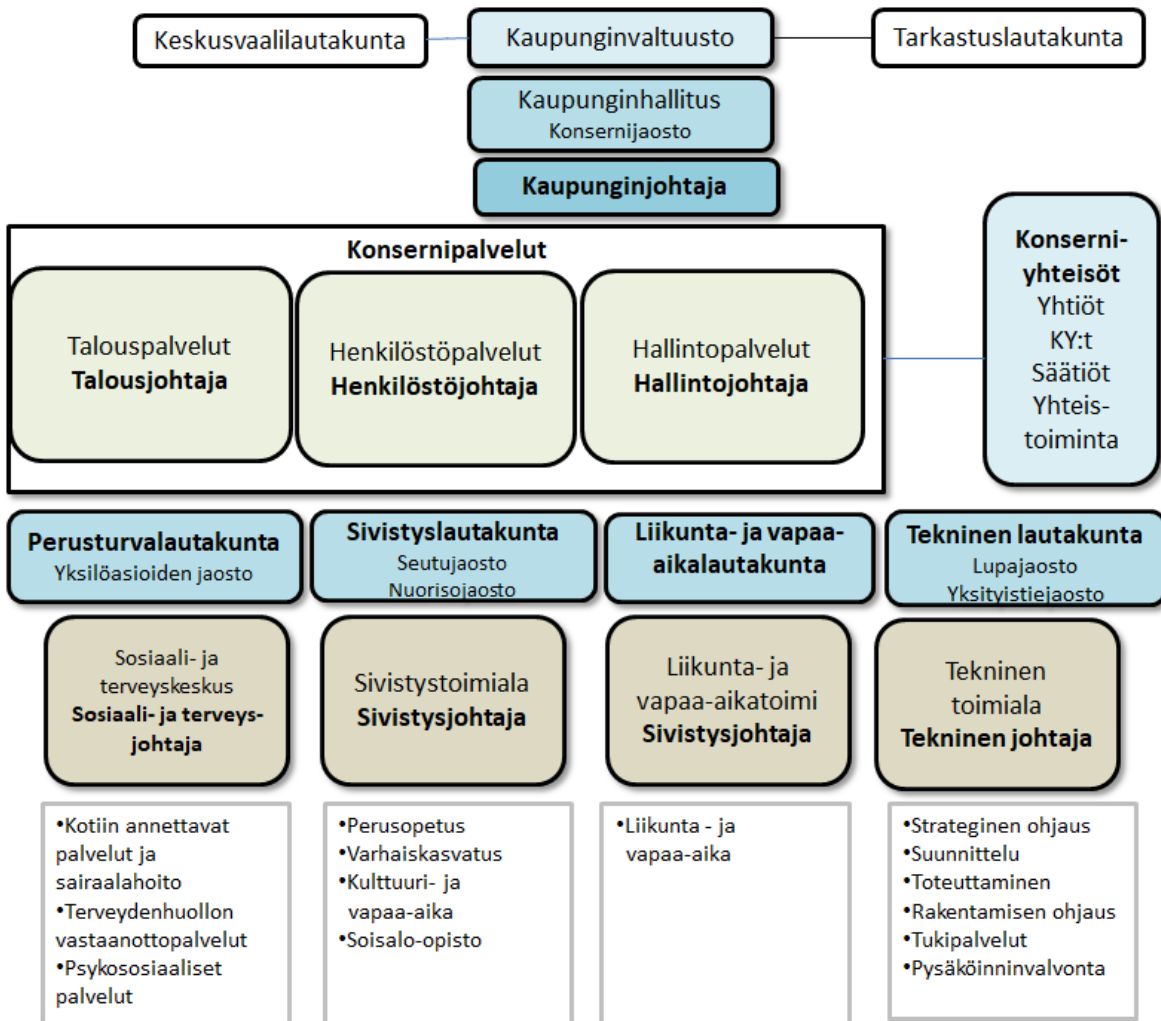
2.3 Varkauden kaupungin organisaatiokaavio

Varkauden kaupungin nykyinen hallintosääntö tuli voimaan 1.6.2017. Samalla uudistettiin myös kaupungin organisaatiota perustamalla uusi liikunta- ja vapaa-aikalautakunta. Sivistyslautakunnan alaisuuteen perustettiin nuorisajaosto. Uuden hallintosäännön mukaan perustettu konsernijaosto aloitti myös toimintansa 1.6.2017.

Teknisen toimen organisaatioon on eriytetty kaksi tulosaluetta; Rakentamisen ohjaus ja Pysäköinnin valvonta.

Vuoden 2019 alusta työterveyshuollon palvelujen tuottaminen yhtiöitettiin ja toiminta siirtyi maakunnalliselle Järvisseudun Työterveys Oy:lle, koska lainsäädäntö asetti velvoitteen kilpailulla markkinoilla toimivien kunnallisten työterveyshuoltopalvelujen yhtiöittämisestä tai vetäytymistä kilpailuilta markkinoilta. Työterveyshuolto oli vuosina 2017 – 2018 kaupungin omana toimintana osana terveydenhuollon vastaanottopalveluja.

2.4 Varkauden kaupungin talous

Vuoden 2018 tilikauden tulos muodostui alijäämäiseksi 3,7 M€. Taseessa kumulatiivista ylijäämää on vuoden 2018 tilinpäätöksen jälkeen yhteensä 17,468 M€. Varauksissa on vuoden 2012 tilikauden tuloksesta tehty 10,0 M€ investointivaraus sairaalan ja pääterveysaseman investointeihin sekä vuoden 2016 tuloksesta tehty 2,5 M€ investointivaraus sairaalan, uimahallin ja elinkeinoelämän investointihankkeisiin.

Taseessa olevat investointivaraukset voidaan käyttää vain taseeseen aktivoitaviin investointihankkeisiin. Näin ollen sairaalan rakentamiseen kohdenneet investointivaraukset tulee tulouttaa sairaalahankkeen toteutuessa tai valtuuston tulee kohdentaa varaukset johonkin toiseen taseeseen aktivoitavaan investointihankkeeseen.

Taseen kaikki investointivaraukset (12,5 M€) tuloutetaan vuoden 2019 aikana, koska sairaalahanke ei tule investointina kaupungin taseeseen, vaan toteutetaan elinkaarileasinghankkeena.

Tulevien vuosien investoinnit ja niiden rahoitusratkaisut tulevat vaikuttamaan merkittävästi kaupungin talouteen.

Valtuuston 10.12.2018 § 108 hyväksymä vuoden 2019 talousarvio oli taseen investointivarausten (12,5 M€) purkamisen jälkeen ylijäämäinen 8,9 M€. Verotulot oli arvioitu entisiin veroprosentein. Kuluvan vuoden aikana talous on heikentynyt merkittävästi ja vuoden 2019 tilinpäätösnusteen mukaan tilikauden ylijäämä on supistumassa n. 3,2 M€:oon. Tilikauden ylijäämän heikkenemiseen vaikuttavat verokorttiuudistuksen ja tulorekisterin käyttöönotto-ongelmiin liittyvät ennakoitua alhaisemmat verotulokertymät sekä talousarviovuoden

2019 toimintakatteen ylitysennusteet; sosiaali- ja terveystoimessa 2,2 M€ ja liikunta- ja vapaa-aikatoimessa 0,1 M€.

Talouden tasapainottamisohjelma

Vuoden 2018 alijämäisen tilinpäätöksen ja vuosien 2020 – 2021 alijäämäisten taloussuunnitelmavuosien johdosta käynnistettiin keväällä 2019 talouden tasapainottamisohjelman laadinta

Kaupunginhallitus hyväksyi 1.4.2019 § 96 talouden tasapainottamisohjelman selvitystyöntekijäksi KPMG Oy:n, joka aloitti huhtikuussa toimialojen talouden tasapainottamistyöpajatyöskentelyn. Kaupunginhallituksen nimeämä ohjausryhmä käsitteli talouden tasapainottamistoimenpiteitä sekä seurasi talouden tasapainottamisohjelman prosessin etenemistä.

Vuoden 2020 ja talouden tasapainottamisohjelman vuosien 2020 – 2025 linjaukset päätettiin kaupunginvaltuustossa 26.8.2019. Valtuuston linjausten mukaisesti talouden tasapainottamistoimenpiteet on huomioitu vuoden 2020 talousarvion ja vuosien 2021 – 2022 taloussuunnitelman sekä henkilöstösuunnitelman laadinnassa.

Tasapainottamisohjelman keskeisiä toimenpiteitä ovat henkilöstösuunnittelu, jossa eläköitymisiä hyödynnetään etenkin sosiaali- ja terveystoimessa uuden terveystoiminnan käyttöönoton myötä, sairauspoissaolojen vähentyminen työhyvinvoinnin parantumisen seurauksena ja organisaatiouudistus, joka on tarkoitus toteuttaa uuden valtuustokauden alkaessa 1.6.2021.

Ohjelma ei sisällä verojen korottamisia tai henkilöstön irtisanomisia tai lomauttamisia. Näitäkin toimenpiteitä joudutaan harkitsemaan, jos ohjelman toimenpiteet eivät toteudu suunnitellusti. Tasapainottamisohjelman toteutumista seurataan säännöllisesti sekä virkamiesten että luottamushenkilöiden toimesta.

Ohjelman tavoitteet ovat erittäin haastavat ja niissä onnistuminen edellyttää hyvää toimialarajat ylittävää yhteistyötä ja henkilöstön sitoutumista niiden saavuttamiseen.

Ohjelmassa ei ole voitu ottaa huomioon uuden tulosopimuskierron vaikutuksia eikä myöskään maan hallituksen mahdollisia esityksiä hoitajamitoituksen osalta.

Henkilöstömenot

Kunnallinen virka- ja työehtosopimus KVTES 2018 – 2019 on voimassa 31.3.2020 saakka. Palkkaratkaisut vuodelle 2020 eivät ole siten vielä tiedossa.

Vuonna 2016 allekirjoitetun kilpailukyky sopimuksen (Kiky-sopimus) lomarahaleikkaus (30 %) päättyy 31.3.2019, joten lomarahaleikkauksen päättyminen aiheuttaa lomapalkkavelan tarkistamisen vuoden 2019 tilinpäätöksessä. Lomarahat palautetaan täysimääräisesti yhdeksän kuukauden ajalta (1.4. – 31.12.2019) lomapalkkavelkaan. Lomapalkkavelan tarkistus tehdään joulukuun 2019 palkkatietojen perusteella.

Vuoden 2020 talousarvion palkkamenoihin on arvioitu kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen 1 %:n yleiskorotusvara ja lomarahat on huomioitu täysimääräisesti.

Verorahoitus

Verotulojen, valtionosuuksien ja toimintatuottojen kehitys määrittää toiminnan kasvuvaran. Talousarviovuoden 2020 taloudellisten tavoitteiden ja taloussuunnitelmakauden 2021–2022 taloudellisen tasapainon saavuttaminen edellyttävät toimialoilta kustannusten nousua hillitseviä kehittämis- ja säästötoimenpiteitä.

Verokortti uudistus ja tulorekisterin käyttöönotto-ongelmat ovat aiheuttaneet vakavia ongelmia, joilla on ollut merkittävä vaikutus verotulojen kertymiseen koko Suomessa. Tällä hetkellä ei voida sanoa varmasti, missä aikataulussa kunnat lopulta saavat niille kertymättä jääneet verotulot. Varkauden osalta vuoden 2020 verotulokertymäennuste, joka perustuu Kuntaliiton ennusteeseen, osoittaa, että merkittävä osa saamatta jääneistä verotuloista saadaan ensi vuonna.

Kaiken kaikkiaan verotulojen merkitys on Varkauden talouden kannalta ratkaisevan tärkeä. Talouden tasa-painottamisohjelma on rakennettu tulojen osalta verotulojen kasvun varaan. Parantunut työllisyys luo pohjaa kasvuodotuksille.

Myös vero- ja valtionosuustulojen kehityksen osalta edellytetään, että merkittäviä tulopohjan heikennyksiä ei enää tapahtuisi valtion talouden toimenpiteinä. Tulevina vuosina kuntatalouteen kohdistuu erittäin suuria haasteita, joihin myös Varkauden kaupungin tulee valmistautua.

Sairaalarakennusten arvonalentumiset

Taloussuunnitelmavuosien tuloksiin tulee vielä vaikuttamaan nykyisten terveystalousten taseessa olevien jäännösarvojen alaskirjaukset. Sairaalarakennusten alaskirjaukset aloitettiin tilikaudella 2018 ja ne jatkuvat vuoteen 2021 saakka.

Sote- ja maakuntauudistus

Uuteen hallitusohjelmaan on kirjattu sote- ja maakuntauudistuksen toteuttaminen, mikä on suurin näköpiirissa oleva kuntien toimintaympäristössä tapahtuva muutos lähivuosina. Kuntien on varauduttava palvelujen järjestämisen ja toiminnan sekä toimintatapojen uudistamiseen. Taloussuunnitelmavuosien luvuissa sote- ja maakuntauudistuksen vaikutuksia ei ole voitu huomioida mitenkään.

2.5 Väestö, työllisyys ja asuminen

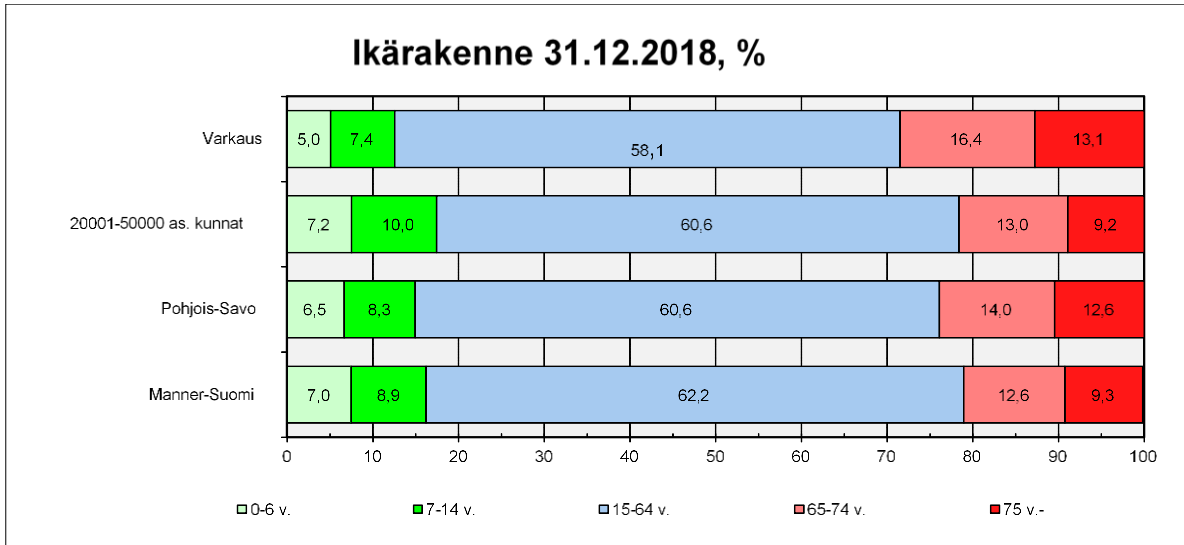
2.5.1 Väestön kehitys

Väestökehitys on ollut laskeva jo vuosien ajan. Väestön ikärakenteen muutos painottuu vanhusväestön lisääntymiseen ja lasten, nuorten sekä työikäisten vähenemiseen.

Väestön ikärakenteen muutos vaikuttaa palvelutarpeeseen ja – tuotantoon. Vanhusväestön palvelujen tarve lisääntyy, kun samanaikaisesti lasten ja nuorten palvelujen tarve vähenee. Ikärakenteen muutos vaikuttaa myös merkittävästi väestölliseen huoltosuhteeseen (lasten 0-14 v. ja vanhusten yli 65 v. määrä suhteessa työikäisiin 15–64 v.).

31.12.2018 asukasluku oli 20 829 asukasta, joista 497 henkilöä / 2,4 % oli ulkomaalaistaustaisia henkilöitä. Ennakkotiedon mukaan Varkauden väkiluku 30.9.2019 on 20.664 asukasta, muutos vuoden alusta - 165 asukasta. Pohjois-Savon ennakkoväkiluku 30.9.2019 on 244.792 asukasta, muutos vuoden alusta - 810 asukasta. Aikajaksolla tammi- syyskuu 2019 maakunnan suurimmat väestön nettotappiokunnat ovat Siilinjärvi (-187), Leppävirta (-170), Varkaus (-165) ja Kiuruvesi (-128). Pohjois-Savon alueella väestö on kasvanut vertailujaksolla ainoastaan Kuopiossa (+635 henkilöä). Valtakunnallisella tasolla kokonaisväestömäärä kasvoi eniten Uudenmaan (+ 14 239 henkilöä), Pirkanmaan (+ 2 418 henkilöä) ja Varsinais-Suomen (+1 114 henkilöä) maakunnissa.

Seuraavalla sivulla oleva taulukko kuvaa Varkauden ikäryhmittäisen väestörakenteen 31.12.2018 sekä vastaavan ajankohdan vertailutiedot 20.000 – 50.000 asukkaan kunnissa, Pohjois-Savossa sekä koko maassa (lähde Tilastokeskus/Kuntaliitto).

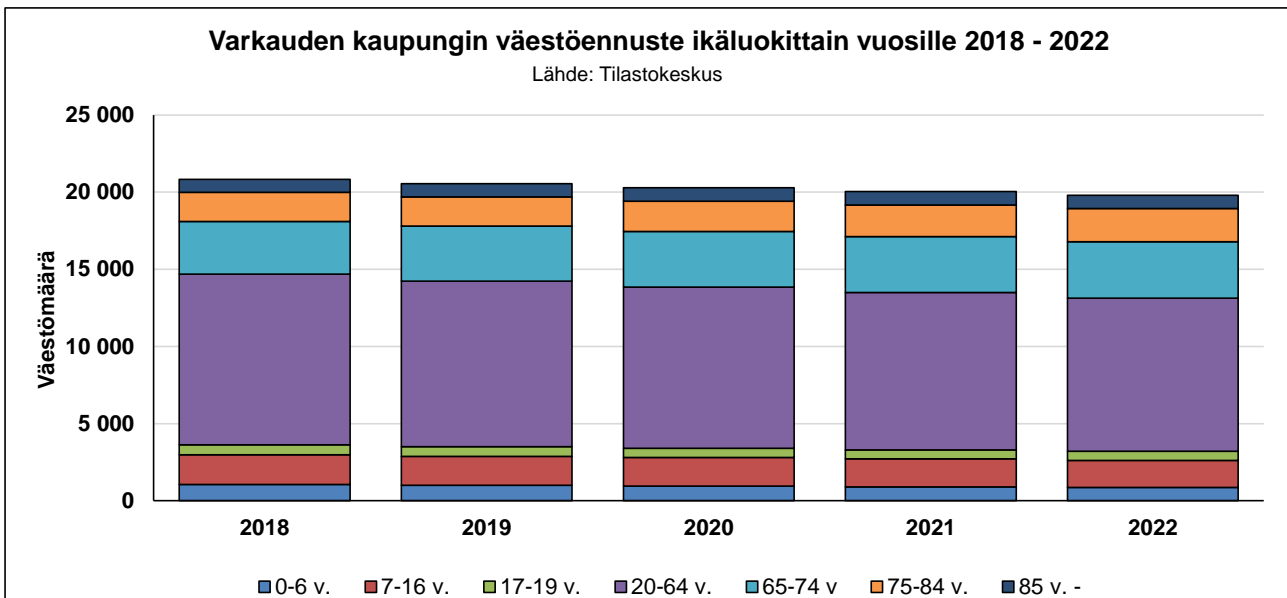

Väestöennusteen mukaan väestömäärä tulee vähenemään vuodesta 2018 vuoteen 2022 mennessä 1 023 asukkaalla. Alla olevassa taulukossa on suunnitteluvuosien tiedot merkitty punaisella.

Varkauden kaupunki: väestöennuste ikäluokittain vuosille 2018–2022

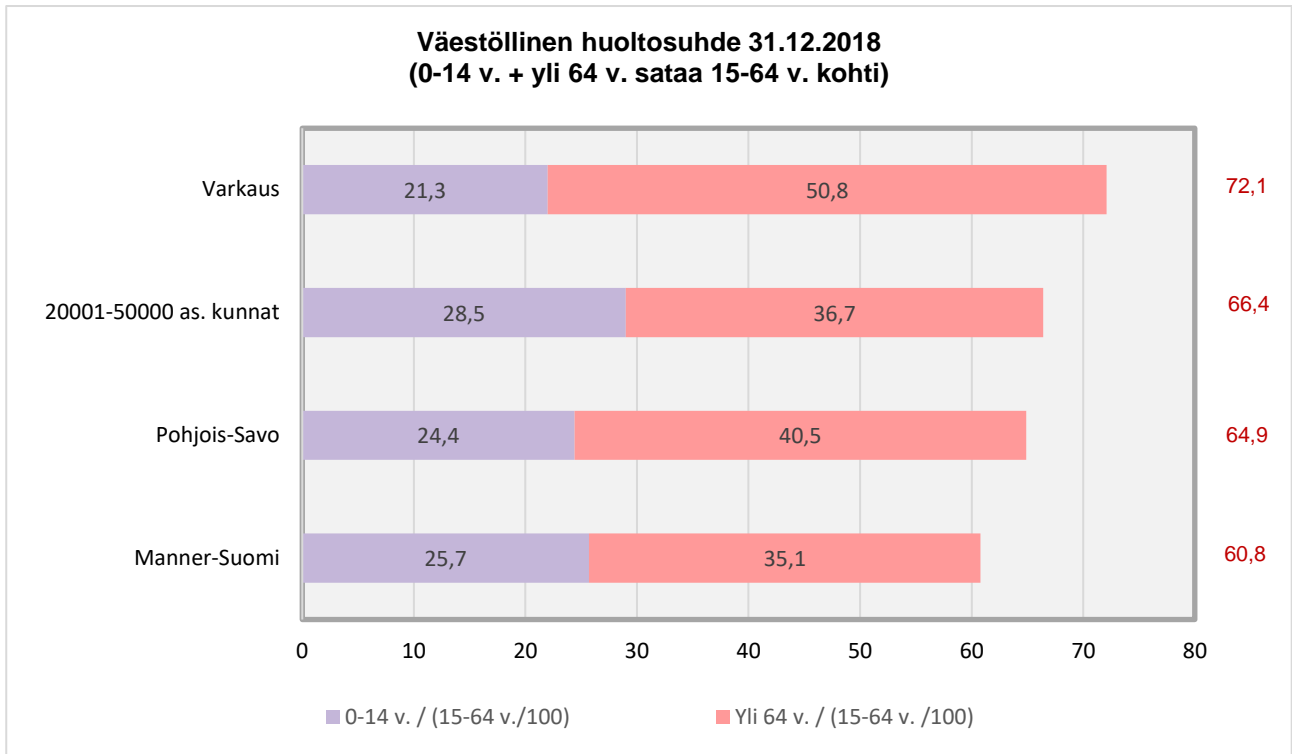
Lähde: Tilastokeskus

	0-6 v.	7-16 v.	17-19 v.	20-64 v.	65-74 v.	75-84 v.	85 v. -	Yhteensä
2018	1 047	1 925	656	11 054	3 413	1 898	836	20 829
2019	999	1 875	636	10 714	3 578	1 886	864	20 552
2020	949	1 856	589	10 450	3 609	1 957	878	20 288
2021	904	1 804	586	10 203	3 624	2 052	868	20 041
2022	859	1 757	583	9 931	3 656	2 155	865	19 806

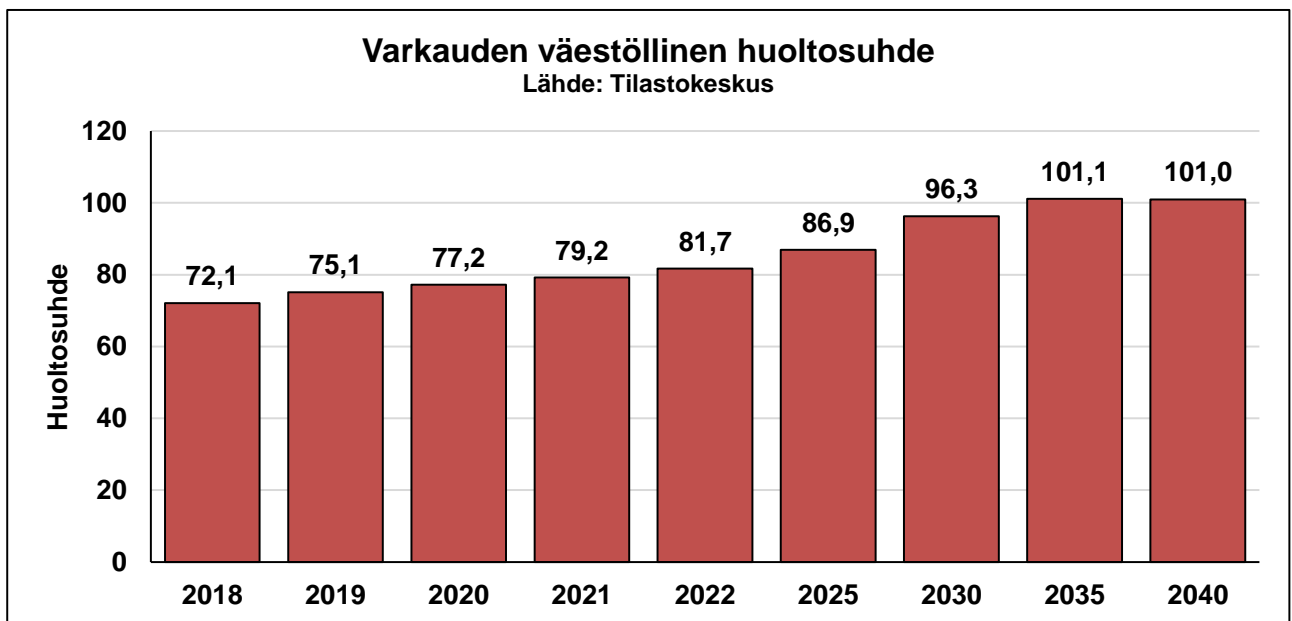
Väestöllinen huoltosuhde kuvaa lasten ja vanhusten määrää väestöstä 100 työkäistä kohden. Väestön ikärakenteen muutos tuo haasteita palvelurakenteelle ja rahoitukselle.

Seuraavalla sivulla olevassa taulussa on kuvattu väestöllinen huoltosuhde 31.12.2018 Varkauden kaupungissa, 20.000–50.000 asukkaan kunnissa, Pohjois-Savossa sekä koko maassa.

Väestöllisen huoltosuhteen ennustetaan heikkenevän jonkin verran jo vuoteen 2021 mennessä, mutta merkittävästi huoltosuhte heikkenee vuosien 2022 – 2035 välillä.

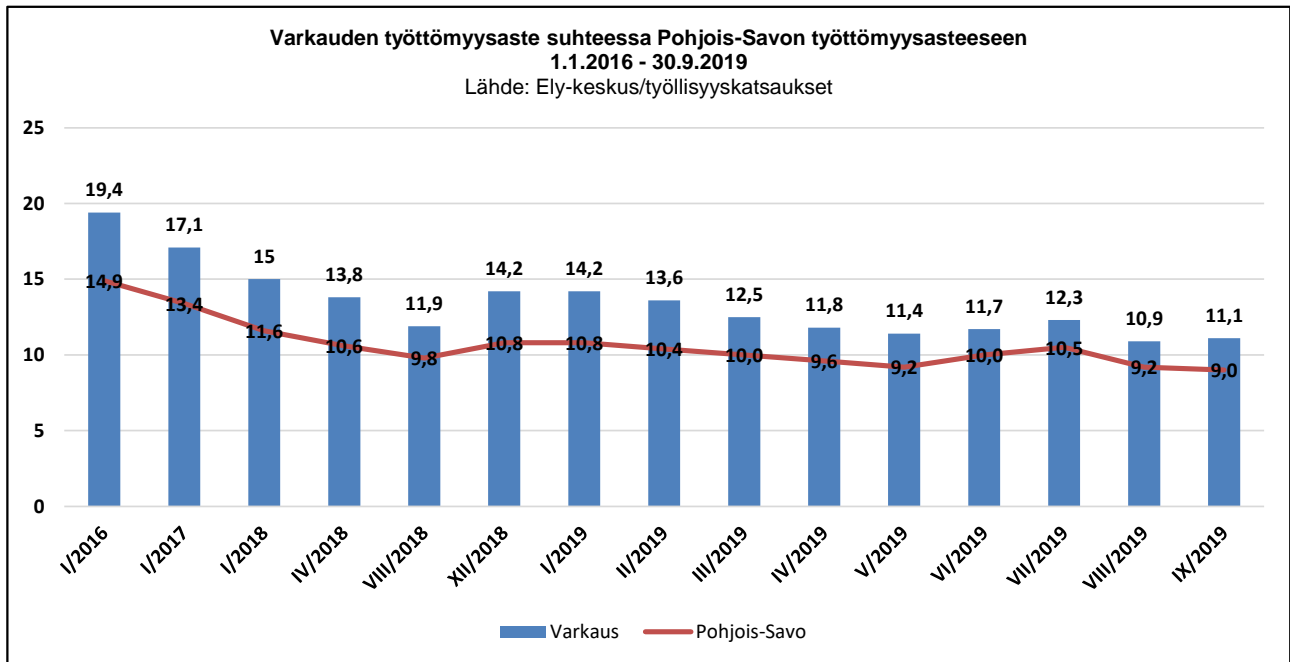
Vuosi	2018	2019	2020	2021	2022	2025	2030	2035	2040
Huoltosuhte	72,1	75,1	77,2	79,2	81,7	86,9	96,3	101,1	101,0

2.5.2 Työllisyys ja työpaikat

Varkauden työttömyysaste on jatkanut laskua vuoden 2019 aikana (1.1. 14,2 % ja 30.9. 11,1 %). Pohjois-Savon työttömyysaste on myös pienentynyt vastaavana aikana (1.1. 10,8 % ja 30.9. 9,0 %).

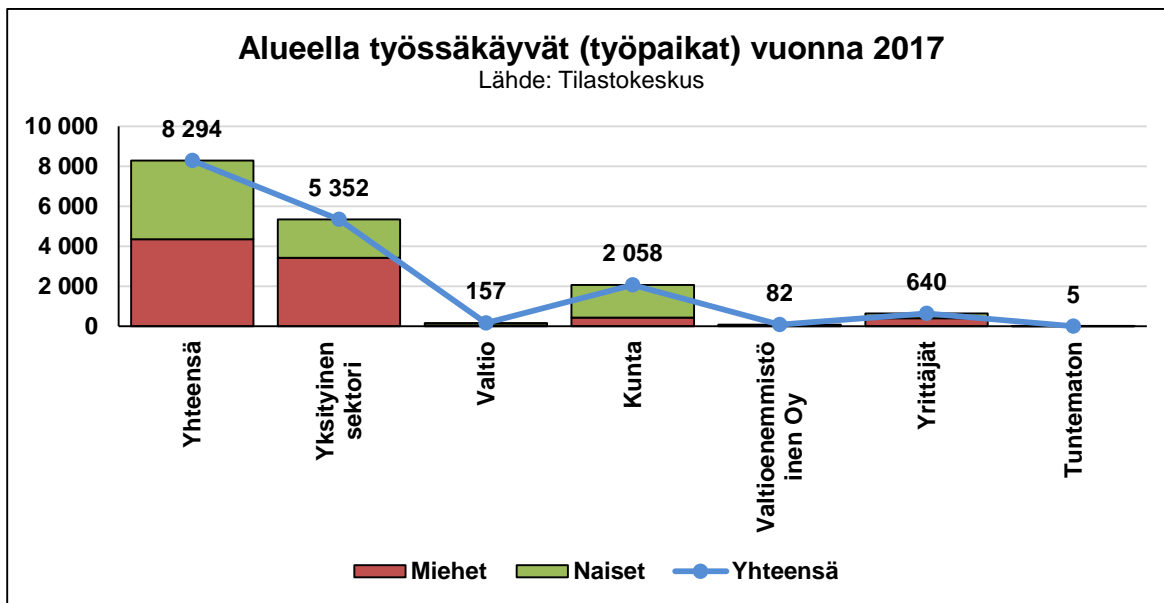
Työttömiä työnhakijoita 30.9.2019 oli yhteensä 981 henkilöä (09/2018 1 060). Pitkäaikaistyöttömiä eli yli vuoden työttömänä olleita henkilöitä oli 284 (09/2018 291). Alle 25-vuotiaista työttömänä oli 133 henkilöä (09/2018 137).

Varkauden kaupungissa oli vuoden 2017 lopussa työllisiä henkilöitä 8 294. Eniten työllisiä oli teollisuudessa 2 077 henkilöä, terveys- ja sosiaalipalveluissa 1 434 henkilöä, tukku- ja vähittäiskaupan palveluksessa 916 henkilöä.

Suurimmat työllistäjät vuonna 2017 Varkaudessa, pendelöinti mukaan lukien, ovat yksityinen sektori ja kunta. Yksityisen sektorin palveluksessa naisia on 1 933 (36 %) ja miehiä 3 419 (64 %). Kuntien palveluksessa vastaavasti varkautilaisia naisia on 1 631 (79 %) ja miehiä 427 (21 %). Kaikkiaan alueella työssäkäyvistä naisia on 3939 (47 %) ja miehiä 4 355 (53 %).

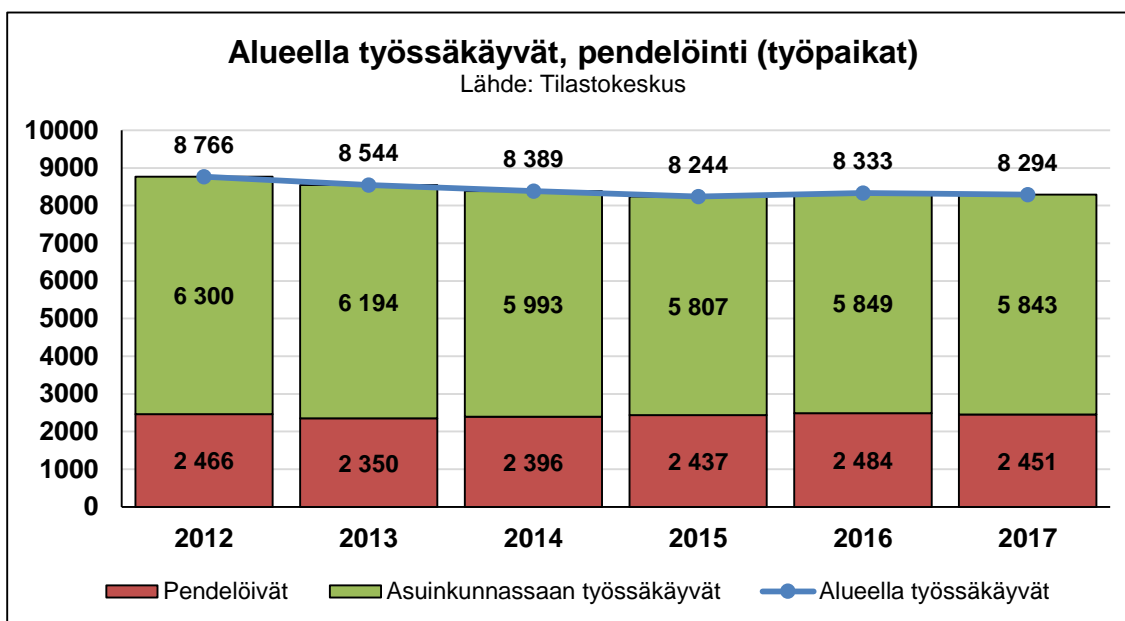

Varkauden kaupungin työpaikkaomavaraisuus oli vuonna 2017 Tilastokeskuksen mukaan 111,1 %, joka on kolmanneksi paras Pohjois-Savon alueella. Vieremän kunnan työpaikkaomavaraisuus on 135,0 % ja Keiteleen kunnan 126,3 %. Kuopion työpaikkaomavaraisuusaste oli 104,4 % ja Iisalmen 107,8 %.

Yhteensä Pohjois-Savon alueella oli vuonna 2017 96 712 työpaikkaa, joista Varkaudessa sijaitsi 8,6 % / 8 294 (v. 2016 8 333), Kuopiossa 53,6 % / 51 833 (v. 2016 50 877), Iisalmissa 9,5 % / 9 204 (v. 2016 8 947) ja Siilinjärvellä 7,4 % / 7 129 työpaikkaa (v. 2016 7 038).

Muiden kuntien alueelta Varkauteen pendelöi vuonna 2017 yhteensä 2451 henkilöä (v. 2016 2 484) ja Varkaudesta muihin kuntiin pendelöi 1620 henkilöä (v. 2016 1 579). Näin ollen nettopenelöinnissä Varkaus häviää 831 henkilöä (v. 2016 905). Eniten Varkauteen tullaan töihin Leppävirralta 624 hlö (v. 2016 616), Joroisista 560 hlö (v. 2016 580), Pieksämäeltä 304 henkilöä (v. 2016 304) ja Kuopiosta 287 henkilöä (v. 2016 281).

Varkaudesta Leppävirralle vuonna 2017 pendelöi 342 hlö (v. 2016 328), Joroisiin 288 hlö (v. 2016 270), Pieksämäelle 190 hlö (v. 2016 1929) ja Kuopioon 319 hlö (v. 2016 285).

2.5.3 Asuminen ja asuntotuotannon kehittäminen

Kaupungin omasta asuntotuotannon palveluista ja kehittämisestä vastaa kaupungin 100 % omistama tytär-yhtiö, vuonna 1986 perustettu Wartalo Kodit Oy. Yhtiö omistaa, vuokraa, isännöi ja ylläpitää noin 1.260 asuntoa. Yhtiön asuntokanta mahdollistaa erimuotoisen asumisen asukkaiden elämäntilanteen ja tarpeiden mukaisesti.

Asuntojen kunnostuksen ohella yhtiö on viime vuosina sopeuttanut asuntokantaa vastaamaan talousalueen kysyntää purkamalla huonokuntoisia taloja ja myymällä markkinoille soveltuvia kiinteistöjä. Tulevaisuuden asuntotarvetta ja -tuotantoa kehitetään kysynnän mukaisesti yhdessä kaupungin kanssa.

Yksityisillä asuntomarkkinoilla on vuokrattavia ja myytäviä asuntoja kilpailukykyisin hinnoin. Kaupungin asuntokanta on valtaosaltaan 1950–80 luvulla rakennettua. Pirtinvirran ja Huruslahden ranta-alueella on rakennettu kerrostaloja 1980 ja 2000 -luvulla. Wartalo Kodit Oy:llä on kiinteistöstrategia, jota päivitetään vastaamaan talousalueen tarvetta ja kysyntää.

Vuonna 2018 aloitettu kaupungin asunto- ja maapoliittisen ohjelman laadinta valmistuu vuonna 2020.

2.6 Talousarviovuoden 2020 ja taloussuunnitteluvuosien 2021–2022 kehittämishankkeet, elinkeinotoiminnan ja kuntien yhteistoiminnan kehittäminen

Kaupunki on mukana mm. seuraavissa hankkeissa:

- Lanupe-hanke sosiaali- ja terveystoimessa
- OHO-hanke - nuorten osallisuuden, hyvinvoinnin ja oikea-aikaisen psykososiaalisen tuen hanke
- NONSTOP-hanke - nuorten osallisuuden, sosiaalisen tuen ja oikea-aikaisten palveluiden hanke
- Nuorten Työpolku-hanke
- Osallistuva kuntalainen (OK-kammari) -hanke
- DI/FiTech – koulutushanke
- Savonia yhteistyö, 2018- 2020 energiatekniikka (Kh 24.6.2013 § 194)
- Savon koulutuskuntayhtymä / lukiolaisten tietokonehankinnat
- Etelä-Karjalan ja Etelä-Savon matkailun yhteismarkkinointihanke
- VisitSaimaa-Lakeland Finland – maakunnallinen matkailun kehittämis- ja markkinointihanke
- Seutukaupunkien verkostohankkeet
- Ilmastohanke
- Varkauden teollinen historia-tutkimushanke
- Lisäksi kaupunki osallistuu Navitas Kehitys Oy:n kautta kehittämishankkeisiin ja elinkeinotoiminnan sekä kuntien yhteistoiminnan kehittämiseen. Hankkeita on käsitelty tarkemmin kohdassa 8.1.4.1 Elinvoiman edistäminen.

Toimialoilla on omia kehittämishankkeita ja – projekteja, joiden toteuttamiseen on määrärahat varattu ko. toimialan talousarvioon.

Vetovoimakeskus

Kaupunki on käynnistänyt vetovoimakeskuksen aluekehityshankkeen Joutenlahden alueella 2017. Hankkeen tavoitteena on muodostaa alueelle vetovoimainen elämyskeskus, jossa on kaupallisten palveluiden lisäksi tiedekeskus ja mm. matkailua palvelevia toimintoja. Hankkeen asemakaava on hyväksytty ja lainvoimainen. Hanke jatkuu elämyskeskuksen suunnittelulla.

Tiedekeskusta operoimaan on tarkoitus perustaa keväällä 2020 säätiö, jossa kaupunki toimii yhtenä perustajajäsenenä. Muiden mahdollisten perustajien tai yhteistyökumppaneiden kanssa neuvotellaan parhaillaan. Ennen perustamista varmistetaan hankkeen muu rahoitus, jonka jälkeen asia etenee kaupunginvaltuuston päätettäväksi. Säätiön toiminta käynnistyy alkusyksystä 2020 ja varsinainen tiedekeskustoiminta aikaisintaan 2022.

Varkauden terveyskampus

Uuden sairaalan rakennushanke on kaupungin lähihistorian suurin investointihanke. Valtuusto on tehnyt 30.1.2017 periaatepäätöksen sairaalahankkeen rahoittamisesta kiinteistöleasingrahoituksella. Valtuusto hyväksyi 29.1.2018 § 4 sairaalan hankesuunnitelman. Kaupunginhallitus hyväksyi 3.4.2018 § 84 sairaalahankkeen kilpailutuksen käynnistämisen ja kiinteistöleasingin puitesopimuksen. Puitesopimus Varkauden kaupungin sairaalahankkeen kiinteistöleasingrahoituksesta (35 M€) on allekirjoitettu 26.4.2018 Kuntarahoitus Oyj:n kanssa. Elinkaarimallilla toteutettavan uuden terveyskampuksen rakentajaksi valittiin Lujatalo Oy valtuuston 14.1.2019 § 7 päätöksellä. Terveyskampuksen puitesopimukseen liittyvät sopimukset allekirjoitettiin maaliskuussa 2019 kaupunginhallituksen 11.3.2018 § 63 päätöksen mukaisesti. Rakennustyöt aloitettiin hutikuun alussa ja peruskivi muurattiin 9.8.2019. Hanke on edennyt suunnitellun aikataulun mukaisesti ja valmistuu keväällä 2021.

Uimahallihanke

Uimahallin kilpailutuksen käynnistäminen hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 20.5.2019 § 134. Opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen OKM/42/628/2019 mukaan hankkeelle on myönnetty 1,0 M€:n avustus. Avustuksen ensimmäinen maksatus (30 %) edellytti rakennustöiden aloittamista ja maksatuspyynnön esittämistä 31.10.2019 mennessä. Kaupunginhallitus päätti 2.9.2019 § 221 keskeyttää uimahallin rakennusurakan kilpailutuksen, tarjouskilpailussa tulleiden tarjousten ylittäessä merkittävästi hankkeeseen budjetoidut varat. Samalla kaupunginhallitus päätti luopua hankkeelle myönnetystä miljoonan euron valtion tuesta.

Paloasemahanke

Tekninen lautakunta päätti kokouksessaan 7.5.2019 § 81 paloaseman hankesuunnittelun suunnittelijoiden valinnasta. Hankesuunnittelu on käynnissä ja valmistuu vuoden 2019 loppuun mennessä. Hankesuunnitelman pohjalta päätetään vuoden 2020 alkupuolella toteutustapa (peruskorjaus/uudisrakennus) ja käynnistään rakennussuunnittelu. Vuoden 2020 talousarvioon sisältyy varaus suunnittelukustannuksiin.

Pohjois-Savon pääomarahasto

Pohjois-Savoon on perustettu uusi pääomarahasto (North Savo Startup Fund), jonka tarkoituksena on tukea aloittavien yritysten käynnistämistä ja kasvua. Se täydentää nykyisiä julkisia rahoituspalveluja ja yhdistää yksityistä ja julkista rahoitusta sekä asiantuntemusta yritysten tueksi.

Rahastoon on tarkoitus kerätä noin 10 M€ kuntien, Pohjois-Savon liiton, Pohjois-Savon ELY-keskuksen ja yksityisten sijoittajien rahaa. Pohjois-Savon pääomarahasto perustamiseen tarvittavan pääoma jakaantuu seuraavasti: Kuopion kaupunki 1,2 M€, Varkauden kaupunki 0,5 M€, Iisalmen kaupunki 0,5 M€, ELY-keskus 4,9 M€, yksityiset sijoittajat ja hallinnointiyhtiö yht. 2,9 M€.

Työllisyysohjelma

Työllisyysohjelma 2017–2020 hyväksyttiin valtuustossa 16.1.2017. Työllisyysohjelman tavoitteena on kaupungin elinvoiman kokonaisvaltainen vahvistaminen. Työllisyysohjelma täydentää ja konkretisoi kaupunki-strategiaa työllisyyden edistämisen näkökulmasta. Työllisyysohjelman tavoitteiden toteutumista seurataan säännöllisesti.

Hyvinvointikertomus

Hyvinvointikertomus on tiivis kuvaus hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niiden edistämisestä. Terveydenhuoltolaki velvoittaa kunnat valmistelevaan tiedon perusteella valmistellun hyvinvointikertomuksen kerran valtuustokaudessa. Laaja hyvinvointikertomus ja suunnitelma vuosille 2018–2021 ja lisäksi tavoitteet vuodelle 2019 on hyväksytty 29.10.2018 § 81 kaupunginvaltuustossa.

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi viedään osaksi kunkin toimialan talousarviota ja niiden toteutumista seurataan osana talouden ja toiminnan seuranta. Hyvinvointitavoitteiden toteutumisesta raportoidaan ja tarvittaessa suunnitelmaa tarkennetaan tilinpäätöksen yhteydessä vuosittain. Tavoitteisiin pääsemiseksi käytetään vaikuttavia menetelmiä. Yhteistyö maakunnan hyvinvointityön kanssa on tiivistä.

Hyvinvointia tarkastellaan talouden ja elinvoiman, lasten, varhaisnuorten ja lapsiperheiden, työikäisten ja ikäihmisten näkökulmasta sekä kaikkiin vaikuttaviin tekijöihin. Tieto kerätään käyttäen luotettavaa tutkimustietoa, esim. kouluterveyskyselyt, tilastokeskus, sotkanet ja lisäksi omaa toiminnasta saatua tietoa kuten

hyvinvointiedistävien kotikäyntien vuosiraportti. Saadun tiedon perusteella nousevat esille niin onnistumiset kuin kehittämistarpeetkin sekä muutoksen suunta. Indikaattorit ovat mittareita kehittämistyön etenemisessä.

Tiedon perusteella valitaan asiat, joihin tulee panostaa. Usein tieto myös auttaa kohdentamaan kehittämistyötä oikealle kohderyhmälle kuten kouluterveyskyselyssä tai tapaturmien ehkäisyssä.

Laajan hyvinvointikertomuksen 2018–2021 painopisteet ovat:

1. Terveet elämäntavat ja kansansairauksien ehkäisy.
  - Tavoite Terveelliset elämäntavat vahvistuvat.
  - Päihteiden käyttö vähenee, Mielen terveys paranee.
2. Osallisuus ja elinvoima.
  - Työllistymistaso kohoaa. Osallisuus ja resilienssi paranee.
3. Hyvää elämää tukeva ympäristö
  - Kiusaamista ei ilmene.
  - Ympäristö on turvallinen ja viihtyisä.

Vuoden 2019 painopisteet olivat

- Varhainen välittäminen ja tuki (esim. oppilashuolto, toimintakyvyn lasku, diabeteksen ehkäisy jne.)
- Ehkäisevä päihde ja mielen terveys
- Asumisen monimuotoisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen
- Uudistuva toimintakulttuuri (LEAN)

2.6.1 Osallistuva budjetointi / osallisuus

Osallistuva budjetointi on demokraattinen prosessi, johon kuuluu budjetin avoimuus ja talousasioiden ymmärrettävä esittäminen. Se on keskustelua arvovalinnoista, ongelmien ratkaisusta, rahasta ja resursseista, palveluista ja niiden tasosta sekä joskus myös niukkuudesta. Se on myös keino parantaa asioiden valmistelua ja päätöksenteon laatua sekä vahvistaa kansalaisten luottamusta hallintoon ja päätöksentekoon sekä lisätä osallisuutta.

Vuosien 2018 - 2019 talousarviossa otettiin käyttöön kuntalain 5 luvun 22 § mukainen osallistuva budjetointi. Vuonna 2018 osallistuvan budjetoinnin määrärahan (20 000 €) kohderyhmänä olivat nuoret ja työttömät. Vuonna 2019 talousarviossa osallistuvan budjetin 30.000 euron määräraha kohdennettiin hyvinvointikertomuksen painopisteiden mukaisesti; arki aktiiviseksi, yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen sekä iloa ympäristöstä. Tavoitteena oli panostaa hyvinvointiin ja saada uusia kaupunkilaisten hyvinvointia tukevia ideoita.

Ideat käsiteltiin hyvinvointiryhmässä. Idean voi esittää vaikka ei itse sitä pystyisi toteuttamaan. Hyvinvointiryhmä käsittelee ideat ja päättää rahojen myöntämisestä sekä seuraa hankkeen toteutumista. Valituista ideoista voidaan myös järjestää äänestys ja tehdä valinta sen perusteella.

Hyvinvointihankkeita toteutetaan yhdessä kaupungin toimialojen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Vuoden 2020 talousarviossa on 20 000 €:n suuruinen varaus osallistuvaan budjetointiin.

Kansalaistoimintaohjelma

Marraskuussa 2018 valmistui kuntalain 22 § mukainen kaupunkilaisten osallistamis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kansalaistoiminnan ohjelma ”Asukkaiden Warkaus”. Vuonna 2019 ”Asukkaiden Warkaus” kansalaistoiminnanohjelmaa jalkautettiin yhteistyössä kaupungin toimialojen ja kolmannen sektorin kanssa. Ohjelman mukaista osallistamis- ja vaikuttamismahdollisuuksien läpinäkyväksi tekevää toimintaa edelleen jatketaan ja kehitetään vuonna 2020.

2.7 Taloussuunnittelussa huomioitavat lainsäädäntömuutokset

Kuntalaki (410/2015)

Kuntalain uudistamistarpeita selvittävä työryhmä on aloittanut toimintansa. Työryhmän toimikausi on 15.8.2019 – 30.9.2020. Työryhmän tehtävänä on mm. arvioida kunnan taloussuunnitelman tasapainoa ja alijäämän kattamista koskeva sääntely, kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelyä koskeva sääntely, kuntayhtymän taloutta ja rakennejärjestelyjä koskeva sääntely, tarkastusta koskeva sääntely sekä muut taloutta koskevat täsmentämistarpeet, joita on ainakin rahoitustoiminnan periaatteista päättäminen ja kunnan lainan antamista koskevan sääntelyn tarkistaminen.

Uudet kriisikunnan kriteerit

Kuntalain 118 §:ssä määritellään erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelystä. Kuntien kriisikuntakriteereitä muutettiin kuntalain muutoksella, joka hyväksyttiin tammikuussa 2019 ja se tuli voimaan 1.3.2019.

Uusia kriteerejä sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Muutoksilla haettiin tasa-arvoisempaa tilannetta kuntien välille ja muutoksen jälkeen kaikki neljä tunnuslukua kuvaisivat paremmin sitä, milloin kunta on vaarassa kriisiytyä.

Arviointimenettelyn tunnusluvut:

Konsernitaseeseen kertynyt alijäämä *euroa/asukas* laukaisee yksistään arviointimenettelyn, mikäli raja-arvot ylittyisivät eli viimeisessä tilinpäätöksessä 1000 €/asukas ja sitä edeltävässä 500 €/asukas. Kunnan tai kuntayhtymän taseeseen kertynyt alijäämä tulisi edelleen kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Edelleen kuntalakiin sisältyvät neljä tunnuslukua, jotka yhdessä voivat laukaista arviointimenettelyn. Tunnusluvut lasketaan konsernitilinpäätöksen perusteella.

Vuosikate poistoista on uusi tunnusluku, joka korvaa kriteerin negatiivisesta vuosikatteesta. Jos vuosikate riittää poistoihin, kunnan talous on tasapainossa. Raja-arvona esitetään, että vuosikate on 80 % poistoista.

Tuloveroprosentti kuvaa kunnan taloudellista liikkumavaraa. Kunnallisvero on kuntien tärkein tulonlähde ja kunnilla on itsehallintoon perustuva oikeus päättää veroprosentistaan. Raja-arvoa on nostettu siten, että jatkossa kriteeri on 2,0 prosenttiyksikköä keskimääräistä korkeampi tuloveroprosentti.

Lainamäärä euroa/asukas säilyy edelleen kriteerinä, mutta pelkän lainamäärän lisäksi tunnusluvussa huomioidaisiin myös vuokravastuut (lainat ja vuokravastuut €/asukas). Tämä kuvaa paremmin kunnan taloudellista todellisuutta nykyisin, koska esimerkiksi kiinteistöleasingjärjestelyt ovat lisääntymässä kuntien investointien toteuttamisessa. Tunnusluvun arvo olisi edelleen keskimäärin + 50 %.

Laskennallinen lainanhoitokate on uusi tunnusluku, joka korvaisi nykyisen suhteellisen velkaantuneisuuden. Perusajatuksena on, että tunnusluku kuvaa velanhoitokykyä, kun vuosikatteen riittävyttä verrataan lainojen korkokuluihin ja lyhennyksiin. Velkoina huomioidaan sekä lyhytaikaiset (esim. kuntatodistukset) että pitkäaikaiset velat. Tunnusluvun raja-arvona on 0,8.

Seuraavassa taulussa on kuvattu aikaisempien ja uusien kriisikuntakriteerien muutoksia

Arviointimenettely voidaan jatkossa käynnistää,

<p>jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa.</p> <p>Ei muutosta nykyiseen</p>	<p>jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa</p> <p>Ei merkittävää muutosta nykyiseen</p>	<p>TAI</p> <p>jos rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot:</p> <p>1) kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia (nykyisin konsernin negatiivinen vuosikate);</p> <p>2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (nykyisin 1 prosenttiyksikkö);</p> <p>3) asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla (nykyisin tunnusluvussa ainoastaan konsernin lainamäärä);</p> <p>4) konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate* on alle 0,8 (nykyisin tunnuslukuna: suhteellinen velkaantuneisuus vähintään 50 %).</p> <p>* (vuosikate + korkokulut)/(korkokulut+ laskennalliset lainanlyhennykset)</p>
--	--	--

Terveystieteiden tutkimuskeskus, Valtioneuvoston asetus kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä

Terveystieteiden tutkimuslain 45 § 3 momentin mukaan leikkaustoiminta, joka edellyttää leikkaussaliolosuhteita ja anestesiaa, tulee kokonaisuudessaan koota niihin sairaaloihin, joissa on ympärivuorokautinen perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystys. Valtioneuvoston asetuksen (582/2017) erikoissairaanhoidon työnjaosta ja eräiden tehtävien keskittämisestä 7 §:n mukaan säädetään mm. vähimmäismääristä ortopedisten leikkausten osalta.

Ko. säädökset aiheuttavat terveydenhuollon toimintaan ja talouteen riskejä erikoissairaanhoidon oman leikkaustoiminnan osalta. Kaupunginhallitus on antanut 10.9.18 § 201 vastineen AVI:n selvityspyyntöön koskien kirurgista toimintaa Varkauden sairaalassa.

Itä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen 16.1.2019 Nro ISAVI/713/2018, jolla Varkauden kaupunginhallitus oli määrätty 700 000 euron uhkasakon uhalla lopettamaan järjestämisvastuulle kuuluvien leikkausten toteuttamisen viimeistään 31.7.2019 mennessä, oli haettu kaupunginhallituksen päätöksellä 11.2.2019 § 40 muutosta Itä-Suomen hallinto-oikeudelta. Itä-Suomen hallinto-oikeus on antanut asiasta välipäätöksen 2.5.2019, jossa kielletään valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpano, kunnes hallinto-oikeus on ratkaissut pääasiaa koskevan valituksen tai asiasta sitä ennen toisin määrätään. Toistaiseksi asia on edelleen ratkaisematta ja leikkaustoiminta on jatkunut Varkauden sairaalassa.

Varhaiskasvatustalaki

Varhaiskasvatuksesta säädetään varhaiskasvatustalassa 540/2018 ja sen nojalla annetussa asetuksessa. Opetus- ja kulttuuriministeriö vastaa varhaiskasvatuksen yleisestä suunnittelusta, ohjauksesta ja valvonnasta sekä lainsäädännön valmistelusta.

1.9.2018 voimaan tulleen lain myötä varhaiskasvatus on entistä vahvemmin osa suomalaista kasvatustal- ja koulutusjärjestelmää. Uusi varhaiskasvatustalaki vahvistaa pedagogiikkaa ja varhaiskasvatuksen laatua nostamalla päiväkotien henkilöstön koulutustasoa ja selkiyttämällä tehtävänimikkeitä. Laissa säädetään päiväkodissa työskentelevän henkilöstön kelpoisuusvaatimukset varhaiskasvatuksen opettajan, varhaiskasvatuksen erityisopettajan, varhaiskasvatuksen sosionomin, varhaiskasvatuksen lastenhoitajan ja päiväkodin johtajan tehtäviin.

Päiväkotien henkilöstön erilaiset koulutustaustat tuottavat erilaista osaamista. 1.9.2018 voimaan tulleen lain myötä päiväkodissa työskentelevän henkilöstön kelpoisuusvaatimukset ovat varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja varhaiskasvatuksen lastenhoitaja. Varkauden kaupungissa uudet ni-

mikkeet otettiin käyttöön 1.8.2019 alkaen. Varhaiskasvatuksen sosionomi – nimike otetaan käyttöön heti, kun valtakunnallinen hinnoittelutunnus on saatu tiedoksi. Siirtymäaikaa henkilöstörakennemuutokseen on vuoteen 2030 saakka. Vuodesta 2030 lähtien päiväkodeissa vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla korkea-koulututkinto.

Arvonlisäverotus

Arvonlisäverolain muutokset huomioidaan toimialojen toiminnassa. Toiminnan kehittämisen yhteydessä solmittavissa sopimuksissa huomioidaan arvonlisäverolainsäädäntö.

Kuntatieto-ohjelma

Valtiovarainministeriö on aloittanut kuntien taloustiedon tilastoinnin ja tietohuollon kehittämisohjelman (Kuntatieto-ohjelma), joka parantaa julkisen hallinnon toiminnallista ja tiedollista yhteen toimivuutta. Ohjelman tavoitteena on, että kuntien ja valtion on mahdollista käyttää samoja yhteisesti määriteltyjä ja automaattisesti tuotettuja kuntien taloutta kuvaavia tietoja omissa kuntiin liittyvissä päätöksentekoprosesseissa.

Kuntatieto-ohjelman automaattisen talousraportoinnin velvoitteet alkavat vuonna 2021 talousarvion raportoinnista. Samaan aikaan siirrytään tehtäväluokituksen mukaisesta raportoinnista palveluluokituksen mukaiseen raportointiin. Automatisoidulla tiedonsiirrolla on tavoitteena saada tieto siirtymään ja käyttöön nopeammin ja tehokkaammin kuin aikaisemmin. Taloustietojen toimittamisen aikataulua myös aikaistetaan nykyisestä. Osavuosiraportointi (neljännesvuosikatsaukset ja puolivuosisuosikatsaukset) laajentuu koskemaan kaikkia kuntia, kun nykyisin osavuosiraportointi on perustunut Tilastokeskuksen kunnille ilmoittamaan otokseen. Osavuosiraportoinnin sisältöä laajennetaan sekä taloustietojen aikataulutusta muutetaan. Kuntien taloustietojen ilmoittaminen siirtyy uudistuksen myötä nykyisestä Tilastokeskuksesta Valtiokonttorin ylläpitämään tietovarastoon.

JHS-suositukset (Julkisen hallinnon suositukset)

Kirjanpitolain ja kuntalain muutoksien myötä kuntien taloutta ja kirjanpitoa ohjaavia suosituksia on uudistettu vuoden 2019 aikana. Uudistetun kriisikuntakriteeristön vaikutusten johdosta on päivitetty myös yleisohjetta kuntien ja kuntayhtymien toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen laatimisesta sekä yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista.

Kuntatieto-ohjelmaan liittyen annetaan myös uusia JHS-suosituksia sekä tarkennetaan ja päivitetään nykyisiä JHS-suosituksia. JHS 192 Kuntien ja kuntayhtymien tililuettelomalli on jo päivitetty 2018, mutta tulee voimaan vuonna 2021. JHS 203 Kuntien ja kuntayhtymien kustannuslaskenta on julkaistu 31.5.2018. JHS 200 Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus julkaistiin 9.10.2019. JHS 199 Kuntien ja kuntayhtymien talousarvio päivitetään myöhemmin.

Kuntatieto-ohjelmaan liittyviä uusia suosituksia ovat mm. JHS 205 Kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen raportointi, JHS 194 XBRL-taksonomia (raportointisuositus, raportointinäkömä, raportointisanasto).

Uuden Kuntatieto-ohjelman automatisoidun raportoinnin vaatimukset edellyttävät myös päivitysmuutoksia kuntien ja taloushallintopalveluja tuottavien palvelukeskusten ohjelmistoihin ja sitä kautta muodostavat myös alkuvaiheessa lisäkustannuksia. Tiedonsiirron automatisoinnin odotetaan pidemmällä tähtäimellä kuitenkin tuovan kustannussäästöjä.

Tulorekisteri

Kansallinen tulorekisteri tuli voimaan 2019. Palkkatiedot ilmoitettiin 1.1.2019 lähtien tulorekisteriin heti maksetapahtuman yhteydessä. Tulorekisteri aikaisti ja yhdisti palkan maksamiseen liittyviä ilmoitusmenettelyjä korvaamalla nykyisin mm. Verohallinnolle, työeläkelaitoksille ja työttömyysvakuutusrahastolle toimitettavia vuosi-ilmoituksia. Suoritusten maksajat ilmoittavat tiedot ansiotuloista tulorekisteriin reaaliaikaisesti ja maksukohtaisesti. Ensimmäisessä vaiheessa eli vuodesta 2019 lähtien tulorekisteriin ilmoitettiin palkkatiedot. Kunnat tulevat tulorekisterin tietojen käyttäjäksi 1.1.2020 lähtien. Esimerkiksi kuntien sosiaali- ja terveystoimi ja varhaiskasvatus tulevat tulorekisterin tiedon käyttäjäksi asiakasmaksujen määrittelyssä 1.1.2020 alkaen. Tämä edellyttää kunnilta mm. tietolupaprosessin ja tietolupa-asioiden selvittämistä sekä kunnan tietojärjestelmien rajapintaratkaisujen rakentamista tulorekisteriin.

Kiinteistöverouudistus

Kaupunginhallituksen päätöksen 2.10.2017 § 258 mukaan kaupunki tilasi FCG Suunnittelu ja Tekniikka Oy:ltä kiinteistöveroselvityksen. Vuoden 2018 aikana on suoritettu maastossa tehtävät selvitystyöt otantana pienellä alueella ja vuoden loppuun mennessä FCG Suunnittelu ja Tekniikka Oy laatii selvityksen / analyysin tarkastetulta alueelta tehdyistä löydöksistä. Tämän jälkeen kaupunginhallitus päätti tehtyjen havaintojen ja löydösten perusteella jatkaa selvitystyötä muilla kaupungin alueilla.

Kiinteistöverotusta on tarkoitus jatkossa uudistaa niin, että verotusarvot vastaisivat paremmin alueen hintatasoa ja rakentamiskustannuksia. Tällä hetkellä rakennusten ja maapohjien arvot ovat jääneet yleisesti jälkeä kustannus- ja hintakehityksestä. Uudistuksen tavoitteena on luoda selkeä, ymmärrettävä ja yksinkertainen arvostamisjärjestelmä rakennuksille ja maapohjalle. Rakennusten verotusarvo perustuisi rakennustyyppien keskimääräisiin uudisrakentamisen kustannuksiin alueittain. Niistä otettaisiin kuitenkin huomioon 70 % (varovaisuusperiaate). Lisäksi otettaisiin huomioon rakennuksen koko ja ikä.

Valtiovarainministeriön vuoden 2018 päätöksen perusteella kiinteistöverouudistus toteutetaan yhdessä vaiheessa. Uudistuksesta päättäminen siirtyi vuonna 2018 uudelle hallituskaudelle, jotta verotusarvojen uudistamisesta ja kiinteistöveroprosenttien vaihteluvälistä voidaan päättää yhdellä kertaa. Alun perin kiinteistöverotus oli tarkoitus uudistaa kahdessa vaiheessa. Kaksivaiheinen uudistus olisi mahdollistanut käyttöönoton jo vuonna 2020.

Uusi linjaus merkitsi, että uudistus voidaan ottaa käyttöön vuoden 2022 kiinteistöverotuksessa. Päätökset asiasta tehdään nykyisen hallituskauden aikana.

Hankinnat

Uusi julkista hankintamenettelyä koskeva laki astui voimaan 1.1.2017. Lainsäädäntö perustuu EU:n julkisia hankintoja koskeviin direktiiveihin. Uutta hankintalakiä sovelletaan hankintoihin, jotka on aloitettu 1.1.2017 jälkeen. Aloittaminen lasketaan yleensä hankinnan ilmoittamishetkestä. Ennen 1.1.2017 aloitetuissa sovelletaan ko. hetkellä voimassa ollutta hankintasäätelyä. Uuden lainsäädännön myötä tavaroiden ja palveluiden hankintojen kansallinen kynnysarvo nousi 60 000 euroon aiemmasta 30 000 eurosta. Sosiaali- ja terveystieteiden palveluiden hankintojen kynnysarvo nousi 100 000 eurosta 400 000 euroon ja ns. erityisten palveluhankintojen kynnysarvo 300.000 euroon. Rakennusurakoiden kansallinen kynnysarvo säilyi nykyisessä 150 000 eurossa. Käyttöoikeussopimusten uusi kansallinen kynnysarvo on 500 000 euroa.

Hankintastrategia hyväksyttiin valtuuston kokouksessa 28.8.2017 § 59. Hankintastrategian mukainen uusi hankintaohjeistus valmistuu alkuvuoden 2020 aikana.

Tiedonhallintalain toimeenpano

Tiedonhallintalaki on uusi julkisen hallinnon tiedonhallintaa koskeva yleislaki, jossa säädetään siitä, miten tietoja tulisi käsitellä ja kuvata virkamiesorganisaatioissa. Laki koskee lähes kaikkia julkishallinnon toimijoita ja se astuu voimaan 1.1.2020, jonka jälkeen eletään siirtymäaikoja eri velvollisuuksien täyttämiseen. Ensimmäisenä pitää olla valmiina tiedonhallintamalli 1.1.2021.

Kuntia ja muita julkishallinnon toimijoita on jo vuodesta 2011 saakka suositeltu kuvaamaan kokonaisarkkitehtuuriaan silloin hyväksytyyn tietohallintolain mukaan. Vanhassa tietohallintolaissa näitä kuvauksia ohjasi JHS-179-suositus. 18.3.2019 hyväksytty tiedonhallintalaki ei enää suosittele organisaatioita kuvaamaan kokonaisarkkitehtuuria vaan se vaatii tiedonhallintayksiköitä eli lain piirissä olevia julkishallinnon organisaatioita toteuttamaan tietyt tiedonhallinnan kuvaukset tiedonhallintamallin muodossa.

Tiedonhallintalaki asettaa julkishallinnolle mm. tarkennettuja ja täsmennettyjä suunnittelu-, kuvaus- ja tietoturvavelvoitteita. Tiedonhallintayksiköiden on siirtymäajan jälkeen kyettävä tuottamaan julkaisukelpoisia arkkitehtuurikuvauksia ja arvioimaan muutosten vaikutuksia tiedonhallinnan kokonaisuuteen. Jokaisen tiedonhallintayksikön tehtävänä on lisäksi huolehtia muun muassa asianmukaisista työvälineistä ja koulutuksesta tiedonhallintaa koskevien velvollisuuksien toteuttamiseksi

Kilpailuneutraliteetin valvontaa tehostetaan

Kilpailulakiin on lisätty uusi kilpailuneutraliteettisäännös (30 d §), jonka mukaan kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa harjoittavan kunnan, kuntayhtymän, valtion tai niiden määräysvaltaan kuuluvan yksikön on pidettävä taloudellisesta toiminnastaan erillistä kirjanpitoa muusta toiminnastaan. Säännös tulee voimaan 1.1.2020. Julkisyhteisöjen ja niiden määräysvallassa olevien yksiköiden toiminnalle on asetettu lisävelvoitteita toimintoihin liittyvien tuottojen ja kustannusten kohdistamiseen, dokumentointiin ja seurantaan.

Julkisyhteisöllä on velvollisuus pitää erillistä kirjanpitoa eri toiminnoistaan silloin, kun toimija harjoittaa sekä kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa että muuta toimintaa. Taloudellisen toiminnan tulkinnessa on ratkaisevaa harjoitettavan toiminnan luonne, joka on arvioitava tapauskohtaisesti. Taloudellisen ja ei-taloudellisen toiminnan erottamiseen ei ole yksiselitteistä ohjetta, mutta monet tilanteet selviävät tutustumalla kilpailulain 30 d §:ää koskevaan hallituksen esityksen perusteluihin (HE 68/2018 vp) sekä kuntalain 126 ja 127 §:ien sisältöön ja niitä koskevaan hallituksen esityksen 2a ja 2 b §:n yksityiskohtaisiin perusteluihin (HE 32/2013 vp).

Kirjanpidon eriyttämisvaatimus ei koske tilanteita, jossa

- toimija harjoittaa vain ei-taloudellista toimintaa (julkisen vallan käyttö ja viranomaistoiminta)
- toimija harjoittaa ei-taloudellisen toiminnan lisäksi vain sellaista taloudellista toimintaa, joka kuuluu kuntalain 126 §:n 2 momentin soveltamisalaan
- yksikön taloudellisen toiminnan liikevaihto on alle 40.000 euroa vuodessa.

Kirjanpidon eriyttämisvaatimus koskee tilanteita, jossa

- julkissektori tai sen määräysvaltaan kuuluva yksikkö esim. yhtiö harjoittaa kilpailutilanteessa markkinoilla olevaa taloudellista toimintaa ja muuta toimintaa
- kysymys on hankintalain 15 §:n sallimasta ulosmyynnistä ulkopuolisille toimijoille
- kunta tai kuntayhtymä kuntaorganisaatiomuodossa toimii kuntalain 127 §:n poikkeussäännöksen perusteella kilpailutilanteessa markkinoilla.

Kirjanpidon eriyttämisvelvollisuuden ulkopuolelle jää vähäiseksi katsottava taloudellinen toiminta. Mikäli julkissektorin tai sen määräysvallassa olevan yksikön kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan liikevaihto on alle 40 000 euroa vuodessa, kyseiseen sääntelyyn liittyvää kirjanpidon eriyttämisvelvollisuutta ei ole.

3 TALOUSARVIO 2020 JA TALOUSSUUNNITELMA 2021–2022

3.1 Taloussuunnittelun lähtökohdat ja muutokset

Kuntalain (410/2015) 110 §:n 13 luvun mukaan:

”Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee katkaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona kateaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käytötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.”

Vuoden 2020 talousarvioraami hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 2.9.2018 § 218, jonka jälkeen talousarvion laadintaohje jaettiin toimialoille ja tytäryhteisöille syyskuussa.

Toimialojen talousarvioiden euron tiedot on tuotettu Kuntamallin budjetointiohjelmalla ja talousarviotekstit on laadittu Targetor Pro-ohjelman asiakirjapohjille.

Vuoden 2020 talousarvio on laadittu Kuntaliiton vuonna 2016 julkaiseman JHS:n (Julkihallinnon suositus nro 199) suosituksen ”Kunnan ja kuntayhtymän talousarvio ja – suunnitelma” mukaisesti.

Organisaatiohierarkian nimikkeistö on seuraava:

- Toimielin
- Tulosalue
- Vastuualue
- Tulosityksikkö
- Kustannuspaikka

Työterveyshuollon menot ja tulot vuoden 2020 talousarviossa on budjetoitu keskitetysti konsernipalveluihin/henkilöstöpalveluihin, josta ne kohdennetaan käytön suhteessa toimialoille.

Kiintiöpakolaisten kuluihin kohdennetut määrärahat on varattu suoraan sivistys- ja perusturvalautakunnan talousarviomäärärahoihin.

Palkkatukityöllistämiseen varatut määrärahat (tuotot 510 200 € ja kulut 1 133 650 €) on varattu konsernipalvelujen alaisuudessa toimivan työllisyysyksikön määrärahoihin.

Virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 1.2.2018 - 31.3.2020. Sopimuksen voimassaolo jatkuu 31.3.2020 jälkeen vuoden kerrallaan, jollei sitä kirjallisesti irtisanota viimeistään kuusi viikkoa ennen sopimiskauden päättymistä. Palkkaratkaisut vuodelle 2020 eivät ole siten vielä tiedossa.

Väestörakenteesta johtuen palveluiden kysyntä kasvaa edelleen. Erikoissairaanhoidon kustannusten kehitykseen ja budjetointiin liittyy myös riskejä menojen ennalta arvaamattomuudesta johtuen.

Veroprosentteihin ei esitetä korotusta vuodelle 2020, joten kunnallisveroprosentti sekä kiinteistöveroprosentit säilyvät entisen tasoisina.

Vuoden 2020 talousarviossa on varattu kaupunginhallituksen varausmäärärahoihin Osallistuvaan budjettiin määrärahat (20.000 €) hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen toimenpiteisiin.

Vuoden 2020 talousarvioesitys on alijäämäinen 4,8 M€. Talousarvion 2020 ja taloussuunnitelmavuoden 2021 tuloslaskelman suunnitelman mukaiset poistot sisältävät myös nykyisten terveyskeskus- ja sairaalarakennusten arvonalentumiset (2,4 M€ /vuosi), koska uuden sairaalahanke valmistuu vuonna 2021. Nykyisten terveydenhuollon rakennusten taseessa jäljellä olevat jäännösarvojen alas kirjaaminen aloitettiin vuoden 2018 tilinpäätöksessä ja alaskirjaukset jatkuvat vuosina 2019 – 2021 aikana eli rakennusten jäljellä olevana pitoaikana.

Vuoden 2020 kaupungin omaan taseeseen tulevat nettoinvestoinnit ovat 12,5 M€. Suunnitelmavuosien 2021–2022 investoinnit tarkentuvat sen jälkeen, kun talousarvion 2020 investointisuunnitelma on käsitelty kaupunginhallituksen kokouksessa. Investointien myötä kaupungin lainamäärä tulee kasvamaan, ollen vuonna 2020 79,3 M€.

Kuntalain § 125 mukaan tilivelvollisia ovat kunnan toimielinten jäsenet (pl. valtuutetut) sekä asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Kuntalain 31.1 §:n mukaan kunnan tilivelvollisia toimielimiä ovat hallitus, lautakunnat, valiokunnat ja johtokunnat, niiden jaostot sekä toimikunnat.

Viranhaltijoiden kohdalla rajanveto on vaikeampaa, koska laissa ei tarkemmin määritellä, ketkä ovat toimielimen tehtäväalueen johtavia viranhaltijoita. Yleisesti tilivelvollisina viranhaltijoina on pidetty toimielimen esittelijöitä ja toimielimen tehtäväalueella itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavia viranhaltijoita ainakin silloin, kun he ovat suoraan toimielimen alaisia. Tilivelvolliset on määriteltävä mm. sen vuoksi, että vastuuvapauslausunto kohdistetaan heihin.

Edellä olevan perusteella Varkauden kaupungin tilivelvollisia ovat:

kaupunginhallituksen jäsenet
lautakuntien jäsenet
johtokuntien jäsenet
toimikuntien jäsenet
jaostojen jäsenet
kaupunginjohtaja
toimialajohtajat
palvelualuepäälliköt
hallintojohtaja
henkilöstöjohtaja
talousjohtaja
tietohallintojohtaja.

3.2 Henkilöstö

3.3 Henkilöstö ja henkilöstösuunnitelma

Elokuussa 2019 Varkauden kaupungin palveluksessa oli yhteensä 1 660 henkilöä, joista vakinaisia 1 276 ja määräaikaisia (ml. sijaiset) 326 henkilöä. Vuoden 2018 vastaavaan ajankohtaan verrattuna vakituisen henkilöstön määrä oli vähentynyt 48 työntekijällä ja määräaikaisten kasvanut 38 työntekijällä. Henkilöstöresurssi (HTV) oli pienentynyt kaikkiaan – 0,76 % (työssäolo + palkalliset poissaolot).

Sosiaali- ja terveystoimen osalta kasvua oli tapahtunut erityisesti määräaikaisen henkilöstön osalta (+ 20), mutta samalla vakituisen henkilöstön määrä oli pienentynyt (- 30). Samansuuntaista kehitystä oli tapahtunut myös teknisessä toimessa, jossa vakituisen työntekijöiden määrä oli vähentynyt (- 8) ja määräaikaisten työntekijöiden kasvanut (+ 14), mitä selittää tukipalveluissa käynnissä oleva yhdistelmätyöntekijöiden oppisopimuskoulutus sekä työllistettyjen edellisvuotta aktiivisempi käyttö. Hyvinvointikampanjahankkeen takia vakituis-

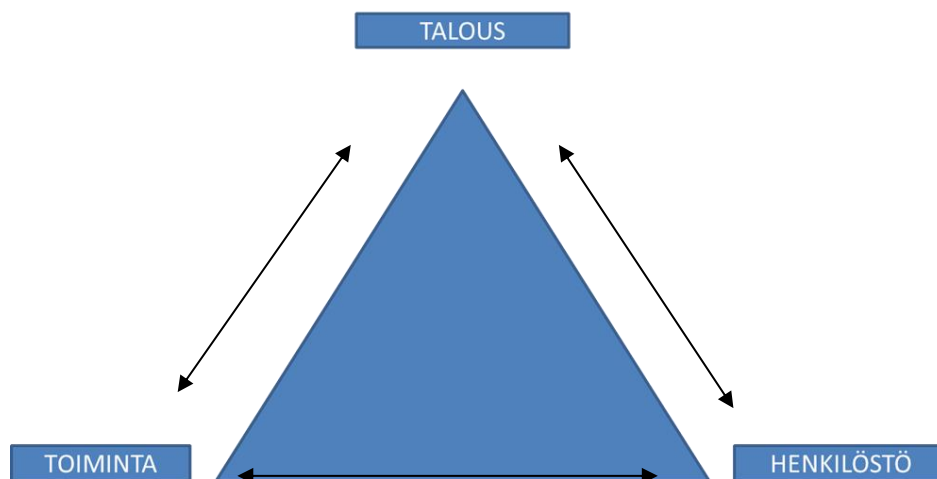
ten palvelussuhteiden päätyttyä tilalle on rekrytoitu määräaikaisiin palvelussuhteisiin. Lisäksi tukipalveluissa on ollut tavallista enemmän sijaisia edellyttäen pitkiä sairauslomia.

Kaupungin henkilöstön keski-ikä on korkea ja se on nousussa. Vuoden 2018 lopussa keski-ikä oli 49,1 vuotta kun kunta-alan keskiarvo on 45,8 vuotta. Eläköityminen kiihtyy tulevina vuosina. Vuoteen 2025 mennessä on Kevan ennusteen mukaan vanhuuseläkkeelle jäämässä noin 380 henkilöä.

Vuosi	Vanhuuseläkkeet, henk.	Työkyvyttömyyseläkkeet, henk.	Osatyökyvyttömyyseläkkeet, henk.	Eläkkeet yhteensä, henk.
2019	49	10	10	69
2020	44	10	10	64
2021	55	9	10	74
2022	64	9	9	82
2023	62	9	9	80
2024	51	8	8	67
2025	54	8	8	70

Lähde: Keva ennuste syysy 2019

Henkilöstökulut eli palkka- ja henkilösivukulut muodostivat vuonna 2017 37,8 % toimintakuluista. Henkilöstö onkin kuntatyönantajalle kallis, mutta myös kallisarvoinen resurssi: se on kuntatyön tärkein ”tuotannontekijä”, jolla tulos tehdään. Kuntaorganisaation hyvä tai huono tulos riippuu käytännössä ihmisten tekemisistä tai tekemättä jättämisistä. Ainoa asia, joka tuottaa lisäarvoa organisaatiossa, ovat itse asiassa ihmiset.

Sekä laadukkaat, asiakaslähtöiset palvelut (toiminta), että terve talous edellyttävät ennen kaikkea tuloksellista henkilöstöpolitiikkaa. Sen keskeisiä ulottuvuuksia ovat tehokas henkilöstösuunnittelu ja työkykyisyyden kehittäminen sekä palvelu- ja työprosessien kehittäminen. Henkilöstösuunnittelulla varmistetaan oikea henkilöstö oikeaan paikkaan oikea-aikaisesti. Panostus työsuojeluun ja työhyvinvointiin poikii motivaationa, innostuksena ja työkykynä.

Palvelu- ja työprosessien kehittäminen tulee olla johdonmukaista ja tavoitteellista toimintaa työyhteisöjen arjessa. Tuloksellinen henkilöstöpolitiikka huomioi myös eri-ikäiset ja työuran eri vaiheissa olevat työntekijät. Tuloksellisen henkilöstöpolitiikan toimeenpanon keskiössä ovat laadukas johtaminen ja esimiestyö sekä luottamuksellinen yhteistoiminta. Sen perustana on strategian ja toiminnan tavoitteiden ja palvelutarpeiden mukainen osaaminen.

Varkauden kaupungin talousarvio ja toimintasuunnitelma 2020 sisältää kaikki em. henkilöstöpolitiikan elementit. Ne on kuvattu myös alla olevassa ”tuloksellisuuden kaupungintalossa”.

Tuloksellisuuden kaupungintalo

Varkauden kaupungin henkilöstöpalvelut

Kuvitaa © Tapu Vuorinen 2018

kauden alussa eli 1.6.2021 alkaen. Organisaation uudistamisen taustalla ovat toimintaympäristön muutokset sekä talouden sopeuttamistarpeet. Peruskunnan rooli tulee muuttumaan sote-palvelujen järjestämisen siirtyessä maakunnalle lähivuosien aikana. Tavoitteena on korostaa elinvoiman merkitystä, yksinkertaistaa organisaatorakennetta, madaltaa organisaatiotasoa, tehostaa johtamisjärjestelmää sekä kehittää palveluprosesseja asiakaslähtöisemmiksi. Tarkoituksena on työnjaon tehostaminen, henkilöstöressurssien tarkoituksenmukainen käyttö sekä henkilöstön vastuiden ja tehtäväkuvien tarkastelu ja uudelleenorganisointi. Palveluprosesseja virtaviivaistetaan ja lisätään sähköisiä palveluita.

Työkyvyttömyyden kustannuksissa haetaan säästöä lyhytaikaisten ja työtapaturmista johtuvien sairauspoissaolojen ennaltaehkäisyn kautta. Painopisteenä ovat tosin sanoen ne sairauspoissaolot, joihin työnantaja voi toimillaan tosiasiallisesti vaikuttaa. Toimenpiteissä painottuvat työkykyjohtamisen osaaminen ja toimintamalli sekä työterveyshuoltoyhteistyö.

Talouden tasapainottamisohjelma onkin ennen kaikkea kaupunkistrategian tavoitteiden mukainen, koko kaupunkiorganisaation ja –konsernin henkilöstön yhteinen näytönpaikka ja palvelujen ja toiminnan uudistamiseen tähtäävä kehittämisohjelma, ei yksittäisistä leikkauksista tai säästöistä koostuva tempukokoelma.

Henkilöstökyselyn tuloksien mukaan Varkauden kaupungilla on haasteena erityisesti ”strategiavastuullisen kulttuurin” luominen: työntekijöitä tulisi kannustaa ja innostaa ottamaan vastuuta paitsi omasta ja tiimin onnistumisesta, myös koko kaupunkiorganisaation yhteisestä onnistumisesta, mikä takaa asiakaslähtöiset, sujuvat palveluketjut. Tämä edellyttää panostamista kaupunkistrategian keskeisen sisällön ja tavoitteiden avaamiseen koko henkilöstölle sekä henkilöstön osallistamisesta konkreettisesti kaupunkistrategian toteutukseen ja arviointiin.

Talousarvion ja henkilöstösuunnitelman seurannalla ja oikea-aikaisella raportoinnilla varmistetaan, että tuloksellinen henkilöstöpolitiikka kantaa lopulta ”hedelmää” eli asukkaat ja asiakkaat saavat hyvää palvelua.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2020 – 2025 kokouksessaan 26.8.2019.

Henkilöstömenoihin kohdistuvia säästöjä tavoitellaan ennakoivalla ja systemaattisella henkilöstösuunnitteluprosessilla, joka perustuu konsernitason eläköitymistä ja muun luonnollisen poistuman merkittävään hyödyntämiseen ja siihen liittyvään täyttölupamenettelyn uudistamiseen.

Varsinkin terveystampuksen valmistuminen mahdollistaa uusien toimintamallien – ja prosessien sekä teknologian hyödyntämisen sekä henkilöressurssien tarkastelun. Muutosprosessien läpivieminen edellyttää ihmisten osallistamista ja johtamista, prosessien tarkkaa suunnittelua, muutoksesta viestimistä ja riskien hallintaa.

Toimenpiteet käsittävät myös varahenkilöstön ja sijaisrekrytoinnin kehittämisen, mahdollisesti myös seudullisesti.

Koko konsernia koskeva organisaatiouudistus on tarkoitus toteuttaa uuden valtuustokauden alussa.

Vuoden 2020 toiminnassa toteutetaan kaupunkistrategian ja talouden tasapainottamisohjelman ohessa ja ”sisällä” kaupunginhallituksen toimeksi antamaa ”100 + 1 tekoa varkautelaisten hyväksi!” –tuottavuus- ja laatukampanjaa. Sen puitteissa kaupunkistrategiaa ”Asukkaiden Warkaus” toteutetaan elävänä prosessina: pienillä ja isommilla käytännön teoilla ja kokeiluilla arjessa.

Talousarviovuoden 2020 ja suunnitteluvuosien 2021 - 2022 henkilöstösuunnitelma on talousarvion lukuna 9. Se on työstetty palvelualueittain/palvelukokonaisuuksittain. Henkilöstösuunnitelmassa avataan paitsi henkilöstön määrällisen, laadullisen ja rakenteellisen kehityksen ja kehittämisen näkymät peilaten toimintaympäristön ja asiakastarpeiden muutoksiin, myös henkilöstön työhyvinvoinnin haasteet ja kehittämisen suunnitelmat. Jatkossa henkilöstösuunnitelma tulee sisältämään myös osaamisen kehittämisen suunnitelmat.

Seuraavassa on vedetty yhteen henkilöstösuunnitelma 2020 - 2025 koko kaupungin tasolla:

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	1 307	1 310	1 353	1 326	94	175	1 328	1 317
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	134	150	120	161	0	1	87	73
Sijaiset	229	177	92	70	0	0	57	51
YHTEENSÄ	1 670	1 637	1 565	1 557	94	176	1 472	1 441
Henkilötyövuodet	1 507,8	1 501,1	1 486,1	1 489	92,8	174,1	1 423,6	1 389,9

Talouden tasapainottamisohjelmaan sisältyvät henkilöstön vähennystavoitteet on määritelty vuosille 2022 ja 2025. Tavoitteena on 50 henkilötyövuoden (HTV) vähennys vuoden 2022 loppuun mennessä ja sen lisäksi 25 HTV:n vähennys vuoden 2025 loppuun mennessä.

4 TALOUSARVION SITOVIUS JA MUUT MÄÄRÄYKSET

4.1 Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet ja käyttösuunnitelma

4.1.1 Täytäntöönpano-ohjeet

Erillinen talousarvion täytäntöönpano-ohje, joka sisältää myös talouden raportointiohjeen hyväksytään kaupunginhallituksen ensimmäisessä kokouksessa tammikuussa 2020.

Täytäntöönpano-ohjeistuksessa määritellään ja ohjeistetaan talouteen, henkilöstöön ja toimintaan liittyviä tarkempia määräyksiä sekä toimintaohjeita.

4.1.2 Käyttösuunnitelma

Toimialueiden tulee laatia käyttösuunnitelma, joka hyväksytään ko. toimielimen lautakunnassa ja toimitetaan taloushallintoon viimeistään 31.1.2020 mennessä. Käyttösuunnitelmien avulla toimialueiden tulee panna täytäntöön valtuuston hyväksymä talousarvio. Käyttösuunnitelmaan voidaan tarvittaessa tehdä toimialan alaisuudessa tulosalueiden sisällä muutoksia siten, että toimialan valtuustoa nähden sitova tilikauden toimintakate ei muutu.

Käyttösuunnitelmassa tulee varmistaa, että toimintaan varatut määrärahat riittävät valtuuston asettamien toiminnallisten tavoitteiden toteuttamiseen sekä muiden taloudellisten veloitteiden hoitamiseen.

4.2 Talousarvion sitovuus

4.2.1 Käyttötalous

Käyttötalouden sitovuus kaupunginvaltuustoon nähden tilikaudella on toimialan toimintakate (toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus = toimintakate) ja strategian mukaiset tavoitteet ja mittarit.

4.2.2 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma on kaupunginvaltuustoon nähden sitova verotulojen, valtionosuuksien, rahoituskulujen ja –tuottojen ja satunnaisten erien osalta.

4.2.3 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma on kaupunginvaltuustoon nähden sitova antolainauksen muutosten, lainakannan muutosten ja oman pääoman muutosten osalta. Tunnuslukujen tavoitearvojen osalta valtuustoon nähden sitovia eriä ovat toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ja lainanhoitokate.

4.2.4 Investoinnit

Investointiosassa sitovuus on taseryhmittäin: maa- ja vesialueet, rakennukset, kiinteät rakenteet ja laitteet, osakkeet ja osuudet. Taseryhmän koneet ja kalusteet sitovuus on toimialakohtainen määräraha.

4.2.5 Ottolainaus

Hallintosäännön 11 luvun 5 §:ssä on määritelty talousjohtajan päätösvaltuutus tilapäisten ja pitkäaikaisten lainojen nostamisesta, lainaehtojen muuttamisesta sekä koronvaihtosopimuksista. Talousjohtaja päättää

- tilapäisluoton ottamisesta maksuvalmiuden turvaamiseksi. Tilapäisluoton päätösvaltuutus on määritelty enintään 30 M€:n tasolle (Kh 19.8.2019 § 202).
- talousarviolainan ottamisesta valtuuston vahvistamissa rajoissa sekä lainan uudistamisesta ja laina- ehtojen muuttamisesta
- koron- ja valuutanvaihtosopimuksista, koronsuojasopimuksista sekä muuttuvakorkoisen lainan enimmäis- ja vähimmäiskorosta enintään talousarviossa olevan lainakannan verran.

Talousjohtajalle myönnetään oikeus ottaa talousarviolainaa, jonka laina-aika on enintään 15 vuotta talousarviossa hyväksytyn lainanoton mukaisesti. Nettolainanotto on sitova taso, jolloin mm. lainojen konvertointi on mahdollista.

Valtuuston 28.5.2018 § 40 hyväksymän varainhankinnan, takausten ja sijoitustoiminnan periaatteiden mukaan kaupungin lainakannan suojausaste voi vaihdella markkinatilanteen mukaisesti 30 % - 80 % välillä.

4.2.6 Antolainaus ja takaukset

Talousarviovuoden aikana valtuusto käsittelee antolainat tapauskohtaisesti. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä voidaan myös hyväksyä yksilöityjä antolainoja.

Kaikilta antolainoilta vaaditaan vastavakuus Kuntalain 129 §:n mukaisesti. Antolainoista perittävä korko on 6 kk euribor lisättynä 0,5 %:n marginaalilla.

Myönnettyistä takauksista peritään takausprovisio lainakohtaisesti 0,5 % enintään 5.000 €.

4.2.7 Lautakunnat

Lautakuntien on viimeistään käyttösuunnitelman vahvistamisen yhteydessä tammikuussa 2020 määriteltävä lautakuntaa sitova taso käyttötaloudessa. Sitovuustaso voi olla tulosalueen, vastuualueen, tuloyksikön tai kustannuspaikan toimintakate.

Lautakunta päättää investointiosan määrärahasiirrot taseryhmien sisällä eri hankkeiden kesken.

4.2.8 Talousarviomuutokset

Määrärahamuutoksista/siirroista toimialojen välillä päättää kaupunginvaltuusto. Toimialan sisällä eri tulosalueiden, vastuualueiden, tuloyksiköiden ja kustannuspaikkojen välisistä määrärahasiirroista päättää lautakunta.

Yleishallinnon määrärahoihin varausluontoisina määrärahoina (mm. palkkatukityöllistäminen ja työterveyshuollonpalvelut) varatuista määrärahoista tehdään talousarviovuoden aikana eri toimialojen käytön mukaiset määrärahasiirrot.

Toimialojen määrärahoihin sisältyvät eläkemenoperusteiset maksut kohdennetaan/tasataan kustannuspaikkakohtaisesti vuoden 2020 aikana Kevan:n toimintayksikkökohtaisen erittelyn mukaisesti.

4.2.9 Hankinnat

Kaikissa hankinnoissa on noudatettava kaupunginvaltuuston 28.8.2017 § 59 hyväksymää hankintastrategiaa. Hankintastrategian linjauksissa helpotetaan mm. paikallisten pk-yritysten asemaa hankinnoissa. Hallintosääntö sisältää tarkemmat määräykset hankintarajoista.

Kaupunki on jäsenenä Sansia Oy:ssä. Hankinnat tulee pääsääntöisesti tehdä Sansia Oy:n kanssa tehdyn hankintasopimuksen mukaisesti, ellei kaupunki ole kilpailuttanut itse hankintaa.

Lisäksi hankinnoissa tulee noudattaa erityistä säästäväisyyttä, vain toiminnan ja palvelutuotannon kannalta välttämättömät hankinnat suoritetaan. Hankintoihin on haettava lupa palvelualueen päälliköltä.

4.3 Sisäinen valvonta, tarkastus ja riskien hallinta

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet hyväksyttiin valtuustossa 18.12.2018 § 95.

Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on lisäksi määräykset hallintosäännössä luku 17 § 1 ja luku 19 §:t 1-5 sekä valtuuston hyväksymässä konserniohjeessa (Kv 30.10.2017 § 72 ja päivitetty Kv 28.5.2018 § 42). Sisäisen valvonnan ja riskien toimeenpano-ohjelman päivittäminen tehdään alkuvuoden 2020 aikana samassa yhteydessä hallintosäännön päivittämisen kanssa.

Hallintosäännön mukaan konsernijaoston tehtävänä on mm. vastata sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteensovittamisesta siten, että kaupungin toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan. Konsernijaosto hyväksyy sisäisen tarkastuksen suunnitelman sekä vastaa riskienhallinnan järjestämisestä. Konsernijaosto valmistelee kaupunginhallitukselle sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevan selonteon tilinpäätöstä varten.

4.3.1 Sisäinen valvonta

Sisäinen valvonta on osa hyvää johtamista, toiminnan ohjausta ja palveluiden laadun varmistamista, jolla toiminnan riskejä tunnustetaan, ennaltaehkäistään ja hallitaan. Valvonnan tehokkuus perustuu reaaliaikaisuuteen ja resurssien käytön joustavuuteen. Sisäinen valvonta on osa operatiivista johtamista eikä sitä voida delegoida ulkopuolisen tarkastajan tehtäväksi, vaan vastuutahoina ovat kunnan toimiva johto ja tilivelvolliset.

Sisäisen valvonnan tehtävänä on:

- edistää kunnan toimintojen säännönmukaisuutta, taloudellisuutta, tuottavuutta ja vaikuttavuutta
- parantaa palvelujen ja muiden tuotteiden laatua
- huolehtia kunnan toiminnan tarkoituksen, strategian, asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden tiedottamisesta organisaation kaikille tasoille
- asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen seuranta
- turvata kuntaa menetyksiltä, jotka aiheutuvat väärinkäytöksistä, virheistä, huonosta hoidosta, petoksista ja muista epäsäännönmukaisuuksista
- varmistaa kunnan voimassa olevien ohjeiden, säädösten ja määräysten noudattaminen ja ohjauksen vaikuttavuus
- kehittää ja ylläpitää luotettavia tietoja taloudesta ja hallinnosta
- valvoa ajantasaisen, asianmukaisen ja määräaikaisen raportoinnin toteuttaminen
- avainvelvollisuuksien ja – tehtävien varmistaminen jakamalla ne eri henkilöiden kesken ja määrittämällä tarvittavat sijaisuudet
- tietokantojen, sovellusohjelmistojen ja asiakirjojen vastuuvollisille annettujen käyttöoikeuksien ja – valtuuksien määrittelyjen ja ylläpidon seuranta

Sisäisen valvonnan toimenpiteillä ja menetelmillä pyritään:

- toiminnan tuloksellisuuden ylläpitämiseen, edistämiseen ja parantamiseen
- talous- ja henkilöstöhallinnon sekä tietojärjestelmien luotettavuuden varmistamiseen
- erehdysten, virheiden ja väärinkäytösten ennaltaehkäisyyn ja toteamiseen
- kunnan kassavarojen, irtaimen ja kiinteän omaisuuden huolelliseen ja taloudelliseen hoitoon
- varmistamaan, että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan.

Vuosittain johtoryhmä esittää konsernijaostolle / kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan painopistealueet, joita toimialoilla seurataan ja dokumentoidaan ja josta koostetaan tilinpäätöksen toimintakertomukseen selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä. Talousarvion 2020 täytäntöönpano-ohjeessa annetaan toimialoille tarkemmat ohjeet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta.

Vuoden 2020 sisäisen valvonnan painopistealueiksi kaupungin johtoryhmä on esittänyt seuraavat tehtävät / toiminnot:

Päätöksenteko

1. Konsernijohtaminen ja valvonta

Talous

2. Hyväksyminen / määrärahan riittävyyden varmistaminen, tiliöinnin oikeellisuuden valvonta

Työn sujuvuus

3. Tiedotus ja viestintä

Työhyvinvointi ja työsuojelu

4. Sairauspoissaolojen ja työkyvyttömyyden seuranta

Toimialalla esimiesten toimesta tapahtuvaa sisäistä valvontaa on esimerkiksi seuraavien asioiden seuranta ja valvonta:

- viranhaltijapäätökset ja niistä tehdyt oikaisuvaatimukset ja kantelut
- kaupungin toimintaohjeiden, sääntöjen, määräysten ja toimialan omien ohjeiden ja määräysten noudattaminen ja noudattamisen valvonta,
- työaikaseurannan ja palkanmaksun oikeellisuuden varmistaminen, sijaisuudet/vaaralliset työyhdistelmät, työmenetelmät, työturvallisuus, kehityskeskustelut, työkokoukset
- matkalaskujen, ostolaskujen, laskutuksen ja perinnän ajantasaisen hoitamisen varmistaminen/valvominen,
- hankintojen asianmukainen kilpailutus,
- luovutukset, sopimukset, osto-, maksu- ja luottokortit, ym.

4.3.2 Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus on osa sisäistä valvontaa ja se tukee organisaatiota sen tavoitteiden saavuttamisessa ja arvioinnissa. Sisäisen tarkastuksen ensisijaisena kohteena ovat toimintalinjaukset ja – periaatteet, toiminta-resurssien käyttö ja tavoitteiden toteutuminen.

Sisäistä tarkastusta suoritetaan toimivan johdon toimeksiannosta ja alaisuudessa. Sisäisen tarkastuksen raportointiin voidaan sisällyttää suosituksia ja kehittämisaloitteita.

Sisäinen tarkastus on ostettu vuodesta 2017 alkaen PricewaterhouseCoopers Oy tarkastusyhteisöltä. Pwc Oy myyty keväällä 2019 KPMG Oy Ab:lle, joka jatkaa asiakassopimuksia entisellään.

KPMG Oy:ltä pyydetään tarjous vuosien 2019–2020 sisäisen valvonnan tarkastuksesta kaupunginhallituksen 6.11.2019 päätöksen mukaisesti.

4.3.3 Riskien hallinta

Riskienhallinta on kaupungin omasta aloitteesta tapahtuvaa toimintaa, jonka avulla kaupungin uhkana olevat riskit saadaan saman tavoitteellisen suunnitellun piiriin kuin kaupungin muutkin toiminnot. Riskienhallinta on myös olennainen osa johtamista kuntien hallinnossa.

Riskillä tarkoitetaan sellaista tapahtumaa, joka aiheuttaa tai josta seuraa kaupungille taloudellisia menetyksiä tai henkilövahinkoja kaupungin henkilöstölle.

Riskit voidaan jaotella seuraavasti;

- **liikeriskit**, joita ovat strategiset ja taloudelliset riskit, esimerkiksi muutoksen hallinta, joita ovat mm. yksityistäminen, ulkoistaminen, yhtiöittäminen, kilpailuttaminen ja ulkomaiset yhteistyö- ja sopimus-kumppanit
- **vahinkoriskit**, joita ovat henkilöriskit, omaisuusriskit ja toiminnan riskit

Kaupungin toiminnan kannalta pääpaino riskienhallinnassa painottuu vahinkoriskeihin. Vahinkoriskeille on tyypillistä, että vahingot syntyvät yleensä äkillisesti tai yllättävästi. Eräät vahinkoriskit syntyvät kuitenkin hitaasti, kuten esimerkiksi kuluminen ja homevauriot.

Riskien kartoituksessa tulee keskittyä merkittävimpiin riskeihin ja riskejä tulee tarkastella eri toimialoilla samantasoisesti. Kaupungin henkilöriskien erityispiirteitä ovat toiminnot, jotka kohdistuvat suuriin ihmisryhmiin mm. sivistys-, sosiaali- ja terveystoimessa ja suurissa joukkotilaisuuksissa. Omien työntekijöiden ja kaupunkilaisten hyvinvoinnista ja turvallisuudesta huolehtiminen toteutetaan parhaiten häiriöttömillä ja laadukkailla palveluilla. Kaupungilla on myös ns. moraalinen vastuu asukkaiden turvallisuudesta ja sen tulisi toimia myös näiden riskien pienentämiseksi. Esimerkiksi vaaralliset kuljetukset tulisi kaupungin alueella järjestää siten, että niistä aiheutuva vaara olisi mahdollisimman pieni ja vähäinen.

Lautakunnat ovat omassa talousarvioesityksissään esittäneet omaan toimintaansa liittyviä riskejä.

Koko kaupungin toimintaan liittyviä riskejä ja niiden hallintakeinoja on käsitelty seuraavassa taulukossa.

Erillinen talousarvion täytäntöönpano-ohje, joka sisältää myös talouden raportointiohjeen hyväksytään kaupunginhallituksen ensimmäisessä kokouksessa tammikuussa 2020.

Täytäntöönpano-ohjeistuksessa määritellään ja ohjeistetaan talouteen, henkilöstöön ja toimintaan liittyviä tarkempia määräyksiä sekä toimintaohjeita.

Henkilöriski(t)	Hallintakeino(t)
ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus	laadukas rekrytointi, tavoitteellinen ja suunnitelmallinen työnantajamarkkinointi
erikoisosaamista vaativat tehtävät	varahenkilöjärjestelmä, työkierto, ostopalvelusopimukset
tapaturmat ja sairastumiset	työkykyjohtamisen osaamisen vahvistaminen, WATTI-mallin toimeenpano, savuton työyhteisö, sujuva sisäilmapirosessi, ennakoiva ja tavoitteellinen työterveyshuoltoyhteistyö, työsuojelu, työturvavarusteiden käyttö, vaara- ja uhkatilanteiden selvittäminen ja niistä oppiminen (työturvallisuusjärjestelmä WPron hyödyntäminen)
henkilöstön eläköityminen	henkilöstösuunnittelu, mentorointi, varahenkilöjärjestelmä, työkierto, uudet työskentelytavat ja työnjat, prosessien kehittäminen, oppisopimuskoulutukset
ammattiosaamisen vanheneminen	osaamisen johtamisen kehittäminen: kehityskeskustelut, työnantajan järjestämä koulutus, omaehtoinen koulutus, mentorointi, työkierto
väsyminen ja uupuminen	työkykyjohtamisen osaamisen kehittäminen: ongelmatilanteisiin puuttuminen oikea-aikaisesti, työnjohdolliset toimet, osaamisen ja suorituksen johtaminen, kehittämiseen kannustavan, avoimen, osallistavan ja luottamuksellisen ilmapiirin luominen
työilmapiiri, henkilö- ja työsuhde-erimielisyydet	ongelmatilanteiden selvittäminen, selkeä työn- ja vastuujaako, kehityskeskustelut, avoin tiedotus, työpaikkapalaverit, esimiesten valmennus, työyhteisötaitojen valmennus, kehittämiseen kannustavan, avoimen, osallistavan ja luottamuksellisen ilmapiirin luominen
tahattomat inhimilliset virheet	riskiarviointi, vaara- ja uhkatilanteiden selvittäminen ja niistä oppiminen (työturvallisuusjärjestelmä WPron hyödyntäminen), vastuuvakuutus
henkilöstön tiheä vaihtuvuus	hyvä henkilöstöpolitiikka, hyvä johtaminen, henkilöstön sitouttaminen ja osallistaminen, henkilöstösuunnittelu, osaamisen kohdentaminen, oikeudenmukainen palkitsemispolitiikka, ihmisten johtamisen osaamisen vahvistaminen
Toimintaan kohdistuva riski(t)	Hallintakeino(t)
tietotekniikan ja tietoliikenneyhteyksien toimivuus	osaava henkilöstö, sovellusohjelmien tukipäivitys, varmuuskopioinnit, UPS-laite palvelimella
tietoturvallisuus	virustorjuntaohjelmistot, tietoturvaopas ja -ohjeistus
toimitilat/kiinteistöt/irtaimistot: tulipalot, vesivahingot, ilkkivalta, tahaton virhe/vahinko	omaisuusvakuutukset, valvontakamerat, toimintaohjeistus, kulunvalvonta, paloturvallisuus, hälytyspäivystys, alueiden kunnossapito
tietosuoja ja salassa pidettävät asiakirjat	näyttöjen tietosuojat, käyttöoikeusrajoitukset, kassakaappi, paloturvalliset/lukolliset säilytyskaapit
toimintojen ja työtehtävien määrääajat	työtehtävien suunnittelu, looginen työjärjestys, varahenkilöjärjestelmä
kunnan palvelutuotannon turvaaminen	osaava, tehtäviinsä sitoutunut ja motivoitunut henkilöstö, ostopalvelusopimukset

toiminnan keskeytysriskit	varajärjestelmät ja suunnitelmat, ostopalvelusopimukset
hankinta- ja sopimusriskit	erikoisosaamista omaava henkilöstö, asiantuntija, ostopalvelusopimukset
talouteen liittyvät riskit	määrärahaseuranta, osavuosikatsaukset, maksuvalmiusseuranta
(ostopalvelu)sopimukset	sisältö, voimassaolo, laadun valvonta, kustannusten hallinta
Vakuutusriski(t)	Hallintakeino(t)
tuotevastuuriskit	laadunvalvonta, ohjeistus, varmistussuunnitelmat
vahingonkorvausriskit	vastuuvakuutus
kunnan järjestämien tilaisuuksien turvallisuus	kuntalaisten vapaaehtoinen tapaturmavakuutus, tarvittaessa erillsvakuutus
Konsernihallinto	Hallintakeino(t)
vastuu toiminnan lainmukaisuudesta	vastuuvakuutus, osaava henkilöstö, koulutus, konsultointi (esim. Kuntaliitto, Kuntatyönantajat tai lakiasiain toimisto)

Sosiaali- ja terveystoimi	Hallintakeino(t)
päätöksäskittelyn viivästyminen	varahenkilöjärjestelmä, sijaistaminen, toimivat työjärjestelyt
hoitoon pääsyn määräajat	
ennakoimaton huostaanotto	varautuminen talousarviossa, lisämääräraha
yhteiskunnan rakenteellisten muutosten vaikutus toimeentuloturvaan	varautuminen talousarviossa, lisämääräraha
normaaliolojen poikkeus- ja erityistilanteet	valmiussuunnitelma

Sivistystoimi	Hallintakeino(t)
koulukuljetukset	kuljetusreitien huolellinen suunnittelu, varautuminen muutoksiin
valtionhallinnon päätökset (mm. tuntijako, valinnaisaineet, perustunneista)	alan keskustelun seuranta
oppilashuollontarpeiden lisääntyminen (avustajapalvelut, koulukuljetus, lisääntyneet vaatimukset)	palveluntarpeen suunnittelu ja mitoitus, tehtävien yhdistäminen eri työpisteissä/hallinnossa
oppilaiden tapaturmariskit	asianmukaiset vakuutukset
poikkeustilanteet koulun toiminnassa	valmiussuunnitelma

Tekninen toimi	Hallintakeino(t)
laadunvalvonta (ruoka- ja puhtauspalvelut)	omavalvonta, terveystarkastaja
kiinteistöihin liittyvät riskit (epäkurantit kiinteistöt, korjausvelka, energian hinnankorotukset yms.)	seuranta, varhainen puuttuminen ongelmiin, kuntotarkastukset, kunnossapito, ylläpidetään ainoastaan palvelutuotannossa olevia kiinteistöjä
lainsäädännön soveltamiseen liittyvät riskit, toimivallan rajaus	vakuutus, osaava henkilöstö, koulutus, konsultaatio (Kuntaliitto, lakiasiain toimisto)
vahingon aiheuttaminen ulkopuolisille	vastuuvakuutus, työnjohdolliset toimenpiteet, ammattitaitoinen henkilöstö
laite- ja konerikot	ostopalvelu yksityiseltä yrittäjältä, varajärjestelmäsuunnitelma
laatuhäiriöt ja toiminnan keskeytykset	
rakennushankkeiden yhtäaikaisuus	ostopalvelu yksityiseltä urakoitsijoilta, työvoimapalvelut, näyteseuranta, varajärjestelmät, kuntotarkastukset
rakennusvalvonnan tulokehitys	taksojen tarkistaminen, palveluiden hinnoittelu
vastuu toiminnan lainmukaisuudesta	vastuuvakuutus, ammattitaitoinen henkilöstö, koulutus, konsultointi

5 KONSERNIOHJAUS

5.1 Konserniohjauksen periaatteet

Valtuusto päättää kuntalain 14 §:n mukaan talousarviosta ja taloussuunnitelmasta sekä omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Valtuusto antaa tytäryhteisöjen ohjausta ja valvontaa koskevia periaatteita kunnan konsernijohdolle.

Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kaupungin 1.11.2017 voimaan tulleen konserniohjeen 30.10.2017 § 72. Konserniohjetta on tarkistettu/muutettu kaupunginvaltuustossa 28.5.2018 § 42. Konserniohjeilla on luotu puitteet kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Ohjeen tarkoituksena on myös luoda puitteet konserniyhtiöiden ja yhteisöjen hallintotavalle ja raportoinnille sekä lisätä toiminnan läpinäkyvyyttä, tiedon laadun parantamista ja tiedon kulun tehostamista. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöissä ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa.

Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa menettelytapoja ja tehostaa kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kaupunkikonsernia ja kaupungin muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja konsernin kokonaisuus huomioon ottaen.

Kuntalain luvun 4 § 14 mukaan valtuusto päättää varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista sekä takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen puolesta. Varkauden kaupunkikonsernin varainhankinnan, takausten ja sijoitustoiminnan periaatteet hyväksyttiin valtuuston kokouksessa 28.5.2018 § 40.

Kuntalain mukaan talousarviossa on huomioitava aiempaa tarkemmin kuntakonsernin näkökulma sekä vastuut ja velvoitteet. Kuntakonsernin taloutta ja investointeja on voitava suunnitella ja ohjata yhdessä, jotta konsernin kokonaisuus voidaan varmistaa ja rajalliset resurssit käyttää mahdollisimman tehokkaasti hyödyksi. Kaupunginvaltuusto asettaa tytäryhteisöille sitovat tavoitteet ja mittarit. Tytäryhteisöt on ohjeistettu huomioimaan omissa talousarvioesityksissään yhtiön toimintaan liittyvä sisäinen valvonta ja riskien hallinta. Tytäryhtiöiden toiminnasta ja taloudesta raportoidaan kaupungin talousarvion täytäntöönpano-ohjeen raportointiohjeistuksen mukaisesti.

Kuntalain 118 §:n mukaan kuntien taloudellista tilannetta tarkastellaan kuntakonsernin talouden tunnuslukujen mukaisesti vuodesta 2017 alkaen.

Hallintosäännön luvun 3 mukaisesti kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii konsernijaosto, jonka tehtävät hallintosäännön luvun 3 § 7 mukaisesti ovat seuraavat:

1. Seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä kaupunginhallitukselle.
2. Antaa kaupungin ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa.
3. Nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.
4. Vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten, että kaupungin toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan.
5. Hyväksyy sisäisen tarkastuksen suunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta.
6. Vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kaupungin toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan sekä
7. Valmistelee kaupunginhallitukselle sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevan toimintakertomukseen otettavan osion.

Kaupunginhallitus on 1.10.2018 § 229 määrännyt hallintosäännön 20 luvun 1 §:n mukaisesti johtoryhmän jäsenet vastaamaan omistajaohjauksesta tytäryhteisöissä. Omistajan ohjaus pitää sisällään yhtiössä / yhteisössä mm. kaupungin edunvalvonnan, yhteydenpidon kaupungin nimeämiin edustajiin ja omistajapolitiittisten linjausten välittämisen heille sekä yhteisölle mahdollisesti perustetun ohjausryhmän asioiden valmistelun ja koolle kutsuminen.

Kaupungin uudet omistajapolitiittiset ohjeet laaditaan alkuvuonna 2020. Omistajapolitiikalla linjataan mm. missä yhteyksissä kaupunki on mukana omistajana ja sijoittajana sekä mitä kaupunki omistajuudella tavoittelee.

Omistajapolitiikan tavoitteena on turvata kaupungin pitkäjänteinen toiminta ja varmistaa pääoman käytön sekä omaisuuden hankintaan ja hoitoon liittyvän päätöksenteon systemaattisuus, pitkäjänteisyys ja pääoman käytön tehokkuus. Päätöksenteon yhteydessä on tiedostettava ja tunnistettava päätöksen seuraukset ja vaikutukset.

Omistajapolitiikassa määritetään kaupungin strategisesti tärkeät omistukset, asetetaan sitoutuneen pääoman tuottotavoitteet ja muut tavoitteet, määritellään palvelutuotannon tuotantovälineiden hankintaperiaatteet sekä määritellään vastuut omaisuuden käytössä ja omistukseen liittyvässä raportoinnissa. Omistajapolitiikan näkökulma on pitkälti taloudellinen ja sen kautta asetetaan myös tuotto- ja muut tavoitteet.

Omistajapolitiikan tulee noudattaa kaupungin visiota ja strategiaa. Strategia on tietoinen suunnanvalinta muuttuvassa toimintaympäristössä. Se koostuu toimintalinjauksista ja toimenpidekokonaisuuksista, joilla kaupungin kehittämistä ohjataan tulevana vuosina haluttuun suuntaan.

5.2 Varkauden kaupungin tytäryhtiöt

Yhteenveto kaupungin tytäryhtiöiden ilmoittamista vuoden 2020 talousarviotiedoista.

Yhtiö	Talousarviot 2020			
	Omistus %	Tilikauden voitto (-tappio), €	Investoinnit TA 2020 €	Lainakanta 31.12.20 €
Wartalo Kodit Oy	100,0	0	0	36 405 000
Varkauden Aluelämpö Oy	80,1	987 000	1 000 000	6 250 000
Keski-Savon Teollisuuskylä Oy	100,0	0	2 000 000	22 226 000
Varkauden Taitotalo Oy	100,0	300 000	0	17 100 000
Keski-Savon Vesi Oy	100,0	3 200	1 400 000	45 414 000
Navitas Kehitys Oy	100,0	0	0	0
- omistusosuuden muutos v.2019				
Kongressi- ja kulttuurikeskus	51,9	-976	0	6 368 000
Kiinteistö Oy Terveyskäpy	76,6	0	0	0
Varkauden Metallihovi (ei toimintaa)	100,0	0	0	0

Varkauden kaupunki on päättänyt (Kh 20.5.2019 § 141) ostaa vuoden 2019 aikana Navitas kehitys Oy:n vähemmistöosakkeet. Kaupungin omistusosuus kaupan jälkeen 100 % Navitas Kehitys Oy:ssä.

Osinkoja kaupunki saa Varkauden Aluelämpö Oy:ltä ja kaupungin myöntämien antolainojen korkotuottoja Keski-Savon Vesi Oy:ltä, Varkauden Taitotalo Oy:ltä, Keski-Savon Teollisuuskylä Oy:ltä ja Wartalo Kodit Oy:ltä.

6 TULOSLASKELMA

Tuloslaskelma on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo- ja menojen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Tuloslaskelman kokonaistaloudelliset tavoitteet ovat tulo- ja menojen riittävyttä, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta koskevat tavoitteet. Tuloslaskelmaosan tunnusluvuissa määritellään suunnittelukauden tavoitearvot.

6.1 Toimintatuotot

Toimintatuotot ovat 72,083 M€, kasvua 0,226 M€ / 0,3 % verrattuna vuoden 2019 alkuperäiseen talousarvioon.

6.2 Toimintakulut

Toimintakulujen 204,224 M€ kokonaisuusmuutos on 1,9 % / 3 869 377 € verrattuna vuoden 2019 alkuperäisen talousarvion toimintakuluihin.

6.3 Toimintakate

Toimintakate muodostuu käyttötalouden toimintatulojen ja – menojen erotuksena ja kertoo kuinka paljon toimintakuluista jää katettavaksi verotuloilla, valtionosuuksilla ja rahoitustuotoilla.

Toimintakate on -131,684 M€, jossa on lisäystä 3,716 M€ / 2,9 % verrattuna vuoden 2019 alkuperäiseen talousarvioon. Kun vuoden 2020 toimintakatteen muutosta verrataan vuoden 2019 toteutumaennusteeseen, toimintakatteen kasvu on 1,733 M€ / 1,3 %. Kaupunginhallituksen 2.9.2019 päättämän vuoden 2020 talousarvioraamin toimintakatteen tasoksi määriteltiin -131,684 M€. Vuoden 2020 talousarvioesityksen voidaan todeta olevan toimintakatteen osalta talousarvioraamin mukainen.

6.4 Rahoitus

Rahoituseriin kuuluvat verotulot, valtionosuudet, korkotuotot ja – kulut sekä muut rahoitustuotot ja -kulut.

6.4.1 Verotulot

Kuntien verotilitykset ovat jääneet vuoden 2019 aikana edellisvuotta alhaisemmaksi koko maata koskevan verotilityshäiriön johdosta.

Uudessa ennakonpidätysmenettelyssä on luovuttu palkkakausi-kohtaisista tulo- ja menojen sekä sivutuloverokorjauksista, jonka johdosta ennakonpidätykset on toimitettu huomattavasti aiempaa alhaisempana. Ennakonpidätykset tehdään palkansaajan asettamaan vuositulo- ja menojen asti perusprosentilla ja korkeammalla prosentilla vasta tulo- ja menojen täyttymisen jälkeen. Verokorttiuudistuksesta johtuva kertymävaje alkaa korjaantua suurelta osin vasta vuoden 2019 joulukuussa tehtävissä ennakonpidätyksissä. Siten vuoden 2019 verotuloja kertyy merkittävästi vuoden 2020 alussa ja viimeistään verovuoden 2019 verotuksen toimittamisen jälkeen maksettavien jäännösverojen erääntyessä eli kesällä 2020.

Myös vuoden 2019 alussa käyttöön otetun kansallisen tulorekisterin ilmoitusongelmista johtuen kaikki työnantajat eivät ole pystyneet antamaan tarvittavia palkkailmoituksia. Tilitysmääriin vaikuttavat ilmoituspuutteet koskevat lähinnä ennakonpidätyksiä palkoista.

Myös kunnallisveron tilitysrytmi on muuttunut vuonna 2019, kun on siirrytty verovelvolliskohtaiseen verotuksen valmistumiseen (verotuksen joustava valmistuminen). Tämä tarkoittaa sitä, että jäännösverojen ja ennakonpalautusten vaikutukset tilitysrytmiin ajoittuvat elo-marraskuulle. Suurimmalle osalle henkilöasiakkaita verotus päättyy jo kesäkuussa ja näin ollen ennakonpalautusten suurin maksuerä tapahtuu jo elokuussa. Uudistuksesta johtuen tämän vuoden 2019 verotulojen kuukausitilitykset poikkeavat aikaisempien vuosien tilitysrytmiin verrattuna ja vaikeuttavat veroennustearviointia.

Kuntaliiton ja verohallinnon arvioiden mukaan verotilityshäiriöistä johtuvaa verotilitysten kertymävajetta syntyy kunnille vuonna 2019 n. 600 M€.

Kiinteistöverouudistus

Valtiovarainministeriö julkaisi 17.8.2018 kiinteistöveron kokonaisuudistuksen ensimmäisen vaiheen lakiluonnokset.

Kiinteistöverotusta on tarkoitus jatkossa uudistaa niin, että verotusarvot vastaisivat paremmin alueen hintatasoa ja rakentamiskustannuksia. Tällä hetkellä rakennusten ja maapohjien arvot ovat jääneet yleisesti jälkeeseen kustannus- ja hintakehityksestä. Uudistuksen tavoitteena on luoda selkeä, ymmärrettävä ja yksinkertainen arvostamisjärjestelmä rakennuksille ja maapohjalle. Rakennusten verotusarvo perustuisi rakennustyyppien keskimääräisiin uudisrakentamisen kustannuksiin alueittain. Niistä otettaisiin kuitenkin huomioon 70 % (varovaisuusperiaate). Lisäksi otettaisiin huomioon rakennuksen koko ja ikä.

Maapohjan verotusarvo perustuisi maapohjan markkinahintaan ja käyttötarkoitukseen. Maanmittauslaitos muodostaisi hinta-aluekartan, jonka mukaisista hinnoista verotusarvo olisi 70 %. Hinta-alueet ja niille vuosittain määriteltävät aluehinnat perustuisivat toteutuneisiin kiinteistöjen kauppahintatietoihin, osin myös asuntojen kauppahintatietoihin.

Uudistuksen tavoitteena ei ole nostaa tai laskea kiinteistöveroa, mutta verorasitus jakautuisi osin uudella tavalla eri kiinteistöjen kesken. Valtioneuvoston lokakuussa 2018 tehdyn linjauksen mukaisesti kiinteistöverouudistus toteutetaan yksivaiheisena ja voidaan ottaa käyttöön vuoden 2022 kiinteistöverotuksessa.

Kiinteistöveroprosenttien vaihteluvälit vuonna 2020 ovat seuraavat:

Yleinen kiinteistöveroprosentti	0,93 - 2,00
Vakituisen asuinrakennuksen veroprosentti	0,41 - 1,00
Muu asuinrakennus, esimerkiksi kesämökki	0,93 - 2,00
Yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti	0,00 - 2,00
Voimalaitosten veroprosentti	0,93 - 3,10
Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti	2,00 - 6,00

Talousarviovuoden verotulot

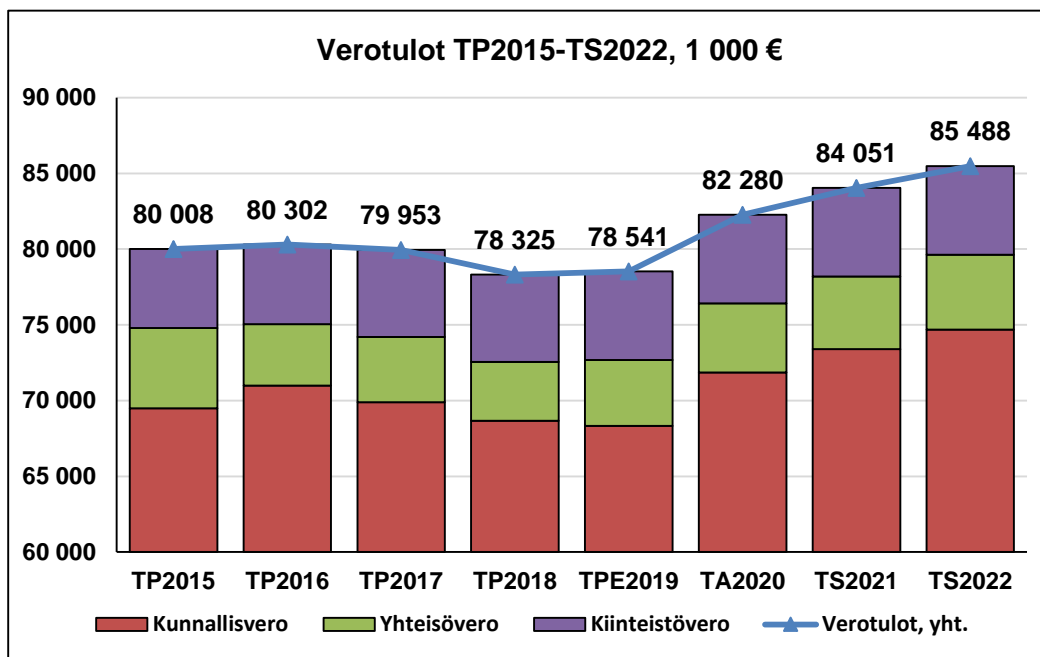
Vuoden 2020 verotulojen arvioinnin lähtökohtana on Kuntaliiton ylläpitämä kuntakohtainen veroennustekehikko. Talousarvion 2020 verotuloarviot on huomioitu nykyisillä veroprosenteilla sekä kunnallisveron että kiinteistöveron osalta eli veroprosentteihin ei tehdä korotuksia. Myös vuosien 2021–2022 taloussuunnitelmat on arvioitu nykyisten veroprosenttien mukaisesti.

Verotuloja arvioidaan kertyvän vuonna 2020 yhteensä 82 280 000 €. Verotulojen kasvu verrattuna vuoden 2019 toteutumaennusteeseen on 4,8 % (3 739 000 €). Verotulot ovat tuloslaskelman kokonaistuotoista 39,2 % ja verotuloilla katetaan toimintakuluista 40,3 %.

Verotulot tilitetään kunnille kuukausittain kuukauden 26.–28. päivä. Verotuloista vähennetään työnantajasuoritteet (ennakonpidätykset ja sosiaaliturvamaksut).

Verotulojen kehitys verolajeittain on esitetty alla olevassa taulukossa:

VEROTULOT	TP2015	TP2016	TP2017	TP2018	TPE2019	TA2020	TS2021	TS2022
Verotulot, yht.	80 008	80 302	79 953	78 325	78 541	82 280	84 051	85 488
-muutos -%	2,6	0,4	-0,4	-2,0	0,3	4,8	2,2	1,7
Kunnallisvero	69 485	70 996	69 890	68 660	68 329	71 862	73 406	74 683
-muutos -%	1,9	2,2	-1,6	-1,8	-0,5	5,2	2,1	1,7
Yhteisövero	5 310	4 056	4 308	3 883	4 354	4 560	4 787	4 947
-muutos -%	14,7	-23,6	6,2	-9,9	12,1	4,7	5,0	3,3
Kiinteistövero	5 214	5 250	5 755	5 782	5 858	5 858	5 858	5 858
-muutos -%	1,6	0,7	9,6	0,5	1,3	0,0	0,0	0,0
Tuloveroprosentti	20,75	20,75	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00
Efektiivinen veroaste	15,35	15,15	14,83	14,75	14,74	14,84	14,93	15,02

Veroprosentit	2007	2008	2009	2010-2013	2014	2015-2016	2017-2020
Tuloveroprosentti	19,00	19,00	19,00	20,00	20,50	20,75	21,00
Kiinteistöveroprosentit							
Yleinen kiinteistövero	0,75	0,90	0,90	0,95	1,35	1,35	1,45
Vakituinen asuminen	0,25	0,35	0,35	0,40	0,4	0,40	0,50
Muut asuinrakennukset	0,85	0,95	0,95	1,00	1	1,00	1,00
Yleishyödylliset yhteisöt	0	0	0	0	0	0	0
Voimalaitos	2,50	2,50	2,50	2,85	2,85	2,85	2,85

6.4.2 Valtionosuudet

Kunnan valtionosuus muodostuu kahdesta osasta

- Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (VM)
- Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta (OKM).

Valtionosuudet ovat kunnalle yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan kunta itse päättää valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käyttötarkoituksesta.

Kuntaliiton syksyn ennakkollisten valtionosuuslaskelmien mukaan kuntien valtionosuudet (ml. veromenetysten kompensatiot) kasvavat 610 M€ (+7,1 %; 111 €/asukas) vuodesta 2019 vuoteen 2020. Kunnille myönnetään valtionosuutta yhteensä 6 968 M€ ja veromenetysten kompensatioita 2 251 M€ vuonna 2020 eli yhteensä 9 219 M€ (vuonna 2019 yhteensä 8 608 M€).

Peruspalvelujen valtionosuuden kasvu (VM) vuodesta 2019 vuoteen 2020 johtuu mm. vuonna 2019 päättyvästä kilpailukyky sopimuksesta (Kiky) ja lisäksi myös muista lakiin perustuvista muutoksista koko maan tasolla:

- Kiky- sopimukseen sisältynyt lomarahojen leikkaus päättyy ja niin ikään siihen liittyvä valtionosuuden vähennys päättyy vuoteen 2019. Tämä lisää valtionosuutta kuntatasolla 264 M€ vuonna 2020.

- Määräaikainen vuosien 2016 – 2019 indeksikorotuksen jäädytys päättyy vuoteen 2019. Tehtyjä indeksijäädytyksiä ei kompensoida, mutta vuoden 2020 kustannustason muutos (+2,4 %) lisää valtionosuutta 166 M€.
- Lakiin perustuva valtion ja kuntien välinen kustannusten jaon tarkistus (perustuen vuoden 2017 tietoihin) lisää valtionosuutta 102 M€ vuonna 2020.
- Lisäksi kunnille maksetaan valtionosuusjärjestelmän kautta verotulomenetysten kompensatiota 312 M€ vuonna 2020. Uutena muutoksena vuoden 2020 valtionosuusjärjestelmässä verotulomenetysten kompensatiot erotetaan järjestelmästä omalle momentille, kun ne vuonna 2019 sisältyivät peruspalvelun valtionosuuteen. Kunnille kompensoitava euromäärä on yhtä suuri kuin veroperustemuutoksista johtuva kuntakohtainen verotulojen menetys, joten veromenetysten ja kompensatiion nettovaikutus kuntatalouteen on +/- 0.
- Lisäksi peruspalvelujen valtionosuudessa otetaan huomioon kuntien tehtävien ja veloitteiden muutoksia vuonna 2020 seuraavasti:
  - o lastensuojelun jälkihuollon laajennus, + 12 M€
  - o A1-kielen opetuksen varhentaminen, + 7,5 M€
  - o subjektiivinen varhaiskasvatusoikeus, + 7,0 M€
  - o varhaiskasvatuksen ryhmäkokojen pienentäminen, + 6,7 M€
  - o perheiden ja elämäntilanteiden moninaisuuden tukeminen, + 2,0 M€
  - o Vaasan keskussairaalan muutos laajan päivystyksen sairaalaksi, 1,0 M€
  - o säästö omais- ja perhehoidon kehittämisen johdosta, - 10,2 M€
  - o alueellisen erikoissairaanhoidon järjestämisen tehostaminen, - 22,9 M€.

Kuntaliiton syksyllä 2019 julkaisemien kuntakohtaisten ennakkolaskelmien mukaan Varkauden kaupungin vuoden 2020 valtionosuusarvio on 52,8 M€ euroa. Valtionosuustulojen lisäys vuonna 2020 on 3,3 M€ euroa (+ 6,6 % / 159 e/asukas) verrattuna vuoden 2019 toteutumaennusteeseen. Vuoden 2019 toteutumaennuste sisältää kertaluonteisen vuodelta 2020 vuodelle 2019 siirtyneen valtionosuuden lisäyksen 0,9 M€ (kiky-kompensatioerä).

Ennakkolaskelmien mukaan valtionosuusprosentti vuodelle 2020 on 25,46 ja siinä on nousua vuoden 2019 tasoon 0,09 prosenttiyksikköä.

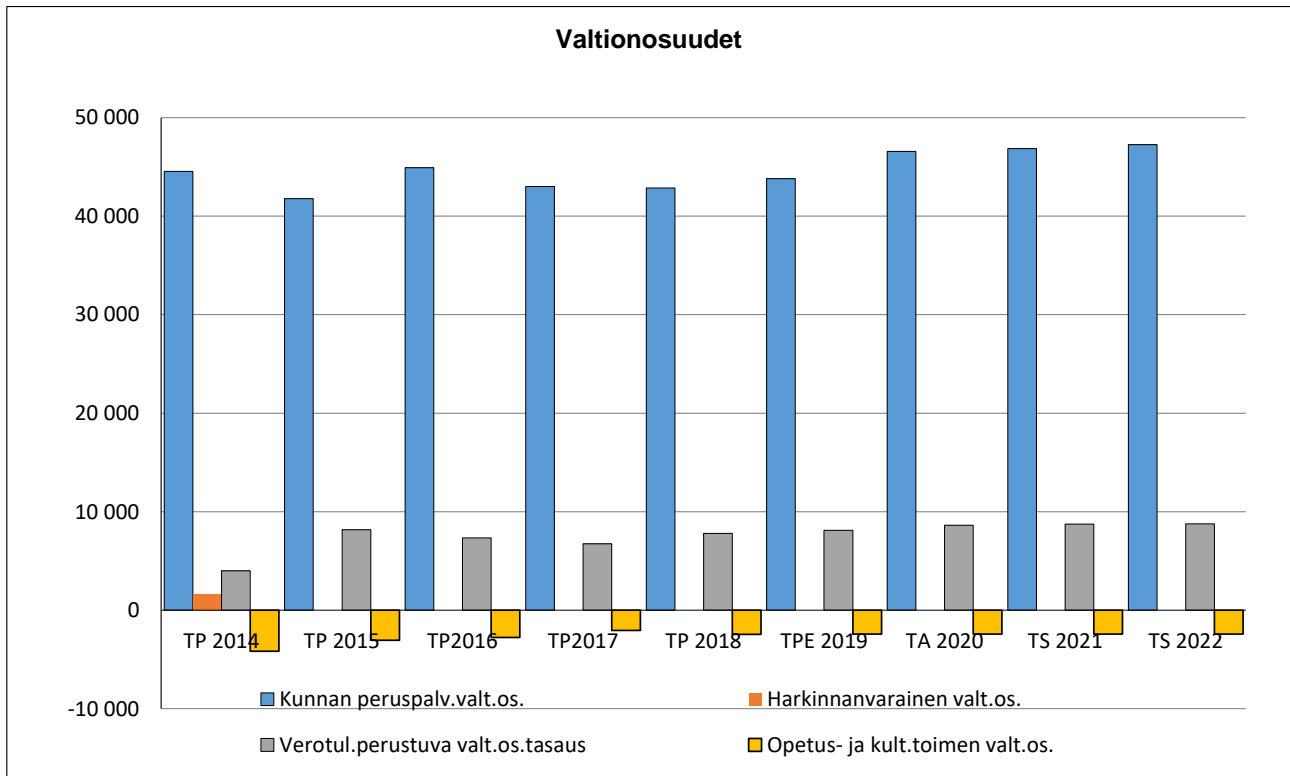
Valtionosuuksien lopulliset laskentaperusteet ja päätökset kuntakohtaisista valtionosuuksista valtiovarainministeriö vahvistaa joulukuussa 2019.

Valtionosuudet tilitetään kunnille kuukausittain 11. päivänä Valtiovarainministeriön joulukuussa vahvistaman päätöksen mukaisesti. Kuukausitilitys nettona noin 4,4 M€. Valtionosuudet ovat 25,1 % kokonaistuotoista ja kattavat toimintakuluista 25,8 %.

Valtionosuudet TP 2014 - 2018 ja TA 2019 sekä TA 2020 ja TS 2021-2022, 1000 €

	TP 2014	TP 2015	TP2016	TP2017	TP 2018	TPE 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Kunnan peruspalv.valt.os.	44 561	41 772	44 928	43020	42 868	43 813	46 566	46 858	47267
Harkinnanvarainen valt.os.	1 650								
Verotul.perustuva valt.os.tasaus	3 995	8 163	7 350	6 738	7 801	8 119	8 624	8 754	8770
Opetus- ja kult.toimen valt.os.	-4 168	-3 064	-2 770	-2 057	-2 441	-2 426	-2 426	-2 426	-2426
Valtionosuudet yhteensä	46 038	46 871	49 508	47 701	48 228	49 506	52 764	53 186	53 611

6.4.3 Korkotuotot ja – kulut

Korkotuottoihin 850.000 € sisältyy antolainojen korkotuotot. Suurin korkotuotto kertyy Keski-Savon Vesi Oy:n antolainan korosta, joka on noin 806.000 €.

Korkokulut muodostuvat pitkäaikaisten talousarviolainojen koroista, joita arvioidaan matalan korkotason mukaisesti vuodelle 2020 olevan 0,4 M€. Lainakannan arvioidaan olevan 31.12.2019 71 M€, joka olisi 3 455 € / asukas. Vuoden 2020 arvioitu lainakanta on 79,3 M€ / 3 909 € /asukas.

6.4.4 Muut rahoitustuotot ja – kulut

Rahoitustuotot koostuvat pääosin Varkauden Aluelämpö Oy:n (tulotavoitteen arvio 450.000 €) ja Savon Energiaholding Oy:n osingoista, liikelaitoskuntayhtymän sekä mahdollisesti muiden kuntayhtymien peruspääoman koroista.

Muihin rahoituskuluihin 280.000 € sisältyy mm. saatavien perintäkulut, mahdolliset luottotappiot sekä tasetilien oikaisueriä.

6.5 Vuosikate

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa kaupungin tulorahoituksen riittävyttä. Vuosikate siirtyy rahoituslaskelman toiminnan rahavirran ensimmäiseksi eräksi.

Tasapainossa olevassa taloudessa vuosikate kattaa suunnitelman mukaiset poistot. Poistojen on kuitenkin vastattava keskimääräistä vuotuista korvausinvestointien tasoa. Tulorahoituksen riittävyttä arvioitaessa onkin syytä verrata vuosikatteen, poistojen ja poistonalaisten investointien omahankintamenojen määrien vastaavuutta.

Vuoden 2020 vuosikate on 5,0 M€. Vuosikate riittää kattamaan suunnitelmanmukaisista poistoista ja arvonalentumisista 51 %. Vuosikate vahvistuu vuoden 2019 tilinpäätösennusteeseen nähden 5,2 M€.

6.6 Suunnitelman mukaiset poistot

Käyttöomaisuuden poistot lasketaan kaupunginvaltuuston 16.12.2013 § 91 hyväksymän SUMU-poistosuunnitelman mukaisesti. Valtuusto hyväksyi poistosuunnitelmaan 19.10.2015 § 57 muutoksen, jonka mukaan kaikki 3.000 € tai sen alle olevat käyttöomaisuushankkeet poistetaan kerralla.

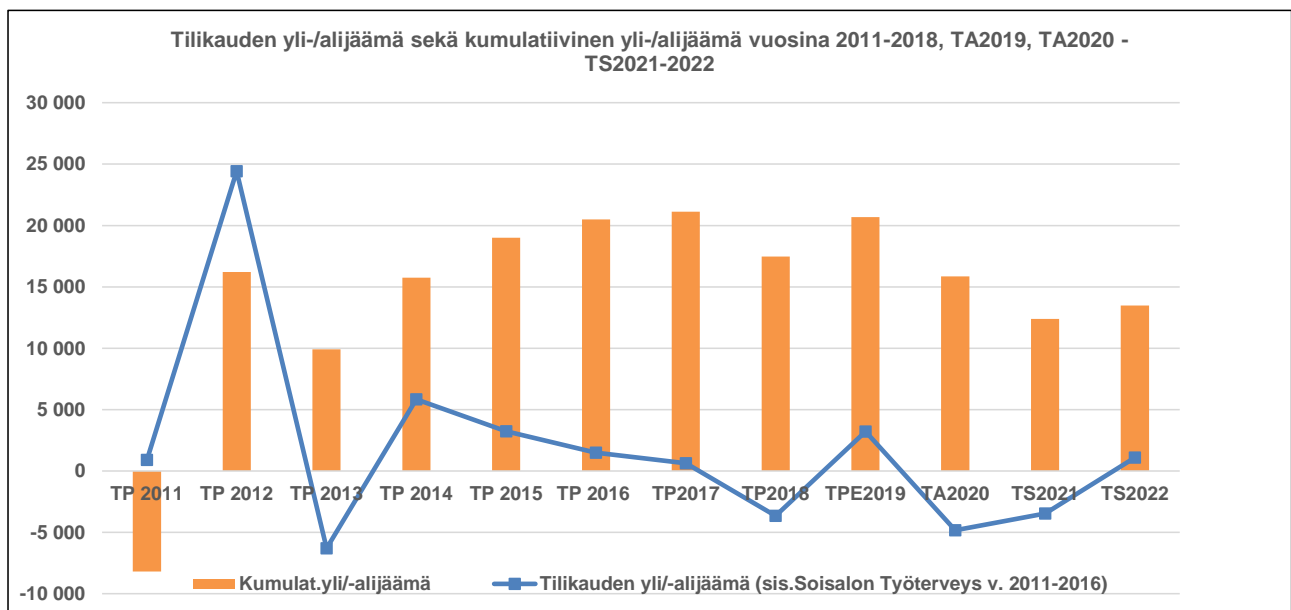
Vuoden 2020 poistot ovat 9,8 M€ ja ovat 0,8 M€ suuremmat vuoden 2019 talousarvioon nähden. Vuoden 2020 suunnitelmapoistot sisältävät nykyisten terveyskeskus- ja sairaalarakennuksista tehtävät arvonalentumiset 2,4 M€ sekä muiden purettavien ja käytöstä poistettujen rakennusten alaskirjauksia 0,8 M€.

6.7 Tilikauden tulos / ali-/ylijäämä

Talousarviovuoden 2019 talousarvioesitys oli tuloksen osalta alijäämäinen 3,501 M€ ja taseen investointivarausten purkamisen jälkeen ylijäämäinen 8,999 M€. Toimialojen vuoden 2019 talousarvion toteutumaennusteiden ja verotulotilitysten rytmihäiriöiden vuoksi ennustetaan vuoden 2019 toteutuvan tilikauden tuloksen osalta n. 9 M€ alijäämäisenä ja tilikauden ylijäämän arvioidaan investointivarausten purkamisen jälkeen supistuvan 3 M€:oon.

Vuoden 2020 talousarvio on 4,8 M€ alijäämäinen ja myös taloussuunnitelmavuosi 2021 muodostuu alijäämäiseksi 3,5 M€. Suunnitelmavuodella 2022 tilikauden tulos kääntyisi hiukan ylijäämäiseksi edellyttäen, että toimialojen taloussuunnitelmavuosille 2021–2022 esitetyt talouden tasapainottoimenpiteet toteutuvat suunnitellusti. Valtuuston hyväksymän vuosien 2020 – 2025 talouden tasapainotusohjelmalla tavoitellaan talouden tasapainoa pidemmällä aikavälillä. Talouden tasapainotusohjelmaan sisältyvien toimenpiteiden toteuttamisella kaupungin talous tasapainottuu asteittain vuoteen 2025 mennessä.

	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TPE2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tilikauden yli/-alijäämä (sis.Soisalon Työterveys)	913	24 414	-6 303	5 841	3 237	1 500	630	-3 660	3 209	-4 822	-3 456	1 088
Tilikauden yli/-alijäämä	1 424	24 882	-6 206	5 717	3 143	1 340	0	0	0			
Liikelaitos	-511	-468	-97	124	94	160						
Tilinpäätösjärjestelyt ja muut oikaisut	342											
Kumulat.yli/-alijäämä	-8 192	16 222	9 919	15 760	18 997	20 497	21 127	17 467	20 676	15 854	12 398	13 486

6.8 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	TP2018	Alkuperäinen TA2019	Muutettu TA2019	TA2020	Muutos, € MTA2019/2020	Muutos % MTA2019/2020 0
Toimintatuotot	73 520 390	71 856 819	71 825 305	72 082 706	257 401	0,4
Myyntituotot	49 312 034	47 727 386	47 628 272	47 610 271	-18 001	0,0
Maksutuotot	9 807 988	9 652 250	9 652 250	9 615 210	-37 040	-0,4
Tuet ja avustukset	2 149 010	2 114 760	2 182 360	2 106 313	-76 047	-3,5
Muut toimintatuotot	12 251 358	12 362 423	12 362 423	12 750 912	388 489	3,1
Valmistus omaan käyttöön	677 986	531 000	527 114	458 000	-69 114	-13,1
Toimintakulut	-198 411 166	-200 355 129	-202 587 529	-204 224 506	-1 636 977	0,8
Henkilöstökulut	-74 991 358	-77 403 495	-77 241 152	-77 586 097	-344 945	0,4
Palkat ja palkkiot	-58 045 899	-60 615 312	-60 908 528	-61 568 170	-659 642	1,1
Henkilösivukulut	-16 945 459	-16 788 183	-16 332 624	-16 017 927	314 697	-1,9
Eläkekulut	-14 459 598	-14 697 053	-14 232 246	-13 604 747	627 499	-4,4
Muut henkilösivukulut	-2 485 861	-2 091 130	-2 100 378	-2 413 180	-312 802	14,9
Palvelujen ostot	-88 234 400	-87 626 877	-89 524 120	-91 351 941	-1 827 821	2,0
Aineet, tarvikkeet ja tav.	-10 619 017	-10 459 950	-10 649 950	-10 564 780	85 170	-0,8
Avustukset	-10 722 162	-10 884 508	-11 192 008	-10 459 123	732 885	-6,5
Muut toimintakulut	-13 844 229	-13 980 299	-13 980 299	-14 262 565	-282 266	2,0
Toimintakate	-124 212 790	-127 967 310	-130 235 110	-131 683 800	-1 448 690	1,1
Verotulot	78 324 833	83 214 000	78 541 000	82 280 000	3 739 000	4,8
Valtionosuudet	48 228 598	48 610 000	49 506 000	52 764 000	3 258 000	6,6
Rahoitustuotot ja -kulut	2 220 712	1 710 000	1 680 000	1 650 000	-30 000	-1,8
Korkotuotot	815 021	850 000	850 000	850 000	0	0,0
Muut rahoitustuotot	2 128 789	1 500 000	1 500 000	1 500 000	0	0,0
Korkokulut	-536 856	-520 000	-420 000	-420 000	0	0,0
Muut rahoituskulut	-186 242	-120 000	-250 000	-280 000	-30 000	12,0
Vuosikate	4 561 353	5 566 690	-508 110	5 010 200	5 518 310	-1 086,0
Poistot ja arvonalentumiset	-9 168 618	-9 067 690	-9 067 690	-9 832 400	-764 710	8,4
Suunnitelman muk. poistot	-6 312 812	-6 667 690	-6 667 690	-6 640 600	27 090	-0,4
Arvonalentumiset	-2 855 805	-2 400 000	-2 400 000	-3 191 800	-791 800	
Satunnaiset erät					0	
Satunnaiset tuotot					0	
Satunnaiset kulut					0	
Tilikauden tulos	-4 607 265	-3 501 000	-9 575 800	-4 822 200	4 753 600	-49,6
Poistoeron muutokset						
Varausten muutokset		12 500 000	12 500 000	0	-12 500 000	-100,0
Rahastojen muutokset	947 547					
(alijäämä)	-3 659 718	8 999 000	2 924 200	-4 822 200	-7 746 400	-264,9
Tunnusluvut:	TP 2018	TA2019	TA2020			
Toimintatuotot % toimintakuluist	36,7	35,9	35,3			
Vuosikate %- poistoista	49,7	61,4	51,0			
Vuosikate /asukas	219	271	247			
Asukasluku	20 829	20 552	20 288			
=valtuuston nahden sitovat						

Vuoden 2020 tuloslaskelman muutokset on verrattu vuoden 2019 muutettuun talousarvioon, joka sisältää valtuuston vuodelle 2019 hyväksymät lisämäärärahamuutokset.

6.9 Toimialoittain TP 2018, TA 2019, TA 2020 sekä TS 2021 - 2022

Taulukossa vuoden 2018 tilinpäätös, muutettu talousarvio 2019 (sisältää valtuuston hyväksymät lisämäärä-rahamuutokset), raami 2020 ja vuoden 2020 kaupunginhallituksen talousarvioesitys sekä suunnitelmavuodet 2021 – 2022. Toimialat ovat huomioineet taloussuunnitelmavuosille talouden tasapainottamissuunnitelman toimenpiteet.

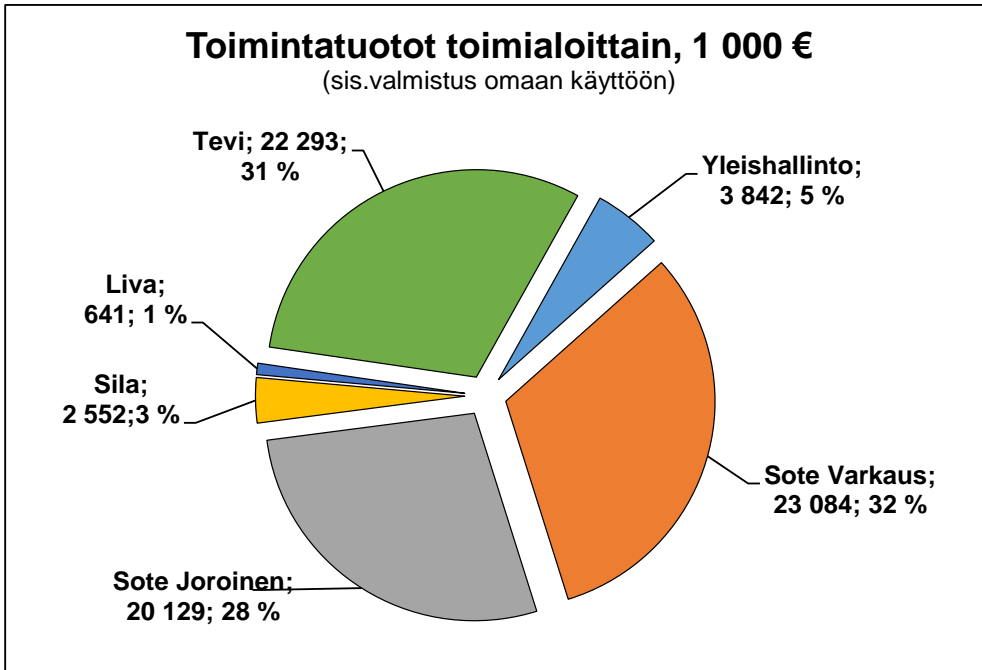
Toimiala	TP 2018	Muutettu TA 2019	RAAMI 2020	TA2020 KV	Muutos % MTA/TA2020	TS2021	TS2022
Yleishallinto (kv, kh, tark.ltk., vaalit, konsernihallinto)							
Tuotot	3 035 489	3 553 567		3 841 680			
Kulut	-8 891 815	-10 380 846		-10 642 880			
Toimintakate (netto)	-5 856 326	-6 827 279	-7 192 000	-6 801 200	-0,4 %	-6 687 000	-6 431 000
Sosiaali- ja terveystoimi, Varkaus							
Tuotot	24 932 338	22 907 006		23 084 057			
Kulut	-108 254 588	-109 346 334		-110 584 057			
Toimintakate (netto)	-83 322 250	-86 439 328	-87 400 000	-87 500 000	1,2 %	-88 611 000	-87 960 000
Sosiaali- ja terveystoimi, Joroinen							
Tuotot	20 301 158	20 214 514		20 129 271			
Kulut	-20 090 650	-20 034 329		-20 020 401			
Toimintakate (netto)	210 508	180 185	182 000	108 870	-39,6 %	108 900	108 900
Sivistystoimi							
Tuotot	3 148 858	2 938 776		2 551 693			
Kulut	-33 483 517	-34 144 672		-33 980 893			
Toimintakate (netto)	-30 334 659	-31 205 896	-31 620 000	-31 429 200	0,7 %	-31 887 600	-32 339 000
Liikunta- ja vapaa-aikatoimi							
Tuotot	552 997	606 337		633 000			
Valmistus omaan käyttöön	29 916	12 114		8 000			
Kulut	-3 246 935	-3 357 044		-3 284 000			
Toimintakate (netto)	-2 664 022	-2 738 593	-2 751 000	-2 643 000	-3,5 %	-2 661 800	-2 636 700
Tekninen toimi							
Tuotot	21 549 549	21 605 105		21 843 005			
Valmistus omaan käyttöön	648 070	515 000		450 000			
Kulut	-24 443 662	-25 324 304		-25 712 275			
Toimintakate (netto)	-2 246 043	-3 204 199	-3 172 000	-3 419 270	6,7 %	-3 055 000	-3 023 000
Toimintatuotot yhteensä	73 520 389	71 825 305		72 082 706	0,4 %		
Valmistus omaan käyttöön	677 986	527 114		458 000			
Toimintakulut yhteensä	-198 411 167	-202 587 529		-204 224 506			
TOIMINTAKATE	-124 212 792	-130 235 110	-131 953 000	-131 683 800	1,1 %	-132 793 500	-132 280 800
Tasapainottamistoimenpiteet			269 000				
TOIMINTAKATE			-131 684 000	-131 683 800	1,1 %		
Rahoitus							
Verotulot	78 324 833	78 541 000	83 987 000	82 280 000	4,8 %	84 051 000	85 488 000
Valtionosuudet	48 228 598	49 506 000	53 290 000	52 764 000	6,6 %	53 186 000	53 611 000
Korkotuotot	815 021	850 000	850 000	850 000	0,0 %	850 000	850 000
Muut rahoitustuotot	2 128 788	1 500 000	1 500 000	1 500 000	0,0 %	1 500 000	1 500 000
Korkokulut	-536 856	-420 000	-550 000	-420 000	0,0 %	-500 000	-600 000
Muut rahoituskulut	-186 242	-250 000	-280 000	-280 000	12,0 %	-280 000	-280 000
VUOSIKATE	4 561 350	-508 110	7 113 000	5 010 200	-1086,0 %	6 013 500	8 288 200
Suunnitelmapoistot	-6 312 812	-6 667 690	-6 950 000	-6 640 600	-0,4 %	-7 070 000	-7 200 000
Anonalentumiset	-2 855 805	-2 400 000	-2 400 000	-3 191 800	33,0 %	-2 400 000	
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tuotot							
Satunnaiset kulut							
TILIKAUDEN TULOS	-4 607 267	-9 575 800	-2 237 000	-4 822 200	-46,7 %	-3 456 500	1 088 200
Varausten ja rahastojen muutokset	947 547	12 500 000					
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 659 720	2 924 200	-2 237 000	-4 822 200	-274,7 %	-3 456 500	1 088 200

6.10 Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto

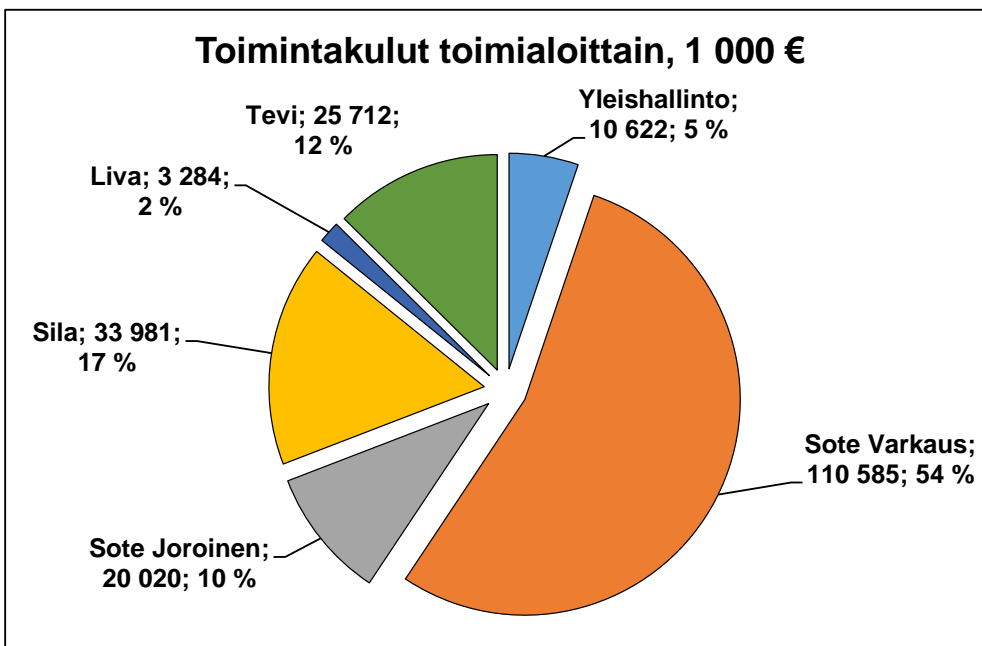
	Sito- vuus* N B	Menoarviot	Tuloarviot
		TA2020	TA2020
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Yleishallinto			
Keskusvaalilautakunta	N	0	0
Kaupunginvaltuusto	N	159 754	0
Tarkastuslautakunta	N	87 000	87 000
Kaupunginhallitus	N	3 150 372	100 000
Konsernipalvelut			
Talouspalvelut	N	315 511	0
Henkilöstöpalvelut	N	3 496 910	954 100
Hallinto- ja tietohallintopalvelut	N	2 178 333	1 445 580
Tukipalvelut/ostopalvelut	N	1 255 000	1 255 000
Sosiaali- ja terveystoimi/Varkaus			
Sos. - ja terv.toimen hallinto	N	2 954 852	2 917 852
Psykososiaaliset palvelut	N	23 873 265	1 924 110
Kotiin annettavat palvelut ja sairaalahoido	N	34 409 532	9 261 261
Terveydenhuollon vastaanottopalvelut	N	22 399 774	8 752 534
Muut palvelujen ostot (erikoissair.hoito)	N	26 946 634	228 300
Sosiaali- ja terveystoimi/Joroinen			
Sos. - ja terv.toimen hallinto	N	23 000	23 000
Psykososiaaliset palvelut	N	3 753 552	3 756 752
Kotiin annettavat palvelut ja sairaalahoido	N	6 189 318	6 217 438
Terveydenhuollon vastaanottopalvelut	N	3 246 280	3 323 830
Muut palvelujen ostot	N	6 808 251	6 808 251
Sivistystoimi			
Sivistystoimen hallinto	N	376 447	65 000
Perusopetus	N	17 350 500	766 770
Varhaiskasvatus	N	11 121 574	578 350
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	N	2 341 156	206 110
Soisalo-opisto	N	2 791 216	935 463
Liikunta- ja vapaa-aikatoimi			
Liikunta- ja vapaa-aikatoimi	N	3 284 000	633 000
Tekninen toimi			
Strateginen ohjaus	N	6 125 643	4 161 933
Suunnittelu	N	562 302	11 000
Toteuttaminen	N	3 098 230	234 000
Rakentamisen ohjaus	N	296 706	115 000
Tukipalvelut	N	15 544 709	17 211 072
Pysäköinnin valvonta	N	84 685	110 000
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulo	B		82 280 000
Valtionosuudet	B		52 764 000
Korkotulot	B		850 000
Muut rahoitustulot	B		1 500 000
Korkomenot	B	420 000	
Muut rahoitusmenot	B	280 000	
Satunnaiset erät	B		
INVESTOINTIOSA			
Tekninen toimi			
Maa- vesialueet	B	350 000	200 000
Rakennukset	B	5 560 000	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	5 984 000	497 000
Satamat	B	50 000	0
Kaupunginhallitus			
Osakkeet ja osuudet	B	250 000	0
Irtainomaisuus			
Yleishallinto	B	325 000	0
Sosiaali- ja terveystoimi Varkaus	B	94 600	0
Sosiaali ja terveystoimi Joroinen	B	76 000	0
Sivistystoimi	B	199 000	0
Liikunta- ja vapaa-aikatoimi	B	100 000	0
Tekninen toimi	B	151 000	0
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	B	1 700 000	
Antolainasaamisten vähennykset	B		332 000
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		13 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	4 700 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	B		
Oman pääoman muutokset	B		
Tulorahoituksen korjauserät		100000	
Vaikutus maksuvalmiuteen			1 058 400
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		224 564 106	224 564 106

6.11 Toimintatuotot ja –kulut toimialoittain

Toimintatuotot toimialoittain

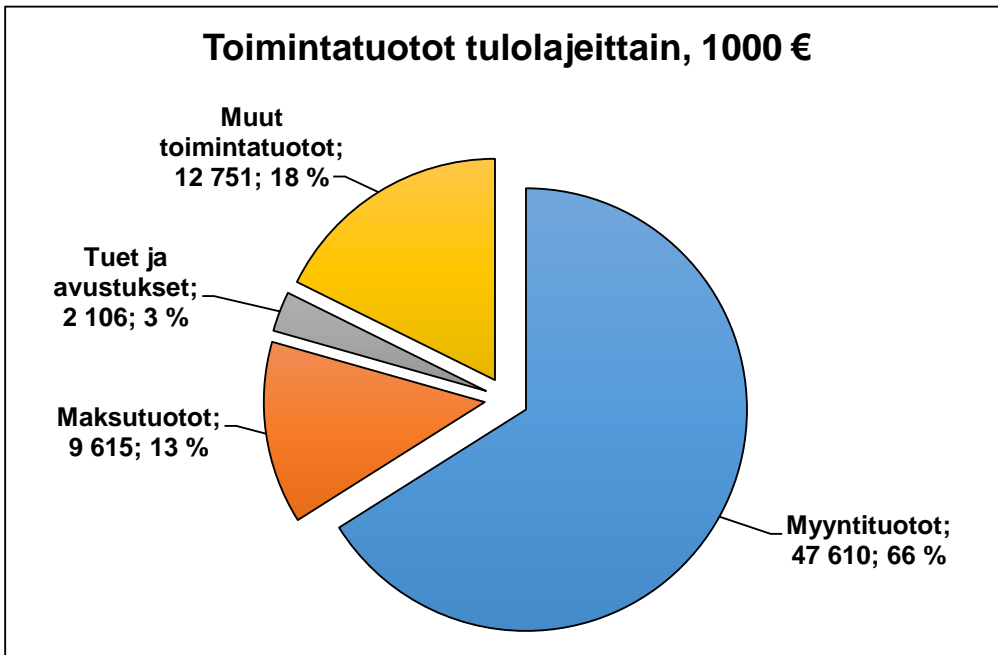

Toimintakulut toimialoittain yhteensä

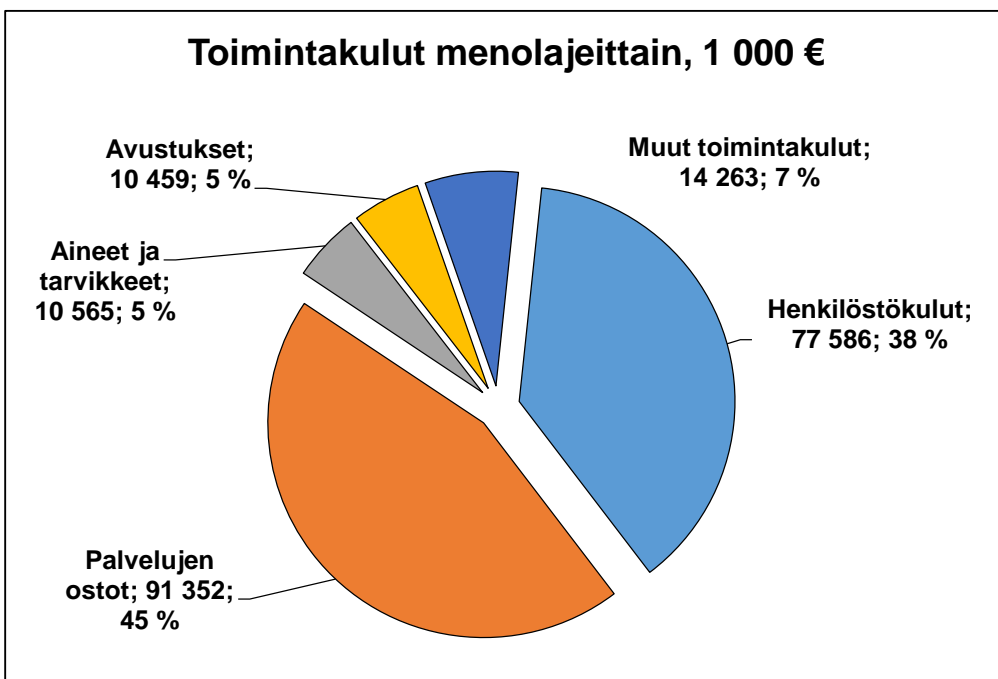

6.12 Toimintatuotot ja –kulut kululajeittain

Toimintatuotot lajeittain

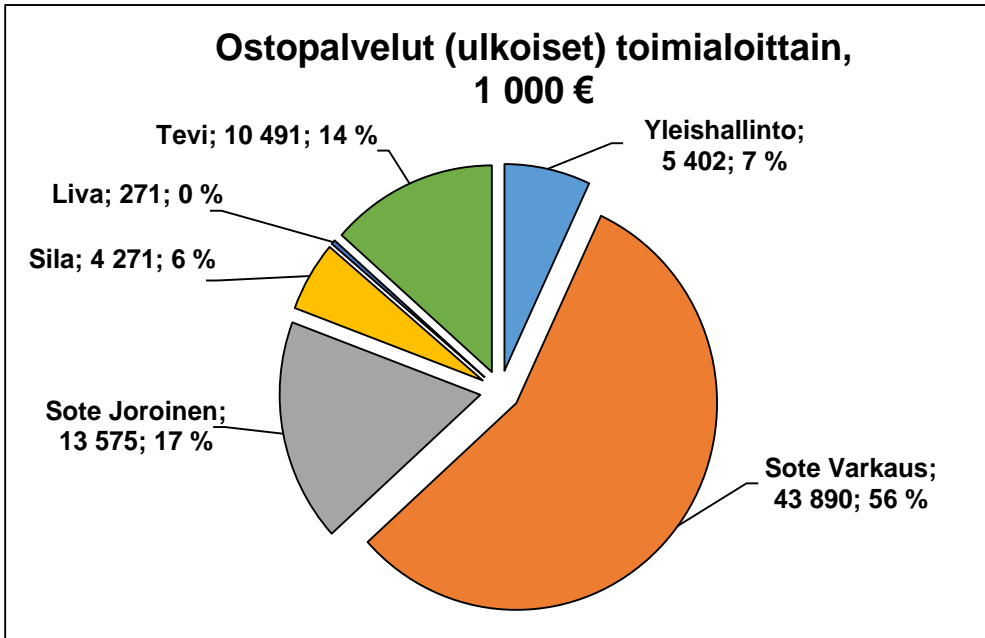

Toimintakulut menolajeittain

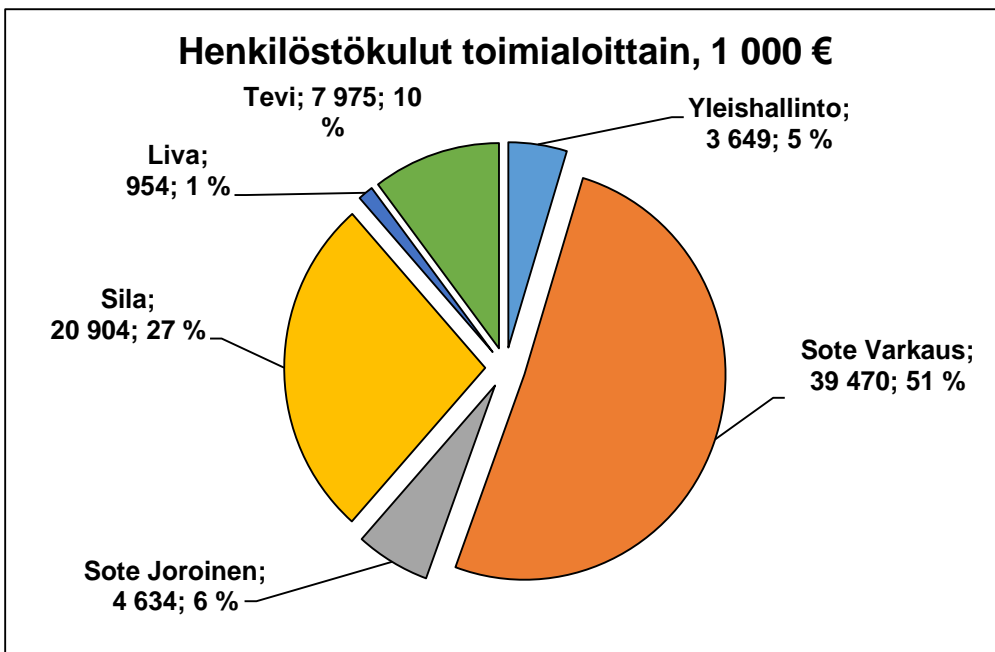

6.13 Palvelujen ostot (ulkoiset) ja henkilöstökulut toimialoittain

Ulkoiset palvelujen ostot toimialoittain

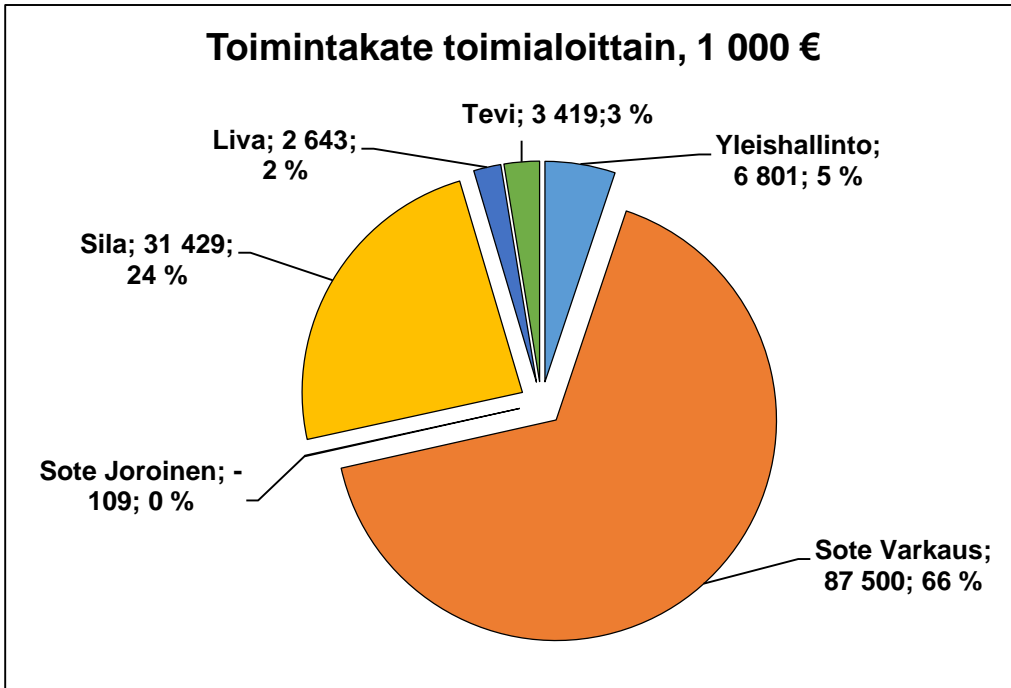
Henkilöstökulut toimialoittain

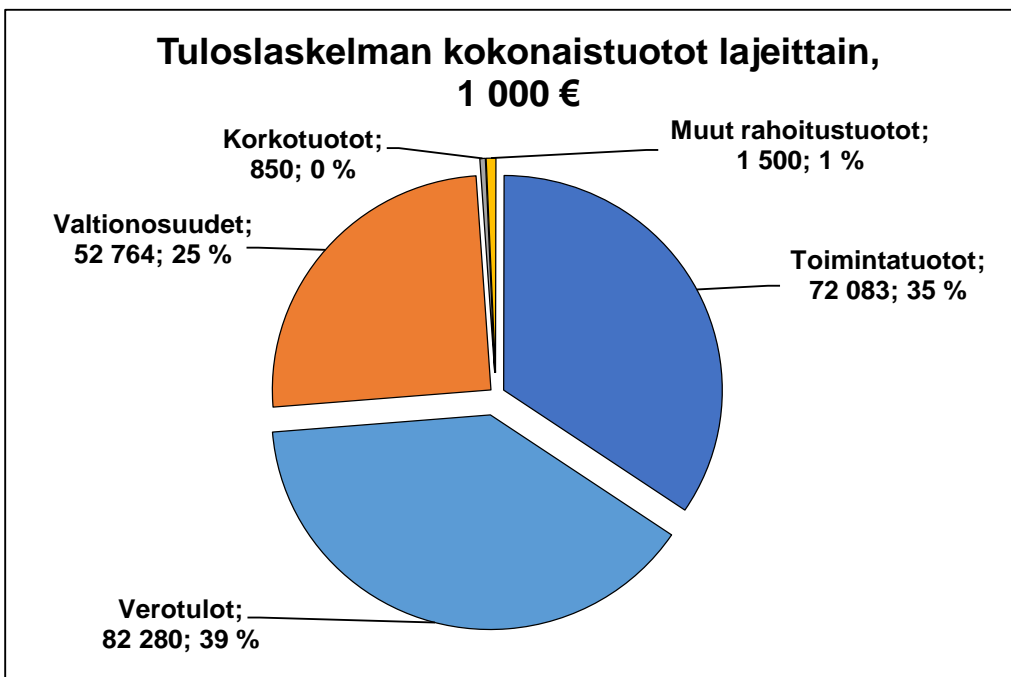

6.14 Toimintakate toimialoittain ja tuloslaskelman kokonaistulot tulolajeittain

Toimintakate toimialoittain

Tuloslaskelman kokonaistuotot lajeittain

7 RAHOITUSLASKELMA

Talousarvion rahoituslaskelmaan kootaan käyttötalous-, tuloslaskelma- ja investointiosan tulojen ja menojen aiheuttama rahavirta (toiminnan ja investointien rahavirta). Lisäksi rahoitusosaan merkitään kaupungin antolainauksen, lainakannan ja mahdolliset oman pääoman muutokset sekä arvio merkittävistä muutoksista muissa maksuvalmiuden erissä (rahoituksen rahavirta). Rahoitusosassa osoitetaan siis kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja kuinka rahoitustarve katetaan. Rahoitusosa esitetään vähennyslaskukaavan muodossa.

Toiminnan rahavirta osoittaa budjetoidun tulorahoituksen määrän, joka on varainhoitovuonna käytettävissä investointien rahoittamiseen, pääomasijoituksiin ja pääoman palautuksiin sekä maksuvalmiuden vahvistamiseen. Tulorahoitus muodostuu tuloslaskelmaosasta tuotavasta vuosikatteesta, satunnaisista menoista ja tuloista sekä rahoituksen korjauseristä.

Investointien rahavirta muodostuu investointimenojen ja niihin saatujen rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulojen erotuksesta.

Välisummana esitetään *Toiminnan ja investointien rahavirta*. Ylijäämäinen välisumma osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulorahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella. Mainitun välisumman ja rahoituksen rahavirran yhteen laskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kunnan maksuvalmiuteen.

Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja pääoman muutokset.

Rahoituslaskelman mukaan toiminnan ja investointien rahavirta talousarvioesityksessä on 7 532 400 €. Bruttoinvestoinnit ovat 13 189 600 €, investointitulot (käyttöomaisuuden myyntitulot ja rahoitusosuudet) 697 000 € ja nettoinvestoinnit 12 442 600 €.

Rahoituksen rahavirtaan vaikuttavina erinä rahoituslaskelmassa on käsitelty antolainasaamisten lisäys 1 700 000 € ja antolainasaamisten vähennys 332 000 € sekä pitkäaikaisten lainojen muutoksina uudet talousarviolainat 13 000 000 € ja nostettujen talousarviolainojen lyhennyserät 4 700 000€.

Investoinnit rahoitetaan lainalla. Vuosiin 2020–2022 kohdistuvien merkittävien (m. Könönpellon koulu, Palomäki, Green tech) investointihankkeiden takia kaupungin lainakanta tulee kasvamaan nopeasti. Jotta lainakannan kasvua pystytään hidastamaan, olisi tärkeää, että kaupungin tulorahoitusta eli tuloslaskelman vuosikatetta pystytään vahvistamaan suunnitelmakaudella.

Kaupungin lainamäärän arvioidaan olevan vuoden 2019 lopussa 71 M€ (3 455 €/as.). Vuonna 2020 pitkäaikaisten lainojen arvioitu nettomuutos on 8 300 000 €, jolloin kokonaislainamäärän vuoden 2020 lopussa arvioidaan olevan 79 M€ (3 909 €/as). Vuoden 2021 investointimenot nousevat 22 M€:oon ja lainamäärä kasvaa 95,5 €:oon. Vuoden 2022 investointimenot ovat 19 M€ ja lainamäärän arvioidaan olevan vuoden 2022 lopussa 105,6 M€.

Rahoitusosan sitovuus

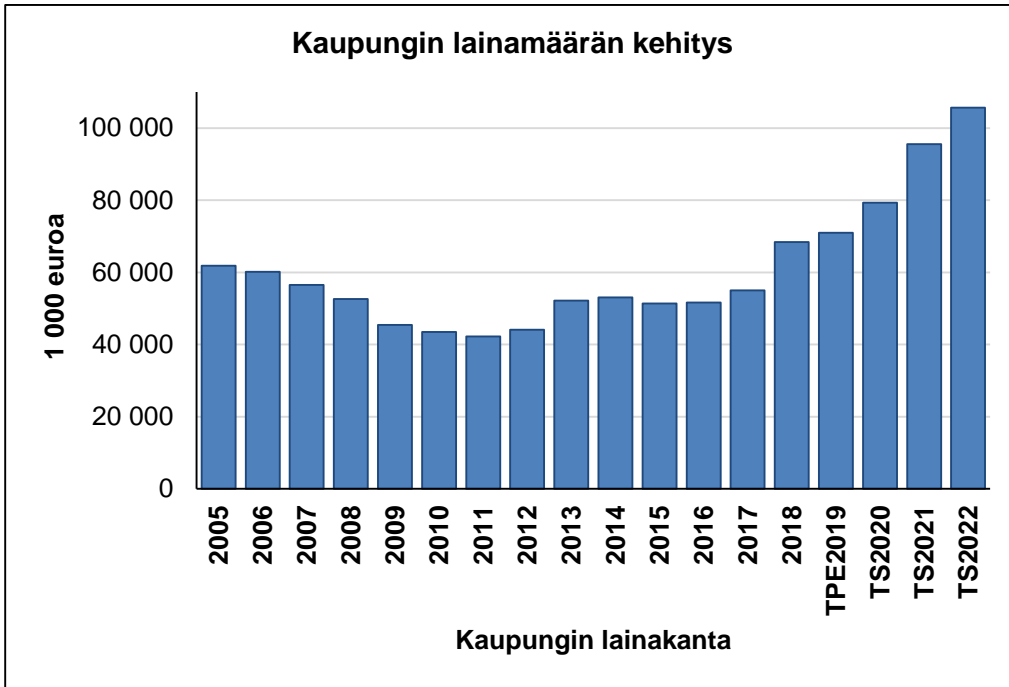
Talousarvion 2020 nettolainanotto pitkäaikaisten lainojen muutoksen osalta (8,3 M€) on sitova, jolloin mm. lainojen konvertointi on mahdollista. Talousjohtajalla on kaupunginhallituksen päätöksen 19.8.2019 § 202 mukaisesti valtuutus nostaa lyhytaikaista lainaa enintään 30 M€.

Tunnusluku lainanhoitokate: $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainan lyhennykset})$

Lainanhoitokate kuvaa tulorahoituksen riittävyyttä vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tunnusluku on heikolla tasolla vuoden 2020 talousarvion lukujen perusteella.

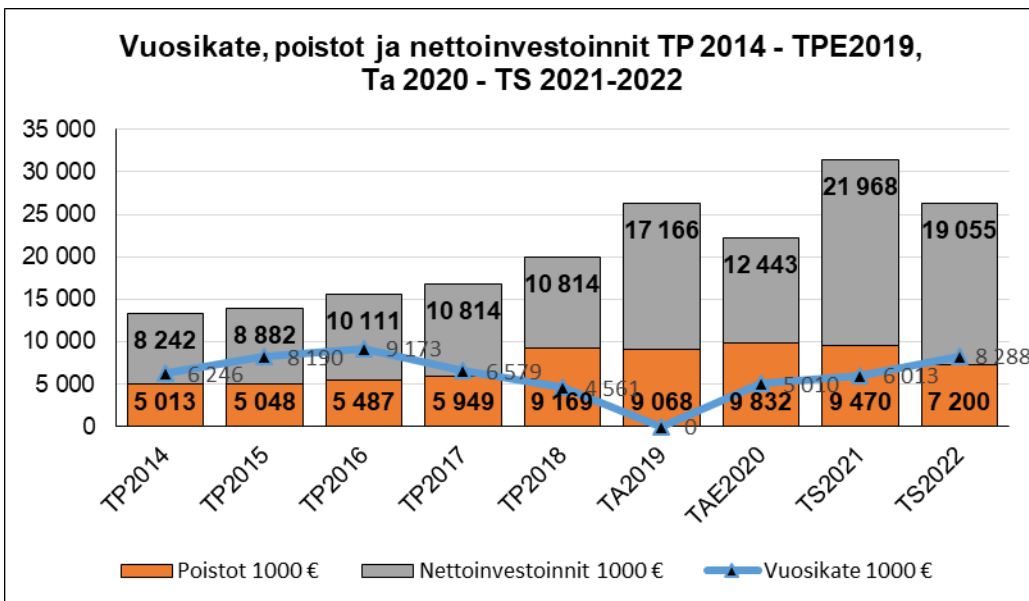
TALOUSARVION RAHOITUSLASKELMA

	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
VUOSIKATE	4 561 353	5 566 690	5 010 200	6 013 500	8 288 200
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	-20 672	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
	4 540 681	5 466 690	4 910 200	5 913 500	8 188 200
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
INVESTOINTIMENOT	-11 074 896	-18 665 500	-13 139 600	-22 167 800	-19 255 000
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	71 499	0	497 000		
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOV.TULOT	189 804	1 500 000	200 000	200 000	200 000
	-10 813 593	-17 165 500	-12 442 600	-21 967 800	-19 055 000
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-6 272 912	-11 698 810	-7 532 400	-16 054 300	-10 866 800
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-70 000	-100 000	-1 700 000	-100 000	-100 000
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	173 091	200 000	332 000	299 000	299 000
	103 091	100 000	-1 368 000	199 000	199 000
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	10 000 000	29 000 000	13 000 000	22 000 000	18 000 000
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-6 624 992	-17 500 000	-4 700 000	-5 744 000	-7 900 000
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	9 904 051				
	13 279 059	11 500 000	8 300 000	16 256 000	10 100 000
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	2 584 179	0	0		
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	15 966 329	11 600 000	6 932 000	16 455 000	10 299 000
RAHAVAROJEN MUUTOS	9 693 417	-98 810	-600 400	400 700	-567 800
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:	TA2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Toiminnan ja investointien rahavirta, €	-6 272 912	-11 698 810	-7 532 400	-16 054 300	-10 866 800
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä suunnitelmakaudella 2019-2022, €		-11 698 810	-19 231 210	-35 285 510	-46 152 310
Lainanhoitokate	1,0	0,3	-1,3	-1,2	-1,2
Lainanhoitokate kuvaa tulo-rahoituksen riittävyttä vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Lainanhoitokate on hyvä, jos tunnusluku on yli 2, tyydyttävä tunnusluku 1-2, heikko alle 1.					
*) Valtuustoon nähden sitovat erät					
	TPE2018	TPE2019	TA2020	TS2021	TS2022
Lainat 31.12.	68 387 500	71 000 000	79 300 000	95 556 000	105 656 000
Lainat €/asukas	3 283	3 455	3 909	4 768	5 335
Asukasluku 31.12.	20 829	20 552	20 288	20 041	19 806

Vuosikate, poistot, nettoinvestoinnit ja lainakanta

	TP2014	TP2015	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TAE2020	TS2021	TS2022
Vuosikate 1000 €	6 246	8 190	9 173	6 579	4 561	0	5 010	6 013	8 288
Poistot 1000 €	5 013	5 048	5 487	5 949	9 169	9 068	9 832	9 470	7 200
Nettoinvestoinnit 1000 €	8 242	8 882	10 111	10 814	10 814	17 166	12 443	21 968	19 055
Lainakanta 1000 €	53 056	51 339	51 621	55 012	68 388	71 000	79 300	95 556	105 656

8 KÄYTTÖTALOUS / LAUTAKUNTIEN TALOUSARVIOT

8.1 YLEISHALLINTO

8.1.1 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Tilivelvolliset: hallintojohtaja

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Vuonna 2020 ei ole säännönmukaisia vaaleja. Vuonna 2021 järjestetään kuntavaalit.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	38 282	60 000	0	0	0
Kulut	-58 499	-98 590	0	-70 000	0
Toimintakate	-20 217	-38 590	0	-70 000	0
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-20 217	-38 590	0	-70 000	0

valtuustoon nähden sitovat erät

8.1.2 KAUPUNGINVALTUUSTO

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Valtuusto on kunnan ylintä päätösvaltaa käyttävä luottamuselin. Toimivaltansa valtuusto saa kuntalaisilta kuntavaaleissa. Valtuusto ilmaisee kunnan tahdon.

Valtuustolle kuuluu kunnan toiminnasta ja taloudesta päättämisen ohessa edistää kuntalaisten suoraa osallistumista kunnan toimintaan ja päätöksentekoon.

Valtuuston rooli on toimia kunnan strategisena johtajana, jossa on tärkeää tulevaisuuteen suuntautunut, kunnan toiminnan pitkántähtäimen tavoitteiden ja päämäärien hahmottaminen ja linjaaminen. Valtuusto on hyväksynyt vuonna 2018 uuden kaupunkistrategian 2018–2040; Asukkaiden Warkaus.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	0	0	0		
Kulut	-171 269	-148 694	-159 754	-159 000	-159 000
Toimintakate	-171 269	-148 694	-159 754	-159 000	-159 000
Suunnitelman muk. poistot	-86	0	0	0	
Tilikauden tulos	-171 355	-148 694	-159 754	-159 000	-159 000

valtuustoon nähden sitovat erät

Valtuuston toimintamenot muodostuvat pääasiassa kokouskuluista ja valtuustoseminaarien järjestämiskuluista. Valtuuston kokouksien määräksi vuonna 2020 on arvioitu 11 kokousta.

8.1.3 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, arvioida kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa sekä arvioida onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on kuntalain § 121 mukaan arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä. Tarkastustoimeen kuuluu sisäinen että ulkoinen tarkastus. Sisäinen tarkastus hoidetaan ostopalveluna.

Tarkastuslautakunnan on huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Tarkastuslautakunnan tulee valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi vuosittain, sekä ylläpitää sidonnaisuusrekisteriä yleisessä tietoverkossa.

Tarkastuslautakunta kokoontuu noin kaksitoista kertaa vuodessa. Kokouksessa keskitytään tiedon hankkimiseen hallintokuntien toiminnasta ja tavoitteista sekä niiden toteutumisesta.

Tilintarkastus ja sisäinen tarkastus keskittyvät kuntalain mukaisten tehtävien ohella tarkastamaan samoja alueita, mitkä ovat kulloinkin lautakuntien arviointikäyntien kohteena.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

Kokouskäytäntöjen tehostaminen. Sähköisen materiaalin osuuden lisääminen (sähköiset kokoukset).

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Kaupungin johdon, toimialajohtajien sekä ay- luottamusmiesten kuuleminen	Kaupungin johtavien viranhaltijoiden ja ay- luottamusmiesten kuuleminen.	Vuosittain.
Tutustumis-/arviointikäynnit toimialapaikoilla	Arviointikäynnit.	Vuosittain vähintään 2-3 kohdetta.
Laatia koko konsernista arviointikertomus tilikauden aikana tehtyjen havaintojen perusteella.	Koko konsernia kattava toimintaa ohjaava arviointikertomus.	Kattava, toimintaa ohjaava arviointikertomus.

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Kehittää lautakunnan arviointitoimintaa monipuolisemmaksi.	Tarkastuslautakunnan koulutukset.	1 koulutus vuodessa.

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
Tietosuoja ja salassa pidettävät asiakirjat.	Kiinnitetään huomiota tarkastuslautakunnan laajaan tietojensaanti oikeuteen ja salassapitovelvollisuuteen, sekä asiakirjojen hävittämiseen tietoturva huomioituna.	 KOHTALAINEN

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	76 982	90 000	87 000	80 000	80 000
Kulut	-76 982	-90 000	-87 000	-80 000	-80 000
Toimintakate	0	0	0	0	0
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	0	0	0	0	0
valtuustoon nähden sitovat erät					

Tarkastustoimen tuotot muodostuvat sisäisestä laskutustulosta; tarkastustoimen kulut jaetaan toimialoille.

8.1.4 KAUPUNGINHALLITUS

Tilivelvolliset: kaupunginjohtaja ja kaupunginhallituksen jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden johtamisesta ja kehittämisestä kaupunginvaltuuston hyväksymien tavoitteiden, suunnitelmien ja päätösten mukaisesti.

Konserniohjaus

Hallintosäännön luvun 3 mukaisesti kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii konsernijaosto, jonka tehtävät on määriteltävä hallintosäännössä.

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteet, jotka on johdettu kaupunki-strategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta.

Kaupunginhallitus on 1.10.2018 § 229 määrännyt johtoryhmän jäsenten omistajaohjaukseen liittyvästä työn- jaosta kaupungin tytär- ja osakkuusyhteisöissä.

Merkittävimpien tytäryhteisöjen talousarvioesitykset on liitetty talousarviokirjan osaan IV Konserniyhtiöt. Kaupungin edustajien tulee toimia tytäryhteisöjen päätöksentekoaikoina kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti sekä noudattaa konserniohjeita.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

Keskeisimmät talouden tasapainotusohjelman toimenpiteet painottuvat henkilöstösuunnitteluun, organisatiouudistukseen, työkyvyttömyyskustannusten ennaltaehkäisyyn, rakenteellisiin uudistuksiin (esim. terveyskampus ja kouluverkko) sekä uusien investointien tarkkaan harkintaan. Näistä toimenpiteistä talousarviovuonna 2020 korostuvat henkilöstösuunnittelu, työkyvyttömyyskustannusten ennaltaehkäisy sekä rakenteellisten uudistusten valmistelu ja sen myötä toiminnallisten prosessien kehittäminen.

Henkilöstömenoihin kohdistuvia säästöjä tavoitellaan ennakoivalla ja systemaattisella henkilöstösuunnittelu-prosessilla, joka perustuu konsernitasoiseen eläköitymisten ja muun luonnollisen poistuman merkittävään hyödyntämiseen. Täyttölupaprosessia uudistetaan siten, että henkilöstösuunnittelussa ja rekrytoinneissa korostuu ennakointi ja poikkihallinnollinen, konsernitasoinen kokonaisuuden tarkastelu. Varsinkin terveyskampuksen valmistuminen mahdollistaa uusien toimintamallien – ja prosessien sekä teknologian hyödyntämisen sekä henkilöresurssien tarkastelun. Muutosprosessien läpivieminen edellyttää ihmisten osallistamista ja johtamista, prosessien tarkkaa suunnittelua, muutoksesta viestimistä ja riskien hallintaa. Toimenpiteet käsittävät myös varahenkilöstön ja sijaisrekrytoinnin kehittämisen, mahdollisesti myös seudullisesti.

Työkyvyttömyyden kustannuksissa haetaan säästöä lyhytaikaisten ja työtapaturmista johtuvien sairauspoissaolojen ennaltaehkäisyn kautta. Painopisteenä ovat tosin sanoen ne sairauspoissaolot, joihin työnantaja voi toimillaan tosiasiallisesti vaikuttaa. Toimenpiteissä painottuvat työkykyjohtamisen osaaminen ja toimintamalli sekä työterveyshuoltoyhteistyö.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Talouden tasapainotusohjelman ja siihen liittyvän 100 + 1 tekoa - tuottavuus- ja laatukampanjan tuloksellinen toimeenpano	Talouden tasapainotusohjelman tavoitteet	Ks. kohdat 2 ja 3.
Työn tuottavuus ja tehokkuus lisääntyvät	Henkilöstöresurssi (HTV) Työkyvyttömyyspoissaolosten määrä	Tavoitteena 10 HTV vähennys (verrattuna TP2018) Työkyvyttömyyspoissaolot ovat vuoden 2020 lopussa 17,5 pv/HTV (vähennys 0,4 pv/HTV TP 2018 verrattuna)
Palvelun laatu ja asiakaskokemus paranevat	Asiakastyytyväisyys	Kaikissa yksiköissä käytössä asiakaspalautteen keräämisen malli, joka käsittää palautteen systemaattisen käsittelyn ja siitä oppimisen.
Sisäinen työnantajamielikuva paranee	Työhyvinvoinnin kokemus ja henkilöstön tyytyväisyys	Henkilöstökyselyn kokonaistulokset pysyvät nykyisellä hyvällä tasolla (3,8/5) ja halukkuus suositella Varkauden kaupunkia työnantajana pysyy tasolla (3,9/5)
Uudet sähköiset palvelut	Turvallisten ja käyttäjälähtöisten sähköisten palvelujen määrä	Kehitystoimenpiteitä on toteutettu digitalisaatio-ohjelman jokaisella painopistealueella useita.
Varkauden kaupungin säännöt ja ohjeet tarkastellaan kriittisesti ja niitä päivitetään tarpeen mukaan	Kaikki kaupungin säännöt ja ohjeet luetteloidu 1 /2020 Päivitystarpeet ja järjestys kartoitettu 3/2020 Sääntöjen ja ohjeiden päivitys aloitettu ja säännöistä ja ohjeista päivitetty vähintään 50 % 12/2020	Päivitetty vähintään 50 % säännöistä ja ohjeista viimeistään 12/2020
Työttömyyden vähentäminen	Työttömyysaste	11 % (vuonna 2020)
Markkinointi- ja viestintäohjelman sekä vetovoimamarkkinoinnin linjaukset ja tavoitteet.	Markkinointi- ja viestintäohjelma valmis viimeistään 2/2020	Markkinointi- ja viestintäohjelma laaditaan kaupunkikonsernitason huomioiden kaupunkiyhteisönä.
Konsernijohdolle asetetut talousarviotavoitteet	Konsernin toimintatuotot toimintamenoista, % Konsernin vuosikate poistoista % Konsernin omavaraisuusaste, %	48 % väh. 100 % väh. 50 %

	<p>Omavaraisuusaste kuvaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja konsernin kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä, konsernin omavaraisuusaste tp 2018 oli 36,9 %</p> <p>Konsernin lainakanta €/asukas (31.12.18 8.723 €/as.)</p> <p>Konsernin yli /-alijäämä</p> <p>Takaukset, € (takaukset 31.12.2018 yht. 58,1 M€)</p>	<p>Konsernin lainakanta kasvaa samassa suhteessa kuin kuntien keskimääräinen konserniveika</p> <p>Konsernin toimintakatteen kasvu ei ylitä verorahoituksen muutosta. Tilikauden tulos on talouden tasapainotusohjelman mukainen.</p> <p>Takausvastuut eivät kasva vuoden 2019 tasosta merkittävästi</p>
--	--	---

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Uuden Varkauden organisaatio (organisaatiouudistus 1.6.2021)	Organisaatiouudistuksen valmisteluiden status	Uuden Varkauden 2021 palvelutuotantoa (palveluohjelmaa) vastaava organisaatio- ja henkilöstösuunnitelma valmis
Henkilöstömenojen hillintä	Talouden tasapainotusohjelman 2020–25 mukaiset tavoitteet	50 htv:n (noin 2,2 milj. € henkilöstökulujen) vähennys vuoden 2022 loppuun mennessä
Työkyvyttömyyden kustannusten hillintä	Talouden tasapainotusohjelman 2020–25 mukaiset tavoitteet	Sairauspoissaolot 17 pv/HTV (31.12.2021 mennessä)
Talouden tasapaino	Talouden tasapainotusohjelman 2020–25 mukaiset tavoitteet	Toimintakatteen kehitys maltillinen, enintään 1,5 %.
Ulkoinen työnantajamielikuva paranee	Avoimet vakanssit kiinnostavat hakijoita	<p>Rekrytointien kiinnostavuuden kehityksen seuranta on järjestetty</p> <p>Rekrytoinnit kiinnostavat enemmän</p>

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
Puutteellinen ennakointi eli rakenteiden, palveluiden ja tehtävien järjestelyjä tai prosesseja ei sopeuteta suhteessa muuttuvaan tilanteeseen riittävään ajoissa, eikä eläköitymistä ym. luonnollista poistumaa saada siksi hyödynnettyä.	Henkilöstösuunnittelu- ja siihen kiinteästi liittyvä täyttölupaprosessi uudistetaan perusteellisesti niin, että ennakointi ja konsernitason tarkastelu ovat siihen "sisään kirjoitettuja".	 SUURI
Johto, esimiehet ja henkilöstö eivät sitoudu riittävästi talouden tasapainotusohjelman tavoitteisiin.	<p>Esimiesten ja johdon osaaminen ja tuki johtamisen johtamiselle varmistetaan Pro Esimies -toimintamallin avulla, erityisesti ihmisten, prosessien ja työkyvyn johtamisen osalta.</p> <p>Työnantaja laatii luottamusmiesten ja työsuoje-</p>	 KOHTALAINEN

	luvaltuutettujen kanssa yhteistoimintasopimuksen, joka sitouttaa molemmat osapuolet talouden tasapainotusohjelman tavoitteisiin ja toteutukseen yhteisessä prosessissa sovittavilla resursseilla ja reunaehdoilla.	
Henkilöstömitoitukset muuttuvat velvoittavan lainsäädännön myötä ja/tai ammattitaitoisen työvoiman saatavuus huononee entisestään muutoin	<p>Prosessien kehittäminen ja tehostaminen tavoitteellisesti</p> <p>Työnantajamarkkinointiyhteistyö oppilaitosten kanssa</p> <p>Monipuoliset oppimispolut nykyisille ja uusille työntekijöille (täydennyskoulutus, oppisopimukset, työkierto jne.)</p> <p>Tavoitteellinen ja suunnitelmallinen työnantajamarkkinointi- ja rekrytointiyhteistyö Navitas Kehityksen, yritysten ja yhteisöjen kanssa, myös seudullisesti</p>	 SUURI

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	128 827	100 000	100 000	100 000	100 000
Kulut	-3 464 428	-3 735 989	-3 150 372	-3 105 000	-3 055 000
Toimintakate	-3 335 601	-3 635 989	-3 050 372	-3 005 000	-2 955 000
Suunnitelman muk. poistot	-6 284	-6 270	-5 800	0	0
Tilikauden tulos	-3 341 885	-3 642 259	-3 056 172	-3 005 000	-2 955 000
valtuustoon nähden sitovat erät					

Kaupunginhallituksen kokonaismäärärahaan sisältyvät seuraavat osamääräraha: kaupunginjohto, jäsenyydet, avustaminen, toimikunnat, elinvoiman edistäminen, kaupungin osuus verohallinnon verotuskustannuksista ja varausluoteiset määrärahat. Tulomääräraha 100 000 € sisältää arvion maanmyyntivoittotulosta.

Varausmäärärahaan (145 000 €) sisältyy mm. osallistuvaan budjettiin 20 000 € (vähennys ed. vuodesta 10 t€), Varkauden Teollisuuden historian tutkimushankkeeseen 20 000 €, Varkauden kaupunkikeskustan kehittämistoimenpiteisiin 50 000 €, vähävaraisten lapsiperheiden virkistys- ja harrastustoimintaan 20 000 €, velkaneuvontatoiminnan jatkamiseen 35 000 €.

Varausmäärärahassa on keskitetty koko kaupungin organisaatiota koskeva palkkamenojen vähennys ml. henkilöstösivukulut yht. 181 000 € (vapaaehtoinen lomarahen vaihtaminen vapaaksi). Palkkamenojen säästöä tavoitellaan lomarahen vapaaksi vaihtamisella kuitenkin siten, ettei se saa aiheuta sijaispalkkamenojen syntymistä.

Kaupunginhallituksen muiden käyttövarojen määrärahavaraus on 195 000 €, johon sisältyy mm. Kauppakadulla sijaitsevan toimitilan (kaupunkilaisten Olohuone) käyttömenot 20 000 €, organisaatiouudistuksen valmistelu 25 000 €, kaupunkivideon tekeminen 25 000 €, oppilaitosmarkkinointi (Sakky / Savonia) 20 000 €, erityisasiantuntijapalvelujen hankkiminen sekä muu varaus ennalta arvaamattomiin toimintakuluihin.

Organisaatiouudistuksen valmistelussa noudatettavista periaatteista päätetään etukäteen valtuuston ja hallituksen puheenjohtajien sekä ryhmäpuheenjohtajien ja kaupunginjohtajan muodostamassa kokoonpanossa myös kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet huomioon ottaen.

Kaupunginhallituksen avustuksiin siirretään sivistystoimen talousarviosta kohdeavustusten osuus 10 800 € KV 9.2.2019 § 105 sekä liikunta- ja vapaa-aikatoimen talousarviosta kohdeavustusten osuus 10 000 € KV 9.12.2019 § 106

Kaupunginhallituksen osamäärärahat:**Jäsenyydet****TALOUS**

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	0	0	0
Kulut	-345 201	-387 082	-352 295
Toimintakate	-345 201	-387 082	-352 295
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0
Tilikauden tulos	-345 201	-387 082	-352 295

Varkauden kaupunki on jäsenenä sekä kuntien keskusjärjestöissä Suomen Kuntaliitto, KT-Kuntatyönantajat, Pohjois-Savon liitto sekä useissa säätiöissä ja yhdistyksissä, mm. Kuopion kauppakamari, Suomen Kotiseutuliitto, Snellman - instituutti ry, Suomen Tieyhdistys, Viitostie ry, Maaseudun kehittämissyhdistys Mansikka ry.

Avustaminen**TALOUS**

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	0	0	0
Kulut	-530 829	-615 000	-548 800
Toimintakate	-530 829	-615 000	-548 800
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0
Tilikauden tulos	-530 829	-615 000	-548 800

Kaupunginhallituksen avustusmäärärahaan sisältyy sellaisten järjestöjen avustustoiminta, joiden tukeminen ei kuulu kaupungin muiden toimialojen toimintaan.

Tapahtuma-avustukset julistetaan haettavaksi kerran vuodessa. Tärkeimmät avustukset päätetään talousarvion yhteydessä. Avustusmäärärahaan sisältyy avustus Varkauden Teatterille 470 000 € (vähennys edelliseen vuoteen 30 t€), Sampea ja Sampanjaa - kaupunkifestivaaliin 20 000 €, Naivistit-näyttelyyn 5 000 €, Via Dia Pohjois-Savo ry:lle 5 000 € ja kesäkatuilojen järjestämiseen 2.500 €. Muihin kohdentamattomiin avustuksiin 25 500 €.

Kaupunginhallituksen avustuksiin siirretään sivistystoimen talousarviosta kohdeavustusten osuus 10 800 € KV 9.2.2019 § 105 sekä liikunta- ja vapaa-aikatoimen talousarviosta kohdeavustusten osuus 10 000 € KV 9.12.2019 § 106

Toimikunnat**TALOUS**

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	0	0	0
Kulut	-36 264	-42 572	-26 320
Toimintakate	-36 264	-42 572	-26 320
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0
Tilikauden tulos	-36 264	-42 572	-26 320

Toimikuntiin sisältyvät lakisääteiset vuorovaikutus- ja vaikuttamistoimielimet vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto. Erillismäärärahat on varattu vammaisneuvostolle 5 600 € ja vanhusneuvostolle 4 200 €. KuntaL:n 26 §:n nuorisovaltuuston määrärahat sisältyvät sivistystoimen /nuorisotoimen talousarvioon.

Toimikuntien määrärahaan sisältyvät myös erilaisten "poikkihallinnollisten" työryhmien kokouskulut; mm. työllisyystyöryhmä, vetovoimakeskusten ohjausryhmä, terveystampus-ohjausryhmä, elinkeinoryhmä, sisäilmatyöryhmä.

8.1.4.1 Elinvoiman edistäminen

Tilivelvolliset: kaupunginjohtaja, kaupunginhallitus, Navitas Kehitys Oy hallitus ja toimitusjohtaja

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Tehtävänä on toimia aktiivisesti edunvalvonnassa ja varmistaa kaupunkistrategian toteutuminen. Toimijoina kaupunginjohtaja, muu kaupungin johto, Navitas Kehitys Oy, Keski-Savon Teollisuuskylä Oy ja Wälkky.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

Elinvoimaisuudella turvataan kaupungin taloutta ja vetovoimaisuutta sekä kaupunkilaisten hyvinvointia.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Asukasluvun kasvu	Muuttoliike	Muuttovoitto
Työllisten määrä	Työllisyysaste kohoaa	Työllisyysaste 65 %
Kaupungin tunnettavuus/imagon paraneminen	Sijoittuminen seutukaupunkien vertailussa	10 parhaan joukossa
Osaavan työvoiman saatavuus	Koulutuspaikat	Koulutuspaikat - ja ohjelmat lisääntyvät
Saavutettavuus paranee	Liikenneyhteysien määrä	Liikenneyhteydet/vuorot lisääntyvät
Seutuyhteistyö syvenee	Yhteiset hankkeet/yhteistyö sopimukset	Viisi uutta hanketta/sopimusta
Kiertotalouden ja resurssiviisauden edistäminen	Seudullinen ilmasto-ohjelma	Ohjelma on valmis vuonna 2020
Elämyseskeskushanke etenee	Toteutussuunnitelma	Säätiö perustettu ja sopimus Heureka tytäryhtiön kanssa allekirjoitettu

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Asukasluvun kasvu	Muuttoliike	Muuttovoitto
Työllisten määrä	Työllisyysaste kohoaa	Työllisyysaste 67 %
Kaupungin tunnettavuus/imagon paraneminen	Sijoittuminen seutukaupunkien vertailussa	Kahdeksan parhaan joukossa
Osaavan työvoiman saatavuus	Koulutuspaikat	Koulutuspaikat ja -ohjelmat lisääntyvät
Saavutettavuus paranee	Liikenneyhteysien määrä	Liikenneyhteydet/vuorot lisääntyvät
Elämyseskeskushanke etenee	Toteutussuunnitelma	Elämyseskeskus valmis vuoden 2022 aikana
Seutuyhteistyö syvenee	Yhteiset hankkeet/sopimukset	10 uutta hanketta/sopimusta

TALOUS (osamääräraha)

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	0	0	0		
Kulut	-1 287 817	-1 392 467	-1 250 080	-1 220 000	-1 220 000
Toimintakate	-1 287 817	-1 392 467	-1 250 080	-1 220 000	-1 220 000
Suunnitelman muk. poistot	-6 283	-6 270	-5 800	0	0
Tilikauden tulos	-1 294 100	-1 398 737	-1 255 880	-1 220 000	-1 220 000

Määrärahaan sisältyy elinkeinopalvelujen ostosopimus Navitas Kehitys Oy:ltä 840 000 €, joka sisältää myös Vekara Varkauden sekä kesä- että talvitapahtumat, hankkeiden kuntarahaosuuden 180 000 € (v. 2019 kuntarahan osuus oli 200 000 €). Määrärahaan sisältyy työllisyyspalvelujen Hurraa Ura-tapahtumajärjestelyt 10 000 €, DI/FiTech-koulutuksen aloittaminen 50 000 € (LUT v. 2019 oli 200 000 €). Savonia yhteistyö / lahjakirja 70 000 €, tuki Sakky:lle lukiolaisille hankittaviin tietokoneisiin 12 000 €, Maaseudun kehittämissyhistys Mansikka ry 10 400 €, Etelä-Karjalan ja Et. - Savon matkailun yhteismarkkinointi 3 500 €, VisitSaimaa - Lakeland Finland -hanke 35 000 €), Seutukaupunkiverkostohankkeet 31 300 €, Ilmastohanke 18 200 €, Tiedeskussäätöön käyttömenojen avustukseen varaus 65 000 €.

Seuraavassa taulukossa on erittely Navitas Kehitys Oy:n vuoden 2020 hankkeista ja kaupungin kuntarahaosuudesta. Hankerahaosuutta on pienennetty 20 000 € vuodesta 2019.

Menossa olevat ja vuonna 2020 jatkuvat hankkeet	
Varkauden kaupungin ostopalvelut / kuntarahan osuus	2020
	€
Sopien- Sote-alan pienten yritysten kehittymisen tukeminen Pohjois-Savossa 01.12.2017 - 31.01.2020	2 770
SAVON SILMUT -pienien elintarviketoimijoiden sparraushanke 01.04.2018 - 31.08.2020	5 694
Future Savo 01.04.2018-31.08.2020	21 508
Business Center 01.09.2018 - 31.03.2021	6 213
YOM2 - Yritys oppii ja menestyy 01.10.2018 - 31.12.2020	4 590
Biomassaperäisten aromi- ja hyönteiskemikaalienkäytettävyys-arviointi ja testausbiomahti	3 300
Insect Savo (hyönteistuotanto)	883
Voimaa Arkeen II	200
Vanhat hankkeet yhteensä	45 158
Uudet hankkeet 2020	
Teknolohiateollisuus uudistuu	33 126
Sopien 2.0 - Liiketoimintaa ja digitalisaatiota kehittämällä digisyrjäytymistä vastaan	9 350
P-Savon energiatekniikan TKI-ekosysteemin kehittäminen, EnEko 2020	18 430
Kestävän energiankäytön, materiaalitehokkuuden ja ilmaston seudullinen toimintasuunnitelma (KESTO) -hanke	17 258
D.O.Saimaa - Food & Culture	6 000
Biosfääri	7 000
Uudet hankkeet yhteensä	91 164
Kaikki hankkeet yhteensä	136 322
Varaus vuonna 2020 käynnistyville uusille hankkeille	43 678
Varkauden kuntaraha vuodelle 2020 yhteensä	180 000

8.1.5 Työllisyysohjelma 2017 - 2020

Tilivelvolliset: työllisyyspalvelujen esimies Pia Hedman, työllisyysasiantuntija Jouko Kuittinen, Navitas Kehitys Oy:n toimitusjohtaja Jouko Laitinen

Kaupungin valtuusto hyväksyi 16.1.2017 työllisyysohjelman. Työllisyysohjelman tavoitteena on kaupungin elinvoiman kokonaisvaltainen vahvistaminen. Työllisyysohjelma täydentää ja konkretisoi kaupunkistrategiaa työllisyyden edistämisen näkökulmasta.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Työpaikkojen määrän lisääminen	Uusien työpaikkojen määrä	240 työpaikan nettolisäys ajalla 2017–2020. Työpaikoista 160 avoimen sektorin työpaikkoja ja 80 tuetun työllistämisen työpaikkoja.
Työllisyysasteen nostaminen	Työttömyysaste	Työttömyysaste 11 % (v. 2020).
	Työllisyysaste	Työllisyysaste 65 % (v. 2020).
Yritysmuotoisuuden vahvistaminen	Yritysten nettolisäys	Uusia yrityksiä 100 (netto, v. 2017-2020).
Pitkään työttömänä olleet kuntalaiset ohjataan nykyistä varhemmin työllistymistä tukevien palvelujen piiriin	Aktivointiaste keskimäärin Palveluissa olevien määrä	Aktivointiaste vuosittain vähintään 30 %. Palveluissa vähintään 700 henkilöä/kk/vuosi.
Palvelujärjestelmässä olevia puutteita korjataan, jotta kaikki palveluprosessit toimivat asiakaslähtöisesti, tehokkaasti ja vaikuttavasti.	Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksujen määrä vuodessa	Työmarkkinatuen kuntaosuus v. 2020 enintään 1,6 M€.
Kaupunki vahvistaa rooliaan pitkään työttömänä olleiden palvelujen järjestämisessä ja koordinoimisessa. Erityisesti työttömien sijoitumista yrityksiin ja välityömarkkinoille halutaan edistää.	Rakennetyöttömien määrä keskimäärin vuosittain.	Rakennetyöttömiä enintään 900 henkeä vuonna 2020.
Parannetaan työllistymistä tukevien palvelujen saatavuutta ja helpotetaan palvelujen käyttöä luomalla keskitetty ns. yhden luukun toimintamalli.	Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksujen määrä vuodessa	Työmarkkinatuen kuntaosuus v. 2020 enintään 1,6 M€
Nuorten työttömyyden vähentäminen ja työttömyysjaksojen lyhentäminen.	Nuorten 17–29 -vuotiaiden työttömien nuorten määrä keskimäärin vuodessa. Nuoria työttömänä 3 kk:n jälkeen enintään.	Työttömiä 17–29 -vuotiaita enintään 200 henkilöä vuonna 2020. Nuoria työttömänä 3 kk:n jälkeen enintään 5 % vuonna 2020.
Kattavat työllistymistä ja kuntoutumista tukevat palvelut myös niille nuorille, jotka ovat vaarassa syrjäytyä työmarkkinoilta.	Nuorten 17–29 -vuotiaiden työttömien nuorten määrä keskimäärin vuodessa.	Työttömiä 17–29 -vuotiaita enintään 200 henkilöä vuonna 2020.
Parannetaan nuorten työllistymistä tukevien palvelujen saatavuutta ja helpotetaan palvelujen käyttöä luomalla keskitetty ns. yhden luukun toimintamalli.	Kesätyöpaikkojen määrä kaupungin yksiköissä ja niissä yrityksissä ja yhteisöissä, jotka ovat työllistäneet nuoria kaupungin tuella.	Kesätyöpaikkojen määrää lisätään.
Kehitetään keskitetty yhteistyömalli peruskoulun, toisen asteen oppilaitosten, työllisyystoimijoiden ja paikallisten yritysten kesken tuke-	Nuorten (17–29 v.) kouluttautumistaso.	Tavoitetasoa ei ole määritelty. Vuonna 2016 perusasteen jälkeinen tutkinto puutui 18,5 prosentilla

maan peruskoulun päättävien taksapuolista opiskeluun ohjautumista, opintojen loppuun saattamista sekä valmistumisen jälkeistä työllistymistä.		20 - 29 -vuotiaista nuorista.
---	--	-------------------------------

8.2 KONSERNIPALVELUT

Tilivelvolliset: kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, talousjohtaja ja henkilöstöjohtaja

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Konsernipalvelujen toiminta-ajatuksena on luoda kaupungin ylimmälle johdolle, esimiehille, muulle organisaatiolle ja henkilöstölle edellytykset menestykselliseen toimintaan. Tässä tarkoituksessa konsernipalvelut vastaa siitä, että kaupungin strategiset tavoitteet toteutuvat ja että resursseja käytetään tarkoituksenmukaisella tavalla. Konsernipalvelujen tehtävänä on tuottaa tarvittavia hallinto-, talous- ja henkilöstöpalveluja.

Konsernipalvelut vastaa siitä, että kunnan ylimmillä toimielimillä on hyvät edellytykset työskennellä. Konsernipalvelut tuottavat talouteen liittyvät asiantuntijapalvelut toimialoille ohjaten, ohjeistaen, neuvoen sekä kehittäen taloushallintoa yhdessä. Konsernipalvelujen tehtävänä on tukea kaupunkistrategian mukaisen henkilöstöpolitiikan toimeenpanoa toimialoilla ja konsernissa. Lisäksi se luo hyvät edellytykset kunnan ylimpien toimielinten työskentelylle ja kunnan yleisjohtamiselle. Se tukee kaupungin toimintaa tuottaen asiakaspalvelua ja asian- ja asiakirjahallinnan kokonaisuuden. Konsernipalvelut vastaa kaupungin markkinoinnista ja viestinnästä sekä brändi-ilmeestä niin ulkoisesti kuin sisäisesti. Tietohallinto toimii yhdessä kaupungin ydintointojen kanssa toimivana kokonaisuutena tuottaa tarvittavat ICT-palvelut sekä koordinoi ja hallinnoi kokonaisarkkitehtuuria. Työllisyyspalvelut toteuttavat valtuuston vuonna 2017 hyväksymää voimassa olevaan työllisyysohjelmaan, sen tavoitteita ja toimenpiteitä.

Kaupungin tarjoamia palveluja kehitetään asiakaslähtöisesti. Tavoitteena on sähköistää palveluita ja hyödyntää mobiiliteknologiaa mahdollisimman paljon palvelutuotannon kehittämisessä.

Konsernipalveluiden tulosalueille; taloushallinto, henkilöstöhallinto ja hallintopalvelut määrittellään yhteiset strategian mukaiset tavoitteet ja mittarit.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

Henkilöstösuunnittelu, organisaatiouudistuksen ennakointi ja sairauslomapäivien tavoitteet löytyvät talousarviovuoden tavoitteista.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Saavutettavuus	Kaupunkikonsernin sivustojen saavutettavuuden kattavuus %	Saavutettavuusdirektiivin vaatima taso 23.9.2020 mennessä kaupungin verkkosivuilla saavutettu
Digitalisaation ja digitaalisen turvallisuuden huomioiminen prosessien kehittämisessä	Uusien sähköisten palvelujen määrä ja käyttöaste sekä tietoturvaepoikkeamien määrä	Sähköisten palvelujen määrä kasvaa kaikilla toimialoilla sekä digitalisaatio-ohjelman jokaisella painopistealueella. Tietoturvaepoikkeamien määrä vähenee edellisestä vuodesta.
Työllisyysohjelman (2017–2020) toteuttaminen	Työllisyysohjelmassa olevat mittarit	Työllisyysohjelmassa olevat tavoitteet

Fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti turvallinen työympäristö	Sairauspoissaolot ja työtapa- turmista johtuvat työkyvyttö- myyspoissaolot Läheltä piti -tapahtumat Henkilöstökyselyn tulokset	Työkyvyttömyyspoissaolot ovat vuoden 2020 lopussa 17,5 pv/HTV (vähennys 0,4 pv/HTV vrt. TP2018) Wpro-ohjelmaan kirjattavien läheltä piti - ilmoitusten määrä nousee 10 % vuoden 2019 tasosta Henkilöstökyselyn kokonaistulokset pysy- vät nykyisellä hyvällä tasolla (3,8/5) ja ha- lukkuus suositella Varkauden kaupunkia työnantajana pysyy tasolla (3,9/5)
Johtamisen osaaminen vahvis- tuu ja "johtamisen" (esimies- työn tuki) kulttuuri paranee	Henkilöstökyselyn tulokset	Henkilöstökyselyn kokonaistulokset pysy- vät nykyisellä hyvällä tasolla (3,8/5) ja ha- lukkuus suositella Varkauden kaupunkia työnantajana pysyy tasolla (3,9/5) Esimiesten arviot omista esimiehistään paranevat
Yhteistoiminnan tavoitteelli- suus paranee	Yhteistoimintasopimus Henkilöstön edustajien sekä esimiesten ja johdon palaute	Yhteistoimintasopimuksen toimeenpano etenee tavoitteiden mukaisesti
Markkinointi- ja viestintäohjeen käyttöönotto ja jalkauttaminen kaupunkiorganisaatiossa.	Markkinointi- ja viestintäohje valmis viimeistään 2/2020.	Markkinointi- ja viestintäohje otetaan kon- sernitason tasoisesti käyttöön vuoden 2020 aika- na.

Suunnittelukauden tavoitteet 2021- 2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Henkilöstö	Konsernipalveluissa tehdään en- nakoivaa ja pitkäjänteistä henkilös- tösuunnittelua, jossa huomioidaan eläköitymiset ja muun luonnollinen poistuma konsernitason tasoisesti. Hen- kilöstökulujen suhde vuoden 2018 tasoon verrattuna.	Talouden tasapainotusohjelmassa on määritelty, että henkilöstökulut ovat vuoden 2018 tasoon verrattu- na vuonna 2021 yhteensä 205 000 euroa ja vuonna 2022 yhteensä 340 000 euroa pienemmät

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
Kaupunkikonsernin yhtiöt ja toimialat eivät tun- nista / hyödynnä konsernipalvelujen asiantunti- juutta.	Asiakaslähtöisen palvelumuotoilun lisääminen Asiantuntijuuden parempi esiintuominen	 KOHTA- LAINEN
Digitaalinen turvallisuus	Tietoturva- ja tietosuojapolitiikka, ohjeet, koulu- tukset, EU-tietosuojalainsäädännön huomioon ottaminen, tiedonhallintalaki	 KOHTA- LAINEN

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	2 791 398	3 672 589	3 654 680	3 662 000	3 662 000
Kulut	-5 120 636	-7 142 316	-7 245 754	- 7 115 000	-6 979 000
Toimintakate	-2 329 238	-3 469 727	-3 591 074	-3 453 000	-3 317 000
Suunnitelman muk. poistot	-352 603	-364 430	-392 300	-398 000	-398 000
Tilikauden tulos	-2 681 841	-3 834 157	-3 983 374	-3 851 000	-3 715 000
valtuustoon nähden sitovat erät					

Konsernipalvelujen talousarviomäärärahat sisältävät talouspalvelujen, henkilöstöpalvelujen, hallintopalvelujen ml. tietohallintopalvelut sekä tukipalvelujen määrärahavaraukset.

8.2.1 Talouspalvelut

Tilivelvolliset: talousjohtaja

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkistrategian neljäntenä kärkenä on "Warkauden vahva talous turvaa elinvoiman".

Vastuullinen ja tasapainoinen talous kilpailukykyisillä veroprosenteilla on tuotettavien palveluiden sekä lakisääteisten ja muiden vapaaehtoisten tehtävien toteuttamisen edellytys. Talouden tulee myös pystyä mukautumaan tulevana vuosina tapahtuviin toimintaympäristön muutoksiin.

Kuntalain 5 luvun § 22 mukaan kuntalaisilla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kaupungin toimintaan sekä osallistua talouden suunnitteluun. Vuoden 2018 talousarviossa otettiin käyttöön osallistava budjetointi, jota jatketaan vuonna 2020.

Taloushallinto on yksi keskeisimmistä tukipalveluista, joka tuottaa talouteen liittyvät asiantuntijapalvelut toimialoille.

Tärkeimpiä tehtäviä ovat 1) ohjata ja ohjeistaa, 2) neuvoa ja 3) kehittää taloushallintoa yhdessä muun konsernihallinnon kanssa.

Lisäksi taloushallinto hoitaa keskitetysti kaupungin talousarvio- ja taloussuunnitteluprosessia, tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen valmistelua, rahatoimea ja huolehtii laskenta- ja seurantajärjestelmien ylläpidosta ja kehittämisestä yhteistyössä toimialojen kanssa. Kaupungin kirjanpidon, osto- ja myyntireskontran sekä maksuliikennepalvelut tuotetaan Sarastia Oy:n toimesta.

Talousarviovuoden 2020 keskeisiä tavoitteita ovat konsernin talouden tasapainoisuus, asukkaiden osallisuuden lisääminen talouden toteutumiseen, palveluratkaisujen kustannustehokkuus, prosessien kehittäminen ja poikkihallinnollisten toimintojen huomioiminen kokonaistalouden näkökulmasta.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	27 542	0	0
Kulut	-329 332	-356 658	-315 511
Toimintakate	-301 790	-356 658	-315 511
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0
Tilikauden tulos	-301 790	-356 658	-315 511

Toimintakulut ovat pienentyneet edellisestä vuodesta mm. asiantuntijapalvelujen ostoja koskevan sopimuksen päättymisen johdosta.

8.2.2 Henkilöstöpalvelut

Tilivelvolliset: henkilöstöjohtaja

Henkilöstöhallinnon tulosalueen vastuulla on Varkauden kaupungin HRM- ja HRD-palveluiden ja käytänteiden kehittäminen sekä niiden toimeenpanon johtaminen, ohjaaminen ja seuranta. Henkilöstöhallinto vastaa myös henkilöstöjohtamisen järjestelmän sekä henkilöstöpolitiikan periaatteiden, linjausten ja käytänteiden kehittämisestä, juurruttamisesta ja seurannasta yhteistyössä johtoryhmän kanssa.

Henkilöstöhallinto palvelee Varkauden kaupungin toimintaa ja tavoitteiden saavuttamista eli se on keskeinen tukiprosessi. Henkilöstöhallinto hakee ja kehittää proaktiivisia keinoja kaupungin palvelutoiminnan tuloksellisuuden ja tuottavuuden lisäämiseksi. Vuoden 2020 toiminnassa onkin erityisen huomion kohteena Talouden tasapainotusohjelman 2020 - 2025 toimeenpano. Talouden tasapainotusohjelman osalta henkilöstöhallinnon keskeinen vastuualue on henkilöstösuunnittelu sekä johtamisen osaamisen ja kulttuurin kehittäminen ja tukeminen henkilöstö- ja työkyvyttömyyskustannusten hillitsemiseksi. Henkilöstöpalvelut on osaltaan rakentamassa myös 1.6.2021 voimaan astuvaa organisaatiouudistusta.

Henkilöstöpalveluilla on myös keskeinen rooli talouden tasapainotusohjelman rinnalla toteutettavan ”100 + 1 tekoa varkautelaisten hyväksi!” – tuottavuus- ja laatu kampanjan toimeenpanossa, jossa henkilöstöhallinto on johdon aktiivinen kumppani. Kehittämiskampanjan puitteissa kaupunkistrategiaa ”Asukkaiden Varkaus” toteutetaan elävänä prosessina: pienillä ja isommilla käytännön teoilla ja kokeiluilla arjessa.

Henkilöstöpalvelut toimii tiiviissä kumppanuusyhteistyössä johtoryhmän, esimiesten, työterveyshuollon, työsuojeluvaltuutettujen, luottamusmiesten ja ulkoisten asiantuntijoiden kanssa. Lisäksi se edistää osaltaan kaupungin tiedonkulkua ja viestintää sekä ulkoista työnantajamielikuvaa Varkauden kaupungista. Vuoden 2020 erityisenä painopisteenä on kumppanuuden kehittäminen toimialojen ja konserniyhtiöiden kanssa, talouden tasapainotusohjelman edellyttämän vahvemman konserniohjauksen nimissä. Samalla haetaan synergieitoja ja yhteistyön avauksia lähikuntien HR-yksiköiden kanssa.

Henkilöstöhallinnon keskeisiä tehtäviä ovat: 1. Palvelussuhdeasioiden neuvonta ja hallinta; 2. Työsuojelun sekä työhyvinvointi- ja turvallisuusjohtamisen kehittäminen; 3. Henkilöstön ja erityisesti esimiesten osaamisen kehittäminen; 4. Työnantajan ja henkilöstön välisen yhteistoiminnan kehittäminen; 5. Henkilöstösuunnittelun koordinaatio ja tukeminen; 6. Sisäisen viestinnän ja tiedotuksen kehittäminen (yhteistyössä markkinointi- ja viestintätiimin kanssa); 7. Palkkausjärjestelmän koordinaatio ja kehittäminen; 8. Kaupungin sisäisen kehittämisen edistäminen ja koordinaatio yhdessä hallintojohtajan kanssa ja hänen tukena; 9. Esimiesten tuki ja neuvonta; 10. HR-toimintojen tuloksellisuuden seuranta ja arviointi

Kaupungin palkkahallintopalvelut ostetaan Sarastia Oy:ltä.

TALOUS (ilman työllisyysyksikköä)

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	15 518	400 000	400 000
Kulut	-950 212	-1 653 364	-1 697 346
Toimintakate	-934 694	-1 253 364	-1 297 346
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0
Tilikauden tulos	-934 694	-1 253 364	-1 297 346

Henkilöstöhallinnon talousarvio määrärahaan sisältyy keskitetysti koko kaupungin henkilöstöä koskevat työterveyshuoltopalvelujen määrärahat (menot 800 000 € ja Kela-korvaustulot 400 000 €). Työterveyshuoltopalvelut siirtyivät konsernipalvelujen tulosalueelle 1.1.2019 alkaen. Sitä ennen, vuosina 2017–2018, työterveyshuolto sisältyi sosiaali- ja terveystoimen toimialueelle.

8.2.3 Työllisyysyksikkö

Tilivelvolliset: Työllisyyspalveluiden esimies

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Työllisyyspalveluiden toimintaa viitoittaa edelleen voimassa oleva työllisyysohjelma vuosille 2017–2020. Työllisyysohjelma antaa toiminnalle tavoitteet ja mittarit. Palveluita ja toimintoja, joilla toimitaan tavoitteisiin pääsemiseksi, kehitetään ja hienosäädetään koko ajan tarpeiden sekä tilanteiden mukaan.

Työttömyys on laskenut koko työllisyysohjelmakauden. Laskua on tapahtunut niin työttömyyden kokonaisprosentin kuin pitkäaikaistyöttömyyden ja nuorten työttömyydenkin osalta. Aktivointiaste on hyvällä tasolla ja myös työmarkkinatuen kuntaosuus on vuositasolla katsoen laskusuuntainen.

Vuoteen 2020 olemme astumassa hyvin odottavin mielin. Nuorille suunnattu Wolti-hanke on päättymässä ja nuorten palveluiden jatkumoksi olemme hakemassa maakunnallista (Kuopio, Varkaus, Iisalmi) Nuorten työpolku -hanketta. Näin työllisyyspalvelut pystyvät jatkossakin panostamaan osaltaan nuorten sekä nuorten aikuisten työllistymiseen ja kouluttautumiseen. Mahdollisella hankkeella on merkittävä rooli myös nuorten Ohjaamon toiminnan kehittämisessä työhön ja koulutukseen ohjaamisen näkökulmasta.

Monialaisten palveluiden laajentamiseksi on tavoitteena kokeilla yli 30-vuotiaille suunnattua ns. aikuisten ohjaamo -toimintaa (Wirtaamo). Toiminnan pilotointi toteutuu 2019 vuoden lopulla, jonka jälkeen arvioidaan jatkoa. Lisäksi suunnitelmassa on testata tulospäätteistä palveluiden hankintaa, jolla pyritään vahvistamaan työhön ohjautumista etenkin pitempään työttömänä olleiden osalta sekä myös työttömyyden pitkittymistä ehkäisten. Toteutus yhdessä TE-toimiston ja sosiaalityön kanssa. Väilyömarkkinoiden kehittämisen suunnittelu jatkuu Navitas Kehityksen kanssa.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	32 060	536 713	554 100
Kulut	-503 562	-1 771 278	-1 799 564
Toimintakate	-471 502	-1 234 565	-1 245 464
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0
Tilikauden tulos	-471 502	-1 234 565	-1 245 464

Työllisyysyksikön toimintakuluihin sisältyy palkkatukityöllistämiseen osoitettua määrärahaa 1 133 650 € ja toimintatuottoihin sisältyy Ely-keskuksen palkkatukituloa 510 200 €. Palkkatuella on arvioitu työllistettävän 42 henkilötyövuotta. Palkkatukityöllistämisen määrärahaa siirretään eri työyksiköille palkkatukityön toteutumisen mukaisesti kuukausittain. Väilyömarkkinoiden kehittämiseen sekä tuloperusteiseen palveluiden hankintaan on pyritty varautumaan.

8.2.4 Hallintopalvelut

Tilivelvolliset: Hallintojohtaja

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Vastuualueen keskeiset prosessit ovat päätöksenteon valmistelu ja täytäntöönpano, juridinen asiantuntemus, tietohallinnon suunnittelu ja koordinointi sekä arkistotoimi.

Hallintopalvelujen tehtävänä on luoda hyvät edellytykset kunnan ylimpien toimielinten työskentelylle ja kunnan yleisjohtamiselle. Hallintopalvelut tukevat kaupungin toimintaa tuottaen asiakaspalvelua ja asian- ja asiakirjahallinnan kokonaisuuden. Lisäksi huolehditaan kaupungintalon aulapalveluista.

Hallintopalveluiden on osattava ennakoida toimintaympäristön tulevia muutoksia, jotta niihin voidaan reagoida hallitusti, oikealla tavalla ja jotta muutoksiin voidaan valmistautua ajoissa.

Markkinointi ja viestintä tukee toimialoja viestinnässä, huolehtii kaupungin ulkoisten ja sisäisten viestimien toiminnasta. Huolehtii kaupungin markkinoinnista laadittavan suunnitelman mukaisesti. Vuoden 2020 aika huolehtii kaupungin digitaalisten palvelut saatavuusdirektiivin mukaisiksi yhdessä toimialojen kanssa.

TALOUS (ml. tietohallinto)

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	1 498 279	1 515 876	1 445 580
Kulut	-2 131 540	-2 141 016	-2 178 333
Toimintakate	-633 261	-625 140	-732 753
Suunnitelman muk. poistot	-257 569	-252 330	-244 800
Tilikauden tulos	-890 830	-877 470	-977 553

Hallintopalvelujen toimintakatteen muutosta n. 107 600 € selittää mm: Vapaa-aikasihteerin siirtyminen liikunta- ja vapaa-aikatoimesta hallintopalveluihin (palkkakulut sisältyivät v. 2019 liikunta- ja vapaa-aikatoimen talousarvioon). Viestintä- ja markkinointipalveluissa sähköisten palvelujen (verkkopalvelualueita) laajentumisen vuoksi ylläpitomaksuihin on varattu 37 000 € edellisvuotta enemmän. Tietohallintopalveluissa vuodelle 2020 syntyy kertaluonteisia menoja (63 000 €) mm. Microsoftin O365 pilviteknologian käyttöön ottamisesta (63 000 €).

Hallintopalvelujen tulot muodostuvat pääasiassa sisäisistä laskutustuloista. Sisäisten palvelujen laskutustulot ovat pienentyneet edellisestä vuodesta (n. 99 000 €) mm. posti- ja puhelinpalvelujen sekä tietohallintopalvelujen osalta, mikä vastaavasti on vähentänyt muiden toimialojen/työyksiköiden sisäisten palvelujen menoja.

Hallintopalvelujen tehtävänä on myös huolehtia kuntalaisten osallisuudesta. Osallisuuskoordinaattori vastaa muun muassa Kauppakatu 13 sijaitsevasta Olohuoneen toiminnasta, toimii vahvana toimijana yhdistyksiin sekä kansalaisjärjestöihin. Vuoden 2020 aikana jalkaudutaan Kangaslamille Olohuone-tyyppisellä toiminnalla.

8.2.5 Tietohallintopalvelut

Tilivelvolliset: Tietohallintojohtaja

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Tietohallinnon rooliin kuuluu tuntea eri teknologiat ja digitalisaation toteutukseen soveltuvat erilaiset kehittämismenetelmät sekä koordinoita ja hallita kokonaisarkkitehtuuria. Tietohallinto toimii yhdessä kaupungin ydintoimintojen kanssa toimivana kokonaisuutena. Näin varmistetaan, että kaupunki tuottaa palveluillaan mahdollisimman suurta lisäarvoa sekä kuntalaisille että kaupungin omalle henkilöstölle.

Digitalisaation huomioiminen palveluprosessien kehittämisessä on tärkeää. Tämä pyritään varmistamaan tietohallinnon käynnistämisen DigiTour -työyksikkötapaamisten kautta. Digitalisaatio-ohjelman mukaisesti hankkeita ja kokeiluja voidaan tukea myös taloudellisesti. Samalla pyritään hyödyntämään kohti eKuntaa -hankkeen resurssit, samoin kuin Pohjois-Savon tietohallintofoorumien kautta yhteinen maakunnallinen tekeminen.

Kaupunki on mukana kansallisessa JUDO -hankkeessa (Julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden kehittämisohjelma). Kansallisen tekemisen kautta saadaan osaamista ja yhteisiä malleja turvallisten digipalvelujen tuottamiseksi.

Vuoden 2020 aikana kaupunki ottaa käyttöön vaiheittain Microsoftin O365 pilviteknologian ratkaisut. Modernien työvälineiden avulla pystytään tukemaan mm. työryhmytyöskentelyä, etäkokouksia ja tiedonhallintaa.

Tiedonhallintalain voimaantulo 1.1.2020 tuo uusia velvoitteita kunnille. Tämä tulee lisäämään merkittävästi tietohallinnon suunnitteluun käytettävää henkilöresurssia. Siirtymäaikojen puitteissa kunnan tulee huomioida tarkentuneet suunnittelu- ja kuvausvelvoitteet. V. 2020 kuluessa kunnan tulee laatia tiedonhallintamalli, joka on yhtenäinen kuvaus organisaation tiedonhallinnasta sisältäen muun muassa kuvaukset toimintaprosesseista, tietovarannoista, arkistoinnista, tiedon elinkaaresta, tietojärjestelmistä ja tietoturvaluustoimenpiteistä. Lisäksi mm. kaikissa tunnistamista vaativissa tietojärjestelmissä tulee olla lokitusmahdollisuus. Myös käyttövaltuushallinta tulee järjestää asianmukaisesti.

Terveyskampuksen rakentamiseen liittyy paljon ICT-infran ja tietojärjestelmien suunnittelua ja hankintojen valmistelua. Tietohallinnon henkilöstö muodostaa lähes kokonaisuudessaan ICT-työryhmän. Vuoden 2020 aikana tullaan asentamaan jo osa lähiverkosta sekä muusta infrasta.

Työasema- ja palvelinuudistusta jatketaan huomioiden Microsoftin tuen päättymisajankohdat.

TALOUS (osamääräraha)

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	1 273 677	1 341 676	1 324 080
Kulut	-1 177 281	-1 219 883	-1 253 223
Toimintakate	96 396	121 793	70 857
Suunnitelman muk. poistot	-226 422	-230 000	-150 000
Tilikauden tulos	-130 026	-108 207	-79 143

Tietohallinnon sisäisen laskutuksen yksikköhintoja on pystytty alentamaan uusilla hankintasopimuksilla. Kertaluonteisia lisäkustannuksia muodostuu vuodelle 2020 Microsoftin 0365 pilviteknologian käyttöönotosta.

8.2.6 Tukipalvelut

Tilivelvolliset: henkilöstöjohtaja ja talousjohtaja

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupungin kirjanpito-, maksuliikenne- ja palkkalaskentapalvelut on ulkoistettu 1.6.2013 alkaen Kunnan Taitoa Oy:lle. Kunnan Taitoa Oy:n ja Kunta Pro Oy:n fuusioituttua yhtiön nimi on 1.5.2019 alkaen ollut Sarastia Oy. Palvelussopimus on tällä hetkellä toistaiseksi voimassaoleva.

Asiantuntijapalvelut on tarkennettu ja yksilöity yhdessä Sarastian Oy:n kanssa laadittujen vastuunjakotaulukoiden mukaisesti. Yhteistyön tiivistämisellä ja toimintaprosessien läpikäymisellä haetaan toiminnan tehostamista ja kustannus tehokkuutta sekä säästöjä tukipalvelujen kustannuksiin.

Kuntien taloustietojen tuottamista ja raportointia koskevan lainsäädännön on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2020 ja sitä sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuoden 2021 tietojen raportoinnissa. Kunnat velvoitetaan raportoimaan taloustietonsa yhdenmukaisessa ja vertailtavassa muodossa Valtiokonttorin ylläpitämään valtakunnalliseen tietovarantoon. Samalla siirrytään Tilastokeskuksen tehtäväluokituksen mukaisesta raportoinnista palveluluokituksen mukaiseen raportointiin noudattaen uutta JHS 200 palveluluokitusta. Uuteen talousraportointiin valmistautuminen on aloitettu yhteistyössä Sarastian kanssa ja se tulee olemaan ensi vuoden keskeisempiä kehittämistehtäviä.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	1 217 999	1 220 000	1 255 000
Kulut	-1 205 990	-1 220 000	-1 255 000
Toimintakate	12 009	0	0
Suunnitelman muk. poistot	-95 034	-112 100	-147 500
Tilikauden tulos	-83 025	-112 100	-147 500

Tukipalvelujen toimintakuluihin sisältyy Sarastian palvelumaksujen lisäksi mm. Kuntari - johdon raportointiohjelman ylläpitokulut, pankkipalvelujen maksut sekä CPU-kassajärjestelmän käyttömaksut.

TALOUS YLEISHALLINTO YHT.

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	3 035 489	3 922 589	3 841 680	3 842 000	3 842 000
Kulut	-8 891 814	-11 215 589	-10 642 880	-10 529 000	-10 273 000
Toimintakate	-5 856 325	-7 293 000	-6 801 200	-6 687 000	-6 431 000
Suunnitelman muk. poistot	-358 973	-370 700	-398 100	-398 000	-398 000
Tilikauden tulos	-6 215 298	-7 663 700	-7 199 300	-7 085 000	-6 829 000
valtuustoon nähden sitovat erät					

Yleishallinto sisältää keskusvaalilautakunnan, kaupunginvaltuuston, tarkastuslautakunnan, kaupunginhallituksen ja konsernipalvelujen toiminnan.

Yleishallinto henkilöstö

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	28	28	30	30	7	5	30	29
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	8	9	10	15	0	0	9	8
Sijaiset	0	0	0	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ	36	37	40	45	7	5	39	37
Henkilötyövuodet	36,2	40,4	40,7	43,9	6,5	4,5	39,0	37,0

Konsernipalveluiden vakituinen henkilöstö kasvoi vuonna 2019 kahdella (2) henkilöllä kun osallisuuskoordinaattori siirtyi konsernipalveluihin ja työhyvinvointikoordinaattorin määräaikainen toimi vakinaistettiin henkilöstöasiantuntijan toimeksi.

Vuonna 2020 määräaikaisen työkykykoordinaattorin toimi vakiinnutetaan toistaiseksi voimassa olevaksi. Toisaalta kaupunginjohtajan sihteeri eläköityy ja aulapalveluiden palvelusihteeri siirtyy toisen työnantajan palvelukseen. Vakansseja ei täytetä vaan ne tehtävät pyritään järjestelemään uudelleen.

Konsernipalveluiden henkilöstösuunnitelmaan sisältyy useita työllistettyjä, mikä heijastuu määräaikaisten suhteellisen suureen määrään.

8.3 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

Tilivelvolliset: sosiaali- ja terveystoiminta, perusturvalautakunta

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Perusturvalautakunnan toimialaan kuuluu yhteistoiminta-alueen kuntien (Varkaus ja Joroinen) väestön tarvitsemien lakisääteisten sekä erikseen yhteisesti sovittavien muiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestäminen. Hyvinvoinnin ja sosiaalisen turvallisuuden edistäminen on tavoitteemme. Vahvistamme yksilön osallisuutta oman terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Toimintamme on vaikuttavaa.

1. Kaupunkistrategian mukaiset tavoitteet (Kehittämisen kärkitavoite 2: Varkaudessa asuu hyvinvoivia ihmisiä; Hyvinvointikertomus).
2. Edistämme hyvinvointia ja terveyttä sekä ehkäisemme sairauksia asiakaslähtöisesti ja kuntouttavasti toimien.
3. Meillä on osaavien ja toisiaan kunnioittavien ihmisten työyhteisö.
4. Tuotamme laadukkaita ja kustannusvaikuttavia sote-palveluita perustuen tiedolla johtamiseen
5. Haemme aktiivisesti innovatiivisia ratkaisuja toiminnan ja tulomuodostuksen kehittämiseksi ja hyödynnämme uuden teknologian suomat mahdollisuudet.
6. KYSin, yliopiston, kuntien, yritysten, järjestöjen ja maakunnan kumppanuus.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

Valtuuston linjaaman talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano vuosille 2020–2025.

Vastaanottopalvelujen, kotiin annettavien palvelujen ja sairaalahoidon ja psykososiaalisten palvelujen toimintamuotojen uudistaminen kohti integroituja palveluja sisältäen pitkäjänteisen, ennakoivan henkilöstösuunnittelun.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Toimivien ja kustannustehokkaiden sote-palveluiden tuottaminen yhteistoiminta-alueelle ja muille Varkaudesta ko. palveluja ostaville.	Laatu ja kustannukset.	Asiakastytyväisyys vähintään hyvä.
	Henkilökunnan sairauspoissaolot.	Talousarviossa pysyminen.
	Toiminnallisten työryhmien työn edistyminen	Henkilökunnan työkyky hyvä.
Uuteen Terveyskampukseen valmistautuminen -toiminnallinen suunnittelu.		Uudet tilat. Toiminta perustuu tietoon. Tiedolla johtaminen. Hukan karsiminen. Pystymme käytettävissä olevilla resursseilla vastaamaan kasvavaan kysyntään.

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
<p>Pystymme tuottamaan käytettävissä olevien resurssien puiteissa yt-alueelle laadukkaat ja kustannustehokkaat sote -palvelut.</p> <p>Uuden Terveyskampuksen tuomat mahdollisuudet hyödynnetään toiminnassa täysimääräisesti.</p>	<p>Kustannusten kehitys.</p> <p>Laatu: palautekanavat.</p>	<p>Toimiva ja kustannustehokas SOTE-keskus.</p>

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
<p>Talous: käytettävissä olevilla resursseilla ei kyetä vastaamaan palvelukysyntään.</p> <p>Lastensuojelun ja vammaispalvelujen tarpeen kasvu vuonna 2020 suunnitellusta (tae2020).</p> <p>Erikoissairaanhoidon ostopalveluiden kasvu.</p> <p>Terveystalon leikkaustoiminnan loppuminen.</p> <p>Psykiatrisen vastentahtoisen osastohoidon loppumisesta aiheutuvat lisäkustannukset.</p>	<p>Toiminnan sopeuttaminen tilanteen mukaan.</p> <p>LAPE-työn edelleen kehittäminen. Ennakointi ja varhainen puuttuminen.</p> <p>Lähetekäytännön seuraaminen.</p> <p>Korvaavan toiminnan käynnistäminen (puudutuksessa tehtävät toimenpiteet).</p> <p>Psykiatrian hoitoprosessien ja hoitoketjujen uudelleen tarkastelu. Suuntautuminen avohoitopainottuneisuuteen. Korvaavan toiminnan käynnistäminen (tarjotaan ulkokuntalaisille vapaaehtoisen hoidon mahdollistavia osastopaikkoja)</p>	 SUURI
<p>Henkilöstö: ei ole käytettävissä riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä.</p> <p>Nykyisen henkilöstön ikääntyminen.</p>	<p>Vetovoimainen ja muutoskykyinen työyhteisö.</p> <p>Terveet ja asianmukaiset työtilat.</p>	 SUURI
<p>Terveyskampukseen valmistautuminen - uudenlainen tapa toimia ei onnistu.</p> <p>Sairaalan toimitilat osoittautuvat käyttökelvottomiksi.</p>	<p>Toiminnallisten ryhmien tekemä suunnittelu. Uudet integraation mahdollistamat tilat. Uudenlainen tapa toimia.</p> <p>Uudet toimitilat valmistuvat suunnitelmien mukaan.</p>	 KOHTALAINEN
<p>Uudelleen käynnistyvään Sote-uudistukseen liittyvät mahdolliset riskit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - paikallisen erikoissairaanhoidon supistuminen - tietojärjestelmien muutoksista mahdollisesti aiheutuvat kulut. 	<p>PoSoTen työryhmiin ja päätöksentekoon osallistuminen.</p> <p>Oman erikoissairaanhoidon pitäminen kustannustehokkaana ja laadukkaana.</p> <p>UNA-hankkeen työryhmään ja päätöksentekoon osallistuminen.</p>	 SUURI

Ympäristöstä aiheutuvat riskit (fyysinen väkivalta, tapaturmat, hoitovirheet).	Fyysinen väkivallan varalta ennakointi, viranomaisyhteistyö Tapaturmat, työympäristöstä huolehtiminen Hoitovirheet, ammatillinen kouluttautuminen Ajantasaiset palo- ja pelastussuunnitelmat	
--	---	---

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	24 932 338	22 826 034	23 084 057		
Kulut	-108 254 588	-107 011 041	-110 584 057		
Toimintakate	-83 322 250	-84 185 007	-87 500 000	-88 611 000	-87 960 000
Suunnitelman muk. poistot	-431 231	-329 500	-172 500	-172 000	-172 000
Tilikauden tulos	-83 753 481	-84 514 507	-87 672 500	-88 783 000	-88 132 000
valtuustoon nähden sitovat erät					

Sosiaali- ja terveystoimen toimialueen kh:n hyväksymä raami on 87 400 000 €. Raamin ylitys 100 000 € on uuden SOTE-keskuksen kalusto- ja laitehankintojen rahoitukseen (ns. leasing -vuokra) jo vuoden 2020 aikana varattava määräraha. Tässä vaiheessa hankintojen lopulliset suunnitelmat ja toteutumisaiakataulut eivät ole selvillä, joten ko. määrärahavaraus on vasta alustava. Tarkemmin talousarviosta kunkin tulosalueen kohdalla.

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	723	728	749	747	59	105	732	725
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	34	40	33	33	0	0	13	11
Sijaiset	185	134	57	52	0	0	45	39
YHTEENSÄ	942	902	839	832	59	105	793	775
Henkilötyövuodet	828,6	820,5	820,9	820,9	59,0	105,0	782,7	763,7

Henkilöstösuunnitelma käsittää sekä Varkauden että Joroisten henkilöstön. Varkauden htv vuonna 2020 727,9 ja Joroisten 91.

Henkilöstösuunnitelma on erillinen osio talousarviossa.

Alla olevassa taulussa tulosalueittain koonti henkilöstösuunnitelman luvuista. Muutokset vuoden 2019 ja 2020 eivät ole merkittäviä. Talouden tasapainottamiseen sisältyvät tavoiteluvut henkilötyövuosien (htv) vähentämiseksi vuoteen 2022 mennessä - 38 henkilötyövuotta ja vuoteen 2025 mennessä -57 henkilötyövuotta.

	2019	2020	muutos	Eläk. lkm 31.12.2021 mennessä	Eläk. lkm 1.1.2022- 31.12.2025	31.12. 2022 tavoite	31.12. 2025 tavoite	muutos 2020–2022	muutos 2020–2025
Kotiin annettavat palvelut ja sairaala-hoito	449,9	450,5	0,6	28	53	434,5	430,5	16	20
Psyk.sos. palvelualue	139,0	140,3	1,3	2	22	132,0	128,0	8	12
Terveystieteiden vast. ottopalvelut	194,1	193,8	-0,4	23	24	183,8	179,0	10	15
Hallinto	37,9	36,4	-1,5	6	6	32,4	26,2	4	10
Yhteensä	820,9	820,9	0,1	59	105	782,7	763,7	38	57

8.3.1 Kotiin annettavat palvelut ja sairaalahoito

Tilivelvolliset: Sosiaali- ja terveysjohtaja, palvelualuepäällikkö, perusturvalautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Kotiin annettavat palvelut ja sairaalahoidon palvelualue tuottaa kustannustehokkaita, laadukkaita ja vaikuttavia sosiaali- terveydenhuollon palveluita. Tavoitteena on mahdollistaa asiakkaiden kotona asuminen asiakasohjauksen, kotihoidon, tukipalvelujen, hoivateknologian, omaishoidon sekä erilaisten asumisratkaisujen avulla. Palvelualue tuottaa kotihoidon ja tukipalvelujen lisäksi palveluasumista tehostetussa palveluasumisessa ja sairaalatasoista hoitoa kuntoutusosastolla, sisätauti-kirurgisella osastolla ja kotisairaalassa.

1. Palvelurakenteen keventäminen. Painopisteen siirtäminen palveluasumisesta kotihoitoon uusien asumisratkaisujen avulla. Selvitetään uusia asumisratkaisuja (mm. yhteisöasuminen).
2. Hoivateknologian hyödyntäminen ikäihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi.
3. Sisätauti-kirurgisen osaston ja kuntoutusosaston kehittäminen yhdessä kohti uutta SOTE-keskusta.
4. Kotisairaaloiminnan ja saattohoidon edelleen kehittäminen yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

Valtuuston linjaaman talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano vuosille 2020-2025

Vastaanottopalvelujen, kotiin annettavien palvelujen ja sairaalahoidon ja psykososiaalisten palvelujen toimintamuotojen uudistaminen kohti integroituja palveluja sisältäen pitkäjänteisen, ennakoivan henkilöstösuunnitelun.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Vaikuttavat ja kustannustehokkaat palvelut -kotihoito -palveluasuminen -sairaalahoito	Palvelukustannukset kotihoidon, palveluasumisen ja sairaalahoidon osalta. Kotihoidon peittävyys yli 75-vuotiaille. Tehostetun palveluasumisen peittävyys yli 75-vuotiaille. Valtakunnallinen vertailu henkilöstömitoituksessa	Kustannukset eivät nouse keskeisten palvelujen osalta (kotihoito, palveluasuminen, sairaalahoito). Tavoitteena lisätä kotihoidon peittävyttä 14 %:iin 75 vuotta täyttäneiden osalta. Vertailu Pohjois-Savon kuntiin. Turvataan riittävät resurssit laadukkaan ja kustannustehokkaan hoivan ja avun varmistamiseksi.
Hoivateknologian ja digitalisaation käytön lisääminen ja laajentaminen.	Hoivateknologian ja digitalisaation määrä kotihoidossa ja palveluasumisessa.	Hoivateknologian ja digitalisaation käyttö lisääntyy vuosittain etenkin etähoivan osalta.
Monituottajapalveluiden kehittäminen yhteistyössä muiden palvelutuottajien kanssa.	Uusien monitoimijamahdollisuuksien kehittäminen yhteistyössä palveluntuottajien, järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa.	Yhteistyön lisääminen monitoimijaisesti eri yhteistyötahojen kanssa.

Osallisuuden edistäminen	Asiakastyytyväisyyskyselyjen tulokset Asiakasraatien, läheisraatien, kumppanuuspöytien määrät/vuosi	Asiakkaat ovat tyytyväisiä saamaansa palveluun ja he pystyvät vaikuttamaan monikanavaisesti palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen.
--------------------------	--	--

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
SOTE-keskuksen toiminnan suunnittelu ja kehittäminen	Palvelun laatu ja asiakasprosessien sujuvuus	Toimivat ja asiakaslähtöiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut
Laadukkaat palvelut käytettävissä olevilla resursseilla	Toteutuneet palvelut ja niissä tapahtuneet muutokset	Pystytään vastaamaan palvelutarpeeseen.
Kotona asumisen ensisijaisuus		

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	9 478 866	9 031 216	9 261 261
Kulut	-34 712 253	-34 165 605	-34 409 532
Toimintakate	-25 233 387	-25 134 389	-25 148 271
Suunnitelman muk. poistot	-59 569	-53 812	-28 200
Tilikauden tulos	-25 292 956	-25 188 201	-25 176 471

Talousarvioesitys vuodelle 2020 pysyy vuoden 2019 tasolla. Tuottoihin sisältyy osastohoidon ja dialyysin tulokehityksen jatkuvuus. Kuluissa huomioitu palveluasumisen ostojen aleneva kehitys sekä tiukka kulukuri henkilöstömenoissa (1,4 % kasvu ks 2019 tasosta).

Erittely vastuualueittain: Osastohoito**TALOUS**

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	1 915 729	1 585 000	1 790 000
Kulut	-7 246 515	-7 226 400	-7 168 230
Toimintakate	-5 330 785	-5 641 400	-5 378 230
Suunnitelman muk. poistot	-20 939	-15 312	-8 200
Tilikauden tulos	-5 351 724	-5 656 712	-5 386 430

Kotihoito**TALOUS**

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	2 778 691	2 933 216	2 976 261
Kulut	-9 499 960	-9 182 779	-9 622 864
Toimintakate	-6 721 269	-6 249 563	-6 646 603
Suunnitelman muk. poistot	-26 020	-20 633	-11 000
Tilikauden tulos	-6 747 289	-6 270 196	-6 657 603

Asumispalvelut**TALOUS**

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	4 784 445	4 513 000	4 495 000
Kulut	-17 965 779	-17 756 426	-17 618 438
Toimintakate	-13 181 334	-13 243 426	-13 123 438
Suunnitelman muk. poistot	-12 610	-17 867	-9 000
Tilikauden tulos	-13 193 943	-13 261 293	-13 132 438

8.3.2 Terveysthuollon vastaanottopalvelut

Tilivelvolliset: Sosiaali- ja terveystoiminta, palvelualuepäällikkö, perusturvalautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Terveysthuollon vastaanottopalvelut tuottavat laadukkaita ja kustannusvaikuttavia perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, suun terveysthuollon, kuntoutuksen ja tukipalveluiden palveluita.

1. Terveysthuollon edistäminen ja sairauksien ehkäisy (preventio) ovat keskiössä
2. Digitaalisten palvelumuotojen kehittäminen
3. Segmentointiin perustuvat erilliset toteuttamistavat palvelutarjonnassa
4. Hoitajavastaanottojen tarkoituksenmukainen toteuttamistapa

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

Valtuuston linjaaman talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano vuosille 2020-2025

Vastaanottopalvelujen, kotiin annettavien palvelujen ja sairaalahoito- ja psykososiaalisten palvelujen toimintamuotojen uudistaminen kohti integroituja palveluita sisältäen pitkäjänteisen, ennakoivan henkilöstösuunnitelun.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraation edelleen syventäminen	Terveysthuollon vakioidun kansantauti-indeksi Terveysthuollon vakioidun sairausindeksi PYLL-indeksi Hyvinvointikertomuksen mittarit	Laskeva suunta Laskeva suunta PYLL-indeksin vakiinnuttaminen vähintäänkin valtakunnalliselle tasolle Hyvinvointi edistyy keskeisillä hyvinvointi-indikaattoreilla mitattuna
Asiakas / potilas keskiössä	Asiakastyytyväisyyskyselyt	Hyvä asiakastyytyväisyys
Asiakasosallisuuden lisääminen	Osallisuusinterventtioiden määrä	Asiakasraatien ja -kyselyiden määrä
Vaikuttavat ja kustannustehokkaat palvelut	Palvelukustannukset Kuntaliiton tilastojen ja KYSin tulokortin mukaan	Kustannukset eivät nouse merkittävästi keskeisten palvelujen osalta
Sähköisen asiointin ja itsepalveluiden lisääminen (digitalisaatio).	Yksiköiden tarjoamat sähköiset asiointi- ja itsepalvelut	Olemassa olevien ja uusien sähköisten palveluiden käyttö lisääntyy

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Toiminnan suuntaaminen kohti uutta SOTE-keskusta	Hoitoon pääsy Hoidon laatu	Tuottaa oikea-aikaisesti laadukkaita ja kustannustehokkaita palveluita

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	9 081 873	8 582 195	8 752 534
Kulut	-21 370 250	-21 593 360	-22 399 774
Toimintakate	-12 288 377	-13 011 165	-13 647 240
Suunnitelman muk. poistot	-213 467	-141 000	-86 800
Tilikauden tulos	-12 501 845	-13 152 165	-13 734 040

Tulosalueen nettomenojen kasvu ks 2019 tasosta tae 2020 on 4,3 % (n. 570 000 €). Tuottojen kasvu perustuu vuoden 2019 kehitykseen. Kulujen kasvua on erityisesti vastaanottopalvelujen, päivystyksen ja erikoispolien henkilöstömenojen osalta n. 3 % (n 237 000 €), palvelujen ostojen osalta 5,6 % (290 000 €) sekä hoitotarvikkeiden ostojen osalta 9 % (n. 200 000 €). Ko. tulosalueen osalla on myös merkittävin osuus talousarvioraamin ulkopuolisia kuluja (70 000 €), jotka kohdistuvat jo vuonna 2020 rahoitettaviin (ns. leasing rahoitus) kalusto- ja laitehankintoihin uuteen SOTE-keskukseen.

Erittely vastuualueittain: Perusterveydenhuollon avohoito**TALOUS**

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	1 739 435	1 730 695	1 721 434
Kulut	-11 179 082	-11 226 322	-11 746 054
Toimintakate	-9 439 647	-9 495 627	-10 024 620
Suunnitelman muk. poistot	-10 543		0
Tilikauden tulos	-9 450 190	-9 495 627	-10 024 620

Suun terveydenhuolto**TALOUS**

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	856 385	818 500	888 000
Kulut	-2 608 963	-2 597 438	-2 687 911
Toimintakate	-1 752 578	-1 778 938	-1 799 911
Suunnitelman muk. poistot	-28 440	-17 601	-10 000
Tilikauden tulos	-1 781 018	-1 796 539	-1 809 911

Erikoissairaanhoidon/avohoito**TALOUS**

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	4 160 183	3 806 000	3 848 100
Kulut	-5 350 655	-5 512 224	-5 706 906
Toimintakate	-1 190 472	-1 706 224	-1 858 806
Suunnitelman muk. poistot	-123 876	-86 551	-54 800
Tilikauden tulos	-1 314 348	-1 792 775	-1 913 606

Hoidolliset tukipalvelut

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	2 325 869	2 227 000	2 295 000
Kulut	-2 231 550	-2 257 376	-2 258 903
Toimintakate	94 319	-30 376	36 097
Suunnitelman muk. poistot	-50 609	-36 848	-22 000
Tilikauden tulos	43 711	-67 224	14 097

8.3.3 Muut palvelujen ostot

Tilivelvolliset: sosiaali- ja terveystoiminta, perusturvalautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Hankitaan kustannustehokkaita, laadukkaita ja vaikuttavia erikoissairaanhoidon palveluja kuntalaisille. Palvelualueeseen kuuluu myös ympäristöterveydenhuolto.

1. Paikallisesti tuotettava erikoissairaanhoidon palvelu kyetään säilyttämään järkevän laajuusena
2. Ostopalvelujen määrä ei lisääntynyt

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

Valtuuston linjaaman talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano vuosille 2020–2025.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Ostopalveluihin käytettävissä oleva määräraha on riittävä.	Ostopalvelujen kulujen seuranta. Lähetevirtojen seuranta.	Lähetemäärien ja erityisen vaativan erikoissairaanhoidon ostopalvelujen väheneminen.

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Ostopalveluiden käyttö säilyy mallillisena.	Ostopalvelujen kulujen seuranta. Lähetevirtojen seuranta.	Lähetemäärien ja erikoissairaanhoidon ostopalvelujen väheneminen.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	401 887	228 300	228 300
Kulut	-25 001 985	-25 139 730	-26 946 634
Toimintakate	-24 600 098	-24 911 430	-26 718 334
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0
Tilikauden tulos	-24 600 098	-24 911 430	-26 718 334

KYSin ostojen budjetointi pohjautuu elokuun 2019 laskituksen perusteella arvioituun vuoden 2019 toteutumaennusteeseen lisättyä 4,3 %:n nousulla (shp:n korotusilmoitus) sekä huomioiden vuoden 2018 alijäämien laskutusosuus vuodelle 2020.

Terveystalon osalta budjettiin sisältyy n. 2,1 M€ laskutusvaraus kaupungilta, mikä vastaa arviota vuoden 2019 laskutuksesta.

Erittely vastualueittain: KYS/Ostot**TALOUS**

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	162 196	0	0
Kulut	-20 295 639	-20 780 000	-22 560 499
Toimintakate	-20 133 443	-20 780 000	-22 560 499
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0
Tilikauden tulos	-20 133 443	-20 780 000	-22 560 499

Muut Sairaalat/ostot**TALOUS**

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	216 283	228 300	228 300
Kulut	-4 481 789	-4 133 191	-4 157 823
Toimintakate	-4 265 506	-3 904 891	-3 929 523
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0
Tilikauden tulos	-4 265 506	-3 904 891	-3 929 523

Ympäristöterveydenhuolto/ostot**TALOUS**

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	23 408	0	0
Kulut	-224 558	-226 539	-228 312
Toimintakate	-201 150	-226 539	-228 312
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0
Tilikauden tulos	-201 150	-226 539	-228 312

8.3.4 Psykososiaaliset palvelut

Tilivelvolliset: sosiaali- ja terveystoimintajohtaja, palvelualuepäällikkö, perusturvalautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Palvelualue järjestää ja tuottaa laadukkaita, vaikuttavia ja kustannustehokkaita mielenterveyspalveluja, psykiatriasta osastohoitoa sekä sosiaalihuoltolain mukaisia sosiaalipalveluja. Varhainen puuttuminen on toimintaa ohjaava tekijä.

1. Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen kehittäminen paikallisesti ja maakunnan tasolla
2. Jalkautuvan työn kehittäminen edelleen kaikissa toiminnoissa
3. Toiminnan ja toimintamuotojen kehittäminen kohti uutta Sote-keskusta

Kaupunginvaltuusto näkee tärkeänä osallistua maakunnan suunnitteilla olevaan mielenterveyttä edistävään ”Hyvällä mielellä” –ohjelmaan 2020-2022.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

Valtuuston linjaaman talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano vuosille 2020–2025

Vastaanottopalvelujen, kotiin annettavien palvelujen ja sairaalahoidon ja psykososiaalisten palvelujen toimintamuotojen uudistaminen kohti integroituja palveluja sisältäen pitkäjänteisen, ennakoivan henkilöstösuunnittelun.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Uudistuvat palvelut lisäävät lapsiperheiden hyvinvointia	<p>Uudet asiakasohjaukset resurssikoordinaattorille ja ohjaavat tahot</p> <p>Jonotusaika lasten ja nuorten psykiatriseen erikoissairaanhoidon. Erikoissairaanhoidon piirissä olevien lasten ja nuorten lukumäärä suhteessa ikäluokkaan</p> <p>Lastensuojelun avohuollon asiakkaiden määrä (vrt. v. 2019)</p> <p>Uudet huostaanotot</p>	<p>Asiakkaat saavat riittävän varhain tarvitsemansa tuen ja palvelun. Hoidon porrastus toteutuu lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa; palveluita on tarjolla oikea-aikaisesti ja vaikuttavasti sekä perustasolla että erikoissairaanhoidossa.</p> <p>Raskaat sijaishuollon kustannukset laskevat, avohuollon tukitoimia on monimuotoisesti tarjolla. Kv edellyttää, että perhekumppanitoiminnan jatkuvuus ja vaikuttavuus varmistetaan sekä sen toteutuksesta annetaan kv:lle selvitys maaliskuun loppuun mennessä</p>
<p>Asiakkaiden elämänhallinnan ja osallisuuden lisääminen ja työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen</p> <p>Työ- ja toimintakyvyn edistäminen</p>	<p>Starttipalveluissa ja kuntouttavassa työtoiminnassa olevien asiakkaiden määrä (vrt. v. 2019)</p> <p>Päätyneiden asiakkuuksien määrä ja päättymissytyt</p> <p>Työmarkkinatuen kustannukset (vrt. v.2019)</p> <p>Warkaus-kortilla toteutuneet käynnit liikuntapalveluissa</p>	<p>Pitkäaikaistyöttömien päivä- ja ryhmätoimintaa kehitetään edelleen; ryhmätoimintaan osallistuvien määrä kasvaa. V. 2020 vähintään 360 eri asiakasta.</p> <p>Aktivoimistoimenpiteiden piirissä olevien 1000 päivää ja yli työmarkkinatukea saaneiden henkilöiden määrä lisääntyy ja tätä kautta kaupungin työmarkkinatukimenot alenevat.</p> <p>Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat etenevät palvelusta myös mahdollisimman tehokkaasti eteenpäin-tehokas läpivirtaus. Asiakkaat huolehtivat omasta hyvinvoinnistaan esimerkiksi Warkaus-kortin mahdollistamien liikunta- ja kulttuuripalvelujen avulla.</p> <p>Tiivis yhteistyö muiden työllisyyden hoidon palveluiden kanssa.</p>
Monimuotoiset päihde- ja mielenterveyspalvelut mahdollistavat asiakkaiden tarvitseman tuen ja palveluiden järjestämisen omalla paikkakunnalla	<p>Myönnetty päihdehuollon laitospalvelujaksot (vrt. 2019)</p> <p>Kuntouttavat asumisjaksot Savonkodissa</p> <p>Perheille tarjotut jalkautuvan päihdehuollon palvelut</p> <p>Psykiatrian osastolla toteutetut ryhmät</p> <p>Psykiatrian osaston henkilöstömenojen kehitys</p>	<p>Päihdehuollon palvelurakennetta kevennetään palveluprosessia kehittämällä.</p> <p>Jalkautuvaa päihdetyötä kehitetään vastaamaan myös perheiden tarpeisiin yhteistyössä lastensuojelun ja lapsiperheiden sosiaalityön kanssa.</p> <p>Psykiatrian osaston hoidollista sisältöä sekä päihdeasiakkaiden hoitoa kehitetään edelleen. Psykiatrian osaston henkilöstömenot sopeutetaan vastaamaan vapaaehtoisen osastohoidon tarpeita.</p>

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Sotekampuksen toiminnan suunnittelu ja kehittäminen	Palvelun laatu ja asiakasprosessien sujuvuus	Toimivat ja asiakaslähtöiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut
Laadukkaat ja asiakaslähtöiset palvelut käytettävissä olevilla resursseilla	Ostopalvelukustannusten seuranta ja kustannuskehityksen hallitseminen	Pystytään vastaamaan palvelutarpeeseen kustannustehokkaasti ja asiakaslähtöisesti
Jalkautuvien palveluiden kehittäminen edelleen myös suunnittelukaudella; palvelut pyritään viemään lähelle asiakasta	Toteutuneet palvelut ja niissä tapahtuneet muutokset	

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	2 371 477	1 956 247	1 924 110
Kulut	-23 494 637	-23 058 225	-23 873 265
Toimintakate	-21 123 161	-21 101 978	-21 949 155
Suunnitelman muk. poistot	-3 400	-4 683	-2 500
Tilikauden tulos	-21 126 560	-21 106 661	-21 951 655

Tulosalueen nettomenojen kasvu ks 2019 tasosta tae 2020 on 4 % (848 000 €). Tuottojen osalta ei ole merkittävää muutosta (psykiatrisen osaston tuloarvio vuoden 2019 tason mukaisesti huomioituna tahdonvastaisen hoidon loppuminen). Nettomenojen kasvu perhepalvelujen ja aikuis- ja vammaispalvelujen osalta on yhteensä n. 600 000 €, mutta vuoden 2019 toteutumaennusteeseen nähden kasvua ei juuri ole. Panostukset mm. lääkärityön resurssointiin Nikulassa ja päihde- ja mielenterveyspalveluissa ml. psyk.osasto lisäävät kuluja ko. aloilla yhteensä n. 430 000 € (ko. toiminnoissa kasvu 8 %).

Erittely vastuualueittain: Perhepalvelut

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	410 436	261 000	250 000
Kulut	-6 733 287	-6 441 964	-6 675 016
Toimintakate	-6 322 851	-6 180 964	-6 425 016
Suunnitelman muk. poistot	-3 400	-4 683	-2 500
Tilikauden tulos	-6 326 251	-6 185 647	-6 427 516

Aikuis- ja vammaispalvelut

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	626 985	658 447	696 110
Kulut	-11 794 670	-11 566 979	-11 927 999
Toimintakate	-11 167 685	-10 908 532	-11 231 889
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0
Tilikauden tulos	-11 167 685	-10 908 532	-11 231 889

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	321 761	226 800	228 000
Kulut	-3 103 228	-3 100 473	-3 333 049
Toimintakate	-2 781 467	-2 873 673	-3 105 049
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0
Tilikauden tulos	-2 781 467	-2 873 673	-3 105 049

Osastohoito/Psykiatria

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	1 012 296	810 000	750 000
Kulut	-1 863 453	-1 948 809	-1 937 201
Toimintakate	-851 157	-1 138 809	-1 187 201
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0
Tilikauden tulos	-851 157	-1 138 809	-1 187 201

8.3.5 Sosiaali- ja terveystoimen hallinto

Tilivelvolliset: sosiaali- ja terveystoimen johtaja

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Palvelualue vastaa sosiaali- ja terveyskeskuksen yleisistä hallintotehtävistä, palvelualueiden yhteensovittamisesta sekä perusturvalautakunnan valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä. Tärkeä osa-alue on jatkuva tulevien toimintojen suunnittelu.

Sote- ja maakuntauudistuksen valmisteluun osallistuminen.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

Valtuuston linjaaman talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano vuosille 2020–2025.

Vastaanottopalvelujen, kotiin annettavien palvelujen ja sairaalahoidon ja psykososiaalisten palvelujen toimintamuotojen uudistaminen kohti integroituja palveluja sisältäen pitkäjänteisen, ennakoivan henkilöstösuunnittelun.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	2 845 462	2 983 284	2 917 852
Kulut	-2 874 261	-3 009 329	-2 954 852
Toimintakate	-28 799	-26 045	-37 000
Suunnitelman muk. poistot	-154 795	-130 005	-55 000
Tilikauden tulos	-183 594	-156 050	-92 000

Toimintamenoissa ei merkittäviä muutoksia. Arvio poistoista käsittää potilastietojärjestelmän (Lifecare) päivitysten hankinnat (lakisääteisiä), jotka varataan investointeihin.

8.3.6 Joroinen: Sosiaali- ja terveystoimi

Tilivelvolliset: sosiaali- ja terveystoimen johtaja, palvelualuepäälliköt

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Varkauden ja Joroisten sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alue on toiminut vuoden 2013 alusta. Joroisten kunta valmistelelee omalta osaltaan sosiaali- ja terveystoimen talousarvion. Periaatteena on, että kunnat vastaavat omista kustannuksistaan. Varkauden kaupunki laskuttaa Joroisten sosiaali- ja terveystoimen toimintakatteen ja suunnitelmapoistot yhteistoimintakorvauksena Joroisten kunnalta.

Vuoden 2020 talousarvion mukaan yhteistoimintakorvauksena laskutettava määrä Joroisten kunnalle on 18,36 M€.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	20 301 158	20 214 514	20 129 271
Kulut	-20 090 650	-20 016 924	-20 020 401
Toimintakate	210 508	197 590	108 870
Suunnitelman muk. poistot	-210 509	-197 590	-108 870
Tilikauden tulos	-1	0	0

Erittely vastualueittain: Hallinto/Joroinen**TALOUS**

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	15 505	16 000	23 000
Kulut	-15 505	-16 000	-23 000
Toimintakate	-15 505	0	0
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0
Tilikauden tulos	-15 505	0	0

Psykososiaaliset palvelut/Joroinen**TALOUS**

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	3 769 536	3 686 211	3 756 752
Kulut	-3 763 722	-3 681 111	-3 753 552
Toimintakate	5 814	5 100	3 200
Suunnitelman muk. poistot	-5 817	-5 100	-3 200
Tilikauden tulos	-3	0	0

Kotiin annettavat palvelut ja sairaalahoito/Joroinen**TALOUS**

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	6 008 620	6 183 554	6 217 438
Kulut	-5 961 511	-6 137 414	-6 189 318
Toimintakate	47 109	46 140	28 120
Suunnitelman muk. poistot	-47 109	-46 140	-28 120
Tilikauden tulos	0	0	0

Terveystuollon vastaanottopalvelut/Joroinen**TALOUS**

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	3 464 908	3 472 749	3 323 830
Kulut	-3 307 326	-3 326 399	-3 246 280
Toimintakate	157 582	146 350	77 550
Suunnitelman muk. poistot	-157 582	-146 350	-77 550
Tilikauden tulos	0	0	0

Muut palvelujen ostot**TALOUS**

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020
Tuotot	7 042 589	6 856 000	6 808 251
Kulut	-7 042 589	-6 856 000	-6 808 251
Toimintakate	0	0	0
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0
Tilikauden tulos	0	0	0

8.4 SIVISTYSTOIMI

Tilivelvolliset: sivistysjohtaja, sivistyslautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Sivistystoimi koostuu viidestä tulosalueesta (palvelualue), jotka ovat hallinto, varhaiskasvatus, perusopetus, kulttuuri- ja vapaa-aika sekä Soisalo-opisto, joka toimii Varkauden lisäksi Heinävedellä, Joroisissa, Leppävirralla sekä Pieksämäellä. Sivistyspalveluiden tehtävä on tuottaa laadukkaita ja asiakaslähtöisiä hyvinvointipalveluita, joilla lisätään alueen elin- ja vetovoimaisuutta sekä parannetaan asukkaiden viihtyvyyttä ja hyvinvointia.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä kuntalaisten osallisuuden lisääminen toimii keskeisenä painopisteenä. Erityisesti kiinnitetään huomiota vanhemmuuden tukemiseen.

Kaupunkilaisten osallisuutta ja palveluiden tavoitettavuutta lisätään toimialan palvelutuotannon kehittämisessä.

Kestävä kehitys huomioidaan toimialan palvelutuotannossa.

Toimintaa kehitetään aktiivisesti kaupungin strategian mukaisesti huomioiden toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset. Tehdään tiivistä yhteistyötä naapurikuntien kanssa.

Toiminnassa huomioidaan kansainvälisyys kaupunkistrategian ja kansainvälisyysohjelman mukaisesti.

Toimialalla kehitetään työhyvinvointia sairauspoissaolojen vähentämiseksi. Toimialan laadukkailla palveluilla lisätään kaupungin vetovoimaisuutta.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

Talouden tasapainottamistoimenpiteet on huomioitu vuoden 2020 talousarviossa ja vuosien 2021–2022 taloussuunnitelmassa. Sivistystoimen vuoden 2020 talousarvio sisältää yhteensä 180 000 € talouden tasapainottamistoimenpiteitä.

Sairauspoissaolokustannuksia vähennetään 83 000 € koko toimialalla panostamalla hyvään esimiestyöhön sekä työntekijöiden työhyvinvointiin.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Hallinnon laillisuus ja toimivuus	Päätösten oikeellisuus	Pysyvyys 100 %
Asiakaslähtöinen, taloudellinen ja vaikuttava palvelutuotanto	Talousarvion tavoitteiden toteutuminen	Tavoitteet toteutuvat 100 %
Hyvinvointikertomus jalkautetaan toimialoille	Hyvinvointikertomuksen indikaattorit	Hyvinvoinnin lisääntyminen
Kansainvälisyyden lisääminen	Kansainvälisten hankkeiden määrä	Sivistystoimessa neljä kansainvälistä hanketta
Kaupungin organisaatiouudistuksen suunnitteluun osallistuminen toiminnan kehittämisen näkökulmasta.	Hyväksytyjen toimenpiteiden määrä.	Organisaatiouudistus voimassa vuonna 2021.

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Kehitetään suunnitelmallisesti sivistystoimea vastaamaan toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia	Lainsäädännössä ja talouden kantokyvyssä tapahtuvat muutokset	Muutoksessa onnistuminen

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
Sairauspoissaolojen lisääntyminen.	Kehitetään esimiestyötä ja toimenpiteitä työyhteisössä fyysisen ja henkisen kuormittavuuden vähentämiseksi.	 KOHTALAINEN
Lain mukaiset kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön rekrytoinnin haasteet.	Kaupungin vetovoimaisuuden lisääminen työnantajana.	 KOHTALAINEN
Palveluita ei voida tuottaa nykyisellä tasolla eikä kehittää kaupungin talouden kantokyvyn vuoksi.	Talouden tasapainottamissuunnitelman toteuttaminen huomioiden eläköityminen ja määräaikaiset työsuhteet. Palveluiden sopeuttaminen käytettävissä oleviin määrärahoihin. Palvelutason heikkeneminen.	 SUURI
Toimialan kiinteistöjen kunto vaatii korjaustoimenpiteitä. Peruskorjausten/uudisrakentamisen kustannuksia ei pystytä toimialan sisäisesti kattamaan.	Palveluverkon tarkastelu ja samoin siihen liittyvä rakentaminen. Riittävä talousarvion raami tai korjaustoimenpiteiden lykkääminen.	 KOHTALAINEN
Sitoutumisen puute kaupungin yhteisiin strategisiin tavoitteisiin ja toimintamalleihin. Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja laajentaminen. Uhkana myös riittävien koulutusmäärärahojen puute. Resurssien niukkuus peruspalveluiden laadukaaseen tuottamiseen.	Henkilöstön sitouttaminen rekrytointivaiheessa sekä kehityskeskusteluissa ja toiminnan varmentaminen kaupunkitasolla. Henkilöstön kouluttaminen tietotekniisiin ja pedagogisiin valmiuksiin (mm. digitutorit) sekä riittävien taloudellisten resurssien varaaminen. Koulutuksissa huomioitava moniammatillinen näkökulma. Palvelurakenneverkon ennakoiva tarkastelu siihen liittyvine toimenpiteineen.	 KOHTALAINEN

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	3 148 858	2 786 124	2 551 693	2 603 000	2 629 100
Kulut	-33 483 517	-33 825 523	-33 980 893	-34 490 600	-34 969 000
Toimintakate	-30 334 659	-31 039 399	-31 429 200	-31 887 600	-32 339 900
Suunnitelman muk. poistot	-323 020	-327 450	-272 980	-272 980	-272 980
Tilikauden tulos	-30 657 679	-31 366 849	-31 702 180	-32 160 580	-32 612 880

valtuustoon nähden sitovat erät

Vuoden 2019 talousarvioon nähden sivistystoimen toimintatuottojen ennustetaan vähenevän noin 234 000 €. Suurimmat tuottojen vähennykset kohdistuvat varhaiskasvatuksen tuottoihin noin 133 000 € (pidennetty op-palvelullisuus / laskutetaan perusopetukselta) ja Soisalo-opiston tuottoihin noin 85 000 €.

Sivistystoimen kulujen ennakoitaan kasvavan vuoden 2019 talousarvioon verrattuna noin 166 000 €. Toimintakulujen kasvu jakautuu toimialoittain seuraavasti: sivistystoimen hallinto noin 14 000 €, perusopetus noin 3 000 € (perusopetus sisältää Svenska skolan i Varkaus lakkautuksen vaikutuksen tasapainottamistoimenpiteenä), varhaiskasvatus noin 13 000 €, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi noin 169 000 € (Nuorten Talo ja museon kokoelmien siirto). Soisalo-opiston toimintakulut vähenevät noin 33 000 €.

Sivistystoimen talousarvioon sisältyy kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisia talouden tasapainottamistoimenpiteitä yhteensä 180 000 €. Talousarvioon sisältyviä tasapainottamistoimenpiteitä ovat: Svenska skolan i Varkaus lakkautus 73 000 €, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen kehittäminen 12 000 €, Soisalo-opiston toiminnan kehittäminen 12 000 €. Lisäksi tasapainottamistoimenpiteisiin sisältyy sairauspoissaoloista ja työkyvyttömyydestä johtuvien poissaolojen vähennyistä vastaava laskennallinen kustannus 83 000 €.

KV 9.12.2019 § 105: sivistystoimen talousarviosta siirretään kohdeavustusten osuus 10 800 € kaupunginhallituksen avustuksiin.

8.4.1 Hallinto

Tilivelvolliset: sivistysjohtaja, sivistyslautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Hallinnon tehtävänä on mahdollistaa toimialan tuottamien palveluiden toiminta. Hallinto vastaa osaltaan palveluiden laillisuudesta sekä niiden vaikuttavuudesta.

Hallinnon kehittämisen tavoitteena on asiakaslähtöisyyden, hyvinvoinnin ja avoimuuden lisääminen sekä palvelutuotannon toimintaedellytysten mahdollistaminen.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

Henkilöstön työhyvinvointiin ja työssä jaksamiseen kiinnitetään huomiota sairauspoissaolojen vähentämiseksi.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	43 260	60 000	65 000	66 300	67 000
Kulut	-311 932	-361 927	-376 447	-382 200	-387 600
Toimintakate	-268 672	-301 927	-311 447	-315 900	-320 600
Suunnitelman muk. poistot	-4 088	-2 300	-3 000	-3 000	-3 000
Tilikauden tulos	-272 760	-304 227	-314 447	-318 900	-323 600

Sivistystoimen hallinnon toimintatuottojen ennustetaan kasvavan 5 000 € ja toimintakulujen noin 14 000 €. Toimintakulujen korotus kohdistuu luottamushenkilöiden palkkioihin (sivistyslautakunta, nuorisajaos) ja henkilökunnan kokouspalkkioihin yhteensä noin 6 000 € edellisvuotta enemmän, myös palvelujen ostoihin on varattu noin 6 000 € edellisvuotta enemmän.

8.4.2 Perusopetus

Tilivelvolliset: sivistysjohtaja, sivistyslautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Varkauden kaupunki järjestää laadukasta opetussuunnitelman mukaista perusopetusta yhteistyössä huoltajien, eri toimialojen, palvelualueiden sekä sidosryhmien kesken huomioiden kansainvälisyys. Toiminnassa painottuu poikkihallinnollinen, ennaltaehkäisevä yhteistyö ja toimintakulttuuria kehitetään kaikilla kouluilla

ProKoulu-toimintamallin kautta. Osallisuutta kehitetään ottamalla toimintojen kehittämiseen mukaan oppilaat sekä sidosryhmät (mm. asiakasraadit). Oppilashuollon toimivuutta parannetaan oppilashuollon käsikirjan Kouluun Konstit käyttöönottolla. Vanhemmuutta tuetaan tiivistämällä koulun ja kodin yhteistyötä.

ProKoulu-toimintamallia kehitetään ja varmennetaan koulujen toimintakulttuurin parantamiseksi. Toiminnalla lisätään henkilöstön työhyvinvointia sekä oppilaiden kouluviihtyvyyttä.

Hyvinvointikertomuksesta nousevia ongelmia ratkaistaan moniammatillisesti. Erityishuomiota kiinnitetään kannabiksen ja nuuskan käytön vähentämiseen.

Palvelurakenneverkkoa (koulu- ja päiväkotiverkko) selvitetään vuoden 2020 aikana.

Oppilashuollon käsikirjaa (Koulun Konstit) sekä hyvinvointikertomusta päivitetään sekä moniammatillista oppilashuoltotyötä kehitetään yhdessä Joroisten kunnan kanssa.

Perusopetukseen valmistavaa opetusta järjestetään Waltterin koululla mahdollistaen yhteistyö naapurikuntien kanssa. Opetuksen järjestämisen kustannukset katetaan talousarviossa perusopetuksen sisältä.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

Svenska skolan i Varkaus on lakkautettu 1.8.2019 alkaen.

Sairauspoissaolojen kustannuksia vähennetään hyvällä esimiestyöllä sekä henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtimalla.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
ProKoulu-toimintamallin varmentaminen tavoitteena vaikuttaa hyvään käytökseen positiivisuuden kautta sekä asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyden lisääntyminen.	Asiakastytyväisyyskysely, henkilöstötytyväisyyskysely Koulukiusaamistapaukset	Asiakastytyväisyyskysely (TP 2018:tulos 4,5/5). Henkilöstötytyväisyyskysely (2018: 4,1/5). Koulukiusaamistapaukset vähenevät 10 prosenttia edellisestä vuodesta (vuonna 2018: 45 kpl).
Laadukkaasti tuotettu esi- ja perusopetus sekä oppilashuolto. Hyvinvointiprofiilin käyttöönotto kouluilla päätöksen teon kehittämiseksi ja hyvinvointikertomuksen jalkauttamisen tueksi.	Hyvinvointiprofiilin kyselyn tulokset	Tavoitteena on löytää kehitettävät kohteet sekä kehittää sitä kautta hyvinvointia
Oppimisympäristöjen ja pedagogiikan kehittäminen vastaamaan uutta opetussuunnitelmaa	Opetushenkilöstön ja oppilaiden välinen suhdeluku sekä toteutunut henkilöstön koulutus.	Opetushenkilöstön ja oppilaiden välinen suhdeluku lv 2017–2018 tasolla. Henkilöstön koulutusta kehitetään yhdessä Keski-Savon kuntien kanssa

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Oppilashuollon ja osallisuuden kehittäminen	Hyvinvointiprofiilin tulokset	Arviointijärjestelmän sekä laadun ja vaikuttavuuden kehittäminen
Opetussuunnitelman päivittäminen	Lukuvuosisuunnitelman tavoitteiden toteutuminen sekä opetussuunnitelman jatkuva päivittäminen.	Opetussuunnitelma päivitetään vuosittain ja opetus toteutetaan laadukkaasti ja vaikuttavasti.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	932 489	794 332	766 770	782 200	790 000
Kulut	-16 827 121	-17 347 789	-17 350 500	-17 617 400	-17 862 600
Toimintakate	-15 894 632	-16 553 457	-16 583 730	-16 835 200	-17 072 600
Suunnitelman muk. poistot	-276 167	-270 600	-220 730	-220 730	-220 730
Tilikauden tulos	-16 170 799	-16 824 057	-16 804 460	-17 055 930	-17 293 330

Vuoden 2019 talousarvioon verrattuna perusopetuksen toimintatuotot ovat pienentyneet noin 27 000 €. Toimintatuotot sisältävät kotikuntakorvaustuottojen vähenemisen, noin 72 000 €. Muita tuottoja ennakoidaan kertyvän noin 44 000 € edellisvuotta enemmän.

Perusopetuksen toimintakuluissa on kasvua vuoteen 2019 verrattuna ainoastaan noin 3 000 €. Perusopetuksen vuoden 2020 talousarvio sisältää tasapainottamistoimenpiteisiin sisältyvät Svenska skolan i Varkaus lakkauttamisen sekä sairauspoissaolojen vähenemisestä johtuvat säästöt.

8.4.3 Varhaiskasvatus

Tilivelvolliset: varhaiskasvatuspäällikkö, sivistyslautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Varhaiskasvatus on pienten lasten eri elämänpiirissä tapahtuvaa kasvatuksellista vuorovaikutusta, jonka tavoitteena on edistää lapsen tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista.

Varkauden varhaiskasvatuspalvelut muodostuvat kaupungin ja yksityisen järjestämistä varhaiskasvatuksesta. Varhaiskasvatuspalvelut koostuvat esiopetuksesta ja päivähoidosta. Lisäksi varhaiskasvatuspalvelut tukee Lapsen Kengissä ry:n järjestämää Perheentalo -toimintaa yhteisen sopimuksen mukaisesti.

Varhaiskasvatus tekee tiivistä yhteistyötä huoltajien, eri toimialojen palvelualueiden ja muiden sidostyhmien kanssa toiminnan kehittämiseksi ja toteuttamiseksi.

Varkaudessa lapsilla on subjektiivinen oikeus päivähoitoon. Yli kolmevuotiaiden lasten ryhmässä suhdeluku on 7 lasta/1 aikuinen.

Ennaltaehkäisevää varhaista tukea on lisätty sijoittamalla varhaiskasvatuksen erityisopettajat erityisryhmistä kaikkiin päiväkoteihin.

Palvelurakenneverkon (koulu- ja päiväkotiverkon) selvittäminen ja ratkaisuvaihtoehtojen esittäminen.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

Varhaiskasvatuspalvelu tekee aktiivista sairauspoissaolojen seuranta ja pitää tarvittaessa keskustelut työhyvinvoinnin varmistamiseksi. Henkilöstön jaksamista tuetaan vuosittaisella työkiertokyselyllä. Työn tekemistä ja työn laatua seurataan itsearvioinnin pohjalta. Työfysioterapeutti käy arvioimassa työympäristöä ja työasentoja säännöllisesti. Koulutussuunnittelutyöryhmä järjestää ammatillista täydennyskoulutusta koko varhaiskasvatuksen henkilöstölle osaamisen tueksi.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Palvelu on laadukasta ja ProVaka (positiivinen ryhmässä oppiminen varhaiskasvatuksessa) toimii kaikilla tasoilla. Kaikki tuntevat perustehtävän ja sitoutuvat työn kehittämiseen. Kaikkien kanssa on tehty tehtäväkuvaukset ja kehityskeskustelut on pidetty.	Kehityskeskustelujen toteutuminen. Sairauspoissaolot.	Työhyvinvointikeskustelut käydään sairauspoissaolojen (v. 2018: 18,9 pv) vähentämiseksi.
Huoltajien osallistaminen arviointiin.	Asiakastyytyväisyys.	Tavoitteena säilyttää edellisen vuoden asiakastyytyväisyyskyselyn tulos (4,4).
Asiakas saa tarvitsemansa palvelun sujuvan palveluprosessin kautta tasapuolisesti kunnan alueella. Hoidon tarve ja tarjonta kohtaavat.	Jonolista.	Kaikki lapset saavat hoitopaikan ja subjektiivinen oikeus päivähoidon toteutuu.

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Päivähoitopaikkojen tarpeen ja tarjonnan yhteensovittaminen.	Jonolista.	Hoidon tarve ja tarjonta kohtaavat. Jonossa ei ole lapsia.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	790 575	711 800	578 350	589 900	595 900
Kulut	-11 148 786	-11 108 391	-11 121 574	-11 292 700	-11 449 800
Toimintakate	-10 358 211	-10 396 591	-10 543 224	-10 702 800	-10 853 900
Suunnitelman muk. poistot	-15 723	-20 400	-17 700	-17 700	-17 700
Tilikauden tulos	-10 373 934	-10 416 991	-10 560 924	-10 720 500	-10 871 600

Verrattuna vuoden 2019 talousarvioon varhaiskasvatuksen toimintatuottojen ennakoitaan vähenevän noin 133 000 €. Pidentetyn oppivelvollisuuden kustannusten laskutuksen (perusopetukselta) ennakoitaan pienentyvän noin 124 000 € ja hoitopäivämaksuja ennakoitaan kertyvän noin 9 000 € edellisvuotta vähemmän.

Toimintakulut ovat likimain vuoden 2019 tasolla, kustannusten kasvua on noin 13 000 €. Merkittävin muutos varhaiskasvatuksessa on toiminnan piirissä olevien lasten määrän kasvu ja sen seurauksena maksettavan kotihoidontuen määrän lasku. Kotihoidontuen kustannusten ennakoitaan pienenevän vuonna 2020 noin 50 000 € vuoden 2019 talousarvioon nähden.

8.4.4 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Tilivelvolliset: sivistysjohtaja, sivistyslautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Varkauden kaupunginkirjasto on yksi Lumme-kirjastoista. Kaikkien Lumme-kirjastojen aineistokokoelmat ovat maksutta Varkauden kirjaston asiakkaiden käytössä. Parin viime vuoden aikana Lumme-kirjastot ovat yhdessä lisänneet erilaisten e-aineistojen hankintaa ja tämä on puolestaan kasvattanut e-aineistojen käyttöä.

Nykyaikainen kirjasto toimii niin fyysisessä tilassa kuin verkossa. Vuonna 2019 otettiin käyttöön uusi Lumme-kirjastojen verkkokirjasto, Lumme-Finna. Varkaudessa on kaksi toimipistettä: pääkirjasto ja Kangaslammin lähikirjasto. Molemmat tarjoavat pääsyn erilaisiin aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin. Ne edistävät lukemista ja kirjallisuuden tuntemusta ja tarjoavat tietopalvelua sekä ohjausta tiedon hankintaan ja käyttöön. Kirjastotiloissa järjestetään tapahtumia ja tiloja myös annetaan erilaisille kokoontumisille. Vuoden 2020 erityistavoitteena on edistää ja tukea lukemiskulttuuria ja kirjallisuutta järjestämällä kirjailijavierailuja eri-ikäisille kirjaston käyttäjille.

Museoiden vuoden 2020 painotus on keskittyminen kokoelmatilojen muuttoon uusiin, sekä kokoelmille, että henkilöstölle turvallisempiin tiloihin. Muuton valmistelu ja toteutus vaatii koko museoiden henkilökunnan panoksen. Tämä vaikuttaa osaltaan myös museoiden näyttelytoimintaan. Tavoite on saada kokoelmamuutto toteutettua kokonaisuudessaan vuoden 2020 aikana. Museoiden uusi kokoelmanhallintajärjestelmä Collecte on saatu vuoden 2019 aikana käyttöön täysipainoisesti ja vuoden 2020 painopisteenä on siirtyminen Finnaan myös museoiden kokoelmatiedon osalta yhteisellä Piipunjuurella-Finna-näkymällä, sekä luettelointityön vakiinnuttaminen uudessa järjestelmässä. Vuonna 2019 on käynnistetty kaupungin toimesta Varkauden teollisen historian kirjoitushanke yhteistyössä Jyväskylän yliopiston Historian ja etnologian laitoksen kanssa. Museot toimii kaupungin osalta hankkeen toteuttajana.

Nuorisopalvelujen tehtävänä on lasten ja nuorten kasvun, kehityksen ja itsenäistymisen tukeminen. Tavoitteena on lisätä lasten ja nuorten aktiivista kansalaisuutta, elämäntaitoja sekä parantaa paikallisia kasvu- ja elinoloja. Vuoden 2020 pääpainopisteenä on Nuorten talo ja sen toiminnan vakiinnuttaminen yhdessä Soisalo-opiston kanssa sekä talolle sijoittuvan matalan kynnyksen palvelupaikan Ohjaamon kehittäminen yhdessä laajan yhteistyöverkoston kanssa. Toinen painopiste on lasten ja nuorten kansalaisaktiivisuuden tukeminen sekä olemassa olevien osallisuuden rakenteiden sisällön kehittäminen ja lasten ja nuorten toiminnan vaikuttavuuden lisääminen. Osallistusrakenteilla tarkoitetaan edellä mainittujen lähipalvelujen lisäksi nuorisotilojen tilatoimikuntia, koulujen oppilas/opiskelijakuntatoimintaa, Lasten Parlamentti -toimintaa, nuorisovaltuustoa, nuorisosaostaa, Warjovaltuustoa sekä internetin kautta tapahtuvaa nuorten paikallista osallistumista.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

Kirjaston osalta talouden tasapainottamisohjelmassa esitetyt säästöt on huomioitu talousarvioesityksessä.

Museoiden kokoelman muutto edistää kokoelman ja sen arvon säilymistä ja vähentää konservointivelan kasvamista. Lisäksi tarkoituksenmukaisemmat ja turvallisemmat tilat vähentävät tapaturmariskiä ja näin voivat vähentää sairaspöissaoloja.

Nuorisopalvelujen henkilöstön työnkuvia tullaan tarkastelemaan mukauttaen niitä tarpeenmukaisiksi vastaamaan toimintaympäristön muutoksia.

Vuoden 2020 talousarviossa keskeisenä toimenpiteenä on Nuorten Talon synergiaetujen hyödyntäminen nuorisopalveluiden ja Soisalo-opiston kesken talouden ja vaikuttavuuden lisäämiseksi.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Kirjasto edistää ja tukee kirjallisuutta ja lukemiskulttuuria järjestämällä kirjailijavierailuja eri-ikäisille kirjaston käyttäjille.	Tapahtumien ja niihin osallistuneiden henkilöiden määrä.	Järjestetään viisi tapahtumaa.
Nuorten Talon nuorisotoiminnan vakiinnuttaminen	Kävijämäärät, nuorisopalvelut Kävijämäärät, Ohjaamo-toiminta Tapahtumien määrä	Nuorten Talo on avoinna ja matalan kynnyksen palvelupaikka Ohjaamo toimii
Nuorten ja lasten osallisuuden ja	Nuorten ja lasten osallistumisen	Nuorten ja lasten osallisuus toteu-

vaikuttamisen kehittäminen	foorumeiden lukumäärä	tuu monipuolisesti
Kulttuuriperintötiedon saavutettavuuden parantaminen ja teollisen perinnön hyödyntäminen	Museoiden kävijämäärät Museoiden verkkopalveluiden käyttäjämäärät Museoiden aineiston digitointimäärät ja Piipunjuurella.fi-palvelussa julkaistujen objektien määrä Museoiden koululaiskontaktien määrä	Näyttelykävijöiden määrä 10 000 henkilöä, mikäli Kanavamuseon toiminta jatkuu. Verkkopalveluiden käyttäjämäärä vähintään vuoden 2018 tasolla (v. 2018 19 910 yksittäistä istuntoa sivustoilla: piipunjuurella.fi, sarnat.fi, laivadata.fi ja muut verkkonäyttelyt) Piipunjuurella-tietokannan julkaiseminen Finnassa, uusien julkaisutavien objektien määrän vakiinnuttaminen Koululaiskontaktien määrä vähintään 500 kävijää vuoden aikana, Kulttuuriketjun osana tavoitetaan kaikki kaupungin 5-luokkalaiset
Museoiden kokoelmatilojen muutto kokoelman säilymistä tukeviin tiloihin	Muuton suunnittelu ja toteutus	Muutto tehty 2020 loppuun mennessä

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Varkauden kaupunginkirjasto on yksi Lumme-kirjastoista ja tuottaa monipuolisia ja nykyaikaisia palveluja.	Kirjasto hankkii perinteisten kirjastoaineistojen lisäksi e-aineistoja.	Kirjasto tarjoaa palveluja niin fyysisessä tilassa kuin verkossa. Kirjastoaineistokokoelma on nykyaikainen ja uudistuva sekä myös vanhempaa aineistoa säilyttävä. Kirjaston tiloja käytetään erilaisiin kokoontumisiin ja kirjasto järjestää kiinnostavia tapahtumia.
Nuorten talon toiminnan vakiinnuttaminen	Kävijämäärät, nuorisopalvelut Tapahtumien määrä	Nuorten talo tarjoaa monipuolisia palveluja alueen nuorille osallisuuden periaatteella, laaja-alaiseen yhteistyöhön pohjaten ja ajan ilmiöihin notkeasti reagoiden. Tapahtumatoiminta on kiinteä osa talon toimintaa luoden yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.
Toteutetaan museouudistus, tilahankkeeseen sidottu uudenlainen museokonsepti ja näyttelyt	Hankkeen valmistuminen suunnittelukaudella, uuden museon ja näyttelyiden avaaminen	Uudenlainen museo, jossa painotuksina on entistä vahvemmin teollinen perintö ja ympäristöt. Museon uuden konseptin perustana on Vanha Varkaus-alue, jossa toimitaan myös rakennuksen ulkopuolella yhdessä alueen toimijoiden kanssa. Toiminnot ja näyttelyt rakennetaan yhteisöllisesti luoden uusia yhteisiä tiloja ja toimintamalleja.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	273 984	199 442	206 110	210 300	212 400
Kulut	-2 222 581	-2 183 268	-2 341 156	-2 388 100	-2 411 400
Toimintakate	-1 948 597	-1 983 826	-2 135 046	-2 177 800	-2 199 000
Suunnitelman muk. poistot	-16 120	-27 000	-27 150	-27 150	-27 150
Tilikauden tulos	-1 964 717	-2 010 826	-2 162 196	-2 204 950	-2 226 150

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden toimintatuottojen ennustetaan kasvavan noin 7 000 € vuoden 2019 talousarvioon verrattuna. Tämä johtuu pääosin kirjaston ja Kangaslammin yhteispalvelupisteen myyntituottojen kasvusta.

Toimintakulut kasvavat vuoden 2019 talousarvioon verrattuna noin 169 000 €. Museopalveluiden kustannukset kasvavat yhteensä noin 63 000 € (museoiden kokoelmien siirtoon on varattu kertaluonteisesti 40 000 €), Nuorten Talo -toiminnan käynnistymisen myötä nuorisotoimen kulut kasvavat lähes 50 000 €, kirjastopalveluiden kustannukset kasvavat lähes 52 000 €. Kulttuuripalveluissa olevat eläkemenoperusteiset eläkemaksut ovat kasvaneet noin 4 000 €.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet 12 000 € kulttuuri- ja vapaa-aikatoiminnan kehittämiseksi sisältyvät kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen talousarvioon.

Erittely vastualueittain:**Kulttuuripalvelut****TALOUS**

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-86 610	-92 187	-85 226	-97 800	-98 900
Toimintakate	-86 610	-92 187	-85 226	-97 800	-98 900
Suunnitelman muk. poistot	-1 730	-1 900	0	0	0
Tilikauden tulos	-88 340	-94 087	-85 226	-97 800	-98 900

Kirjastopalvelut**TALOUS**

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	126 719	88 342	96 610	98 500	99 600
Kulut	-1 040 053	-1 022 500	-1 074 421	-1 090 600	-1 096 100
Toimintakate	-913 334	-934 158	-977 811	-992 100	-996 500
Suunnitelman muk. poistot	-11 960	-14 300	-12 150	-12 150	-12 150
Tilikauden tulos	-925 294	-948 458	-989 961	-1 004 250	-1 008 650

Museopalvelut

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	60 400	58 500	52 500	53 600	54 100
Kulut	-545 716	-527 693	-590 952	-600 100	-608 400
Toimintakate	-485 316	-469 193	-538 452	-546 500	-554 300
Suunnitelman muk. poistot	-2 430	-3 600	-8 500	-8 500	-8 500
Tilikauden tulos	-487 746	-472 793	-546 952	-555 000	-562 800

Nuorisopalvelut

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	86 865	52 600	57 000	58 200	58 700
Kulut	-550 202	-540 888	-590 557	-599 600	-608 000
Toimintakate	-463 337	-488 288	-533 557	-541 400	-549 300
Suunnitelman muk. poistot	0	-7 200	-6 500	-6 500	-6 500
Tilikauden tulos	-463 337	-495 488	-540 057	-547 900	-555 800

8.4.5 Soisalo-opisto

Tilivelvolliset: Rehtori ja seutuajaoston jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Soisalo-opisto järjestää laadukasta ja kestävästi tulevaisuuden periaatteiden mukaista taiteen perusopetuksen ja vapaan sivistystyön opetusta sekä koulutus- ja lastenkulttuuripalveluja alueellisesti. Soisalo-opisto edistää jäsenkuntien strategioiden mukaisesti kuntalaisten hyvinvointia sekä harrastustoimintaa.

Varkaudessa kuvataiteen ja kevyen musiikin opetuksen siirtyminen Nuorten Talolle avaa uusia yhteistyö- ja toiminnallisia mahdollisuuksia.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

1. Vapaan sivistystyön asiakasmaksut nousevat 5 %.
2. Vakinainen henkilöstö opettaa nykyistä enemmän, jolloin tuntiopetuksen tarve vähenee.
3. Etäyhteyksiä ja verkkoa hyödynnetään palaverien ja opetuksen järjestämisessä, joka merkitsee mm. matkakulujen vähenemistä.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Osallisuuden lisääminen	1) Asiakkaiden määrä 2) Uusien kohderyhmien määrä 3) Kumppanuudet	1) Määrä kasvaa 2 % vuoteen 2019 verrattuna 2) Uudet kohderyhmät tunniste-

		taan 3) Kehitetään opistolle kumppanuustoimintamalli, joka lisää asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia opiston toiminnan kehittämiseksi.
Saavutettavuuden parantaminen	1) Verkko-opetuksen lisääminen 2) Uudet toimintamallit 3) Esteettömyys	1) Verkko-opetus kaksinkertaistuu verrattuna vuoteen 2019 2) Uusia toimintamalleja luodaan ja otetaan käyttöön, jotta nykyistä useammat asiakkaat pääsevät opiston palveluiden piiriin. 3) Osallistumisen esteiden vähentäminen, esimerkiksi viestintää ja selkokieliä parantamalla. Esteettömyyden kartoittaminen ja henkilökunnan kouluttaminen.

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Osallisuuden lisääminen	Kehittämiseen ja suunniteluun osallistuvien kuntalaisten määrä	Opiston toiminnan kehittämiseen ja - suunniteluun osallistuu asukkaita aikaisempaa enemmän ja opistolla on käytössään toimiva malli kuntalaisten aktivoimiseksi.
Saavutettavuuden parantaminen	Uusilla toimintamalleilla tavoitettujen asiakkaiden määrä.	Uusia toimintamalleja luodaan ja otetaan käyttöön, jotta nykyistä useammat asiakkaat pääsevät opiston palveluiden piiriin.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	1 108 550	1 020 550	935 463	954 300	963 800
Kulut	-2 973 097	-2 824 148	-2 791 216	-2 810 200	-2 857 600
Toimintakate	-1 864 547	-1 803 598	-1 855 753	-1 855 900	-1 893 800
Suunnitelman muk. poistot	-10 922	-7 150	-4 400	-4 400	-4 400
Tilikauden tulos	-1 875 469	-1 810 748	-1 860 153	-1 860 300	-1 898 200

Soisalo-opiston toimintatuottojen ennakoitaan vähenevän noin 85 000 € vuoden 2019 talousarvioon verrattuna. Merkittävimmät erät ovat myyntituottojen arvioitu vähenemä noin 42 000 € ja maksutuottojen noin 48000 €. Toimintakulujen ennakoitaan pienenevän noin 33 000 €. Talouden tasapainottamistoimenpiteet 12 000 € Soisalo-opiston toiminnan kehittämiseksi on huomioitu talousarviossa.

8.5 LIIKUNTA- JA VAPAA-AIKATOIMI

Tilivelvolliset: sivistysjohtaja, liikunta- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Liikunta- ja vapaa-aikalpalveluiden tehtävä on tuottaa laadukkaita ja asiakaslähtöisiä hyvinvointipalveluita, joilla lisätään alueen elin- ja vetovoimaisuutta, parannetaan asukkaiden viihtyvyyttä sekä lisätään kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Hyvinvointikertomuksessa esitettyjen toimenpiteiden jalkauttaminen ja toteuttaminen toimialan osalta.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

Korotetaan asiakasmaksuja, toteutetaan seniorikortin hinnoittelumuutos, supistetaan palveluverkkoa. Palveluverkon supistamista (ladut, sivukentät ja uimarannat) ei pystytä toteuttamaan suunnitellussa laajuudessa ilman kustannusten kasvua (Destian sopimus). Tämän vuoksi talouden tasapainotusohjelmassa esitetyt palveluverkkoon kohdistuvat säästötavoitteet saavutetaan vain palvelujen ostoja supistamalla ja omaa työtä lisäämällä.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Liikkuva Warkaus -toimintamallin jalkauttaminen pysyväksi toiminnaksi yhteistyössä urheiluseurojen kanssa.	Tapahtumien/kävijöiden määrä.	Tavoitteena on 30 tapahtumaa vuodessa.
365 -lainaamon toiminnan vakiinnuttaminen.	Lainausten määrä.	Välineiden lainauksia 500 kpl/vuosi.
Terveyden edistäminen mm. ennaltaehkäisyillä ja liikuntamahdollisuuksia järjestämällä.	Kävijämäärät: uimahalli, Kämäri ja liikuntatalo. Liikunnanohjausten määrä.	Kävijämäärät vuoden 2019 tasolla.

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Liikuntapaikkasuunnitelman päivittäminen.	Toteutuneet hankkeet.	Investointisuunnitelman toteutuminen.
Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin lisääntyminen.	THL:n toteuttaman valtakunnallisen TEA-viisarin ja hyvinvointikertomuksen tulokset.	Tulokset ovat valtakunnallisen keskitason yläpuolella.

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
Liikuntatilojen ja -paikkojen ylläpitokustannukset kasvavat yli kantokyvyn.	Riittävien resurssien huomioiminen kaupunkitasolla talousarvioraamia jaettaessa. Asiaksmaksujen tarkastelu ja tarvittaessa palveluiden supistaminen.	 SUURI
Organisaation haavoittuvuus.	Henkilöstön työhyvinvointiin panostaminen. Riittävät resurssit talousarviossa.	 KOHTALAINEN

Maksutuottojen väheneminen.	Aktiivinen markkinointi, teemapäivät ja kampanjat käyttäjämäärien lisäämiseksi.	 SUURI
-----------------------------	---	--

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	552 997	647 200	633 000	644 285	653 949
Valmistus omaan käyttöön	29 916	16 000	8 000	8 000	8 000
Kulut	-3 246 935	-3 263 499	-3 284 000	-3 314 080	-3 298 671
Toimintakate	-2 664 022	-2 600 299	-2 643 000	-2 661 795	-2 636 722
Suunnitelman muk. poistot	-171 477	-205 900	-217 900	-217 900	-217 900
Tilikauden tulos	-2 835 499	-2 806 199	-2 860 900	-2 879 695	-2 854 622

valtuustoon nähden sitovat erät

Vuoden 2019 talousarvioon verrattuna liikunta- ja vapaa-aikatoimen toimintatuotot pienenevät 14 200 €. Toimintatuottojen vähennys johtuu erityisesti uimahallin myyntituottojen vähentymisestä. Myös valmistus omaan käyttöön pienenee 8 000 €:lla, mikä johtuu investointien vähentymisestä.

Toimintakulut kasvavat vuoden 2019 talousarvioon nähden 30 501 €. Liikunta- ja vapaa-aikatoimen talousarviossa on huomioitu talouden tasapainottamistoimenpiteet yhteensä 98 000 €. Talousarvioon sisältyviä tasapainottamistoimenpiteitä ovat: asiakasmaksujen korotus, seniorikortin hinnoittelumuutos, avustusten vähentäminen, palveluverkon ja palvelujen ostojen supistaminen. Lisäksi tasapainottamistoimenpiteisiin sisältyy sairauspoissaoloista ja työkyvyttömyydestä johtuvien poissaolojen vähentymistä vastaava laskennallinen kustannus 25 000 €.

Selvitetään 5/2020 mennessä erilaisten asiakaskorttien yhdistämismahdollisuus.

KV 9.12.2019 § 106: Liikunta- ja vapaa-aikatoimen talousarviosta siirretään kohdeavustusten osuus 10 000 € kaupunginhallituksen avustuksiin.

Liikunta- ja vapaa-aikatoimi erittely vastuualueittain**Liikunta- ja vapaa-aikatoimen hallinto****TALOUS**

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-55 318	-56 183	-52 663	-53 453	-54 255
Toimintakate	-55 318	-56 183	-52 663	-53 453	-54 255
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-55 318	-56 183	-52 663	-53 453	-54 255

Liikuntapaikkasuunnittelu**TALOUS**

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot				0	0
Kulut				0	0
Toimintakate				0	0
Suunnitelman muk. poistot	-1 558	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Tilikauden tulos	-1 558	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000

Liikuntapalvelut

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	15 027	1 500	8 000	2 030	2 060
Kulut	-144 255	-131 583	-107 060	-108 666	-110 296
Toimintakate	-129 228	-130 083	-99 060	-106 636	-108 235
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-129 228	-130 083	-99 060	-106 636	-108 235

Liikuntapaikat ja alueet

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	537 969	645 700	625 000	642 255	651 889
Valmistus omaan käyttöön	29 916	16 000	8 000	8 000	8 000
Kulut	-2 852 361	-2 880 733	-2 959 277	-2 976 961	-3 009 121
Toimintakate	-2 284 476	-2 219 033	-2 326 277	-2 326 706	-2 349 232
Suunnitelman muk. poistot	-160 897	-203 900	-210 800	-210 800	-210 800
Tilikauden tulos	-2 445 373	-2 422 933	-2 537 077	-2 537 506	-2 560 032

Avustaminen

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-195 000	-195 000	-165 000	-175 000	-125 000
Toimintakate	-195 000	-195 000	-165 000	-175 000	-125 000
Suunnitelman muk. poistot	-9 023	0	-5 100	-5 100	-5 100
Tilikauden tulos	-204 023	-195 000	-170 100	-180 100	-130 100

8.6 TEKNINEN TOIMI

Tilivelvolliset: tekninen johtaja, teknisen lautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Teknisen toimialan organisaatio muodostuu kuudesta palvelualueesta (tulosalue); strateginen ohjaus, suunnittelu, toteuttaminen, rakentamisen ohjaus, tukipalveluyksikkö ja pysäköinninvalvonta.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

v. 2020 talousarvioon on sisällytetty seuraavat talouden tasapainottamistoimenpiteet:

Kaupunginhallituksen 4.2.2019 § 34 päätöksen mukaisesti kiinteistöveroselvitystyötä jatketaan vuosien 2020–2024 aikana. Selvitystyön kustannukset ko. aikana ovat n. 130 000 €/v. Kiinteistöverotulojen täysimääräinen hyöty n. 400 000 €/v arvioidaan saavutettavan v. 2025 alkaen.

Päiviönsaaren koulu puretaan v. 2020 aikana, purkukustannukset ovat arviolta 250 000 €. Rakennus poistui koulukäytöstä lokakuussa 2017 ja on ollut sen jälkeen hyvin vähäisessä käytössä. Ylläpitokustannukset ovat olleet n. 100 000 €/v.

Venepaikkojen hintoja tullaan tarkistamaan vuosittain siten, että venepaikkojen hoidosta saadut tulot kattaisivat isomman osan kuluista. V. 2020 venepaikkamaksuja korotetaan tasapainottamisohjelman mukaisesti n. 17 000 €/lla. Vuosina 2021–25 venepaikkamaksuja korotetaan n. 2 000 €/lla/v.

Talouden tasapainottamisohjelman mukaan leikkikenttien määrää vähennetään 46:sta 30:een. Tämä tarkoittaa, että joidenkin puistojen (16 kpl) kunnossapitoluokitusta lasketaan. Puistoissa ei tehdä viheralueen hoitoja yhtä laadukkaasti kuin aiemmin. Puistojen leikkivälineitä ei uusita (korvausinvestointi), vaan niitä poistetaan käytöstä, kun leikkivälineiden turvallisuus ei enää täytä asetettuja vaatimuksia. Tämä saattaa aiheuttaa joidenkin puistojen poistamista kokonaan käytöstä. Säästö käyttötalousmenoissa on arviolta n. 6 000 €/v ja investoinneissa n. 14 000 €/v.

Kuvataidekoulu, Peippola ja Manttu poistuvat tuotantokäytöstä ja ne alaskirjataan, vaikutus poistoihin yhteensä 336 000 €.

Vuosien 2021–2022 talouden tasapainottamistoimenpiteet on huomioitu suunnitelmavuosien talouslukuissa.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Kustannustehokkaasti tuotetut laadukkaat palvelut ja palveluprosessien toimivuus.	Talousarvion toteutuminen Asiakastyytyväisyys	Talousarvio toteutuu suunnitellusti. Asiakastyytyväisyys säilyy vähintään nykytasolla.
Ympäristön siisteyden kohentaminen.	Asukastyytyväisyys	Asukasviihtyvyys paranee

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Kustannustehokkaasti tuotetut laadukkaat palvelut ja palveluprosessien toimivuus.	Talousarvion toteutuminen Asiakastyytyväisyys	Talousarvio toteutuu suunnitellusti. Asiakastyytyväisyys säilyy vähintään nykyisellä tasolla.

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
Erikoisosaamista vaativat tehtävät Henkilöstömuutokset/rekrytoinnin onnistuminen	Kilpailukykyinen palkkaus- ja henkilöstöpolitiikka	 PIENI
Kiinteistöihin ja infraan liittyvät riskit (korjausvelka)	Pitkän tähtäimen investointisuunnitelma (PTS) Riittävät resurssit	 KOHTALAINEN
Laadunvalvonta (ruoka- ja puhtauspalvelut)	Omavalvonta, terveystarkastaja	 PIENI

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	22 197 619	21 975 358	22 293 005	22 610 000	22 951 600
Kulut	-24 443 661	-25 022 553	-25 712 275	-25 665 000	-25 974 600
Toimintakate	-2 246 042	-3 047 195	-3 419 270	-3 055 000	-3 023 000
Suunnitelman muk. poistot	-7 673 407	-7 636 550	-8 662 050	-8 302 000	-5 452 000
Tilikauden tulos	-9 919 449	-10 683 745	-12 081 320	-11 357 000	-8 475 000

valtuustoon nähden sitovat erät

Toimintatuotot kasvavat v. 2019 talousarvioon nähden n. 310 000 €. Metsän myyntituottoarviota on lisätty 100 000 €. Toimitilojen sisäisiä pääoma- ja hoitovuokria on talousarviossa n. 125 000 € aiempaa enemmän (sisäisillä vuokrilla katetaan tilojen ylläpitomenot ja ne tasataan lopullisen tilanteen mukaisesti).

Toimintakulut kasvavat v. 2019 talousarvioon nähden n. 690 000 €. Palvelujen ostoihin on varattu n. 540 000 € aiempaa enemmän, mm. Päiviönsaaren koulun purkukustannus 250 000 €, Pohjois-Savon pelastuslaitoksen maksuosuuden kasvu 58 553 € sekä sähkö- ja lämmityskustannusten arvioitu nousu 65 000 €.

Suunnitelman mukaisiin poistoihin sisältyy 2,856 M€ ylimääräinen poisto terveyskeskus- ja sairaalarakennusten osalta sekä Kuvataidekoulun, Peippolan ja Mantun alaskirjaukset yhteensä 336 000 €.

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	161	153	160	147	8	20	158	159
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	12	25	23	38	0	1	9	4
Sijaiset	14	13	15	3	0	0	0	0
YHTEENSÄ	187	191	198	188	8	21	167	163
Henkilötyövuodet	176,7	184,6	177,8	182,1	8,0	20,5	166,6	162,6

Teknisen toimen kokonaishenkilöstömäärä vähenee v. 2019 talousarvioon verrattuna 10 henkilöllä.

Vakaisen henkilöstön määrä vähenee 13 henkilöllä, joista 1 strategisesta ohjauksesta (tehtäväjärjestelyt) ja 12 tukipalveluyksiköstä. Ruoka- ja puhtauspalveluissa eläköityvien tilalle solmitaan määräaikaisia työsopimusuhteita, kunnes Terveyskampuksen tarvitsema henkilöstömäärä on selvillä.

Määräaikaisten ja sijaisten kokonaishenkilöstömäärä kasvaa kolmella henkilöllä; määräaikaisia 15 enemmän ja sijaisia 12 vähemmän.

8.6.1 Strateginen ohjaus

Tilivelvolliset: tekninen johtaja, teknisen lautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Strategisen ohjauksen palvelualue huolehtii toimialan strategiasta, hallinnosta, omaisuuden hallinnasta ja toimialaan liittyvien yhtiöiden omistajaohjauksesta.

Toimialan strategia käsittää vuosisuunnittelun ja pitkän tähtäimen suunnittelun.

Hallinto sisältää teknisen toimen yleiset hallintotehtävät, talouden hallinnan, toiminnan kehittämisen sekä teknisen lautakunnan päätösten valmistelun ja täytäntöönpanon. Prosessiajattelun mukaisesti henkilöstöressurssien tulee olla kaikkien käytettävissä, joten palvelualueiden henkilöstö sijoitetaan hallintoon lukuun ottamatta rakentamisen ohjausta, tukipalveluysikköä ja pysäköinninvalvontaa.

Omaisuuden hallinta käsittää kaiken teknisen toimen vastuulle asetetun omaisuuden hallinnan; rakennetun infran, toimitilat, maaomaisuuden ja metsät. Omaisuuden hallinta vastaa myös omaisuuden hankinnasta ja luovutuksesta sekä rekistereistä.

Omistajaohjaukseen sisältyvät yhtiöt, liikelaitokset ja yhteisöt ovat; Keski-Savon Vesi Oy, Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä, Pohjois-Savon aluepelastuslaitos, Keski-Savon ympäristötoimi, Savo-Karjalan vesiensuojeluyhdistys, satamalaitos sekä joitakin kaupungin osaomistuksessa olevia kiinteistöyhtiöitä.

Toiminnan painopistealueet:

1. Tarpeettoman omaisuuden poistaminen ja myynti tasearvoista riippumatta.
2. Hyväksyttävän PTS:n toteuttaminen

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

Kaupunginhallituksen 4.2.2019 § 34 päätöksen mukaisesti kiinteistöveroselvitystyötä jatketaan vuosien 2020–2024 aikana. Selvitystyön kustannukset n. 130 000 € sisältyvät strategisen ohjauksen talousarvioon.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Uudisrakennus- ja peruskorjausinvestoinnit toteutetaan hyväksyttävän PTS:n mukaisesti.	Korjausvelan määrä suhteessa tasearvoon	Korjausvelan määrä suhteessa tasearvoon laskee.
Kaupungin öljylämmitteiset rakennukset muutetaan uusiutuvalla energialle investointiohjelman mukaisesti.	Öljylämmitteisten rakennusten määrä	Määrä vähenee.

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Uudisrakennus- ja peruskorjausinvestoinnit toteutetaan hyväksyttävän PTS:n mukaisesti.	Korjausvelan määrä suhteessa tasearvoon	Korjausvelan määrä suhteessa tasearvoon laskee.

Kaupungin öljylämmitteiset rakennukset muutetaan uusiutuvalla energialle investointiohjelman mukaisesti.	Öljylämmitteisten rakennusten määrä	Määrä vähenee.
--	-------------------------------------	----------------

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	4 484 861	4 338 973	4 411 933	4 478 000	4 545 000
Kulut	-5 757 073	-5 907 637	-6 125 643	-6 202 000	-6 294 600
Toimintakate	-1 272 212	-1 568 664	-1 713 710	-1 724 000	-1 749 600
Suunnitelman muk. poistot	-334 474	-395 000	-496 000	-400 000	-400 000
Tilikauden tulos	-1 606 686	-1 963 664	-2 209 710	-2 124 000	-2 149 600

Toimintatuotot kasvavat v. 2019 talousarvioon nähden n. 73 000 €. Venepaikkojen hintoja korotetaan n. 17 000 €.

Toimintakulut kasvavat v. 2019 talousarvioon nähden n. 218 000 €. Pohjois-Savon pelastuslaitoksen maksuosuus kasvaa 58 553 €. Lisäksi palvelujen ostoihin on varattu 170 000 € aiempaa enemmän.

Suunnitelman mukaisiin poistoihin sisältyy Mantun alakirjaus 95 000 €.

8.6.2 Suunnittelu

Tilivelvolliset: kaupunginarkkitehti, teknisen lautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Suunnittelun palvelualue huolehtii maankäytön, infran ja toimitilojen suunnittelusta tai suunnitteluttamisesta sekä paikkatieto- ja karttapalveluista. Maankäytön ja infran hankkeet painottuvat edelleen elinkeino- ja yritys-toimintaa tukeviin ja uusia asuintontteja muodostaviin hankkeisiin.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

Könönpellon koulun ja päiväkodin ratkaisu, sekä Luttila - Puurtala koulujen korvaaminen Kankunharjun koululla.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Yritystonttitarjonta pidetään monipuolisena ja kysyntää vastaavana.	Luovutettavien tonttien määrä	Tonttia hakevalle löytyy sopiva tontti.
Kaavoituksen ja lupakäsittelyn prosesseja kehitetään tehokkaammiksi.	Prosessien pituus	Kaavojen ja lupakäsittelyjen prosessit lyhenevät.
Vetovoimakeskusten toisen vaiheen suunnittelu valmistuu.	Hankkeen tilanne	Suunnittelun toinen vaihe päättyy ja etenee toteutukseen.

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Yritystonttitarjonta pidetään monipuolisena ja kysyntää vastaavana.	Luovutettavien tonttien määrä	Tonttia hakevalle löytyy tontti.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	28 138	11 000	11 000	11 000	11 000
Kulut	-614 429	-558 779	-562 302	-570 000	-579 000
Toimintakate	-586 291	-547 779	-551 302	-559 000	-568 000
Suunnitelman muk. poistot	-22 356	-24 000	-2 000	-2 000	-2 000
Tilikauden tulos	-608 647	-571 779	-553 302	-561 000	-570 000

8.6.3 Toteuttaminen

Tilivelvolliset: kaupungininsinööri, teknisen lautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Toteuttamisen palvelualue muodostuu 6 prosessista. Yhteinen nimittäjä on erilaisten kaupunkiympäristön ja rakennuksien ylläpitoon liittyvä rakentamis-, kunnossapito- ja huoltopalvelujen järjestäminen. Palvelualue vastaa tiloihin liittyvästä hankehallinnasta, infran rakennuttamisesta sekä palvelualueen viranomaistehtävistä. Palvelualue hallinnoi infran ja toimitilojen investointimäärärahoja sekä vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä.

Toimitilat

Toteuttaminen -palvelualue tekee tiivistä yhteistyötä tukipalveluyksikön kanssa.

Toimitilojen laatu vastaa käyttäjien kohtuullisia tarpeita. Tavoitteena on, että käyttäjät maksavat tiloistaan kustannusperusteista vuokraa, mikä vastaa kiinteistön ylläpidosta ja pääomasta aiheutuvia kuluja. Huolto- ja kunnossapito sekä rakennuttamispalvelut tuottaa tukipalveluyksikkö. Rakennuttamisen osalta tehdään yhteistyötä myös konserniyhtiöiden kanssa.

Rakennusten korjausvelka kasvaa nykyisillä kunnossapitoresursseilla. Sisäilmaongelmien korjaamiseen joudutaan panostamaan edelleen.

Peruskorjausten siirtyessä, talotekniikka ja rakenteet ovat saavuttaneet useissa kohteissa taloudellisen ja teknisen käyttöikänsä, mikä lisää kiinteistöjen ylläpito- ja kunnossapitokustannuksia sekä sisäilmaongelmia.

Taloyhtiöiden hissitukea selvitettävä valtiotuen lisäksi.

Infra

Viime vuosina on pyritty panostamaan nykyisen katuverkon ylläpitämiseen. Päälystykseen määrärahat on kohdennettu vilkkaimmin liikennöidyille pää- ja kokoojakaduille sekä kevyen liikenteen väylille.

Kokooja- ja pääkatuverkosto on lain edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Myös kevyen liikenteen väylien palvelutaso on parantunut johtuen viime vuosien panostuksista väylien päälystykseen. Asunto- ja tonttikadut ovat sen sijaan heikommassa kunnossa. Vähäisten resurssien vuoksi asunto- ja tonttikatujen peruskorjauksiin ja uusintapäälystykseen ei ole voitu panostaa viime vuosina riittävästi. Tämä aiheuttaa korjausvelan lisääntymistä vuosittain ja nyt onkin jouduttu joitain päälysteitä purkamaan kokonaan pois ja muuttamaan väyliä sorapintaisiksi. Lähitulevaisuudessa katuverkoston parantamiseen on panostettava selvästi viime vuosia enemmän, varsinkin asunto- ja tonttikadut vaativat resursseja perusparannukseen. Rapistuva katuverkko aiheuttaa vuosittain lisääntyviä korvauksia vaurioituneista ajoneuvoista. Vuonna 2019 saneerattiin Timonkatu ja Tuomaankatu.

Venesatamien ja vierasvenesataman hoidosta tehtiin sopimus Sukelluspalvelu Stella Marian kanssa. Vierasvenesataman kahviota ylläpiti kesällä 2019 Harjurannan nuorisoteatteri ja heidän kanssaan yhteistyötä jatketaan myös kesällä 2020.

Kunnallistekniikan palvelutuotannon urakoitsijana aloitti 1.5.2016 Destia Oy, sopimuksen kesto on 7+3 vuotta. Keväällä 2019 hyväksyttiin kolmen optiovuoden käyttö.

Tällä hetkellä henkilöstön mitoitus on minimissään.

Joukkoliikenne

Joukkoliikennettä ovat kaupunkiliikenne, seutuliikenne sekä palveluliikenne (Pali). Pali ja paikallisliikenne kilpailutettiin vuoden 2018 alussa ja uusi liikennöitsijä aloitti toiminnan kesäkuussa 2018. Paikallisliikenne räätälöitiin Waltterin koulun tarpeisiin. Tämä aiheutti joillekin käyttäjäryhmille heikennyksiä palvelutasoon. Neljällä autolla, jotka ajavat noin tunnin ajokierrolla, ei pystytä luomaan kaikki tyydyttävää joukkoliikennettä. Joukkoliikenne on ilmaista koululaisille ja eläkeläisille klo 10–14 välillä. Optiona hankitut aikaiset aamuvuorot ja myöhäiset iltavuorot päätettiin lakkauttaa vähäisen käyttöasteen vuoksi.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

Joidenkin puistojen (16 kpl) kunnossapitoluokitusta lasketaan. Puistoissa ei tehdä viheralueen hoitoja yhtä laadukkaasti kuin aiemmin. Puistojen leikkivälineitä ei uusita (korvausinvestointi), vaan niitä poistetaan käytöstä kun leikkivälineiden turvallisuus ei täytä asetettuja vaatimuksia. Tämä saattaa aiheuttaa joidenkin puistojen poistamista käytöstä kokonaan.

Venepaikkojen maksuja tullaan korottamaan n. 26 %, jotta saavutetaan talouden tasapainottamisohjelman edellyttämä 17.000 euron lisätulo.

Päiviönsaaren koulu puretaan 2020. Kuvataidekoulu, Peippola ja Manttu laitetaan myyntiin. Peippolan osalta vaihtoehtona voi olla myös kiinteistön purkaminen.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Toimitiloissa siirrytään energiatehokkaampaan tekniikkaan valaisimia uusittaessa	Uusittavien kohteiden määrä	Uusittavia kohteita kpl/vuosi
Varmistetaan turvalliset ja hyväkuntoiset kulkuväylät ja liikenneyhteydet myös alemmalla tieverkolla	Laskeva vahinkojen määrä	Vahinkojen määrä laskeva verrattuna edelliseen vuoteen
Joukkoliikenteen käyttäjämääriä pyritään kasvattamaan	Joukkoliikenteen käyttäjämäärät	Käyttäjämäärät nousevat verrattuna edelliseen vuoteen

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Toimitiloissa siirrytään energiatehokkaampaan tekniikkaan valaisimia uusittaessa	Uusittavien kohteiden määrä	Uusittavia kohteita kpl/vuosi
Varmistetaan turvalliset ja hyväkuntoiset kulkuväylät ja liikenneyhteydet myös alemmalla tieverkolla	Laskeva vahinkojen määrä	Vahinkojen määrä laskee verrattuna edelliseen vuoteen
Joukkoliikenteen käyttäjämääriä	Joukkoliikenteen käyttäjämäärät	Käyttäjämäärät nousevat verrattuna

pyritään kasvattamaan		na edelliseen vuoteen
-----------------------	--	-----------------------

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	293 442	224 000	234 000	240 000	245 100
Kulut	-3 121 476	-3 073 836	-3 098 230	-3 145 000	-3 192 000
Toimintakate	-2 828 034	-2 849 836	-2 864 230	-2 905 000	-2 946 900
Suunnitelman muk. poistot	-1 865 272	-2 300 000	-2 280 000	-2 300 000	-2 300 000
Tilikauden tulos	-4 693 306	-5 149 836	-5 144 230	-5 205 000	-5 246 900

8.6.4 Rakentamisen ohjaus

Tilivelvolliset: rakennustarkastaja, teknisen lautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Rakentamisen ohjaus (rakennusvalvonta) on lakisääteinen kunnallinen palvelu. Siihen sisältyy hankekohtaisen ohjauksen (lupaprosessit ja katselmukset) lisäksi yleinen ohjaus ja neuvonta sekä ns. jatkuva valvonta. Näiden lisäksi rakentamisen ohjaukselle on delegoitu myös maisematyöluupa-asiat, joiden osalta eniten työllistää luvan tarpeen arviointi puiden poiston osalta. Palvelukokonaisuuteen sisältyy lisäksi arkistopalvelut. Asiakkaille toimitetaan rakennusvalvonnan arkistosta heidän pyytämäänsi asiakirjoja; lähinnä piirustuksia.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Palvelujen kokonaislaatu on hyvä.	Asiakaspalaute Rakennusjärjestyksen ajantasaisuus	Lupa-asiakkaiden negatiivisen palautteen määrä alle 5 % asiakkaiden kokonaismäärästä. Uudistetun rakennusjärjestyksen käsittelyprosessi valmistuu.
Palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti.	Arkiston digitointi	Arkiston digitointihanketta nopeutetaan lisäresursseilla.

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Palvelujen kokonaislaatu on hyvä.	Rakennusjärjestyksen ajantasaisuus	Uusitun rakennusjärjestyksen mukaiset lupa- ja toimintaprosessit on otettu käyttöön.
Palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti.	Sähköisen palvelun tarjonnan osuus	Sähköisen arkistopalvelun osuus kasvaa.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	120 355	135 000	115 000	116 000	118 500
Kulut	-256 630	-275 237	-296 706	-301 000	-306 000
Toimintakate	-136 275	-140 237	-181 706	-185 000	-187 500
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-136 275	-140 237	-181 706	-185 000	-187 500

8.6.5 Tukipalveluyksikkö

Tilivelvolliset: tukipalvelupäällikkö, teknisen lautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Tukipalveluyksikön tehtävänä on tuottaa laadukkaasti ja kustannustehokkaasti palveluja kaupungin sisäisille asiakkaille. Tukipalvelut käsittävät ruoka- ja puhtauspalvelut, rakennuttamisen, kiinteistöjen kunnossapidon ja huollon, sähköhuollon, sairaalalaittehuollon sekä koulujen vahtimestaripalvelut.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

Päiviönsaaren koulu puretaan v. 2020 aikana, purkukustannukset ovat arviolta 250 000 €. Rakennus poistui koulukäytöstä lokakuussa 2017 ja on ollut sen jälkeen hyvin vähäisessä käytössä. Ylläpitokustannukset ovat olleet n. 100 000 €/v.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Tuetaan asiakkaan hyvinvointia valmistamalla suositusten mukaista ruokaa ja huolehtimalla tilojen puhtaudesta ja kunnossapidosta sekä turvallisesta toimintaympäristöstä.	Turvallinen ja terveellinen ympäristö Ravitsemussuositukset Tarkoituksenmukainen siivous kohteissa ja puhtaustaso riittävä	Tapaturmat 0 kpl/vuosi Ruoka suositusten mukaista Mitoitetut siivouskohteet, puhtausnäytteet
Kustannustehokkaasti tuotetut palvelut	Talousarvion toteutuminen	Talousarvio toteutuu

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Tuetaan asiakkaan hyvinvointia valmistamalla suositusten mukaista ruokaa ja huolehtimalla tilojen puhtaudesta ja kunnossapidosta sekä turvallisesta toimintaympäristöstä.	Turvallinen ja terveellinen ympäristö Ravitsemussuositukset Tarkoituksenmukainen siivous kohteissa ja puhtaustaso riittävä	Tapaturmat 0 kpl/vuosi Ruoka suositusten mukaista Mitoitetut siivouskohteet, puhtausnäytteet
Kustannustehokkaasti tuotetut palvelut	Talousarvion toteutuminen	Talousarvio toteutuu

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	17 107 070	17 156 385	17 411 072	17 654 000	17 919 000
Kulut	-14 566 755	-15 122 453	-15 544 709	-15 361 000	-15 516 000
Toimintakate	2 540 315	2 033 932	1 866 363	2 293 000	2 403 000
Suunnitelman muk. poistot	-5 451 305	-4 917 550	-5 884 050	-5 600 000	-2 750 000
Tilikauden tulos	-2 910 990	-2 883 618	-4 017 687	-3 307 000	-347 000

Toimintatuotot kasvavat v. 2019 talousarvioon nähden n. 255 000 €. Ruokapalvelun ulkoisen myynnin kasvaksi on arvioitu 100 000 €. Lisäksi sisäisiä pääoma- ja hoitovuokria on talousarviossa n. 125 000 € aiempaa enemmän.

Toimintakulut kasvavat v. 2019 talousarvioon nähden. 422 000 €. Päiviönsaaren koulun purkukustannuksiin on varattu 250 000 €. Lisäksi toimintamenoissa on otettu huomioon energian hinnan ja siirtomaksujen korotukset sekä varauduttu sisäilmaongelmien sekä muiden äkillisten toiminnan aiheuttamien muutoskorjausten kustannuksiin.

Suunnitelman mukaisiin poistoihin sisältyy 2,856 M€ ylimääräinen poisto terveyskeskus- ja sairaalarakennusten osalta sekä Kuvataidekoulun ja Peippolan alakirjaukset yhteensä 241 000 €.

8.6.6 Pysäköinninvalvonta

Tilivelvolliset: kaupungininsinööri, teknisen lautakunnan jäsenet

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Pysäköinninvalvonnan (pysäköinnintarkastajat) tehtävänä on valvoa pysäköintiä ja pysäyttämistä koskevien säännösten noudattamista sekä määrätä pysäköintivirhemaksuja ja muita seuraamuksia pysäköintivirheiden ja joutokäyntirikkomusten johdosta.

Toiminnan painopistealueet:

Kaupungissa on toiminut kaksi virkasuhteista pysäköinnintarkastajaa, joiden lisäksi on ollut ajoittain työllistettäviä apuna. Toinen pysäköinnintarkastajista tekee kaupungintalon vahtimestarin tehtäviä puolet työajastaan. Tarkastajien apuna pyritään käyttämään työllistettäviä kenttätyössä. Lain edellyttämänä pysäköinninvalvojana toimii hallintojohtaja.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Palvelualueen tulot kattavat menot	Talousarvion toteutuminen	Toiminta on tehokasta ja turvallista, talousarvio toteutuu

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Palvelualueen tulot kattavat menot	Talousarvion toteutuminen	Toiminta on tehokasta ja turvallista, talousarvio toteutuu

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuotot	163 753	110 000	110 000	111 000	113 000
Kulut	-127 298	-84 611	-84 685	-86 000	-87 000
Toimintakate	36 455	25 389	25 315	25 000	26 000
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	36 455	25 389	25 315	25 000	26 000

9 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

KONSERNIPALVELUT

YHTEENSÄ

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	28	28	30	30	7	5	30	29
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	8	9	10	15	0	0	9	8
Sijaiset	0	0	0	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ	36	37	40	45	7	5	39	37
Henkilötyövuodet	36,2	40,4	40,7	43,9	6,5	4,5	39,0	37,0

Työllisyysyksikkö

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	4	4	4	5	1	1	5	6
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	2	2	3	2	0	0	1	0
Sijaiset				0				
YHTEENSÄ	6	6	7	7	1	1	6	6
Henkilötyövuodet	6,4	6,5	6,5	6,7	0,5	1,0	6,2	6,2

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Toimintaympäristöön tulossa vielä tarkemmin määrittelemättömiä muutoksia, mikäli valtakunnallinen työllisyshanke toteutuu myös Pohjois-Savossa ja Varkaudessa. Todennäköinen tarve jonkinlaisille alueen yhteisresursseille myös henkilöstön osalta.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Ei tiedossa eläköitymisiä.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Määräaikaisen työkykykoordinaattorin toimen vakiinnuttaminen toistaiseksi voimassa olevaksi.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Ei tiedossa.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Merkittävät muutokset kuntien työllisyyden hoidon osalta - vastuun kasvaminen ja uusien tehtävien opettelu.	Hyvä muutosjohtaminen sekä ajantasainen viestintä, tiedotus ja yhteinen keskustelu.	Omasta työhyvinvoinnista huolehtiminen ja yhteiseen tekemiseen sitoutuminen.	Yhteinen visio ja sitoutuminen - kaupungin johto ja henkilöstöhallinto.

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Riskinä henkilöstön pitkät sairauslommat tai muut poissaolot, koska jokaisella työntekijällä oma uniikki tehtävänsä. Riskiin varautumiseksi on tärkeää, että jokaisella työntekijällä taustalla toinen henkilö, joka ainakin pääpiirteittäin tuntee toisen työnkuvan ja tehtävät. Tätä vahvistetaan.

Tietohallintopalvelut

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	10	10	10	10	2	1	10	9
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	4	3	4	6	0	0	4	4
Sijaiset								
YHTEENSÄ	14	13	14	16	2	1	14	13
Henkilötyövuodet	13,3	12,7	14,0	16,0	2,0	1,0	14,0	13,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Terveyskampus, tiedonhallintalain voimaantulo, digitalisaatio, digitaalinen turvallisuus sekä O365 käyttöönotto vaatii entistä enemmän johtamis- ja asiantuntijaresursseja tietohallinnolta.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

V. 2020 alkavien eläköitymisten toteutus ennakoiden ja hallitusti.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Ei tiedossa

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Ei tiedossa

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Uuden teknologian ja modernien työvälineiden käyttöönotto, osaaminen.	Henkilöstön mukaanotto projektityöhön ja käyttöönottoon, osaamisen varmistaminen.	Aktiivinen osallistuminen projekteihin ja koulutuksiin, kehittämishalukkuus ja omaehtoinen tiedonhaku.	Tietojärjestelmä- ja infra-toimittajat, käyttöönoton tuki ja jatkuvat palvelut huomioitu projektisuunnitelmissa.

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Digitaalinen turvallisuus

Muut palvelut konsernipalvelut (hallinto-, talous- ja henkilöstöpalvelut)

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	14	14	16	15	4	3	15	14
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	2	4	3	7	0	0	4	4
Sijaiset			0					
YHTEENSÄ	16	18	19	22	4	3	19	18
Henkilötyövuodet	16,6	21,1	20,2	21,2	4,0	2,5	18,8	17,8

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Toimisto- ja hallintopalveluiden työntekijöiden keskinäisiä työnjakoja ja vastuita arvioidaan uudelleen ja sopeutetaan tilanteeseen, jossa työntekijöitä alkaa eläköityä ja kaikkia vapautuvia vakansseja ei täytetä. Aulapalveluiden toimintoja järjestellään ja fokusoidaan uudelleen. Seudullisen yhteistyön ja työnjaon mahdollisuuksia selvitetään.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Kaupunginjohtajan sihteeri eläköityy ja aulapalveluiden palvelusihteeri siirtyy toisen työnantajan palvelukseen. Vakansseja ei täytetä, vaan ne tehtävät järjestellään uudelleen.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Ei tiedossa

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Ei tiedossa

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Epäselvät tavoitteet ja vaatimukset ja muu ulkopuolelta tuleva henkinen kuormitus	Vuoropuhelu, aktiivisuus tavoitteiden ase- tannassa	Keskinäinen "yhteen hiileen" puhaltaminen ja lojaliteetti, aktiivinen kehittämistyöhön osallistuminen	Johtoryhmä, toimialat
Staattisen istumatyön aiheuttamat ergonomiset haasteet	Tarvittavien ergonomisten kalusteiden ja apuvälineiden varmistaminen työntekijöille	Työfysioterapeutin palvelujen hyödyntäminen, työn tauotus ja venyttelyt työn lomassa, omaehtoinen vapaa-ajan liikunta	Työterveyshuolto, työsuojeluvaltuutetut
Kiire, paineet ja nopeasti muuttuvat aikataulut sekä ajoittainen "riittämättömyyden tunne"	Työtehtäviin ja työn tavoitteisiin liittyvien odotusten kirkastaminen, työ- ja palveluprosessien kehittämistyön (esim. palvelumuotoilu tai LEAN-	Oman työajanhallinnan opettelu Työ- ja vapaa-ajan tietoinen erottaminen ja mielekäs vapaa-	Ulkopuoliset työnhajaajat/valmentajat/sparraajat

	työskentely) organisointi ja johtaminen, työnohjauksen järjestäminen tarvittaessa	ajan vietto	
--	---	-------------	--

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Toimintaa, palveluita ja prosesseja ei pystytä sopeuttamaan muuttuviin tilanteisiin riittävän ajoissa siten, että eläköitymiset ym. luonnollinen poistuma pystyttäisiin "hyödyntämään". Liian ohut organisaatio tekee toiminnasta haavoittuvamman.

Varautuminen: Ennakoiva henkilösuunnittelu ja konsernipalveluiden keskinäinen yhteistyö.

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

YHTEENSÄ

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	723	728	749	744	59	105	732	723
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	34	40	33	33	0	0	13	11
Sijaiset	185	134	57	52	0	0	45	39
YHTEENSÄ	942	902	839	829	59	105	790	773
Henkilötyövuodet	828,6	820,5	820,9	817,9	59,0	105,0	780,7	763,1

Kotiin annettavat palvelut ja sairaalahoito

YHTEENSÄ

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	390	400	401	401	28	53	394	393
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	12	15	7	6	0	0	2	2
Sijaiset	146	99	43	42	0	0	37	34
YHTEENSÄ	548	514	451	449	28	53	433	429
Henkilötyövuodet	474,6	469,3	449,9	450,5	28,0	53,0	434,5	430,5

OSASTOHOITO

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	78	74	71	70	6	12	65	65
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	4	5	5	4	0	0	2	2
Sijaiset	39	24	8	9	0	0	8	8
YHTEENSÄ	121	103	84	83	6	12	75	75
Henkilötyövuodet	104,7	93,4	83,7	84,8	6,0	12,0	76,0	76,0

Sisätauti-kirurginen osasto ja dialyysi

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	30	30	29	29	2	3	30	30
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	1	3	5	4			2	2
Sijaiset	17	15	5	5			6	6
YHTEENSÄ	48	48	39	38	2	3	38	38
Henkilötyövuodet	41,2	42,1	39,6	39,5	2,0	3,0	38,0	38,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Uuden Sote -kampuksen toiminnalliset muutokset vaikuttavat henkilöstösuunnitelmaan. Uusi Sote -kampus valmistuu keväällä 2021. Tätä varten on käynnistetty toiminnallinen suunnittelu. Henkilöstösuunnitelma on tällä hetkellä suuntaa antava ja tarkentuu suunnittelun myötä. Sote -kampuksen suunnittelun yhteydessä Sisätauti-kirurgisen osaston ja kuntoutusosaston toiminnan yhdistäminen yhdeksi osastoksi vuonna 2021.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Sairaanhoitajan eläköityminen dialyysissä.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Sairaanhoitajan tehtävä täytettävä. Pitkissä vuosilomaketjuissa sijaisten vakinaistamistarpeet.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Tällä hetkellä ei ole tiedossa vakanssi/nimikemuutoksia.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osava henkilöstöresurssi	Vastuu oman työnsä kehittämisestä ja ammattitaidon ylläpitämisestä	Esimiehet ja Sote -johto.
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset (uusi Sote -keskus/Terveyskampus)	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen muutoksessa	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohteiden esiin nostamiseen.	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijajahot sekä eri yhteistyökumppanit
Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat.	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista tuetaan)

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Ammattitaitoisen henkilöstön rekrytoinnin haasteet ja sijaisten riittävyys. Varaudutaan kehittämällä varahenkilöstötoimintaa ja erilaisia rekrytointikanavia sijaisten saamiseksi. Toimintaympäristön muutokset aiheuttavat riskejä, joihin varaudutaan säännöllisen riskienarvioinnin avulla.

Kuntoutusosasto

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	25	26	26	25	4	3	23	23
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimussuhteiset	3	2	0					
Sijaiset	12	7	3	4			2	2
YHTEENSÄ	40	35	29	29	4	3	25	25
Henkilötyövuodet	35,0	27,5	28,1	28,3	4,0	3,0	25,0	25,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Uuden Sote -kampuksen toiminnalliset muutokset vaikuttavat henkilöstösuunnitelmaan. Uusi Sote -kampus valmistuu keväällä 2021. Tätä varten on käynnistetty toiminnallinen suunnittelu. Henkilöstösuunnitelma on tällä hetkellä suuntaa antava ja tarkentuu suunnittelun myötä. Sote -kampuksen valmistumisen yhteydessä kuntoutusosaston ja sisätauti-kirurgisen osaston yhdistyminen yhdeksi osastoksi vuonna 2021.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Apulaisosastonhoitajan eläköityminen.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Apulaisosastonhoitajan tehtävä täytettävä.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Ei ole tällä hetkellä tiedossa.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osava henkilöstöresurssi	Vastuu oman työnsä kehittämisestä ja ammattitaidon ylläpitämisestä	Esimiehet ja Sote -johto.
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset (uusi Sote -keskus/Terveyskampus)	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen muutoksessa	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohteiden esiin nostamiseen.	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijajahot sekä eri yhteistyökumppanit
Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen)

		yhteydessä olevat asiat.	varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista tuetaan)
--	--	--------------------------	---

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Ammattitaitoisen henkilöstön rekrytoinnin haasteet ja sijaisten riittävyys. Varaudutaan kehittämällä varahenkilöstötoimintaa ja erilaisia rekrytointikanavia sijaisten saamiseksi. Toimintaympäristön muutokset aiheuttavat riskejä, joihin varaudutaan säännöllisen riskienarvioinnin avulla.

Joroisten vuodeosasto

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	23	18	16	16		6	12	12
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	0	0	0					
Sijaiset	10	2						
YHTEENSÄ	33	20	16	16	0	6	12	12
Henkilötyövuodet	28,6	23,8	16,0	16,9	0,0	6,0	13,0	13,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Joroisten vuodeosastolla potilaspaikkojen suhteen suunnitelma tarkentuu Joroisten vuodeosaston käytön perusteella. Osastotoiminnan kehittäminen kokonaisuudessaan Varkauden osastotoiminnan kanssa.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Ei eläköitymisiä, eikä irtisanoutumisia tiedossa.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Ei ole tällä hetkellä tiedossa, henkilöstön yhteiskäyttö mahdollista vastaanoton ja kotihoidon kanssa.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Ei ole tiedossa tällä hetkellä.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osava henkilöstöresurssi	Vastuu oman työnsä kehittämisestä ja ammatitaidon ylläpitämisestä	Esimiehet ja Sote/johto
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen muutoksessa	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohteiden esiin nostamiseen	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijatahot sekä eri yhteistyökumppanit

		tamiseen.	
Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat.	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista tuetaan)

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Ammattitaitoisen henkilöstön rekrytoinnin haasteet ja sijaisten riittävyys. Varaudutaan kehittämällä varahenkilöstötoimintaa ja erilaisia rekrytointikanavia sijaisten saamiseksi. Toimintaympäristön muutokset aiheuttavat riskejä, joihin varaudutaan säännöllisen riskienarvioinnin avulla.

KOTIHOITO

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	117	114	116	128	6	13	126	126
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	2	4	1	1	0	0	0	0
Sijaiset	45	17	17	17	0	0	16	15
YHTEENSÄ	164	135	134	146	6	13	142	141
Henkilötyövuodet	132,3	135,9	130,1	145,5	6,0	13,0	143,0	141,0

Asumispalveluista on siirretty 12 vakinaista kotihoitoon. Hongiston asumispalveluyksikön henkilöstö laskeaan nykyisin kotihoitoon henkilöstöön.

Kotihoito Varkaus

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	88	84	83	95	6	9	95	95
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	2	4	1	1				
Sijaiset	33	13	13	15			16	15
YHTEENSÄ	123	101	97	111	6	9	111	110
Henkilötyövuodet	98,6	102,8	97,2	111,4	6,0	9,0	112,0	110,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Uuden Sote -kampuksen toiminnalliset muutokset vaikuttavat henkilöstösuunnitelmaan. Uusi Sote -kampus valmistuu keväällä 2021. Tätä varten on käynnistetty toiminnallinen suunnittelu. Henkilöstösuunnitelma on tällä hetkellä suuntaa antava ja tarkentuu suunnittelun myötä.

Kotihoidossa jatkuva toiminnan kehittäminen, etähoivan ja digitalisaation kehittyminen ja lisääntyminen, yhteisöllisen asumismuodon aloittaminen. Asiakasohjauksen ja palveluohjauksen kehittäminen keskitetyimmäksi palveluksi.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

2 lähihoitajan eläköityminen.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Lähihoitajan tehtävät täytettävä asiakasturvallisuuden ja riittävän hoitohenkilökuntamitoituksen takaamiseksi työvuorosunnittelussa.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Ei ole tällä hetkellä tiedossa.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osava henkilöstöresurssi	Vastuu oman työnsä kehittämisestä ja ammattitaidon ylläpitämisestä	Esimiehet ja Sote -johto
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset (uusi Sote -keskus/Terveyskampus)	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen muutoksessa	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohteiden esiin nostamiseen.	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijatahot sekä eri yhteistyökumppanit
Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat.	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista tuetaan)

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Ammattitaitoisen henkilöstön rekrytoinnin haasteet ja sijaisten riittävyys. Varaudutaan kehittämällä varahenkilöstötoimintaa ja erilaisia rekrytointikanavia sijaisten saamiseksi. Toimintaympäristön muutokset aiheuttavat riskejä, joihin varaudutaan säännöllisen riskienarvioinnin avulla.

Kotihoito Joroinen

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	29	30	33	33		4	31	31
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	0	0	0					
Sijaiset	12	4	4	2				
YHTEENSÄ	41	34	37	35	0	4	31	31
Henkilötyövuodet	33,6	33,1	32,9	34,2	0,0	4,0	31,0	31,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Kotihoidon jatkuva kehittäminen, etähoivan ja digitalisaation käytön lisääntyminen, yhteistyö Varkauden kotihoidon kanssa.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Ei ole tällä hetkellä tiedossa.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Ei ole tällä hetkellä tiedossa.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Ei ole tällä hetkellä tiedossa.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen muutoksessa	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohteiden esiin nostamiseen	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijatahot sekä eri yhteistyökumppanit
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osava henkilöstöresurssi	Vastuu oman työnsä kehittämisestä ja ammattitaidon ylläpitämisestä	Esimiehet ja sote-johto
Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat.	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista tuetaan)

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Ammattitaitoisen henkilöstön rekrytoinnin haasteet ja sijaisten riittävyys. Varaudutaan kehittämällä varahenkilöstötoimintaa ja erilaisia rekrytointikanavia sijaisten saamiseksi. Toimintaympäristön muutokset aiheuttavat riskejä, joihin varaudutaan säännöllisen riskienarvioinnin avulla.

ASUMISPALVELUT

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	152	168	170	162	13	26	160	160
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	6	6	1	1				
Sijaiset	61	57	18	16			13	11
YHTEENSÄ	219	231	189	179	13	26	173	171
Henkilötyövuodet	198,7	202,0	192,5	178,7	13,0	26,0	173,0	171,0

Asumispalvelujen vähenemä, 12 vakinaiset, on siirretty kotihoitoon. Hongiston asumispalveluyksikön henkilöstö lasketaan nykyisin kotihoitoon henkilöstöön.

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Tehostetussa palveluasumisessa toiminnan kehittäminen kokonaisuudessaan, yhteisöasumisen aloittaminen vaikuttaa tehostetun palveluasumisen tarpeen kehittymiseen.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Lähihoitajien eläköitymisiä 6 - 8 henkilöä.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Lähihoitajan tehtävät täytettävä.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Päivätoiminnan viriketoiminnanohjaajan nimikkeen muuttaminen ohjaajaksi.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osava henkilöstöresurssi	Vastuu oman työnsä kehittämisestä ja ammatitaidon ylläpitämisestä	Esimiehet ja sote-johto
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen muutoksessa	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohteiden esiin nostamiseen.	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijatahot sekä eri yhteistyökumppanit
Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat.	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista tuetaan)

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Ammattitaitoisen henkilöstön rekrytoinnin haasteet ja sijaisten riittävyys. Varaudutaan kehittämällä varahenkilöstötoimintaa ja erilaisia rekrytointikanavia sijaisten saamiseksi. Toimintaympäristön muutokset aiheuttavat riskejä, joihin varaudutaan säännöllisen riskienarvioinnin avulla.

VARAHENKILÖSTÖ

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	43	44	44	42	3	2	43	43
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	0	0	0	0				
Sijaiset	1	1	0	0				
YHTEENSÄ	44	45	44	42	3	2	43	43
Henkilötyövuodet	38,9	38,1	43,5	41,5	3,0	2,0	42,5	42,5

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Varahenkilöstön joustava käyttö ja rekrytoinnin kehittäminen kokonaisuudessaan.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Sairaanhoitajan eläköityminen.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Sairaanhoitajan tehtävä täytettävä.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

1 sairaanhoitajan vakanssi muutetaan lähihoitajan vakanssiksi.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osava henkilöstöresurssi	Vastuu oman työnsä kehittämisestä ja ammattitaidon ylläpitämisestä	Esimiehet ja sote-johto
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset (uusi Sote -keskus/Terveyskampus)	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen muutoksessa	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohteiden esiin nostamiseen.	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijajahot sekä eri yhteistyökumppanit
Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat.	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja

			työssä jaksamista tuetaan)
--	--	--	----------------------------

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Ammattitaitoisen henkilöstön rekrytoinnin haasteet ja sijaisten riittävyys. Varaudutaan kehittämällä varahenkilöstötoimintaa ja erilaisia rekrytointikanavia sijaisten saamiseksi. Toimintaympäristön muutokset aiheuttavat riskejä, joihin varaudutaan säännöllisen riskienarvioinnin avulla.

Terveystuon vastanottopalvelut

YHTEENSÄ

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	180	174	180	178	23	24	181	179
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	5	11	11	15	0	0	5	4
Sijaiset	24	18	10	8	0	0	4	3
YHTEENSÄ	209	203	201	201	23	24	190	186
Henkilötyövuodet	187,9	184,2	194,1	193,8	23,0	24,0	183,8	179,8

VASTAANOTTOPALVELUT VARKAUS

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	71	68	70	70	6	6	70	70
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	0	1	2	2	0	0	2	2
Sijaiset	8	9	2	2	0	0	2	2
YHTEENSÄ	79	78	74	74	6	6	74	74
Henkilötyövuodet	70,5	67,6	73,8	73,5	6,0	6,0	72,8	71,8

Päivystys

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	15	14	16	16		1	16	16
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	0	1	0	0				
Sijaiset	4	1	1	1			1	1
YHTEENSÄ	19	16	17	17	0	1	17	17
Henkilötyövuodet	16,0	15,2	17,4	17,3	0,0	1,0	17,3	17,3

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Uuden Sote -kampuksen toiminnalliset muutokset vaikuttavat henkilöstösuunnitelmaan. Uusi Sote -kampus valmistuu keväällä 2021. Tätä varten on käynnistetty toiminnallinen suunnittelu. Henkilöstösuunnitelma on tällä hetkellä suuntaa antava ja tarkentuu suunnittelun myötä.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva "luonnollinen poistuma" (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Päivystyksessä yksi sairaanhoitaja on palkattomalla työvapaalla toisen tehtävän hoitamisen vuoksi 2.3.2020 saakka. Yksi sairaanhoitaja on eläköitymässä vuonna 2020.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Eläköityvän sairaanhoitajan tehtävän täyttämisen on tarpeellista potilasturvallisuuden ja riittävän hoitohenkilökuntamitoituksen takaamiseksi työvuorosuunnittelussa.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Tällä hetkellä tiedossa ei ole tulevia vakanssi- ja nimikemuutoksia.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset (uusi Sote -keskus/Terveyskampus).	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen muutoksessa.	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohteiden esiin nostamiseen.	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijajahot sekä eri yhteistyökumppanit.
Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn.	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti.	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat.	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista tuetaan).
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta.	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osava henkilöstöresurssi.	Vastuu oman työnsä kehittämisestä ja ammatitaidon ylläpitämisestä.	Esimiehet ja Sote -johto.

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Toimintaympäristön muutokset aiheuttavat riskejä, joihin varaudutaan säännöllisen riskienarvioinnin avulla. Erityisesti lääkäreiden rekrytoinneissa on ollut valtakunnallisesti haasteita, joita henkilöstösuunnittelulla pyritään ennakoimaan.

Vastaanottotoiminta Varkaus

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	36	35	35	36	4	4	36	36
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	0	0	2	2			2	2
Sijaiset	4	7	1	1			1	1
YHTEENSÄ	40	42	38	39	4	4	39	39
Henkilötyövuodet	33,5	33,6	36,8	37,6	4,0	4,0	37,5	37,5

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Uuden Sote -kampuksen toiminnalliset muutokset vaikuttavat henkilöstösuunnitelmaan. Uusi Sote -kampus valmistuu keväällä 2021. Tätä varten on käynnistetty toiminnallinen suunnittelu. Henkilöstösuunnitelma on tällä hetkellä suuntaa antava ja tarkentuu suunnittelun myötä.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Toinen muistihoitajista saavuttaa eläkeiän vuonna 2021 ja vuonna 2023 yksi lääkintävahtimestari sekä sairaanhoitaja. Vuonna 2024 eläköityy yksi sairaanhoitaja. Yksi lääkäri on jo saavuttanut eläkeiän ja kaksi saavuttaa sen vuonna 2020.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Eläköityvien lääkäreiden tilalle on tarpeen rekrytoida työntekijät lakisääteisten palveluiden turvaamiseksi. Muistihoitajan rekrytoiminen on tarpeellista muistipoliklinikan toiminnan turvaamiseksi. Eläköityvien sairaanhoitajien rekrytoinnin tarve selviää uuden Terveyskampus hankkeen edetessä ja toiminnan suunnittelun edetessä.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Lääkintävahtimestarin nimikkeen muuttaminen sairaanhoitajaksi

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisössä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta.	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osaava henkilöstöresurssi.	Vastuu oman työnsä kehittämisestä ja ammattitaidon ylläpitämisestä.	Esimiehet ja Sote -johto.
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset (uusi Sote -keskus/Terveyskampus).	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen muutoksessa.	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohteiden esiin nostamiseen.	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijat sekä eri yhteistyökumppanit.
Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn.	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti.	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat.	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista tuetaan).

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Toimintaympäristön muutokset aiheuttavat riskejä, joihin varaudutaan säännöllisen riskienarvioinnin avulla. Erityisesti lääkäreiden rekrytoinneissa on ollut valtakunnallisesti haasteita, joita henkilöstösuunnittelulla pyritään ennakoimaan.

Terveysneuvonta

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	20	19	19	18	2	1	18	18
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	0	0	0	0				
Sijaiset	0	1	0	0				
YHTEENSÄ	20	20	19	18	2	1	18	18
Henkilötyövuodet	21,0	18,8	19,6	18,6	2,0	1,0	18,0	17,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Uuden Sote -kampuksen toiminnalliset muutokset vaikuttavat henkilöstösuunnitelmaan. Uusi Sote -kampus valmistuu keväällä 2021. Tätä varten on käynnistetty toiminnallinen suunnittelu. Henkilöstösuunnitelma on tällä hetkellä suuntaa antava ja tarkentuu suunnittelun myötä.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Yksi terveydenhoitaja ja lääkäri saavuttavat eläkeiän vuonna 2020. Puheterapeutti saavuttaa eläkeiän vuonna 2024.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Eläköityvän terveydenhoitajan, lääkärin ja puheterapeutin tehtävien täyttäminen on tarpeen lakisääteisten palvelujen turvaamiseksi ja palveluntarpeeseen vastaamiseksi.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Ei tiedossa tulevia vakanssi- ja nimikemuutoksia

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset (uusi Sote -keskus/Terveyskampus).	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen muutoksessa.	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohteiden esiin nostamiseen.	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijatahot sekä eri yhteistyökumppanit.
Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn.	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti.	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat.	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista tuetaan).
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta.	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osava henkilöstöresurssi.	Vastuu oman työnsä kehittämisestä ja ammatitaidon ylläpitämisestä.	Esimiehet ja Sote -johto.

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Toimintaympäristön muutokset aiheuttavat riskejä, joihin varaudutaan säännöllisen riskienarvioinnin avulla. Lääkäreiden ja puheterapeuttien rekrytoinneissa on ollut valtakunnallisia haasteita, joita henkilöstösuunnitella pyritään ennakoimaan.

MUUT VASTAANOTTOPALVELUT

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	92	87	93	89	15	14	92	90
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	3	6	7	11	0	0	3	2
Sijaiset	12	9	4	4	0	0	0	0
YHTEENSÄ	107	102	104	104	15	14	95	92
Henkilötyövuodet	98,2	98,1	101,2	100,6	15,0	14,0	92,0	89,0

Kuntoutus

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	16	15	16	16	3	4	15	15
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	0	0	0	0				
Sijaiset	2	3	0	0				
YHTEENSÄ	18	18	16	16	3	4	15	15
Henkilötyövuodet	16,8	16,0	16,0	16,0	3,0	4,0	15,0	15,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Uuden Sote -kampuksen toiminnalliset muutokset vaikuttavat henkilöstösuunnitelmaan. Uusi Sote -kampus valmistuu keväällä 2021. Tätä varten on käynnistetty toiminnallinen suunnittelu. Henkilöstösuunnitelma on tällä hetkellä suuntaa antava ja tarkentuu suunnittelun myötä.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Vuoden 2020 aikana apuvälinepalvelujen erikoisammattimies saavuttaa eläkeiän. Vuonna 2021 eläkeiän saavuttaa yksi fysioterapeutti ja kuntohoitaja. Vuonna 2022 eläkeiän saavuttaa yksi fysioterapeutti ja vuonna 2025 yksi fysioterapeutti sekä kuntohoitaja. Vuoden 2022 aikana osastonhoitaja saavuttaa eläkeiän.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Apuvälinepalvelujen erikoisammattimiehen tehtäväalue on lakisääteistä ja hänen eläköidyttyään tehtävän hoitaminen on ratkaistava yhdessä teknisen toimialan kanssa. Eläköityvien fysioterapeuttien tehtävien täyttäminen on tarpeen laaja-alaisen ja lakisääteisten palveluiden turvaamiseksi. Osastonhoitajan eläköidyttyä tehtävän täyttämisen tarve on arvioitava kokonaissuunnittelun näkökulmasta Terveyskampus- hankkeen edetessä.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Kuntohoitajan tehtävän muuttaminen fysioterapeutin tehtäväksi.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisössä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn.	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti.	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat.	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista tuetaan).
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta.	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osaava henkilöstöresurssi.	Vastuu oman työnsä kehittämisestä ja ammattitaidon ylläpitämisestä.	Esimiehet ja Sote -johto.
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset (uusi Sote -keskus/Terveyskampus).	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen muutoksessa.	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohtien esiin nostamiseen.	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijajohdot sekä eri yhteistyökumppanit.

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Toimintaympäristön muutokset aiheuttavat riskejä, joihin varaudutaan säännöllisen riskienarvioinnin avulla.

Suun terveydenhuolto

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	36	36	36	36	8	3	37	36
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	1	2	1	1				
Sijaiset	3	3	1	1				
YHTEENSÄ	40	41	38	38	8	3	37	36
Henkilötyövuodet	36,2	37,5	37,6	37,1	8,0	3,0	36,0	35,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Uuden Sote -kampuksen toiminnalliset muutokset vaikuttavat henkilöstösuunnitelmaan. Uusi Sote -kampus valmistuu keväällä 2021. Tätä varten on käynnistetty toiminnallinen suunnittelu. Henkilöstösuunnitelma on tällä hetkellä suuntaa antava ja tarkentuu suunnittelun myötä.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Joroisten hammashoitolassa yksi hammaslääkäri on perhevapaalla 19.7.2019 - 27.5.2020 ja hammashoitaja eläköityy vuonna 2021. Varkauden hammashoitolassa eläköityy 31.12.2021 mennessä neljä hammashoitajaa, yksi suuhygienisti, osastonhoitaja ja johtava hammaslääkäri.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Joroisten hammashoitolan hammaslääkärin sijaisuutta ei ole toistaiseksi täytetty, mutta sijaisuuden täyttämien on tarpeellista hoitotakuun toteutumiseksi. Eläköityvien hammashoitajien ja suuhygienisti tilalle on rekrytoitava työntekijä palvelutuotannon turvaamiseksi ja lakisääteisten palveluiden takaamiseksi. Osastonhoitajan ja johtavan hammaslääkärin rekrytoiminen on tarpeellista.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Tällä hetkellä tiedossa ei ole tulevia vakanssi- ja nimikemuutoksia.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta.	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osava henkilöstöresurssi.	Vastuu oman työnsä kehittämisestä ja ammatitaidon ylläpitämisestä.	Esimiehet ja Sote -johto.
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset (uusi Sote -keskus/Terveyskampus).	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen muutoksessa.	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohteiden esiin nostamiseen.	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijatahot sekä eri yhteistyökumppanit.
Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn.	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti.	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat.	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista tuetaan).

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Toimintaympäristön muutokset aiheuttavat riskejä, joihin varaudutaan säännöllisen riskienarvioinnin avulla. Erityisesti lääkäreiden rekrytoinneissa on ollut valtakunnallisesti haasteita, joita henkilöstösuunnittelulla pyritään ennakoimaan.

Erikoislääkäripoliklinikka

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	17	15	17	17	3	2	15	15
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	0	1	4	3			3	2
Sijaiset	1	0	1	2				
YHTEENSÄ	18	16	22	22	3	2	18	17
Henkilötyövuodet	17,8	17,2	19,2	19,4	3,0	2,0	16,0	15,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Uuden Sote -kampuksen toiminnalliset muutokset vaikuttavat henkilöstösuunnitelmaan. Uusi Sote -kampus valmistuu keväällä 2021. Tätä varten on käynnistetty toiminnallinen suunnittelu. Henkilöstösuunnitelma on tällä hetkellä suuntaa antava ja tarkentuu suunnittelun myötä.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Vuoden 2021 loppuun mennessä eläkeiän saavuttaa kolme sairaanhoitajaa. Vuonna 2022 eläkeiän saavuttaa yksi lääkintävahtimestari ja vuonna 2025 sairaanhoitaja.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Sairaanhoitajien tehtävien täyttäminen on tarpeen palvelutuotannon turvaamiseksi.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Lääkintävahtimestarin nimikkeen muuttaminen sairaanhoitajaksi.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta.	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osaava henkilöstöresurssi.	Vastuu oman työnsä kehittämisestä ja ammattitaidon ylläpitämisestä.	Esimiehet ja Sote -johto.
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset (uusi Sote -keskus/Terveyskampus).	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen muutoksessa.	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohteiden esiin nostamiseen.	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijatahot sekä eri yhteistyökumppanit.
Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn.	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti.	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat.	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista tuetaan).

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Toimintaympäristön muutokset aiheuttavat riskejä, joihin varaudutaan säännöllisen riskienarvioinnin avulla.

Hoidolliset tukipalvelut (Välinehuoltokeskus, Lääkekeskus, Välinehuoltovarasto ja Kuljetusyksikkö)

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	11	8	10	6		2	10	10
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	1	2	1	6				
Sijaiset	3	2	1	0				
YHTEENSÄ	15	12	12	12	0	2	10	10
Henkilötyövuodet	12,5	13,0	12,5	12,1	0,0	2,0	10,0	10,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Uuden Sote -kampuksen toiminnalliset muutokset vaikuttavat henkilöstösuunnitelmaan. Uusi Sote -kampus valmistuu keväällä 2021. Tätä varten on käynnistetty toiminnallinen suunnittelu. Henkilöstösuunnitelma on tällä hetkellä suuntaa antava ja tarkentuu suunnittelun myötä.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Vuonna 2020 eläkeiän saavuttaa yksi välinehuoltaja ja vuonna 2021 johtava farmaseutti. Lääketyöntekijä, varastotyöntekijä ja varastonhoitaja työskentelevät tällä hetkellä määräaikaisessa työsuhteessa ja heidän vakinaistamisprosessi on menossa.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Lääketyöntekijän, varastotyöntekijän ja varastonhoitajan vakinaistaminen. Eläköityvän välinehuoltajan ja johtavan farmaseutin tilalle on tarpeen rekrytoida työntekijät toiminnan turvaamiseksi välinehuolto- sekä lääkekeskuksessa.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Ei tiedossa tulevia vakanssi- ja nimikemuutoksia

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset (uusi Sote -keskus/Terveyskampus).	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen muutoksessa.	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohteiden esiin nostamiseen.	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijajahot sekä eri yhteistyökumppanit.
Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn.	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti.	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat.	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamis-

			ta tuetaan).
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta.	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osaava henkilöstöresurssi.	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osaava henkilöstöresurssi.	Esimiehet ja Sote -johto.

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Toimintaympäristön muutokset aiheuttavat riskejä, joihin varaudutaan säännöllisen riskienarvioinnin avulla.

Röntgen

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	12	13	14	14	1	3	15	14
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	1	1	1	1				
Sijaiset	3	1	1	1				
YHTEENSÄ	16	15	16	16	1	3	15	14
Henkilötyövuodet	15,0	14,3	16,0	16,0	1,0	3,0	15,0	14,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Uuden Sote -kampuksen toiminnalliset muutokset vaikuttavat henkilöstösuunnitelmaan. Uusi Sote -kampus valmistuu keväällä 2021. Tätä varten on käynnistetty toiminnallinen suunnittelu. Henkilöstösuunnitelma on tällä hetkellä suuntaa antava ja tarkentuu suunnittelun myötä.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Ylilääkäri on jäämässä pois työstä 1.11.2019. Vuosina 2022 - 2025 eläkeiän saavuttavat apulaisylilääkäri, osastonhoitaja, apulaisosastonhoitaja ja potilaskuljettaja.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Eläköityvän ylilääkäriin, apulaisylilääkäriin, osastonhoitajan ja apulaisosastonhoitajan tilalle on tarvetta rekrytoida työntekijät. Potilaskuljettajan eläköidyttyä on tarpeen arvioida tehtävän täyttämisen tarve kokonaisu suunnittelun näkökulmasta.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Ei tiedossa tulevia vakanssi- ja nimikemuutoksia.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisössä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta.	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osaava henkilöstöresurssi.	Vastuu oman työnsä kehittämisestä ja ammattitaidon ylläpitämisestä.	Esimiehet ja Sote -johto.
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedon-	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntit-

(uusi Sote - keskus/Terveyskampus).	minen muutoksessa.	hankintaan ja kehittämiskohtaiden esiin nostamiseen.	jatahot sekä eri yhteistyökumppanit.
Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn.	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti.	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat.	Esimiehet ja Sote - johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista tuetaan).

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Toimintaympäristön muutokset aiheuttavat riskejä, joihin varaudutaan säännöllisen riskienarvioinnin avulla. Erityisesti lääkäreiden rekrytoinneissa on ollut valtakunnallisesti haasteita, joita henkilöstösuunnittelulla pyritään ennakoimaan.

JOROISTEN VASTAANOTTOPALVELUT

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	17	19	17	19	2	4	19	19
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	2	4	2	2				
Sijaiset	4	0	4	2			2	1
YHTEENSÄ	23	23	23	23	2	4	21	20
Henkilötyövuodet	19,1	18,5	19,1	19,6	2,0	4,0	19,0	19,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Talouden tasapainottamiseen liittyvä työskentely on aloitettu.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Joroisten vastaanottopalveluissa ylilääkäri on saavuttanut eläkeiän vuonna 2019. Vuonna 2020 eläköityy yksi tekstinkäsittelijä ja vuonna 2023 kuntoutusohjaaja sekä sairaanhoitaja. Vuonna 2024 eläkeiän saavuttaa yksi sairaanhoitaja ja sihteeri.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Eläköityvien lääkäreiden ja sairaanhoitajien tilalle on rekrytoiva työntekijät kuntalaisten lakisääteisten palveluiden turvaamiseksi. Tekstinkäsittelijän vakanssia ei ole tarpeen täyttää, vaan työ saadaan hoidettua toimintoja muuttamalla. Sihteerin eläköityessä rekrytoinnin tarpeellisuutta on harkittava ja arvioitava, onko mahdollista tuottaa palvelua keskitetysti. Kuntoutusohjaajan rekrytointi on tarpeellista lakisääteisten palveluiden turvaamiseksi.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Ei tiedossa tulevia vakanssi- ja nimikemuutoksia

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta.	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osava henkilöstöresurssi.	Vastuu oman työnsä kehittämisestä ja ammattitaidon ylläpitämisestä.	Esimiehet ja Sote -johto.
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen muutoksessa.	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohteiden esiin nostaminen.	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijatahot sekä eri yhteistyökumppanit.
Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn.	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti.	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat.	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista tuetaan).

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Toimintaympäristön muutokset aiheuttavat riskejä, joihin varaudutaan säännöllisen riskienarvioinnin avulla. Erityisesti lääkäreiden rekrytoinneissa on ollut valtakunnallisesti haasteita, joita henkilöstösuunnittelulla pyritään ennakoimaan.

Psykososiaaliset palvelut

YHTEENSÄ

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	112	112	126	124	2	22	120	119
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	14	12	13	11	0	0	6	5
Sijaiset	15	17	4	3	0	0	4	2
YHTEENSÄ	141	141	143	138	2	22	130	126
Henkilötyövuodet	127,7	129,5	139,0	137,3	2,0	22,0	130,0	126,0

PERHEPALVELUT

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	36	39	46	47	2	9	48	48
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	1	2	2	3	0	0	0	0
Sijaiset	3	4	1	0	0	0	2	1
YHTEENSÄ	40	45	49	50	2	9	50	49
Henkilötyövuodet	40,8	41,0	48,2	49,6	2,0	9,0	50,0	49,0

Perhetukikoti Kinnula

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	8	7	9	9	1	1	9	9
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	0	0	0	1				
Sijaiset	2	1	1	0,3			1	1
YHTEENSÄ	10	8	10	10	1	1	10	10
Henkilötyövuodet	9,9	9,6	9,6	9,6	1,0	1,0	10,0	10,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Uuden Sote -kampuksen toiminnalliset muutokset vaikuttavat henkilöstösuunnitelmaan.

Uusi Sote -kampus valmistuu keväällä 2021. Tätä varten on käynnistetty toiminnallinen suunnittelu. Henkilöstösuunnitelma on tällä hetkellä suuntaa antava ja tarkentuu suunnittelun myötä.

Vuoden 2019 Perhetukikoti Kinnulan täyttöaste on ollut hyvä. Koska lastensuojelun painopistettä tulisi saada muutettua edelleen varhaisempaan tukeen, on perusteltua selvittää Kinnulan toiminnan profiloituminen jatkossa, huomioiden tietysti myös tulevaisuuden tarpeet laitospalveluille avo- ja sijaishuollossa.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Yksikön johtaja eläköityy 1.1.2020 alkaen. Lastensuojelulaitoksessa on oltava johtaja, joten Kinnulan toiminnan jatkuessa laitoksena, johtajan paikka on täytettävä. Johtajan paikka on perusteltua täyttää vuodeksi 2020 määräaikaisena; vuoden aikana on tarkoituksenmukaista selvittää toiminnan profiloituminen jatkossa.

Kinnulassa työskentelevä perheterapeutti siirtyy mahdollisesti käynnistettävään lasten ja nuorten akuuttityöryhmään. Hänen tilalleen on mahdollista siirtää sairaanhoitajan psykiatrian osastolta.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Em. mainitussa järjestelyssä perheterapeutin siirtyessä lasten ja nuorten erikoissairaanhoidon palveluihin tehtävä täytetään sisäisin järjestelyin.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

-

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osava henkilöstöresurssi.	Vastuu oman työnsä kehittämisestä ja ammatitaidon ylläpitämisestä	Esimiehet ja Sote -johto
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset (uusi Sote -keskus/Terveyskampus)	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen muutoksessa	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohteiden esiin nostamiseen	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijatahot sekä eri yhteistyökumppanit

Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat.	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista tuetaan)
---	---	--	---

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Kinnulan asiakasmäärä vaihtelee; haasteena toiminnan suunnittelu ja kehittäminen siten, että työmäärä on työntekijöille kohtuullinen mutta toisaalta yksikön toiminta on myös taloudellisesti kannattavaa

Haasteena Kinnulassa on myös aggressiiviset asiakkaat; kiinnitetään huomiota työturvallisuuteen ja työntekijöiden kouluttautumiseen uhka- ja vaaratilanteisiin (esim. AVEKKI-koulutus).

Lasten ja nuorten keskus Nikula

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	13	17	15	16		4	16	15
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	0	0	0					
Sijaiset	0	0	0					
YHTEENSÄ	13	17	15	16	0	4	16	15
Henkilötyövuodet	13,6	13,7	14,6	16,1	0,0	4,0	16,0	15,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Uuden Sote -kampuksen toiminnalliset muutokset vaikuttavat henkilöstösuunnitelmaan.

Uusi Sote-kampus valmistuu keväällä 2021. Tätä varten on käynnistetty toiminnallinen suunnittelu. Henkilöstösuunnitelma on tällä hetkellä suuntaa antava ja tarkentuu suunnittelun myötä.

Lasten ja nuorten keskus Nikulan toiminnan on suunniteltu jakautuvan lasten ja nuorten erikoissairaanhoidon palveluiksi ja perustason palveluiksi 1.1.2020 alkaen. Suunnitellulla järjestelyllä varmistetaan hoidon porrastus ja vastataan paremmin asiakkaiden palvelutarpeisiin.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Nikulan toiminnan muuttuessa Nikulan esimiehen paikkaa ei ole tarkoituksenmukaista enää täyttää; Nikulan henkilöstö jakaantuu erikoissairaanhoidon palveluihin psykiatrian poliklinikan yhteyteen ja perustason palveluihin perusterveydenhuoltoon, eikä omalle yksikön esimiehelle ole enää tarvetta.

Nikulan toiminnoissa on täyttämättä koulupsykologin tehtäviä, joita osittain hoidetaan ostopalveluihin. Vuonna 2020 on odotettavissa myös nuorten erikoissairaanhoidon psykologin ja opiskeluhoillon psykologin työlomat. Psykologien rekrytointi on haastavaa ja sijaisten saaminen työlomille lähes mahdotonta. Tarvittaessa palveluita tullaan järjestämään työlomien aikana ostopalveluin ja tarvittaessa sijaisuuksiin rekrytoidaan muiden ammattiryhmien edustajia, esim. psykiatrisen sairaanhoitaja.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Muutoksen yhteydessä on suunniteltu käynnistettävän lasten ja nuorten akuuttityötä; mahdollinen tehtävä on suunniteltu täytettävän sisäisesti.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

-

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osava henkilöstöresurssi.	Vastuu oman työnsä kehittämisestä ja ammattitaidon ylläpitämisestä	Esimiehet ja Sote-johto
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset (uusi Sote -keskus/Terveyskampus)	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen muutoksessa	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohteiden esiin nostamiseen	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijatahot sekä eri yhteistyökumppanit
Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista tuetaan)

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Psykologien rekrytointi on haasteellista; täyttämättömät psykologin vakanssit heijastuvat asiakkaille tarjottaviin palveluihin.

Nikulan kehittämistyön jalkauttamisen onnistuminen. Panostetaan kuntalaisten tiedottamiseen palveluissa tapahtuvista muutoksista.

Lapsiperheiden sosiaalityö

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	15	15	22	22	1	4	24	24
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	1	2	2	2				
Sijaiset	1	3	0	0			1	
YHTEENSÄ	17	20	24	24	1	4	25	24
Henkilötyövuodet	17,3	17,7	24,0	24,0	1,0	4,0	25,0	24,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Uuden Sote -kampuksen toiminnalliset muutokset vaikuttavat henkilöstösuunnitelmaan.

Uusi Sote -kampus valmistuu keväällä 2021. Tätä varten on käynnistetty toiminnallinen suunnittelu. Henkilöstösuunnitelma on tällä hetkellä suuntaa antava ja tarkentuu suunnittelun myötä.

Sosiaalityöntekijöiden rekrytointi on edelleen haasteellista. Lapsiperheiden sosiaalityön virkoja on täytetty määräaikaikaisesti sosiaaliohjaajilla, koska virkoihin ei ole ollut kelpoisuusehdot täyttäviä päteviä hakijoita. Rekrytointia tehdään siis aktiivisesti myös vuoden 2020 aikana.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Lastenvalvoja eläköityy vuonna 2021. Virka on täytettävä huomioiden virkaan sisältyvät lakisääteiset tehtävät.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

-

Vakanssi- ja nimikemuutokset

-

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osava henkilöresurssi	Vastuu oman työnsä kehittämisestä ja ammatitaidon ylläpitämisestä	Esimiehet ja Sote-johto
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset (uusi Sote -keskus/Terveyskampus)	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen muutoksessa	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohteiden esiin nostamiseen.	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijatahot sekä eri yhteistyökumppanit
Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista tuetaan)

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Sosiaalityöntekijöiden rekrytointi on haasteellista; täyttämättömät sosiaalityöntekijöiden vakanssit heijastuvat asiakkaille tarjottaviin palveluihin ja lisäävät viroissa olevien työntekijöiden kuormittumista työtehtävien jakautuessa epätasaisesti. Panostetaan ennakoivasti rekrytointiin ja positiiviseen työnantajamarkkinointiin, tarjotaan harjoittelupaikkoja opiskelijoille ja tehdään opinnäytetyöyhteistyötä.

Lainsäädäntöön on mahdollisesti tulossa lastensuojelun osalta työntekijäkohtaiset asiakasmäärät vuoteen 2022 mennessä; tämä edellyttää mitä todennäköisemmin tulevaisuudessa sosiaalityöntekijöiden virkojen lisäämistä. Jotta virat saadaan täytettyä, on mahdollisesti myös sosiaalityöntekijöiden palkkausta tällöin tarkistettava.

JOROISTEN SOSIAALITYÖN YKSIKKÖ

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	9	8	9	8		2	7	7
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	1	1	0					
Sijaiset	0	2	0					
YHTEENSÄ	10	11	9	8	0	2	7	7
Henkilötyövuodet	9,2	7,2	8,2	8,0	0,0	2,0	7,0	7,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Toimintaympäristössä tapahtuvat toiminnalliset muutokset vaikuttavat henkilöstösuunnitelmaan.

Joroisten kunnan talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti mielenterveyskuntoutujien kotikuntoutustyö siirtyy Joroisten mielenterveysneuvolan tehtäväksi. Järjestelyn myötä yksi vakanssi, joka on koostunut kahden työntekijän puolikkaasta työpanoksesta, vähenee Joroisten sosiaalityön yksiköstä. Lisäksi vammaissosiaalityön hoitaminen, sisältäen kehitysvammaisten palvelut ja omaishoidontuen alle 65-vuotiaille, siirtyy 1.1.2020 alkaen hoidettavaksi Varkauden vammaispalvelutiimin tehtäväksi.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

-

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Mielenterveyskuntoutujien kotikuntoutustyötä sekä kehitysvammahuollon ohjausta hoitaneen työntekijän osalta tarkastellaan palvelualueella vapautuvia tehtäviä.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

-

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osava henkilöresurssi	Vastuu oman työnsä kehittämisestä ja ammattitaidon ylläpitämisestä	Esimiehet ja Sote-johto
Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun

			tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista tuetaan)
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen muutoksessa	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohteiden esiin nostamiseen	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijatahot sekä eri yhteistyökumppanit

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Joroisten sosiaalityön yksikkö on pienen kokonsa vuoksi haavoittuva työntekijöiden lomien ja äkillisten poissaolojen vuoksi. Tiivistetään edelleen Joroisten ja Varkauden sosiaalityön yhteistyötä siten, että Varkauden sosiaalityö kykenee tukemaan Joroisten sosiaalityön yksikköä tarpeen mukaan.

AIKUIS- JA VAMMAISPALVELUT

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	16	16	19	16	0	2	14	14
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	7	8	9	8	0	0	6	5
Sijaiset	4	3	0	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ	27	27	28	24	0	2	20	19
Henkilötyövuodet	23,4	25,1	26,2	23,7	0,0	2,0	20,0	19,0

Työpajat ja kuntouttava työtoiminta

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	6	7	7	7		1	4	4
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	3	5	6	5			3	2
Sijaiset	1	0	0					
YHTEENSÄ	10	12	13	12	0	1	7	6
Henkilötyövuodet	9,1	11,4	10,8	11,3	0,0	1,0	7,0	6,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Uuden Sote -kampuksen toiminnalliset muutokset vaikuttavat henkilöstösuunnitelmaan.

Uusi Sote -kampus valmistuu keväällä 2021. Tätä varten on käynnistetty toiminnallinen suunnittelu. Henkilöstösuunnitelma on tällä hetkellä suuntaa antava ja tarkentuu suunnittelun myötä.

Kaupungin työpajalla on neljä vakituista työntekijää, yksi määräaikainen pajaohjaaja ja kaksi työllistämistuellaa palkattua avustavaa ohjaajaa. Näillä ohjaajaresursseilla selviydytään 120 asiakkaan kanssa. Työpajalle on tulossa iso putkiremontti joka vaatii toiminnalta poikkeusratkaisuja v. 2020 aikana. Remontin arvioitu kesto on kolme kuukautta.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva "luonnollinen poistuma" (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

-

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Määräaikaisen pajaohjaajan tehtävän vakinaistamisesta on tehtävä ratkaisu vuoden 2020 aikana. Työsuhdetta on jatkettu määräaikaisena 20.2.2017 alkaen ja pajalla tarvitaan riittävät ohjaajaresurssit jatkossakin.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

-

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osava henkilöresurssi	Vastuu oman työnsä kehittämisestä ja ammattitaidon ylläpitämisestä	Esimiehet ja Sote-johto
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset (uusi Sote -keskus/Terveyskampus)	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen muutoksessa	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohtien esiin nostamiseen.	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijatahot sekä eri yhteistyökumppanit
Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista tuetaan)

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Työntekijöiden riittävyys ison asiakasmäärän kanssa; yksikön toiminta on ajoittain myös haavoittuvaa esimerkiksi työntekijöiden päällekkäisten poissaolojen vuoksi.

Yksikössä on ollut sisäilmaan liittyviä ongelmia, joita nyt pyritään ratkaisemaan suunnitelluilla remonteilla.

Aikuis- ja vammaispalvelut

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	10	9	12	9		1	10	10
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	4	3	3	3			3	3
Sijaiset	3	3	0					
YHTEENSÄ	17	15	15	12	0	1	13	13
Henkilötyövuodet	14,4	13,7	15,4	12,4	0,0	1,0	13,0	13,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Uuden Sote -kampuksen toiminnalliset muutokset vaikuttavat henkilöstösuunnitelmaan.

Uusi Sote-kampus valmistuu keväällä 2021. Tätä varten on käynnistetty toiminnallinen suunnittelu. Henkilöstösuunnitelma on tällä hetkellä suuntaa antava ja tarkentuu suunnittelun myötä.

Joroisten kunnan talouden tasapainottamisohjelman myötä Varkaudesta käsin hoidetaan yhteistoiminta-alueen vammaissosiaalityön palvelut 1.1.2020 alkaen. Järjestelyn myötä Varkauteen siirtyy 0,5 sosiaaliohjaajan resurssi; virka on laitettava haettavaksi.

Sosiaalityöntekijöiden rekrytointi on onnistunut lapsiperheiden sosiaalityötä ja lastensuojelua paremmin, mutta vammaissosiaalityön virkojen täyttämässä on ollut haasteita.

Työvoiman palvelukeskuksen sosiaalityöntekijän, sosiaaliohjaajan ja terveydenhoitajan tehtävien on suunniteltu siirtyvän työllisyysyksikköön. Mahdolliset muutokset käsitellään yhteistoimintalain mukaisesti.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

-

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Pakolaisohjaajat ovat työskennelleet määräaikaisissa tehtävissä; määräaikaisuuden perusteena on ollut se, että kaupunginvaltuusto on päättänyt pakolaisten vastaanotoista vastaanotto kerrallaan. Vastaanotto toiminnan vakiintuessa on perusteltua arvioida myös tehtävien vakinaistaminen. Valtio korvaa pakolaisten ohjauksesta ja neuvonnasta aiheutuvia kuluja, joita voidaan käyttää pakolaisohjaajien palkkakustannuksiin.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

-

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osava henkilöresurssi	Vastuu oman työnsä kehittämisestä ja ammattitaidon ylläpitämisestä	Esimiehet ja Sote-johto
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset (uusi Sote -keskus/Terveyskampus)	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen muutoksessa	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohteiden esiin nostamiseen.	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijatahot sekä eri yhteistyökumppanit
Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista tuetaan)

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Sosiaalityöntekijöiden rekrytointi on haasteellista; täyttämättömät sosiaalityöntekijöiden vakanssit heijastuvat asiakkaille tarjottaviin palveluihin ja lisäävät viroissa olevien työntekijöiden kuormittumista työtehtävien jakautuessa epätasaisesti. Panostetaan ennakoivasti rekrytointiin ja positiiviseen työnantajamarkkinointiin, tarjotaan harjoittelupaikkoja opiskelijoille ja tehdään opinnäytetyöyhteistyötä.

Varkauden ja Joroisten vammaissosiaalityö keskitetään hoidettavaksi Varkauteen vuoden 2020 alussa; toteutuksen myötä nähdään, riittävätkö käytettävissä olevat resurssit koko yhteistoiminta-alueen vammaissosiaalityön asioiden hoitoon.

MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEPALVELUT

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	51	49	52	53	0	9	50	50
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	5	1	2	0	0	0	0	0
Sijaiset	8	8	3	3	0	0	2	1
YHTEENSÄ	64	58	57	56	0	9	52	51
Henkilötyövuodet	54,2	56,1	56,4	55,9	0,0	9,0	52,0	51,0

Päihdepalvelut

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	8	8	8	8		3	8	8
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	0	0	0					
Sijaiset	0	1	0					
YHTEENSÄ	8	9	8	8	0	3	8	8
Henkilötyövuodet	7,8	8,7	7,7	7,7	0,0	3,0	8,0	8,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Uuden Sote -kampuksen toiminnalliset muutokset vaikuttavat henkilöstösuunnitelmaan.

Uusi Sote -kampus valmistuu keväällä 2021. Tätä varten on käynnistetty toiminnallinen suunnittelu. Henkilöstösuunnitelma on tällä hetkellä suuntaa antava ja tarkentuu suunnittelun myötä.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Päihdeklinikan sairaanhoitaja siirtyy 1.1.2020 psykiatrian osaston apulaisosastonhoitajan vakituiseen tehtävään. Sairaanhoitajan tehtävä päihdeklinalilla avautuu tämän myötä täytettäväksi.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

-

Vakanssi- ja nimikemuutokset

-

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osaa-va henkilöresurssi	Vastuu oman työnsä kehittämisestä ja ammattitaidon ylläpitämisestä	Esimiehet ja Sote-johto
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset (uusi Sote -keskus/Terveyskampus)	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen muutoksessa	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohteiden esiin nostamiseen	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijatahot sekä eri yhteistyökumppanit
Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista tuetaan)

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Erityistyöntekijöiden rekrytointi on haasteellista. Panostetaan ennakoivasti rekrytointiin ja positiiviseen työnantajamarkkinointiin. Tarjotaan opiskelijoille harjoittelupaikkoja sekä opinnäytetyöyhteistyötä.

Psykiatrian poliklinikka

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	22	20	21	22		2	22	22
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	2	1	1					
Sijaiset	1	3	1	1				
YHTEENSÄ	25	24	23	23	0	2	22	22
Henkilötyövuodet	21,3	20,9	22,1	22,2	0,0	2,0	22,0	22,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Uuden Sote -kampuksen toiminnalliset muutokset vaikuttavat henkilöstösuunnitelmaan.

Uusi Sote -kampus valmistuu keväällä 2021. Tätä varten on käynnistetty toiminnallinen suunnittelu. Henkilöstösuunnitelma on tällä hetkellä suuntaa antava ja tarkentuu suunnittelun myötä.

Yksikön esimiehen johdettavaksi on siirtynyt 1.8.2019 alkaen myös psykiatrian osasto. 1.1.2020 alkaen lasten ja nuorten erikoissairaanhoidon siirtyy psykiatrian poliklinikan kokonaisuuteen. Jo tehtyjen ja suunniteltujen muutosten myötä kuntalaisten tarvitsemat psykiatriset avopalvelut järjestetään tasalaatuisesti samasta yksiköstä.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

-

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Päihde- ja mielenterveyspalveluissa voidaan joustavasti huomioida henkilöstön toiveet ja tarpeet työnkiertoon toimintojen ollessa saman esimiehen johdettavina.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Psykiatrian poliklinikan osastonhoitajan virkanimike on muutettu kaupunginhallituksen päätöksellä päihde- ja mielenterveyspalvelujen esimieheksi.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osava henkilöresurssi	Vastuu oman työnsä kehittämisestä ja ammatitaidon ylläpitämisestä	Esimiehet ja Sote-johto
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset (uusi Sote -keskus/Terveyskampus)	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen muutoksessa	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohteiden esiin nostamiseen	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijatahot sekä eri yhteistyökumppanit
Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista tuetaan)

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Erityistyöntekijöiden sekä kokeneen hoitohenkilöstön rekrytointi on haasteellista. Panostetaan ennakoivasti rekrytointiin ja positiiviseen työnantajamarkkinointiin. Tarjotaan opiskelijoille harjoittelupaikkoja sekä opinnäytetyöyhteistyötä.

Psykiatrian vuodeosasto

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	18	19	19	19		4	16	16
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	3	0	1					
Sijaiset	5	4	2	2			2	1
YHTEENSÄ	26	23	22	21	0	4	18	17
Henkilötyövuodet	21,4	20,9	22,0	21,3	0,0	4,0	18,0	17,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Uuden Sote -kampuksen toiminnalliset muutokset vaikuttavat henkilöstösuunnitelmaan.

Uusi Sote -kampus valmistuu keväällä 2021. Tätä varten on käynnistetty toiminnallinen suunnittelu. Henkilöstösuunnitelma on tällä hetkellä suuntaa antava ja tarkentuu suunnittelun myötä.

Tahdosta riippumaton hoito on päättynyt Varkauden sairaalan psykiatrian osastolla Itä-Suomen Aluehallintoviraston päätöksen mukaisesti 1.4.2019. Osaston toimintaa on asteittain sopeutettu vastaamaan muuttuneeseen tilanteeseen. Osaston henkilöstömitoitusta on tarkasteltava huomioiden raskaan psykiatrisen hoidon päättymisen.

Osaston toiminnan muuttumisen myötä osastonhoitajan virkaa ei ole täytetty vaan esimiestyö on siirtynyt päihde- ja mielenterveyspalvelujen esimiehen tehtäväksi. Osaston toiminnan vastuutehtävien hoitoa varten on perustettu apulaisosastonhoitajan tehtävä; tehtävä täytetään 1.1.2020 alkaen. Apulaisosastonhoitaja vastaa käytännön asioiden hoidosta osastolla ja toimii päihde- ja mielenterveyspalvelujen esimiehen työparina päihde- ja mielenterveyspalvelujen kehittämistyössä.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Osastolla on tällä hetkellä työntekijöitä työlomilla. Tämän hetkisen suunnitelman mukaan kaksi vuoden 2020 aikana vapautuvaa tehtävää jätetään täyttämättä osastolle. Lisäksi kaksi eläköitymistä kautta vuonna 2022 vapautuvaa mielenterveyshoitajan tehtävää on suunniteltu jätettävän täyttämättä. Näin saadaan asteittain vähennettyä henkilöstövahvuutta osastolla huomioiden myös osaston toiminnan muutokset muuttuneen tilanteen vakiintuessa.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

-

Vakanssi- ja nimikemuutokset

-

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osaa-va henkilöresurssi	Vastuu oman työnsä kehittämisestä ja ammatitaidon ylläpitämisestä	Esimiehet ja Sote-johto
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset (uusi Sote -keskus/Terveyskampus)	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen muutoksessa	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohteiden esiin nostamiseen	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijatahot sekä eri yhteistyökumppanit

Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista tuetaan)
---	---	---	---

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Osaston tulevaisuus on epävarma – miten toimintaa kehitetään ja miten resurssit tulevaisuudessa kohdennetaan .

Joroisten mielenterveysneuvola

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	3	2	4	4			4	4
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	0	0	0					
Sijaiset	2	0	0					
YHTEENSÄ	5	2	4	4	0	0	4	4
Henkilötyövuodet	3,8	5,6	4,7	4,7	0,0	0,0	4,0	4,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Toimintaympäristössä tapahtuvat toiminnalliset muutokset vaikuttavat henkilöstösuunnitelmaan.

Joroisten kunnan talouden tasapainottamisohjelman myötä mielenterveyskuntoutujien kotikuntoutustyö siirtyy mielenterveysneuvolan vastuulle 1.1.2020 alkaen.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

-

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

-

Vakanssi- ja nimikemuutokset

-

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Työvoimaresurssit eivät	Varmistaa oikea-	Vastuu oman työnsä	Esimiehet ja Sote-johto

vastaa työn kuormittavuutta	aikainen, riittävä ja osaa-va henkilöresurssi	kehittämisestä ja ammatitaidon ylläpitämisestä	
Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista tuetaan)
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset	Tiedottamisen ja osallistamisen varmistaminen muutoksessa	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohteiden esiin nostamiseen	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijajahot sekä eri yhteistyökumppanit

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Mielenterveyskuntoutujien kotikuntoutustyö on uusi työtehtävä mielenterveysneuvolassa, joskin suurin osa siirtävistä asiakkaista on jo ennestään mielenterveysneuvolan asiakkaita. Haasteena muutoksen onnistunut läpivieminen siten, että asiakkaat kokevat saavansa edelleen tarpeisiinsa vastaavat kotikuntoutuspalvelut ja työntekijöiden koettu työmäärä ei kasva kohtuuttomasti. Muutosta suunnitellaan huolella ja tehdään muutoksessa tiivistä yhteistyötä kotihoidon kanssa.

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN HALLINTO

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	41	42	42	41	6	6	38	32
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	3	2	2	1				
Sijaiset	0	0	0					
YHTEENSÄ	44	44	44	42	6	6	38	32
Henkilötyövuodet	38,5	37,5	37,9	36,4	6,0	6,0	32,4	26,8

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Uuden Sote -kampuksen toiminnalliset muutokset vaikuttavat henkilöstösuunnitelmaan. Uusi Sote -kampus valmistuu keväällä 2021. Tätä varten on käynnistetty toiminnallinen suunnittelu. Henkilöstösuunnitelma on tällä hetkellä suuntaa antava ja tarkentuu suunnittelun myötä.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

2020 kaksi eläköitymistä jätetään täyttämättä täytetään sisäisin järjestelyin Sote Toimistopalveluiden osalta.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Tarkastellaan sisäiset siirrot ja täytetään eläköityvien tehtävät näiden kautta.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

-

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Työvoimaresurssit eivät vastaa työn kuormittavuutta.	Varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja osava henkilöstöresurssi.	Vastuu oman työnsä kehittämisestä ja ammatitaidon ylläpitämisestä.	Esimiehet ja Sote -johto.
Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset (uusi Sote -keskus/Terveyskampus).	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti.	Aktiivinen osallistuminen prosessiin, omatoimiseen tiedonhankintaan ja kehittämiskohteiden esiin nostamiseen.	Esimiehet, Sote-johto ja tarvittavat asiantuntijatahot sekä eri yhteistyökumppanit.
Työntekijöiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vaikutukset työkykyyn.	Varmistaa varhainen tuki ja puuttuminen yhteisten ohjeiden mukaisesti.	Huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja nostaa tarvittaessa ajoissa esille mahdollisesti työkykyyn yhteydessä olevat asiat.	Esimiehet ja Sote -johto. Työterveyshuolto Varkauden kaupungin WATTI- malli (aktiivinen varhaisen ja tehostetun tuen toimintatapa, jolla henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista tuetaan).

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Sote -keskuksen uusien toimintamallien jalkauttaminen. Riskien minimoiminen osallistavan prosessin avulla.

SIVISTYSTOIMI

YHTEENSÄ

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	381	386	397	386	18	45	385	384
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	71	67	49	69	0	0	55	49
Sijaiset	30	29	19	14	0	0	12	12
YHTEENSÄ	482	482	465	469	18	45	452	445
Henkilötyövuodet	447,4	431,6	424,9	421,3	17,8	44,1	417,8	406,1

Vuoden 2019 talousarvioon verrattuna sivistystoimen henkilöstömäärä on kasvanut neljällä henkilöllä, mutta henkilötyövuodet ovat vähentyneet 3,6:lla. Tämä kertoo sen, että sivistystoimessa on paljon osa-aikatyötä tekeviä henkilöitä (sekä vakinaisia että määräaikaisia).

Suunnitteluvuosina ei pystytä hyödyntämään eläköitymisiä täysin, sillä esimerkiksi varhaiskasvatuksessa lakisääteinen henkilöstömitoitus riippuu hoidossa olevien lasten määrästä. Henkilöstöresurssiin kiinnitetään huomiota ja eläköitymiset huomioidaan palvelutuotannossa mahdollisuuksien mukaan.

Hallinto

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	5	6	6	6	0	0	6	6
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset			0					
Sijaiset			0					
YHTEENSÄ	5	6	6	6	0	0	6	6
Henkilötyövuodet	2,2	2,6	6,0	2,9	0,0	0,0	2,9	2,9

Hallinnon henkilöstömäärässä ei ole tiedossa olevia muutoksia. Henkilöstömäärä ja henkilötyövuodet poikkeavat toisistaan. Sivistystoimen hallinto tuottaa hallintopalvelut sivistystoimen muille tulosalueille. Kustannukset sekä henkilötyövuodet kohdennetaan siltä osin eri tulosalueille.

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Organisaatiouudistus 2021.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Ei tiedossa.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Ei tiedossa.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Ei tiedossa.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Ajoittainen kuormittavuus. Hallinnon ohuus.	Henkilöstön työhyvinvoinnista ja tasapuolista työnjaosta huolehtiminen.	Omasta työkyvyn ylläpidosta huolehtiminen sekä mahdollisista puutteista ilmoittaminen.	Tuki työterveyshuollosta ja henkilöstöpalveluista tarvittaessa.

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Riskinä organisaation ohuus. Varautuminen työkyvyn ylläpitämisellä ja varajärjestelmän kehittämisellä.

Perusopetus

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	177	182	188	187	10	15	183	183
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	45	42	38	44			40	34
Sijaiset	13	11	10	10			8	8
YHTEENSÄ	235	235	236	241	10	15	231	225
Henkilötyövuodet	207,1	207,5	211,1	210,0	9,8	14,1	205,1	200,4

Perusopetuksen henkilöstömäärässä on huomioitu Svenska skolan i Varkaus lakkautus. Verrattuna vuoden 2019 talousarvioon vakinaisen henkilöstön määrä on vähentynyt yhdellä. Vaikka määräaikaisten määrä on kasvanut kuudella henkilöllä vuoden 2019 talousarvioon verrattuna, on henkilötyövuosissa vähennystä 1,1 henkilötyövuotta. Oppilasmäärän kehitys ja eläköitymiset on huomioitu henkilöstösuunnittelussa 31.12.2025 asti mahdollisuuksien mukaan.

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Kouluverkkoon liittyvät toimenpiteet (Kankunharjun koulu). Suunnitellut muutokset henkilöstön vähentämiseksi.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Eläköitymistä ja määräaikaista työ- ja virkasuhteita hyödynnetään sopeutettaessa henkilöstöresurssia suhteessa oppilasmäärään.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Vakinaistamisesta on selvittävää kevään 2020 aikana. Kelpoisen henkilöstön siirtomahdollisuuksia toisiin yksiköihin selvitetään vuosittain.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Ei tiedossa.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Haasteelliset asiakkaat, fyysinen ympäristö ja työn kausittainen kuormittavuus.	Henkilöstön työhyvinvoinnista ja tasapuolisuudesta työnjaosta huolehtiminen.	Omasta työkyvyn ylläpidosta huolehtiminen sekä mahdollisista puutteista ilmoittaminen.	Tuki työterveyshuollosta ja henkilöstöpalveluista tarvittaessa.

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Taloudellisten resurssien vähäisyys, henkilöstön rekrytoinnin vaikeutuminen ja fyysisten tilojen kunto.

Varhaiskasvatus

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	144	143	147	138	4	25	138	138
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	12	8	3	17			11	11
Sijaiset	11	14	9	4			4	4
YHTEENSÄ	167	165	159	159	4	25	153	153
Henkilötyövuodet	172,0	153,3	145,3	148,0	4,0	25,0	145,0	142,0

Verrattuna vuoden 2019 talousarvioon, on varhaiskasvatuksen henkilöstömäärä yhtä suuri. Henkilötyövuodet kuitenkin kasvavat 2,7 henkilötyövuodella. Lakisääteisen henkilöstömitoituksen täyttämiseksi on osa-aikaisia tehtäviä korvattu kokoaikaisilla. Vakinaisen henkilöstön vaihtelua selittää vakinaisen henkilöstön aktiivinen työnkierto. Osa vakinaisista henkilöistä toimii toisessa päiväkodissa tai toisissa tehtävissä määräaikaaisesti. Henkilöstösuunnittelussa on huomioitu lapsimäärän kehitys ja hyödynnetty eläköitymisiä mahdollisuuksien mukaan.

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Avoin varhaiskasvatuspalvelu on päättynyt ja sen tilalla on Perheentalon toiminta.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Lakisääteiset palvelut taataan (subjektiivinen oikeus päivähoidon/suhdeluvun toteutuminen). Henkilöstömäärää suhteessa hoidon tarpeeseen tarkastellaan vuosittain.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Henkilöstön tarve määräytyy hoidossa olevien lasten määrän mukaan. Varhaiskasvatuksessa on käytössä työntekijä. Varhaiskasvatuksessa työskentelevien tutkintovaatimukset on määritelty laissa.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Nimikkeet ovat muuttuneet 1.8.2019 seuraavasti: varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja ja tulossa varhaiskasvatuksen sosionomi.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Tutkinnon suorittaneiden työntekijöiden riittävyys. Työntekijöiden ikään-tyneisyys. Koulutusresurssien vähäisyys. Kausittainen kuormittavuus.	Lakisääteinen henkilöstömäärä/suhdeluvun takaaminen. Osaamisen kehittämisen varmistaminen.	Omasta työkyvystä huolehtiminen.	Työterveyshuolto, työhyvinvointikoordinaattori, työsuojelupäällikkö.

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Koulutetun henkilöstön riittävyys. Sosionomikoulutus alkaa vuoden 2020 alussa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

YHTEENSÄ

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	27	28	28	28	2	2	31	31
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	7	9	3	5	0	0	2	2
Sijaiset	1	1	0	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ	35	38	31	33	2	2	33	33
Henkilötyövuodet	32,3	35,1	29,9	31,0	2,0	2,0	32,8	32,8

Vuoden 2019 talousarvioon verrattuna kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen henkilöstömäärä on kasvanut kahdella määräaikaisella henkilöllä. Määräaikaisen henkilöstön kasvu kohdistuu museopalveluihin. Museon kokoelmien siirtoon tarvitaan yksi määräaikainen henkilö ja toinen määräaikainen henkilö palkataan hankerahoituksella.

Kirjasto ja Kangaslammin yhteispalvelupiste

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	13	13	13	13	1	2	13	13
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimussalaiset	3	4						
Sijaiset	0							
YHTEENSÄ	16	17	13	13	1	2	13	13
Henkilötyövuodet	14,8	16,0	12,5	12,8	1,0	2,0	13,0	13,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Henkilöstön eläköitymisen vaikutus pääkirjaston ja Kangaslammin asiointipisteen toimintaan.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Kaksi työntekijää eläköityy lähivuosina.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Rekrytoinnit ovat välttämättömiä toiminnan jatkumisen ja kehittämisen kannalta.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Ei tiedossa olevia muutoksia.

Työhyvinvointia ja työ- kykyä uhkaavat keskei- simmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Niukka henkilöstöresurssi.	Työhyvinvointia lisäävät toimenpiteet ja määrärahojen rekrytointi määrärahojen puitteissa.	Omasta työkyvystä huolehtiminen.	Työterveyshuolto ja henkilöstöhallinnon palvelut (työhyvinvointikoordinaattori).

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Rekrytointien onnistuminen.

Nuorisopalvelut

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	7	8	8	8	0	0	10	10
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimussalaiset	2	3	2	2				
Sijaiset	1	1						
YHTEENSÄ	10	12	10	10	0	0	10	10
Henkilötyövuodet	9,3	11,2	9,6	9,9	0,0	0,0	10,0	10,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Nuorisotyön kenttä on alati muuttuva. Nuorisopalvelut reagoivat muutoksiin joustavasti, henkilöstö on sitoutunut pitämään osaamista ajantasaisena (mm. sosiaalisen median ilmiöt, päihteet). Vasta remontoitu Nuorten Talo antaa täysin uudenlaiset mahdollisuudet tehdä yhteistyötä sekä Soisalo-opiston että muun nuorten kanssa toimivan verkoston kanssa, ja Nuorten Talon toimintaa tullaan kehittämään yhteistyössä ammattilaisten ja ennen kaikkea yhdessä nuorten kanssa tarpeita vastaavaksi.

Nuorisopalvelut ovat mukana vasta käynnistyneessä Ankkuri-toiminnassa joka pyrkii puuttumaan lasten ja nuorten alkaviin rikoskierteisiin jo hyvin varhaisessa vaiheessa. Toiminta Varkaudessa koostuu osittain aikaisesta sosiaalityöntekijän ja erityisnuorisotyön, ja kahden poliisin resurssista.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Tarvitsemme eläköityvän työntekijän tilalle työntekijän joka painottuu erityisesti ylläpitämään ja kehittämään nuorten osallisuuden rakenteita. Olemme edelläkävijöitä: Varkaudessa toimivat nuorten vaikuttamiseen rakenteet on huomioitu kansallisesti sekä EU:n tasolla. Nuorten kuuleminen, osallisuus ja vaikuttaminen vaatii lakivelvoitteen mukaisesti toteutuakseen henkilöstö- ja aikaresurssia.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Nuorisopalvelujen henkilöstövahvuus on ollut 10 henkilöä ja tuolla henkilöstöllä pystymme ylläpitämään toimintoja riittävällä tasolla, myös kehittämistyö on mahdollista. Könönpellon nuorisotalolla on sekä nuorten että henkilöstön turvallisuuden kannalta tarve olla kaksi työntekijää ja tähän tarpeeseen pystymme vastaamaan työnkuvia muokkaamalla. Toinen etsivän nuorisotyöntekijän toimi tulee vakinaistaa, joka on huomioitu myös henkilöstösuunnitelmassa.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Työnkuvia tullaan muokkaamaan toimintaympäristön muutoksia vastaaviksi.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Toimintaympäristön jatkuva muutos, nuorten yhä haasteellisemmat elämäntilanteet, niukka henkilöstövahvuus.	Henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen, ajantasaisen koulutustautumisen mahdollistaminen.	Oman työkyvyn ylläpidosta ja omalta osalta työyhteisön hyvästä ilmapiiristä huolehtiminen ja ajantasaisen tiedon hankinta.	Työterveyshuolto, työhyvinvointikoordinaattori, työnohjausta järjestävä taho.

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Nuorisopalvelujen henkilöstöllä on vahvaa erityisosaamista ja toimenkuvat sen mukaisia. Yhden työntekijän vastuualueena voi olla useita toimintoja, ja sen myötä toiminta on hyvin haavoittuvaista esim. poissaolotilanteissa. Nuorten Talon toiminta on juuri käynnistynyt, sen aukiolojen turvaamiseksi tarvitaan riittävää henkilöstöresurssia ammatillisuuden mahdollistamiseksi sekä turvallisuuden takaamiseksi niin nuorten kuin henkilöstönkin osalta.

Henkilöstön määrää ei voi laskea ilman joidenkin toimintojen alasajoa tai supistamista.

Pyritään pitämään henkilöstömäärä nykyisellä tasolla.

Museot

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	7	7	7	7	1	0	8	8
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	2	2	1	3			2	2
Sijaiset	0							
YHTEENSÄ	9	9	8	10	1	0	10	10
Henkilötyövuodet	8,2	7,9	7,8	8,4	1,0	0,0	9,8	9,8

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Kokoelmien siirto uusiin tiloihin.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Yksi eläköityminen tapahtuu suunnitelmakaudella, jonka tilalle tarvitaan uusi työntekijä.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Eläköityvän työntekijän tilalle tarvitaan uusi työntekijä.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Ei tiedossa.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Päätösten puuttuminen museoiden tulevaisuudesta uhkaa henkilökunnan jaksamista ja työmotivaatiota	Asioiden vieminen eteenpäin edelleen. Alaisten työhyvinvoinnista huolehtiminen.	Omasta terveydestä ja työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä mahdollisista puutteista ilmoittaminen esimiehelle.	Museoiden tulevaisuuden kehittämistoimenpiteiden eteneminen päätöksentekoon ja päättäminen

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Talouden epävarmuus vaikeuttaa toiminnan pitkäjänteistä suunnittelua.

Soisalo-opisto

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	28	27	28	27	2	3	27	26
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	7	8	5	3			2	2
Sijaiset	5	3						
YHTEENSÄ	40	38	33	30	2	3	29	28
Henkilötyövuodet	33,9	33,1	32,6	29,4	2,0	3,0	29,0	28,0

Verrattuna vuoden 2019 talousarvioon Soisalo-opiston henkilöstömäärä on vähentynyt kolmella henkilöllä, yhteensä 3,2 henkilötyövuotta. Henkilöstösuunnittelussa on huomioitu eläköitymisten myötä tapahtuva henkilöstömäärän väheneminen.

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Opiskelijoiden määrän väheneminen huomioidaan henkilöstösuunnittelussa.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Eläköitymisten yhteydessä tarkastellaan tehtäväkuvia, työvoiman tarvetta ja tehdään tarvittavat toimenpiteet.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Kuvataiteiden suunnitteli- ja opettajan (määräaika loppuu 14.6.2020) vakinaiseen tehtävään haetaan täyttölupaa 1.8.2020 alkaen.

Tanssinopettajan vakinaiseen tehtävään haetaan täyttölupaa 1.8.2020 alkaen.

Tanssinopettaja on irtisanoutunut 14.8.2019. Lukuvuonna 2019–20 tehtävä hoidetaan tuntiopetuksena.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Ei tarvetta.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Toimintaympäristön jatkuva muutos.	Täydennyskoulutuksen ja osaamisen kehittämisen mahdollistaminen	Osaamisen kehittäminen ja sen hyödyntäminen työssään	Sisäinen koulutus, koulutusorganisaatiot

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Soisalo-opistokuntien taloudellinen tilanne voi vaikuttaa opetuksen järjestämisen laajuuteen vähentävästi. Riskeihin varaudutaan henkilötyövuosia vähentämällä huomioiden eläköitymiset ym. henkilöstössä tapahtuvat muutokset.

LIIKUNTA- JA VAPAA-AIKATOIMI

YHTEENSÄ

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	14	15	17	16	2		20	20
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	9	9	5	6			1	1
Sijaiset	0	1	1	1				
YHTEENSÄ	23	25	23	23	2	0	21	21
Henkilötyövuodet	18,9	24,1	21,8	20,6	1,6		20,5	20,5

Vuoden 2019 talousarvioon nähden vakituisen henkilöstön määrä on vähentynyt yhdellä vapaa-aikasihteerin siirryttyä hallintokeskukseen. Vuoden 2019 talousarvioon verrattuna henkilöstön kokonaismäärässä ei ole tapahtunut muutoksia, mutta henkilötyövuodet vähenevät 1,2:lla.

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Uuden uimahallin rakentaminen ei toteudu lähivuosina, joten toimintaa kehitetään nykyisissä tiloissa.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Eläköityvien henkilöiden tilalle tarvitaan uudet henkilöt, ellei palvelutuotantoa supisteta.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Olemassa olevan toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi määräaikaista työsuhteita muutetaan vakinaisiksi.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Ei ole tiedossa.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Henkilöstöresurssin niukkuus.	Työvuorosuunnittelu ja sijaisten käyttö talousarvion puitteissa.	Omasta työhyvinvoinnista huolehtiminen.	Hyvinvointikoordinaattorin ja työterveyshuollon palvelut ongelmatilanteissa.

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Työkyvyn ja työssä jaksamisen ylläpitäminen yhteistyössä henkilöstön kanssa.

TEKNINEN TOIMI

YHTEENSÄ

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	161	153	160	147	8	20	158	159
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimussuhteiset	12	25	23	38	0	1	9	4
Sijaiset	14	13	15	3	0	0	0	0
YHTEENSÄ	187	191	198	188	8	21	167	163
Henkilötyövuodet	176,7	184,6	177,8	182,1	8,0	20,5	166,6	162,6

Strateginen ohjaus, suunnittelu ja toteuttaminen

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	20	17	18	17	1	0	16	17
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimussuhteiset	2	2	7	6	0	1	4	
Sijaiset	0	1						
YHTEENSÄ	22	20	25	23	1	1	20	17
Henkilötyövuodet	23,3	23,8	21,9	22,6	1,0	1,0	20,0	17,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Kiinteistöveroselvitystyö valmistuu vuoden 2024 aikana, jonka jälkeen kiinteistöveroselvitystyöryhmään palkatun määräaikaisen henkilöstön tarve päättyy.

Määräaikaisen kaavasuunnittelijan työsuhde on voimassa 28.2.2023 saakka, minkä jälkeen tarve tullaan arvioimaan uudestaan.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Talousarviovuoden aikana eläköityy toimistosihteeri.

Taloussuunnitelmavuoden 2023 aikana eläköityy aluevastaava (määräaikainen).

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Toimistosihteerin tehtävä täytetään 1.1.2020 alkaen ottaen huomioon perehdyttämiseen tarvittava aika.

Aluevastaavan tehtävä täytetään vakinaisena 1.10.2023 alkaen.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Vakanssi- ja nimikemuutoksille ei ole tarvetta.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Kiire	Tarvittavista resursseista huolehtiminen	Omien töiden priorisointi	Riittävät määrärahat

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Henkilöstön jaksaminen. Resursseista huolehtiminen talousarvion puitteissa.

Rakentamisen ohjaus

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	2	2	2	2	1	0	2	2
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimussuhteiset	0	1	2	1	0	0	1	
Sijaiset								
YHTEENSÄ	2	3	4	3	1	0	3	2
Henkilötyövuodet	2,0	2,9	2,9	3,0	1,0		3,0	2,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Tutkitaan seudullisen yhteistyön mahdollisuutta.

Arkiston digitoitinhankkeen arvioidaan valmistuvan vuoden 2023 loppuun mennessä, jolloin määräaikaisen arkistojärjestelijän tarve päättyy.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Taloussuunnitelmavuoden 2021 aikana eläköityy rakennustarkastaja.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Rakennustarkastajan virka täytetään alkuvuoden 2021 aikana.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Vakanssi- ja nimikemuutoksille ei ole tarvetta.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisössä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Työuupumus jatkuvan ylikuormituksen seurauksena	Työkuormituksen seuraaminen ja tarvittaessa ohjaaminen työtehtävien priorisoinnissa sekä työntekijöiden työkyvyn jatkuva seuraaminen.	Tarvittaessa työkuormituksen puheeksi ottaminen esimiehen kanssa.	Työterveyshuolto

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Henkilöstön vähäisyys aiheuttaa riskin viiveistä asiakaspalvelussa mm. sairastapauksissa. Riskiä pyritään pienentämään varahenkilöstöjärjestelyillä.

Tukipalveluyksikkö

YHTEENSÄ

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	137	132	138	126	6	19	138	138
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	10	21	13	31	0	0	4	4
Sijaiset	14	12	15	3	0	0	0	0
YHTEENSÄ	161	165	166	160	6	19	142	142
Henkilötyövuodet	149,2	155,6	151,5	155,0	6,0	19,0	142,1	142,1

Ruokapalvelut

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	47	45	47	42	0	5	55	55
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	1	5	4	9				
Sijaiset	6	7	7	2				
YHTEENSÄ	54	57	58	53	0	5	55	55
Henkilötyövuodet	51,3	49,4	50,5	49,3	0,0	5,0	55,0	55,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Uuden Terveyskampuksen valmistumisen myötä henkilöstömitoitus ja tehtävät tarkistetaan.

Asiakkaiden puolelta on jatkuvaa painetta palveluiden lisäämiseksi.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Vuoden 2020 aikana ei tapahdu eläköitymisiä. 1.1.2022–31.12.2025 aikana eläköityy viisi henkilöä, yksi ruokapalvelutyöntekijä ja neljä suurtaloukokkia.

Pidemmät poissaolot vaativat sijaisen palkkaamisen.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Savon ammattiopisto Sakkyn kanssa jatketaan oppisopimuskoulutusta.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Vakanssi- ja nimikemuutoksille ei ole tarvetta.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Ikärakenne	Rekrytointi Työpaikkojen työnkierto Työyhteisön sisällä työpisteiden kierto	Fyysisestä ja henkisestä kunnosta huolehtiminen Ergonomia Työn tauottaminen	Työterveys Tyky-toiminta Kehityskeskustelut
Niukat henkilöstöresurssit Sijaisten saanti Paikalla olevien kuormitus	Työyhteisön kuunteleminen Työvuorosuunnittelu Riittävät ja oikein kohdennetut resurssit	Työohjeet ajan tasalle Minimityöohjeet käyttöön	Henkilöstötoimi Luottamushenkilöt Työsuojeluvaltuutetut
Epäkäytännölliset tilat ja laitteet	Työturvallisuus Investoinnit	Epäkohdista tiedottaminen Työturvallisuus	Työsuojelu Luottamusmiehet

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Henkilöstön ikärakenteesta johtuen on haasteena löytää kaikille työkykyä vastaavia tehtäviä. Yhteistyössä työntekijän, esimiehen ja työterveyshuollon kanssa pyritään löytämään ratkaisuja.

Asiakkaiden palveluntarvevaateet luovat paineita henkilöstön lisäämiseen. Resurssien kasvattaminen lisää esimiesten työtä, haasteellista on jo nyt järjestää työntekijöitä kaikkiin tehtäviin. Esimiesten aikaa menee henkilöstöjärjestelyihin. Asia sovittava yhteistyössä henkilöstötoimen ja asiakkaiden kanssa, kenelle resursseja lisätään.

Puhtauspalvelut

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	60	56	57	52	2	6	51	51
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	3	10	6	18				
Sijaiset	7	4	7	0				
YHTEENSÄ	70	70	70	70	2	6	51	51
Henkilötyövuodet	63,0	68,8	66,5	69,8	2,0	6,0	51,0	51,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Uuden Terveyskampuksen valmistumisen myötä henkilöstömitoitus ja tehtävät tarkistetaan.

Asiakkaiden puolelta on jatkuvaa painetta palveluiden lisäämiseksi.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Vuoden 2020 aikana eläköityy kaksi laitoshuoltajaa. Tilalle palkataan määräaikaista henkilöstöä, kunnes uusi sairaala valmistuu ja tarvittava henkilömäärä on selvillä.

1.1.2022–31.12.2025 eläköityy kuusi laitoshuoltajaa.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Savon ammattiopisto Sakkyn kanssa jatketaan oppisopimuskoulutusta.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Vakanssi- ja nimikemuutoksille ei ole tarvetta.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Ikärakenne	Rekrytointi Työpaikkojen työnkierto Työyhteisön sisällä työpisteiden kierto	Fyysisestä ja henkisestä kunnosta huolehtiminen Ergonomia Työn tauottaminen	Työterveys Tyky-toiminta Kehityskeskustelut
Niukat henkilöstöresurssit Sijaisten saanti Paikalla olevien kuormitus	Työyhteisön kuunteleminen Työvuorosuunnittelu Riittävät ja oikein kohdennetut resurssit	Työohjeet ajan tasalle Minimityöohjeet käyttöön	Henkilöstötoimi Luottamusmiehet Työsuojeluvaltuutetut
Epäkäytännölliset tilat ja laitteet	Työturvallisuus Investoinnit	Epäkohdista tiedottaminen Työturvallisuus	Työsuojeluvaltuutetut Luottamusmiehet

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Henkilöstön ikärakenteesta johtuen haasteena on löytää kaikille työkykyä vastaavia tehtäviä. Yhteistyössä työntekijän, esimiehen ja työterveyshuollon kanssa pyritään löytämään ratkaisuja.

Asiakkaiden palveluntarvevaateet luovat paineita henkilöstön lisäämiseen. Resurssien kasvattaminen lisää esimiesten työtä, haasteellista on jo nyt järjestää työntekijöitä kaikkiin tehtäviin. Esimiesten aikaa menee henkilöstöjärjestelyihin. Asia sovittava yhteistyössä henkilöstötoimen ja asiakkaiden kanssa, kenelle resursseja lisätään.

Kiinteistöpalvelut

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	29	30	33	31	4	8	31	31
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	6	6	3	4			4	4
Sijaiset	1	1	1	1				
YHTEENSÄ	36	37	37	36	4	8	35	35
Henkilötyövuodet	33,9	36,4	33,5	34,8	4,0	8,0	35,0	35,0

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Uuden Terveyskampuksen valmistumisen myötä tarkennetaan sairaalateknisen huollon tehtäviä. Ratkaistava on kenen toimintaan tehtävät jatkossa kuuluvat.

Kiinteistöpalveluissa keski-ikä on korkea, ammattitaitoisen henkilöstön riittävyys on varmistettava oppisopimus- tai muilla ratkaisulla.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Vuoden 2020 aikana eläköityy vahtimestari ja huoltomestari. Vahtimestarin tehtävään koulutetaan oppisopimuksella uusi henkilö ja huoltomestarin tarve selviää Terveyskampuksen tehtävien jaon myötä.

1.1.2021–31.12.2025 eläköityy kymmenen henkilöä: tilapalvelupäällikkö, sähköinsinööri, 2 huoltomiestä, 2 sähköasentajaa, hitsaaja, maalari, kirvesmies ja rakennustyömaan siivoja.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Vahtimestarin tehtävä täytetään vuoden 2020 aikana.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Vakanssi- ja nimikemuutoksille ei ole tarvetta.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Ikärakenne	Rekrytointi Työyhteisön kuunteleminen	Fyysisestä ja henkisestä kunnosta huolehtiminen Ergonomia	Työterveys Tyky-toiminta Kehityskeskustelut

		Työn tauottaminen	
Ylikuormittuminen Sisäilma-asiat	Työyhteisön kuunteleminen Riittävät ja oikein kohdennetut resurssit Sisäilma-asioihin resurssit	Työkaverin kuunteleminen ja tukeminen	Henkilöstötoimi Työsuojeluvaltuutetut Luottamusmiehet

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Henkilöstön ikärakenteesta johtuen haasteena on löytää kaikille työkykyä vastaavia tehtäviä. Yhteistyössä työntekijän, esimiehen ja työterveyshuollon kanssa pyritään löytämään ratkaisuja. Mahdollisimman pikaisesti tulisi saada uutta henkilöstöä oppiin eri tehtäviin.

Asiakkaiden palveluntarvevaateet luovat paineita henkilöstön lisäämiseen. Palveluiden sisällön tarkentamisella ja yhteisillä pelisäännöillä pyritään kaikkia osapuolia tyydyttävään ratkaisuun.

Sisäilma-asioihin vastaaminen on hyvin pitkälle kiinteistöpalveluiden vastuulla. Asia tahtoo henkilöityä ja vaarana on työntekijöiden uupuminen. Sisäilma-asiat on nähtävä yhteisenä asiana, ei yksittäisten työntekijöiden tehtävänä.

Tukipalveluiden hallinto

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	1	1	1	1	0	0	1	1
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	0							
Sijaiset	0							
YHTEENSÄ	1	1	1	1	0	0	1	1
Henkilötyövuodet	1,1	1,1	1,1	1,1	0,0	0,0	1,1	1,1

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Tukipalveluiden toiminnan jatkuvuudesta olisi tehtävä suunnitelma. Jatkuvassa epävarmuudessa oleminen luo epävarmuutta sekä hallintoon että työntekijöihin ja laskee osaltaan työtehoa.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Taloussuunnitelmavuosien aikana ei tapahdu eläköitymisiä.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Toiminnan kehittäminen vähäisillä resursseilla on mahdotonta.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Vakanssi- ja nimikemuutoksille ei ole tarvetta.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Yksin työskentely	Riittävät resurssit	Oman työn suunnittelu Töiden delegoiminen	Omat esimiehet Henkilöstötoimi

Pysäköinninvalvonta

	Henkilöstö 31.12.2017	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö/ TA2019	Henkilöstö/ TA2020	Eläköity- miset 31.12.2021 mennessä	Eläköity- miset 1.1.2022 - 31.12.2025	Tavoite- henkilöstö 31.12.2022	Tavoite- henkilöstö 31.12.2025
Vakinaiset	2	2	2	2	0	1	2	2
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset); ml. Työllistetyt ja oppisopimuslaiset	0	1	1					
Sijaiset	0							
YHTEENSÄ	2	3	3	2	0	1	2	2
Henkilötyövuodet	2,2	2,3	1,5	1,5	0,0	0,5	1,5	1,5

Toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä tapahtuvat ja suunnitellut muutokset

Toiminta on vakiintunutta.

Eläköitymiset, muu tiedossa oleva ”luonnollinen poistuma” (esim. irtisanoutumiset) sekä pidemmät virka- ja työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt

Taloussuunnitelmavuosien 1.1.2022–31.12.2025 aikana eläköityy pysäköinnintarkastaja (0,5 htv).

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet

Avoimeksi tuleva pysäköinnintarkastajan virka täytetään vakinaisena. Pysäköinninvalvonnan apuna käytetään työllistettyjä henkilöitä.

Vakanssi- ja nimikemuutokset

Vakanssi- ja nimikemuutoksille ei ole tarvetta.

Työhyvinvointia ja työkykyä uhkaavat keskeisimmät asiat työyhteisöissä	Esimiehen vastuulla olevat toimenpiteet	Työntekijöiden vastuulla olevat toimenpiteet	Tarvittava tuki: mitä ja keneltä? (yhteistyökumppanit ym.)
Yksin työskentely / väkivallan uhka	Esimies auttaa uhkatilanteen jälkiselvityksissä.	Uhkatilanteessa on pyrittävä pakenemaan paikalta ja hakeuduttava ympäristöön, jossa on muita ihmisiä.	Poliisi
Jatkuva valppaana olo liikenneympäristössä	Esimiehen kanssa käydään säännöllisesti läpi esiintyneitä vaaratilanteita ja pyritään löytämään ratkaisut niiden ehkäisemiseksi.	Työntekijän tulee seurata ympäröivää liikennettä ja toimia vaaratilanteiden välttämiseksi.	

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

Merkittävimmät riskitekijät ovat liikenteen aiheuttamat vaaratilanteet sekä aggressiivisesti käyttäytyvät asiakkaat. Henkilöstön kanssa on keskusteltu kattavasti riskeihin varautumisesta sekä ennaltaehkäisystä. Tarvittaessa hankitaan haalarikamerat turvaamaan jokapäiväistä toimintaa.

10 INVESTOINNIT**MAA- JA VESIALUEET****9000 MAANHANKINTA****T 200.000
M 150.000**

Kunnan maanhankinnan tulee olla etupainotteista ja tätä varten tulee olla riittävä määrärahavaraus, vaikka hankinnan kohteet eivät ole kokonaisuudessaan etukäteen tiedossa.

Hankkeen investointityyppi: Uushankinta

Hankekuvaus:

Tulo-odotus edellyttää, että joitakin asunto- ja teollisuustontteja myydään vuonna 2020. Tulo-odotuksessa on huomioitu elinkeinopoliittisesti myönnettävät alennukset teollisuustontteista.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Tulot	200 000	200 000	200 000	200 000
Kulut	150 000	150 000	150 000	150 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta käyttötalouteen				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	0	0		

9014 KIERTOTIEN TEOLLISUUSALUEEN JALOSTUS**T 0
M 0**

Hankkeen investointityyppi: Uushankinta

Hankekuvaus:

Ko. tontilla on korkea kalliorinta. Tontti on tarkoitus tasoittaa louhimalla kallio ja täyttämällä tontin alaosa samaan tasoon. Louhinnan laajuus ei ole vielä täsmentynyt, mutta suurin osa syntyvästä louheesta käytettävään tontin tasaukseen.

Tieyhteyden rakentamiseen on saatu EAKR-rahoitusta n. 497.000 euroa. Tieyhteyksien rakentaminen edellyttää samalla lähes koko tontin louhimista ja mahdollisesti voimalinjojen siirtoa.

Arvio kokonaiskustannuksista 4 M€.

Hanketta ollaan kohdistamassa pelkästään katuyhteyden rakentamiseen, siitä syystä hanke on siirretty ta-seryhmään Kiinteät rakenteet ja laitteet.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Tulot				
Kulut				
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta käyttötalouteen				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:				

9012 VETOVOIMAKESKUKSEN ALUEKEHITYSHANKE**M 165 000**

Hankkeen investointityyppi: Uushankinta

Hankekuvaus:

Vetovoimakeskuksen aluekehityshankkeen kaava on valmistunut ja rakentaminen käynnistynyt. Ensimmäisen vaiheen rakentaminen ajoittuu vuodelle 2019–2020. Talousarvioon varataan määräraha alueen jatkojalostamiseen, mahdolliseen kaavamuutokseen, infran suunnitteluun ja elämyskeskuksen toiminnalliseen suunnitteluun sekä näiden edellyttämiin selvityksiin. Tarkemmat kustannukset selviävät hankkeen edetessä.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	165 000	165 000	165 000	165 000
Vaikutus käyttöalouteen:				
vähentää käyttöalousemenoja palkkakulujen kirjautuessa investointiin				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	0	0	0	0

9015 TEOLLISUUSTONTTIEN KUNNOSTAMINEN**M 35 000****Hankkeen investointityyppi:****Hankekuvaus:**

Määrärahaalla parannetaan asemakaavassa olevien teollisuustonttien rakennettavuutta tekemällä pinta-raivauksia ja tasauksia valmiiksi.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	35 000	35 000	35 000	35 000
Vaikutus käyttöalouteen:				
vähentää käyttöalousemenoja palkkakulujen kirjautuessa investointiin				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	0	0	0	0

9050 TONTTITARJONNAN PARANTAMINEN**OMAKOTITONTIT**

Kaupungilla on luovutuskelpoisia omakotitontteja seuraavasti:

Investointisuunnitelman mukaiset
uudet tontit

Lutila	4
Lehtoniemi	12
Häyriälä	7
Puurttila	25
Reporinne	3
Taipale	11
Teerimäki	9
Kommila	2
Lajunniemi	7
Huuhtaus	1
Kuivaniemi	10
Ruokojärvi	0
Kaura-aho	0
Kangaslampi	8
Yhteensä	99

Tontteja on siis määrällisesti riittävästi; sijainti ja muut laatutekijät voisivat sen sijaan olla parempiakin. Kaupungin elinkeino-ohjelma toteaa, että ”Varkauden runsaat vesistöt tulee hyödyntää entistä paremmin myös erityyppisessä asuntorakentamisessa”.

Joidenkin rannanläheisten puistoalueiden muuttamista tonteiksi tutkitaan.

RAKENNUKSET

TOIMITILAT

Toimitilojen investointiohjelman tavoitteena on järjestää hallintokuntien palvelutuotannolle toimintojen edellyttämät tilat.

Toimintoja on keskitetty mahdollisimman harvoihin rakennuksiin. Tyhjentyneet rakennukset pyritään ensisijaisesti myymään. Mikäli ostajaa ei löydy, tilat vuokrataan tai rakennus puretaan. Suojelupäätökset ovat muodostuneet esteeksi joidenkin rakennusten purkamiselle. Tyhjentyneiden rakennusten ylläpitokustannukset pyritään minimoimaan ja rakennusten kylmilleen laittamisen edellytykset selvitetään. Kiinteistöjen ja rakennusten omistajana kaupunki on vastuussa toimitilojen terveellisyydestä ja turvallisuudesta. Laki rakennusperinnön suojelemisesta myös edellyttää omistajaa huolehtimaan rakennuksen säilymisestä.

Kaupungin omistamissa rakennuksissa on korjaustarpeita huomattavasti enemmän kuin nykyisten määrärahojen puitteissa pystytään korjaamaan. Nykyisillä raha- ja henkilöresursseilla korjausvelka kasvaa ja varsinkin tyhjäksi jääneet rakennukset rapistuvat, viime vuosien kasvanut investointitaso on tosin merkittävästi parantanut tilannetta aiempaan nähden.

Investointiohjelmaan korjauskohteita tärkeysjärjestykseen asetettaessa, ensisijaiset kriteerit ovat tilojen ja piha-alueiden terveellisyys ja turvallisuus sekä kiinteistöihin sidotun pääoman arvon säilyminen. Kaupungin omistamien toimitilakiinteistöjen korjausvelan suuruudeksi on arvioitu yli sadaksi miljoonaksi euroksi.

Vuosi	Investoinnit, netto	Poistot
2001	1.990.000	1.380.000
2002	3.362.000	1.414.000
2003	4.839.000	1.427.000
2004	7.809.000	1.483.000
2005	3.852.000	1.563.000
2006	2.535.000	1.900.000
2007	3.025.000	1.820.000
2008	2.452.000	1.727.580
2009	3.275.000	1.974.692
2010	3.920.000	1.952.300
2011	2.122.091	2.157.680
2012	1.666.500	2.114.200
2013	3.391.250	2.715.000
2014	1.950.000	2.673.846
2015	3.647.000	2.370.000
2016	6.495.000	2.350.000
2017	8.141.000	2.469.055
2018	8.375.000	2.846.800
2019	9.125.000	

Rakennusten pitkä poisto-aika (yleensä 40 v ja tasapoisto) pienentävät suhteellista poistojen määrää, kun sitä verrataan muihin käyttöomaisuuseriin. Vuoden 2012 jälkeen tehtyjen investointien poistoajat ovat selvästi lyhyemmät. Investointien puristaminen poistojen tasoon on äärimmäisen vaikeaa, kun tiedetään kiinteistöjen korjaustarpeet.

Vuoden 2020 rakennushankkeisiin ei ole myönnetty valtionavustuksia.

Esitettyyn investointiohjelmaan on syytä suhtautua varauksella, koska korjaustarpeiden määrästä johtuen kesken vuoden ohjelmaan joudutaan ottamaan hankkeita, jotka on suunniteltu toteutettavaksi myöhempänä ajankohtana. Korjausrakentamisen luonteesta johtuen rakennustöiden aikana voi paljastua odottamattomia vaurioita, jotka joudutaan korjaamaan työn aikana, mistä johtuen kustannusarviot ovat suuntaa antavia. Kaikkiin kohteisiin ei myöskään ehditä talousarvion laadintavaiheessa tekemään tarkkoja kustannusarvioita.

Toimitiloissa esiintyvistä sisäilmaongelmista johtuen on mahdollista, että investointisuunnitelmaan joudutaan myös tästä syystä tekemään muutoksia.

YLEISHALLINNON RAKENNUKSET

9102 Kaupungintalo

130.000

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus**Hankekuvaus:****Uudemman osan (B-siiven) vesikatteen uusiminen** 0

Vesikatto on elinkaarensa päässä. Viime vuosien aikana katossa on esiintynyt vuotoja. Korkean osan vanha tiilikate uusitaan, sekä terassien vesieristykset ja pinnat.

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus**Hankekuvaus:****Valtuustosalin IV koneen uusinta** 100.000

Valtuustosalin IV kone on elinkaarensa päässä. Ilmamäärät ovat riittämättömiä valtuustosaliin.

Hankkeen investointityyppi: Suunnittelu**Hankekuvaus:****A-osa, alapohjan korjaaminen suunnittelu** 30.000

A-osan alapohjan korjaamisen suunnittelu. Alapohjan ryömintätallassa on kosteutta, joka voi aiheuttaa riskiä rakenteille.

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus**Hankekuvaus:****A- ulko-ovien uusinta** 0

A- ulko-ovien uusinta. Ulko-ovet uusitaan ja sisäovet kunnostetaan. Hankkeelle ei saatu tarjouksia vuonna 2019.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	130 000	130 000	130 000	130 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	5 200	5 200	5 200	5 200

9104 RUOKAPALVELU

1.500.000

Hankkeen investointityyppi: Uudisrakennus**Hankekuvaus:****Walterin ruokala, uudisrakennuksen rakentaminen** 1.500.000

Walterin ruokalan uudisrakentamisen suunnittelu valmistuu vuoden 2020 alkuun. Kilpailutus uudisrakentamisen osalta voidaan suorittaa tämän jälkeen. Rakennustyöt voidaan aloittaa loppuvuodesta 2020. Hankkeeseen kuuluu myös Osmajoentie 28 rakennuksen purku, jonka tilalle ruokala on suunniteltu.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	60 000	60 000	60 000	60 000

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN RAKENNUKSET

VARKAUDEN SAIRAALA, TERVEYSKESKUKSEN SAIRAALA JA PÄÄTERVEYSASEMA

9201 Terveyskeskus ja sairaala

0

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus:

Vanhan sairaalan välttämättömät korjaukset

Suojellun vanhan sairaalan välttämättömät korjaukset.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	0	0	0	0
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	0	0	0	0

KÄPYKANKAAN PALVELUKESKUS JA MUUT SOSIAALITOIMEN RAKENNUKSET

9212 Käpykankaan palvelukeskus

40.000

Hankkeen investointityyppi: Suunnittelu

Hankekuvaus:

Viemäreiden saneerauksen suunnittelu

40.000

Vanhat valurautaviemärit ovat elinkaarensa päässä. Saneerauksen suunnittelu.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	40 000	40 000	40 000	40 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	1 600	1 600	1 600	1 600

9213 Kangaslammin palvelukeskus

140.000

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus:

Kangaskoti, käytävien ja aulojen alakattojen uusinta (sisäilma)

Alakattolevyt ovat elinkaarensa päässä. Kangaskodin käytävien ja aulojen alakatot on mahdollinen sisäilman kuitujen lähde. Alakatot uusitaan kokonaan.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	140 000	140 000	140 000	140 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	5 600	5 600	5 600	5 600

SIVISTYSTOIMEN RAKENNUKSET

PERUSKOULUT

9322 Waltherin koulu

430.000

A-osa

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus:

Luokkien ovien uusinta ja lukitus

250.000

A-osan luokkien ovet ovat elinkaarensa lopussa. Ovet eivät ole moduulimittaisia, jolloin ne joudutaan tilaamaan erikoismitoilla. Oviaukot ovat vanhan mitoituksen mukaiset. Samalla uusitaan lukitusjärjestelmä yhteiseksi. Hanke siirtyi vuodelta 2019.

C-osa

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus:

Alakerroksen musiikkiluokan lattian saneeraus ja porraskäytävien alustäyttöjen vaihto.

150.000

Musiikkiluokan parkettilattia on elinkaarensa päässä ja se tulisi uusia. Porraskäytävien alustilojen täyttömas-
sat tulisi uusia, täytöissä on orgaanista ainetta.

Hankkeen investointityyppi: Suunnittelu

Hankekuvaus:

Ulkoseinän rappauksen uusinnan suunnittelu.

30.000

Ulkoseinän rappaus on elinkaarensa päässä.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	430 000	430 000	430 000	430 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	17 200	17 200	17 200	17 200

9314 Könönpellon koulu

250.000

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus:

Akustovillojen uusiminen

50.000

Koulun tiloissa on vanhoja akustovilloja sisäkatoissa, jotka ovat kuitulähde sisäilmaan. Akustolevyjä joudutaan uusimaan, vaikka peruskorjaus/uudisrakennus onkin lähivuosien suunnitelmissa.

Hankkeen investointityyppi: Suunnittelu

Hankekuvaus:

Koulurakennuksen peruskorjaaminen/uudisrakennuksen rakennussuunnittelu 200.000

Könönpellon koulun peruskorjaaminen/uudisrakennus. Hanke on suunniteltu jakautuvan useammalle vuodelle.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	250 000	250 000	250 000	250 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	10 000	10 000	10 000	10 000

9315 Lehtoniemen koulu

LTK 50.000 KV: 100 00

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus:

Lattioiden uusiminen

LTK 50.000 KV: 100.000

Osassa koulun tiloista on alkuperäiset lattiat, joiden eristeinä voi olla mm. orgaanisia aineita (sammalta jne.). Eristeet voivat olla epäpuhtauksien lähde sisäilmaan. Lattiat uusitaan eristeineen.

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus:

Vesikaton uusiminen

0

Koulun vesikatto on elinkaarensa päässä.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	50 000	100 000	100 000	100 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	2 000	4 000	4 000	4 000

9316 Lutilan koulu

30.000

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus:

Lattioiden uusiminen

Osassa koulun tiloista on alkuperäiset lattiat, joiden eristeenä voi olla mm. orgaanisia aineita (sammalta jne.). Eristeet voivat olla epäpuhtauksien lähde sisäilmaan. Lattiat uusitaan eristeineen. Sisäilmatutkimuksien ja käyttäjiltä saatavien palautteiden perusteella valitaan ne luokkatilat, joihin saneeraus kohdistetaan.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	30 000	30 000	30 000	30 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	1 200	1 200	1 200	1 200

9317 Puurtilan koulu

60.000

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus:

Lattioiden uusiminen

30.000

Osassa koulun tiloista on alkuperäiset lattiat, joiden eristeenä voi olla mm orgaanisia aineita (sammalta jne.). Eristeet voivat olla epäpuhtauksien lähde sisäilmaan. Lattiat uusitaan eristeineen. Sisäilmatutkimuksien ja käyttäjiltä saatavien palautteiden perusteella valitaan ne luokkatilat, joihin saneeraus kohdistetaan.

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus:

Akustovillojen uusiminen

30.000

Koulun tiloissa on vanhoja akustovilloja sisäkatoissa, jotka ovat kuitulähde sisäilmaan. Akustolevyt uusitaan.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	60 000	60 000	60 000	60 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	2 400	2 400	2 400	2 400

9319 Repokankaan koulu

0

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus:

Ilmanvaihtojärjestelmän saneeraaminen

0

Koulun ilmanvaihtojärjestelmän saneeraus. Tiloja on muuteltu alkuperäisestä, ilmanvaihto ei ole riittävä nykytilanteelle. Kyseessä on rakennuksen sisäilmaan liittyvä hanke. Saneeraus on suunniteltu jakautuvan usealle vuodelle. Hanke siirtyi vuodelta 2019 kun tarjous ylitti varatun määrärahan.

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus:

Liikuntasalin lattia saneeraus

0

Liikuntasalin parkettilattia on elinkaarensa päässä ja se tulisi uusida. Salilla on korkea käyttöaste myös koulun ulkopuolisten salivuokraajien osalta. Lattia uusitaan nykyaikaiseksi massalattiaksi.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	0	0	0	0
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	0	0	0	0

9320, 9321, 9343 Kangaslammin koulu ja liikuntatalo

100.000

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus:

Akustovillojen uusiminen liikuntasalin seiniin ja kattoon

100.000

Liikuntasalin akustovillat ja levyt ovat osin repeytyneet käytön jäljiltä, repeytyneet villat ovat kuitulähde sisäilmaan. Akustovillat ja levyt uusitaan.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	100 000	100 000	100 000	100 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	4 000	4 000	4 000	4 000

9381 Nuorten talo

500.000

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus:

Nuorten talon korkean osan vesikaton saneeraus

500.000

Nuorten talon saneerauksessa 2018 - 2019 piti pinnoittaa korkean osan katto urakkaan kuuluvana, joka olisi antanut katon saneeraukselle lisää aikaa. Pinnoitusta ei voitu suorittaa, koska katon vanhaa maalia irtosi pellin pinnasta liikaa. Urakoitsija ei tällöin voinut antaa takuuta pinnoitustyölle. Suunniteltu työ peruttiin. Katto on siis elinkaarensa päässä ja se tulisi uusida. Samalla uusitaan vanhoja IV koneita vesikaton yhteydessä.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	500 000	500 000	500 000	500 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	20 000	20 000	20 000	20 000

PÄIVÄKODIT

9301 Päiviönsaaren päiväkoti

50.000

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus:

Sisäkatot

50.000

Päiviönsaaren päiväkodin sisäkatot ovat avonaisia harvalaudoitus kattoja, joiden takana on villa. Villa on kuitulähde sisäilmaan. Katot tulisi ummistaa ja niihin tulisi asentaa akustolevyt. Hanke siirtyi vuodelta 2019 päiväkodin ollessa päivystävänä päiväkotina.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	50 000	50 000	50 000	50 000
Vaikutus käyttöalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	2 000	2 000	2 000	2 000

9303 Repokankaan päiväkot**50.000****Hankkeen investointityyppi:** Peruskorjaus**Hankekuvaus:****Vesikaton saneeraus**

0

Repokankaan päiväkot on rakennettu vuonna 1982. Vesikatto on alkuperäinen ja elinkaarensa päässä.

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus**Hankekuvaus:****Ryhmiä muovimattojen uusinta**

50.000

Repokankaan päiväkot on rakennettu vuonna 1982. Päiväkodin ryhmien lattiamateriaalit ovat elinkaarensa päässä. Hanke jakautuu useammalle vuodelle.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	50 000	50 000	50 000	50 000
Vaikutus käyttöalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	2 000	2 000	2 000	2 000

9306 Kankunharjun päiväkot**40.000****Hankkeen investointityyppi:** Peruskorjaus**Hankekuvaus:****Akustojen uusinta**

40.000

Tiloissa on vanhoja akustovilloja sisäkatoissa, jotka ovat kuitulähde sisäilmaan. Akustolevyt uusitaan.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	40 000	40 000	40 000	40 000
Vaikutus käyttöalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	1 600	1 600	1 600	1 600

9304 Taulumäen päiväkot**0****Hankkeen investointityyppi:** Peruskorjaus**Hankekuvaus:****Ulko-ovien uusinta**

Ovet ovat alkuperäiset ja ne ovat elinkaarensa päässä.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	0	0	0	0
Vaikutus käyttöalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	0	0	0	0

MUUT SIVISTYSTOIMEN RAKENNUKSET**9331 Soisalo-opisto, päärakennus****100.000****Hankkeen investointityyppi:** Peruskorjaus**Hankekuvaus:****Vanhojen lattioiden uusinta**

100.000

Osassa tiloista on alkuperäiset lattiat, joiden eristeenä voi olla mm orgaanisia aineita (sammalta jne.). Eristeet voivat olla epäpuhtauksien lähde sisäilmaan. Lattiat uusitaan eristeineen. Sisäilmatutkimuksien ja käyttäjiltä saatavien palautteiden perusteella valitaan ne luokkatilat, joihin saneeraus kohdistetaan.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	100 000	100 000	100 000	100 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	4 000	4 000	4 000	4 000

9333 Kirjasto**50.000****Hankkeen investointityyppi:** Suunnittelu**Hankekuvaus:****Ovien ja ikkunoiden uusiminen suunnittelu**

50.000

Kirjaston ovet ja ikkunat ovat pääsääntöisesti alkuperäiset ja niiden uusiminen tulee suunnitteluttaa.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	50 000	50 000	50 000	50 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	2 000	2 000	2 000	2 000

9546 Uimahalli**100.000****Hankkeen investointityyppi:** Peruskorjaus**Hankekuvaus:****Pakolliset korjaukset**

100.000

Uimahallin välttämättömät korjaukset käytön varmistamiseksi. Määrärahavaraus on suuntaa antava, eikä etukäteen kaikkia tulevia korjaustarpeita ole mahdollista kartoittaa.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	100 000	100 000	100 000	100 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	4 000	4 000	4 000	4 000

9342 Liikuntatalo**250.000****Hankkeen investointityyppi:** Peruskorjaus**Hankekuvaus:****Pesu- ja pukutilojen saneeraaminen 2 krs**

250.000

Liikuntatalon pesu- ja pukutilojen pinnat on elinkaarensa päässä. Vuonna 2018 saneerattiin alakerran pesu- ja pukuhuoneet, vuonna 2019 3 krs tilat, nyt on vuorossa 2 krs.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	250 000	250 000	250 000	250 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	10 000	10 000	10 000	10 000

LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUIDEN RAKENNUKSET

9340 Kämärin jäärheilukeskus **30.000**

Hankkeen investointityyppi: Suunnittelu

Hankekuvaus:

Yläkentän katsomorakennuksen peruskorjaaminen, hankesuunnittelu 30.000

Yläkentän katsomorakennus on elinkaarensa päässä. Kohteen peruskorjausta varten tulee hankesuunnittelu teettää etukäteen.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	30 000	30 000	30 000	30 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	1 200	1 200	1 200	1 200

9345 Kisapuiston katsomorakennus **30.000**

Hankkeen investointityyppi: Suunnittelu

Hankekuvaus:

Katsomorakennuksen peruskorjauksen hankesuunnittelu 30.000

Kohteen peruskorjausta varten tulee hankesuunnittelu teettää etukäteen.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	30 000	30 000	30 000	30 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	1 200	1 200	1 200	1 200

TEKNISEN TOIMEN RAKENNUKSET

Teknisen toimen hallinnassa on joukko erityyppisiä rakennuksia. Rakennusten vapautuessa hallintokuntien käytöstä ne yleensä siirtyvät teknisen toimialan hallintaan, vaikkei niille olisikaan omaa käyttöä.

Rakennuksissa on myös paljon korjaustarpeita. Tässä tilanteessa suurin osa korjaustoimista joudutaankin siirtämään tuleville vuosille.

9363 Pelastuslaitos **400.000**

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus:

Sisäilmaongelmien korjaaminen 0

Pelastuslaitoksen rakennuksen sisäilmakorjauksia.

Hankkeen investointityyppi: Suunnittelu

Hankekuvaus:

Paloaseman peruskorjauksen ja/tai uudisrakennuksen rakennussuunnittelu 400.000

Paloaseman peruskorjauksen ja/tai uudisrakennuksen rakennussuunnittelu. Hankkeelle tullaan hakemaan avustusta palonsuojarahastosta, kun perusratkaisu on selvillä.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	400 000	400 000	400 000	400 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	16 000	16 000	16 000	16 000

9361 Varikko**300.000**

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus:

Alueen aitaus ja uudet portit 300.000

Aidat ja portit ovat elinkaarensa päässä. Alueen aidat ovat verkkoaitoja ja niitä on paikattu jatkuvasti. Alueella on vartiointi, eläimet pääsevät vanhan aidan alitse aiheuttaen hälytyksiä viikoittain ilta- ja yöaikaan. Aidat uusitaan elementtialustoiksi ja portit liukuporteiksi. Samalla yläpihan pintoja muokataan varastoinnin helpottamiseksi ja selkeyttämiseksi.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	300 000	300 000	300 000	300 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	12 000	12 000	12 000	12 000

9364 Oikeustalo**80.000**

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus:

Runkorakenteiden korjaus 80.000

Runkorakenteiden korjaus. Matalan osan teräspilareissa on havaittu taipumaa.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	80 000	80 000	80 000	80 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	3 200	3 200	3 200	3 200

9372 Ent. Joutenlahden koulu**LTK: 350.000 KV: 300 000**

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus:

Viemäreiden saneeraus 250.000

Viemärikuvauksessa havaittiin rakennuksen pohjaviemärin heikko kunto. Viemäriä ei voida pinnoittaa, vaan se tulee uusiksi kokonaisuudessaan.

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus:

Lattioiden uusiminen Ltk: 50.000 Kv: 0

Osassa koulun tiloista on alkuperäiset lattiat, joiden eristeinä voi olla mm. orgaanisia aineita (sammalta jne.). Eristeet voivat olla epäpuhtauksien lähde sisäilmaan. Lattiat uusitaan eristeineen.

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus

Hankekuvaus:

Akustovillojen uusiminen

50.000

Koulun tiloissa on vanhoja akustovilloja sisäkatoissa, jotka ovat kuitulähde sisäilmaan. Akustolevyt uusitaan.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	350 000	350 000	300 000	300 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	14 000	14 000	12 000	12 000

ERILLISMÄÄRÄRAHAHANKKEET

9390 Ennalta arvaamattomat rakennekorjaukset

300.000

Toimitilakiinteistöt ovat suhteellisen vanhoja ja niistä on peruskorjattu vain muutama. Toiminnan sujuvuuden kannalta on perusteltua varata erillismääräraha ennalta arvaamattomien rakennekorjausten tekemiseen, jolloin kustannukset voidaan kirjata investointeihin.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	300 000	300 000	300 000	300 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	12 000	12 000	12 000	12 000

xxxx Ennalta arvaamattomat LVISA korjaukset

200.000

Toimitilakiinteistöt ovat suhteellisen vanhoja ja niistä on peruskorjattu vain muutama. Varsinkin kiinteistöjen talotekniikka (LVISA) on suurelta osin saavuttanut teknisen ja toiminnallisen käyttöikänsä. Ennalta arvaamattomien laiterikkojen määrä kasvaa jatkuvasti. Toiminnan sujuvuuden kannalta on perusteltua varata erillismääräraha ennalta arvaamattomien LVISA-korjausten tekemiseen, jolloin kustannukset voidaan kirjata investointeihin.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	200 000	200 000	200 000	200 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	8 000	8 000	8 000	8 000

xxxx Rakennusten purkaminen

300.000**

Päiviönsaaren ent. koulun purku

250.000**

Selvitetään Päiviönsaaren koulun soveltuvuus mahdolliseksi väistötilaksi.

Satakunnankatu okt purku

50.000**

** Määrärahavaraus esitetään tässä, mutta purkukustannukset tullaan kirjaamaan kirjanpitolain mukaisesti teknisen toimen käyttötalouteen

Taseryhmä rakennukset yhteensä

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	5 560 000	5 560 000	5 560 000	5 560 000
Vaikutus käyttöalouteen:				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	222 400	222 400	222 400	222 400

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET**9614 Green Tech; Päivärinne**

KV: M 2 150 000
T -497 000

Green tech; Päivärinne**Hankkeen investointityyppi:** Rakentaminen**Hankekuvaus:**

Hankkeella rakennetaan Green Tech Päivärinne alueen katuyhteydet.

Hankkeella saadaan EU-rahoitusta 50 % todellisista kustannuksista, enimmillään 497.000 €.

Kh:

Kustannusarvio pitää sisällään mm. katuyhteyden teollisuusradan länsipuolelle, tasoristeyksen poistamisen, korvaavien parkkipaikkojen rakentamisen, sillan radan yli Kiertotielle sekä tarvittavat muutokset Kiertotien liittymäkohdissa.

Toteutussuunnittelu käynnistetään jo vuoden 2019 puolella. Kustannusarvio tarkentuu kunhan suunnitelmat valmistuvat.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	1 150 000	2 150 000	2 150 000	2 150 000
Tulot	-497 000	-497 000	-497 000	-479 000
Vaikutus käyttöalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	130 600	330 600	330 600	330 600

9615 Green Tech; Ranta-Luttila**350.000****Green tech; Ranta-Luttila****Hankkeen investointityyppi:** Rakentaminen**Hankekuvaus:**

Hankkeella rakennetaan Green Tech Ranta-Luttilan alueen katuyhteydet.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	350 000	350 000	350 000	350 000
Tulot	0	0	0	0
Vaikutus käyttöalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	70 000	70 000	70 000	70 000

9510 MAASTOMITTAUKSET**0****Hankkeen investointityyppi:** Suunnittelu**Hankekuvaus:**

Määräraha käytetään suunnittelun ja katujen peruskorjauksen lähtötietojen mittauksiin sekä mahdollisiin maaperätutkimuksiin.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	0	0	0	0
Vaikutus käyttöalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	0	0	0	0

9501 KATUJEN RAKENTAMINEN**500.000**

Hankkeen investointityyppi: Uudisrakentaminen
Hankekuvaus:

Osmajoentien liikenneympyrä

500.000

Liikenneympyrän rakentaminen Osmajoentien ja Opiskelijankadun risteykseen.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	500 000	500 000	500 000	500 000
Vaikutus käyttöalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	100 000	100 000	100 000	100 000

9530 JOUTENLAHDEN KEHITTÄMINEN, INFRAN RAKENTAMINEN**1.740.000**

Hankkeen investointityyppi: Uudisrakentaminen
Hankekuvaus:

Määrärahaa varaudutaan toteuttamaan Joutenlahden kehittämissuunnitelman kautta tulevat infran muutostyöt.

Sorvikatu väli Vanerikuja-junarata, sisältää 2 liikenneympyrää	1.250.000
Viilukuja ilman Käsityökadun liikenneympyrää	250.000
Vanerikuja	240.000
Käsityökatu, Tokmannin kohdan lisäkaista	0
Käsityökatu, CM:n kohdan lisäkaista	0
Jäppiläntie-Relanderinkatu lisäkaista	0
Käärmeniementien liikenneturvallisuuden parantaminen	0

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	1 740 000	1 740 000	1 740 000	1 740 000
Vaikutus käyttöalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	348 000	348 000	348 000	348 000

9502 KATUJEN PERUSPARANTAMINEN**220.000**

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus
Hankekuvaus:

Kuivatuksen parantaminen 20.000

Määräraha käytetään kuntalaisaloitteiden mukaiseen katu- ja yleistenalueiden kuivatuksen parantamiseen. Kohteita ei voi määrittellä ennalta vaan ne määritellään lähinnä kuntalaisten aloitteiden ja tarpeiden mukaisesti. Kohteilla turvataan mm. kiinteistökohtaisten järjestelmien toimivuus sekä vähennetään vuotovesien määrää.

Opiskelijankadun saneeraus Kv: 120.000

Osmajoentien ja Opiskelijankadun risteykseen ollaan toteuttamassa liikenneympyrää vuoden 2020 talousarviosta. Samassa yhteydessä on järkevää saneerata Opiskelijankatu sekä leventää katu tarvittavilta osin vastaamaan liikennöintitarvetta. Katu ei ole pahasti routiva, mutta siinä on jonkin verran päällystevaurioita jotka viittaavat heikkoon kantavuuteen. Alustavasti on suunniteltu uusittavan kadun kantavakerros mahdollisesti verkkovahvisteisena sekä uusia kadun kestopäällyste. Lopullinen saneeraustapa selviää rakennussuunnittelun yhteydessä. Katusuunnitelma tuodaan hyväksymiskäsittelyyn samassa yhteydessä liikenneympyrän kanssa.

Routavaurioiden korjaus 80.000

Keväisin routavauriot aiheuttavat paikoin merkittäviä paikallisia korjaustarpeita katuverkolla. Määrärahalla korjataan yksittäisiä vaurioita. Kohteet määräytyvät sen mukaan missä korjaustarpeita esiintyy.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	100 000	220 000	220 000	220 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	20 000	44 000	44 000	44 000

9503 KATUJEN SUNNITTELU**30.000****Hankkeen investointityyppi:** Suunnittelu**Hankekuvaus:**

Määrärahalla valmistaudutaan tulevaisuuden rakentamiseen tuottamalla suunnitelmia. Määräraha on varattu lähinnä omana työnä tehtävään suunnitteluun. Määrärahalla toteutetaan myös kaavan laadinnan yhteydessä tehtävä kunnallistekniikan suunnittelu.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	30 000	30 000	30 000	30 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	6 000	6 000	6 000	6 000

9504 PÄÄLLYSTYSTYÖT**50.000****Hankkeen investointityyppi:** Peruskorjaus**Hankekuvaus:****Asuntokatuja päällystäminen 0**

Uudet asuntokatut saavat rakentamisen jälkeen painua eikä niitä kannata muutoinkaan päällystää ennen kuin suurin osa kadunvarren tonteista on rakennettu. Ensimmäisenä pyritään tietysti päällystämään kokoojakadun luonteiset väylät. Päällystäminen vähentää kunnossapitokustannuksia ja lisää asumisviihtyisyyttä. Mikäli uusia päällystyskohteita ei ole riittävästi, käytetään määrärahat uusintapäällysteisiin.

Kevyen liikenteen väylien kunnostaminen 50.000

Määrärahalla suoritetaan kevyen liikenteen väylien kunnostamisia, pääasiassa päällysteiden osalta.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	50 000	50 000	50 000	50 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ylläpitokulut vähenevät				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	10 000	10 000	10 000	10 000

9505 UUSINTAPÄÄLLYSTYKSET**300.000****Hankkeen investointityyppi:** Peruskorjaus**Hankekuvaus:**

Määrärahaalla suoritetaan päällystettyjen katujen uusintapäällystyksiä.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	300 000	300 000	300 000	300 000
Vaikutus käyttöalouteen:				
ylläpitokulut vähenevät				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	60 000	60 000	60 000	60 000

9640 LIIKENNETURVALLISUUS**263.000****Hankkeen investointityyppi:** Peruskorjaus**Hankekuvaus:****Liikenneturvallisuus kohteet 10.000**

Toteutetaan Keski-Savon liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä.

Liikennemerkkien muutokset 130.000

Uusi tieliikennelaki tulee voimaan 1.6.2020. Lain mukaan kaikki yhdistetyt jalkakäytävät ja pyörätiet (merkki nro 423) on merkittävä kaksisuuntaista liikennettä osoittavilla lisäkilvillä mikäli väylä on kaksisuuntainen. Jos lisäkilpeä ei laiteta, muuttuvat kevyen liikenteen väylät yksisuuntaisiksi lain tultua voimaan. Koska merkit on asetettu väylien molemmista suunnista, tulee olemaan mahdoton tehtävä tulkita yksisuuntaisuuden suunta. Suurin osa kaupungin kevyen liikenteen väylistä on kaksisuuntaisia JK/PP-väyliä. Rekisterin mukaan lisäkilpeä tarvitaan 1058 kpl. Lain voimaantulossa ei ole tältä osin siirtymäaikaa. Lisäksi merkkien 231 ja 232 yhteyteen on lisättävä lisäkilvet varoittamaan risteävästä kevyestä liikenteestä mikäli risteyksessä on kevyen liikenteen väylä.

Taulumäen ympäristön esteettömyyden parantaminen 20.000

Taulumäen alueella on korkeita reunakiviä suojaiteiden kohdilla. Tämä vaikeuttaa liikuntaesteisten liikkumista. Määrärahaalla korjataan suojatien kohtia esteettömiksi. Tällä summalla ei saada korjattua kaikkia epäkoh-
tia.

Ahlströminkadun puolipuumilaitoksen saneeraus 100.000

Ahlströminkadun puolipuumilaitoksen tekniikka on käyttöikänsä päässä ja vaatii saneerauksen. Yhteistyössä Stora Enson kanssa laadittiin puolipuumilaitoksen saneeraussuunnitelma 2019. Myös saneeraus on tarkoitus toteuttaa yhteistyössä ja toteuttamiskuluja jaetaan molemmille osapuolille, molemmat osapuolet esittävät saneerauksen tehtävän vuoden 2020 määrärahoista.

LJS-työ 3.000

Kaupungin osuus Keski-Savon liikennejärjestelmätyöstä

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	263 000	263 000	263 000	263 000
Vaikutus käyttöalouteen:				
ylläpitokulut vähenevät				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	52 600	52 600	52 600	52 600

9506 LIIKENNEVALOT**50.000****Hankkeen investointityyppi:** Uudisrakentaminen**Hankekuvaus:**

Suunnitellaan ja toteutetaan uudet liikennevalot Jäppiläntien ja Sorvikadun risteykseen.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	50 000	50 000	50 000	50 000
Vaikutus käyttöalouteen:				
ylläpitokulut kasvavat				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	10 000	10 000	10 000	10 000

9529 KESKUSTAN KEHITTÄMINEN**0****Hankkeen investointityyppi:** Peruskorjaus**Hankekuvaus:****Ahlströminkadun saneeraus, väli kaupungintalo-Pirtinvirta** **0**

Ahlströminkadun kevyen liikenteen väylä kaupungintalon edustalta Pirtinvirtaan on osittain painunut sekä kiveytys on kulunut. KLV:n vieressä oleva autopaikoituksen tasaus ei toimi parhaalla mahdollisella tavalla. Tässä yhteydessä kevyen liikenteen väylän ja autopaikoituksen tasaus korjataan, kuivatusta parannetaan lisäämällä sadevesikaivoja sekä KLV:n pinnat uusitaan uudella kiveytyksellä. Routavauriot poistetaan toteutamalla rakenne lämpöeristettynä. Myös ajoradan päällyste uusitaan samassa yhteydessä. Ajoradan länsi puolella (Tyyskä) rakennetaan autopaikoitus lisää noin 20 autopaikkaa. Hanke nostaa myös Itsenäisyydenpuiston viihtyisyyttä.

Linja-autopysäkkien katosten uusiminen **0**

Kaupungin paikallisliikenteen linja-autopysäkkien katokset ovat huonossa kunnossa. Osa katoksista on jouduttu poistamaan turvallisuusriskinä. Määrärahalla uusitaan linja-autokatoksia n. 13 kpl. Aikaisempina vuosina katoksia on uusittu 23 kpl.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	0	0	0	0
Vaikutus käyttöalouteen:				
ylläpitokulut vähenevät				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	0	0	0	0

9531 PUISTOT JA LEIKKIPAIKAT**70.000****Hankkeen investointityyppi:** Peruskorjaus**Hankekuvaus:**

Leikkikenttien peruskorjaus (turvallisuus)	20.000
Puistojen peruskorjaus	0
Liikennepuiston saneerauksen suunnittelu ja toteutus	0
Kauppakadun aukoiden saneerauksien suunnittelu	0
Kasvillisuuden uusiminen	10.000
Vieraslajikasvien poisto (mm. kurturuusu, lupiini)	40.000

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	70 000	70 000	70 000	70 000
Vaikutus käyttöalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	14 000	14 000	14 000	14 000

9566 VENESATAMIEN PERUSKORJAUS**50.000****Venesatamien peruskorjaus 50.000**

Määrärahaalla korjataan pienvenesatamien laitureita ja veneiden säilytyspaikkoja

Kangaslammin venesataman valaistuksen parantaminen 0

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	50 000	50 000	50 000	50 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	10 000	10 000	10 000	10 000

9613 GREEN CORRIDOR**50.000****Hankkeen investointityyppi:** Uudiskohde**Hankekuvaus:**

Kämärin ja Tyyskän siltojen suunnittelu, tarjouspyyntöasiakirjojen valmistelu ja kilpailuttaminen. Varaudutaan hankkeen toteuttamiseen v. 2021 kun hankkeelle on saatu vesilain mukainen lupa (lupahakemus jätetty aluehallintovirastoon kesäkuussa 2019). Hankkeelle on haettu kävelyn ja pyöräilyn valtionavustusta syyskuussa 2019.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	50 000	50 000	50 000	50 000
Tuotot	0	0	0	0
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	10 000	10 000	10 000	10 000

9672 KATUVALAISTUS**70.000****Hankkeen investointityyppi:** Peruskorjaus**Hankekuvaus:**

Jäppiläntien valaistuksen uusinta yhteistyössä Savon Voiman kanssa

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	70 000	70 000	70 000	70 000
Tuotot	0	0	0	0
Vaikutus käyttötalouteen:				
käyttökulut vähenevät				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	14 000	14 000	14 000	14 000

Taseryhmä kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä tekninen toimi

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	4 773 000	5 893 000	5 893 000	5 893 000
Tuotot	-497 000	-497 000	-497 000	-497 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	954 600	1 178 600	1 178 600	1 178 600

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET**LIIKUNTAPAIKAT JA -ALUEET YHT.****LTK: 161.000 KV:91 000****3474 LÄHILIIKUNTAPAIKAT****20.000**

Hankkeen investointityyppi: Uusinvestointi
Hankekuvaus:

Liikuntapaikat**20.000**

Investointirahalla peruskorjataan olemassa olevia huollon ja korjauksen tarpeen mukaisia kohteita, sekä uusitaan välineistöä huonokuntoisimpien laitteiden osalta.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	20 000	20 000	20 000	20 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ylläpitokulut pienenevät				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	4 000	4 000	4 000	4 000

3477 MOOTTORIURHEILUKESKUS**15.000**

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus
Hankekuvaus:

Varkauden moottoriurheilukeskus**15.000**

Määrärahaalla peruskorjataan valtakunnallisesti merkittävän urheilualueen suorituspaikkoja sekä varikkoalueita.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	15 000	15 000	15 000	15 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	3 000	3 000	3 000	3 000

3478 VATTUVUOREN URHEILUALUE**LTK: 120.000 KV:50 000**

Hankkeen investointityyppi: Uusinvestointi
Hankekuvaus:

Vattuvuoren kuntoiluportaat**LTK:120.000 KV: 50 000**

Vattuvuoren kuntoiluportaat siirtyivät vuoden 2019 investointiohjelmasta vuodelle 2020.

Insinööryön tuloksena alustavat suunnitelmat portaista valmistuvat loppuvuodesta 2018 ja lopulliset suunnitelmat maaliskuussa 2019. Kuntoiluportaat ovat suuressa suosiossa nykypäivän kuntoilijoiden sekä aktiiviurheilijoiden keskuudessa. Portaiden investointi lisäisi alueen monipuolisuutta sekä houkuttelevuutta.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	120 000	50 000	50 000	50 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ylläpitokulut kasvavat				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	24 000	10 000	10 000	10 000

XXXX LIIKUNTAPAIIKASUUNNITTELU**6.000**

Hankkeen investointityyppi: Suunnittelu
Hankekuvaus:

Määrärahalta tehdään ulkoilu- ja kuntoilureittien kehittämissuunnitelma sekä valmistaudutaan tulevaisuuden liikuntapaikkojen rakentamiseen tuottamalla suunnitelmia.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	6 000	6 000	6 000	6 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:				

SATAMALAITOS**9701 SATAMIEN KEHITTÄMINEN****50.000**

Hankkeen investointityyppi: Peruskorjaus
Hankekuvaus:

Akonniemen sataman liikennemäärät ovat edelleen huippuvuosiin verraten alhaiset. Akonniemen sataman kautta tuotiin vuonna 2018 rehuraaka-aineita noin 14 800 tn. Akonniemen sataman kautta ei vuonna 2018 laivattu lähtevää tavaraa. Taipaleen satamasta laivattiin raakapuuta 125 000 tonnia Etelä-Saimaan puunjalostusteollisuuden käyttöön.

Akonniemen satamassa ei ole tiedossa olevilla liikennemäärillä tarvetta tehdä uusinvestointeja satamarakenteisiin tai raiteisiin. Junaliikenne North European Oil Trade Oy:n Itä-Suomen polttoaineiden varastoterminaalille on melko vilkasta. Viikoittain terminaaliin tulee kahdesta kolmeen junaa ja vuosittain terminaalin kautta kulkee 200 miljoona litraa erilaisia polttonesteitä, joten rata vaatii jatkuvaa kunnossapitoa, samoin laiturit ja muu infra on syytä pitää kunnossa.

Radan kunnossapittämiseksi, ratapölkkyjä tulisi uusia v. 2020 yhteensä n. 200 kpl. Kustannusarvio n. 23 000 €.

Vaihteiden mittavikojen korjauksiin on vuosittain varattava n. 3 000 € ja muihin ilmeneviin korjauksiin 5 000 €.

Akonniemen laituriin 1 ja 2 kuntotarkastus on tehtävä kahden vuoden välein. Kustannusarvio ilman korjauksia on n. 3 000 €. Korjauksiin varataan tässä vaiheessa 16 000 €.

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	50 000	50 000	50 000	50 000
Vaikutus käyttötalouteen:				
ei vaikutusta				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	12 500	12 500	12 500	12 500

KONEET JA KALUSTO

Tekninen toimi		€
Hallinto (uusi)	15 000	
Taajamametsien raivausryhmän käyttöön hankitaan yksi pakettiauto.		
Hallinto/suunnittelu (uusi/korvaus)	36 000	
Mittalaitteiden päivittäminen, sis. yksi uusi laite, vanhojen päivitykset ja koulutus		
Könönpellon koulu/keittiön jääkaapit 4 kpl (korvaus)	10 000	
Könönpellon koulun keittiöllä on vanhat kiinteät kylmiöt. Kylmiöiden toiminta on epävarmaa. Katkeamattoman kylmäketjun varmistamiseksi keittiölle tarvitaan jääkaappeja.		
Terveyskampus (uusi/korvaus)	60 000	
Keittiöön uudet siirreltävät laitteet		
Kunnossapito ja huolto/huoltoautot 2 kpl (korvaus)	30 000	
Huolto-, korjaus- ja kunnossapitomiehet käyttävät autoja päivittäiseen työskentelyyn. Entiset autot (90-luvulta) on todettu korjauskelvottomiksi.		
Tekninen toimi yhteensä		151 000
Sosiaali- ja terveystoimi / Varkaus		94 600
Terveystietojärjestelmän (LifeCare) päivitys		
Sosiaali- ja terveystoimi / Joroinen		76 000
Terveystietojärjestelmän (LifeCare) päivitys		
Sivistystoimi		
Perusopetus	41 500	
Varhaiskasvatus	30 000	
Nuorisopalvelut	22 000	
Museot	81 000	
Kirjasto	12 000	
Soisalo-opisto	12 500	
Sivistystoimi yhteensä		199 000
Liikunta- ja vapaa-aikatoimi		
Uimahalli	100 000	
Uimahallin kuntosalin uudistaminen		
Kuntosalilaitteisto uusitaan turvalliseksi ja vastaamaan tämän päivän käytön tarpeita.	80 000	
Sähköinen kulunvalvonta	20 000	
Liikunta- ja vapaa-aikatoimi yhteensä		100 000
Yleishallinto		
Konsernipalvelut		
Tietohallinto		325 000
Teknologia-arkkitehtuuri	90 000	
- palvelinpäivitykset, palvelin ja työasema lisenssit		
- Sähköposti, Teams/Skype migraatio		
- valokuituverkon laajennukset		

Tietoarkkitehtuuri	65 000
- digitalisaatio	
- tiedonhallintalain vaatimusten toteutus,	
- käyttövaltuushallinta	
Tietojärjestelmäarkkitehtuuri	100 000
- oppimisympäristön kehittäminen	
Verkkopalvelualustan kehittäminen	45 000
Titania ergonominen työvuorosuunnittelu	25 000

Taseryhmä koneet ja kalusto yhteensä

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	945 600	945 600	945 600	945 600
Tuotot	0	0		
Vaikutus käyttötalouteen:				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:	283 000	283 000	283 000	283 000

Osakkeet ja osuudet

250 000

Pohjois-Savon pääomasijoitusrahasto 200 000
Varkauden kaupungin pääomapanostus rahastoon v. 2020

Tiedekeskussäätiön perustaminen 50 000
Vetovoimakeskuksen alueelle suunnitellaan elämyskeskusta, jonka yhtenä osana toimisi tiedekeskus. Tiedekeskusta varten perustetaan säätiö, jossa kaupunki toimii yhtenä perustajajäsenenä.

Taseryhmä osakkeet ja osuudet yhteensä

	LTK, €	KJ, €	KH, €	KV, €
Kulut	200 000	250 000	250 000	250 000
Tuotot	0	0	0	0
Vaikutus käyttötalouteen:				
Vaikutus poistojen kautta tulokseen:				

YHTEENVETO INVESTOINNEISTA TASERYHMITÄIN

Taseryhmä		TP 2018	TA 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Maa- ja vesialueet ja tontit	M	-330 825	-720 000	-350 000	-300 000	-200 000
	T	82 886	1 500 000	200 000	200 000	200 000
	Netto	-247 939	780 000	-150 000	-100 000	0
Rakennukset	M	-5 505 874	-9 125 000	-5 560 000	-17 750 000	-15 500 000
	T	0	0	0	0	0
	Netto	-5 505 874	-9 125 000	-5 560 000	-17 750 000	-15 500 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet	M	-4 104 837	-5 128 000	-5 984 000	-2 873 000	-2 953 000
	T	70 000	0	497 000	0	0
	Netto	-4 034 837	-5 128 000	-5 487 000	-2 873 000	-2 953 000
Satamat	M	-152 700	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
	T	0	0	0	0	0
	Netto	-152 700	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Koneet ja kalusto						
- Tekninen toimi	M	-56 906	-106 000	-151 000		
- Sosiaali- ja terveystoimi, Varkaus	M	-81 914	-344 100	-94 600		
- Sosiaali- ja terveystoimi, Joroinen	M	-71 160	-97 000	-76 000		
- Sivistystoimi	M	-98 401	-195 400	-199 000	-144 800	-102 000
- Liikunta- ja vapaa-aikatoimi	M	-100 537	-65 000	-100 000	-50 000	-50 000
- Konsemipalvelut	M	-483 667	-335 000	-325 000	-300 000	-300 000
Koneet ja kalusto, yhteensä	M	-892 585	-1 142 500	-945 600	-494 800	-452 000
Osakkeet ja Osuudet	M	-88 075	-2 500 000	-250 000	-700 000	-100 000
Investoinnit yhteensä	M	-11 074 896	-18 665 500	-13 139 600	-22 167 800	-19 255 000
	T	152 886	1 500 000	697 000	200 000	200 000
	Netto	-10 922 010	-17 165 500	-12 442 600	-21 967 800	-19 055 000

INVESTOINNIT HANKKEITTAIN

INVESTOINTISUUNNITELMA		M/T	TA 2019	TA 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Kohde				LTK	KV		
MAA- JA VESIALUEET							
9000	Maa-alueet	M	-200 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
		T	1 500 000	200 000	200 000	200 000	200 000
9030	Pilaantuneiden maa.al. kunnostaminen	M					
9040	Tonttien kunnostaminen	M					
9050	Tonttitarjonnan parantaminen	M					
		T					
9012	Vetovoimakeskukseen aluekehityshanke	M	-250 000	-165 000	-165 000	-100 000	
9013	Rantarakennuspaikkojen kehittäminen	M					
9014	Kiertotien teollisuusalue	M	-250 000				
		T					
xxxx	Ranta-Luttilan teollisuusalue	M					
9015	Teollisuustonttien jalostaminen			-35 000	-35 000	-50 000	-50 000
9020	Ilmakuvaukset	M	-20 000				
Maa- ja vesialueet yhteensä		Menot	-720 000	-350 000	-350 000	-300 000	-200 000
		Tulot	1 500 000	200 000	200 000	200 000	200 000
		Netto	780 000	-150 000	-150 000	-100 000	0
RAKENNUKSET							
		M/T	TA 2019	TA 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
				LTK	KV		
Yleishallinto							
9102	Kaupungintalo	M	-285 000	-130 000	-130 000	-700 000	-1 300 000
Yleishallinto yhteensä		Menot	-285 000	-130 000	-130 000	-700 000	-1 300 000
		Tulot					
		Netto	-285 000	-130 000	-130 000	-700 000	-1 300 000
Ruokapalvelu							
9104	Kuoppakankaan ruokapalveluk. suunnittelu	M	-300 000	-1 500 000	-1 500 000	-2 000 000	
Ruokapalvelu yhteensä		Menot	-300 000	-1 500 000	-1 500 000	-2 000 000	0
		Tulot					
		Netto	-300 000	-1 500 000	-1 500 000	-2 000 000	0
Sosiaali- ja terveystoimi							
Perusterveydenhuolto							
9201,	Varkauden sairaala, tk:n vuodeosasto ja pääterveysasema	M	-150 000				
Perusterveydenhuolto yhteensä		Menot	-150 000	0	0	0	0
		Tulot					
		Netto	-150 000	0	0	0	0
Ikääntyneiden palvelut							
9212	Käpykankaan palvelukeskus	M	-230 000	-40 000	-40 000	-600 000	-200 000
9213	Kangaslammin palvelukeskus	M	-140 000	-140 000	-140 000		0
Ikääntyneiden palvelut, yhteensä		Menot	-370 000	-180 000	-180 000	-600 000	-200 000
		Tulot					
		Netto	-370 000	-180 000	-180 000	-600 000	-200 000

INVESTOINTISUUNNITELMA		M/T	TA 2019	TA 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Kohde				LTK	KV		
Sivistystoimi							
Perusopetus							
9322	Walterin koulu	M	-580 000	-430 000	-430 000	-500 000	
9314	Könönpellon koulu	M	-150 000	-250 000	-250 000	-8 000 000	-8 000 000
9315	Lehtoniemen koulu	M	-140 000	-50 000	-100 000		
9316	Luttilan koulu	M	-50 000	-30 000	-30 000		
9317	Puurtilan koulu	M	-60 000	-60 000	-60 000		
9320	Repokankaan koulu	M	-410 000			-300 000	
9321,	Kangaslampi, koulut ja Liikuntatalo	M	-50 000	-100 000	-100 000		
9381	Nuorten talo	M	-500 000	-500 000	-500 000		
Perusopetus yhteensä		Menot	-1 940 000	-1 420 000	-1 470 000	-8 800 000	-8 000 000
		Tulot					0
		Netto	-1 940 000	-1 420 000	-1 470 000	-8 800 000	-8 000 000
Lasten päivähoito							
9301	Päivönsaaren päiväkoti	M	-60 000	-50 000	-50 000	-500 000	-400 000
9303	Repokankaan päiväkoti	M	-130 000	-50 000	-50 000	-150 000	0
9350	Revonhätä	M	-50 000				
9302	Könönpellon päiväkoti	M					
9306	Kankunharjun päiväkoti	M	-50 000	-40 000	-40 000		
9304	Taulumäen päiväkoti	M	-150 000				
Lasten päivähoito yhteensä		Menot	-440 000	-140 000	-140 000	-650 000	-400 000
		Tulot					
		Netto	-440 000	-140 000	-140 000	-650 000	-400 000
Lasten ja perheiden palvelut							
9221	Kinnulakoti	M	-100 000				
Lasten ja perheiden palvelut yhteensä		Menot	-100 000	0	0	0	0
		Tulot					
		Netto	-100 000	0	0	0	0
Kansalaisopistojen vapaa sivistystyö							
9331	Soisalo-opisto	M	-250 000	-100 000	-100 000	-200 000	
Kansalaisopistojen vapaa sivistystyö yhteensä		Menot	-250 000	-100 000	-100 000	-200 000	0
		Tulot					
		Netto	-250 000	-100 000	-100 000	-200 000	0
Museo ja näyttelytoiminta							
9332	Museo, Wredenkatu 5	M					
Museo ja näyttelytoiminta yhteensä		Menot	0	0	0		
		Tulot					
		Netto	0	0	0	0	0
Kirjastotoiminta							
9333	Kirjasto	M	-350 000	-50 000	-50 000	-400 000	-200 000
9320	Kangaslammin kirjasto/yhteispalvelup	M					
Kirjastotoiminta yhteensä		Menot	-350 000	-50 000	-50 000	-400 000	-200 000
		Tulot					
		Netto	-350 000	-50 000	-50 000	-400 000	-200 000
Taiteen perusopetus							
9334	Kuvataidekoulu		0	0	0		
Taiteen perusopetus yhteensä		Menot	0	0	0	0	0
		Tulot					
		Netto	0	0	0	0	0
Liikunta ja ulkoilu							
9340	Kämärin jääurheilukeskus	M	-180 000	-30 000	-30 000	-150 000	-500 000
9341	Uimahalli	M	-2 550 000	-100 000	-100 000		
9546	Uimahallin hankesuunnittelu	M	-200 000				
9342	Liikuntatalo	M	-380 000	-250 000	-250 000	-150 000	
9343	Kangaslammin liikuntatalo	M					
9345	Kisapuiston katsomorakennus	M	-30 000	-30 000	-30 000	-200 000	-1 000 000
Liikunta ja ulkoilu yhteensä		Menot	-3 340 000	-410 000	-410 000	-500 000	-1 500 000
		Tulot					
		Netto	-3 340 000	-410 000	-410 000	-500 000	-1 500 000

INVESTOINTISUUNNITELMA		M/T	TA 2019	TA 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Kohde				LTK	KV		
Teknisen toimen rakennukset							
9373	Tehtaan koulu	M					
9363	Pelastuslaitos	M	-420 000	-400 000	-400 000	-3 500 000	-3 500 000
9361	Varikko	M	-300 000	-300 000	-300 000		
9367	Toimintakeskus Pihlaja	M	-30 000				
9380	Mekaanisen Musiikin Museo	M	-150 000				
9364	Oikeustalo	M	-80 000	-80 000	-80 000		
9372	Ent. Joutenlahden koulu	M	-250 000	-350 000	-300 000		
Teknisen toimen rakennukset, yhteensä		Menot	-1 230 000	-1 130 000	-1 080 000	-3 500 000	-3 500 000
		Tulot					
		Netto	-1 230 000	-1 130 000	-1 080 000	-3 500 000	-3 500 000
xxxx	Ennalta arvaamattomat LVISA korjaukset			-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
xxxx	Rak. IV-järjestelmien kartoitus		-100 000				
xxxx	Kiint. Rak.automaatiolait uusinta		-50 000				
9390	Ennalta arvaamattomat korjaukset	M	-200 000	-300 000	-300 000	-200 000	-200 000
9335	Taulumäen yleisö wc:n kunnostus	M	-20 000				
Suojelukohteet							
9379	Manttu	M					
Rakennukset, yhteensä		Menot	-9 125 000	-5 560 000	-5 560 000	-17 750 000	-15 500 000
		Tulot	0	0	0		
		Netto	-9 125 000	-5 560 000	-5 560 000	-17 750 000	-15 500 000
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET		M/T	TA 2019	TA 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
				LTK	KV		
9501	Katujen rakentaminen	M	-30 000	-500 000	-500 000	-400 000	-130 000
9502	Katujen perusparantaminen	M	-990 000	-100 000	-220 000	-320 000	-600 000
9503	Katujen suunnittelu	M	-50 000	-30 000	-30 000	-30 000	-50 000
9510	Maastomittaukset	M	-10 000			-5 000	-15 000
9612	Harjulantien rakentaminen	M					
9529	Keskustan kehittäminen	M	-240 000				-550 000
9505	Uusintapäällysteet	M	-500 000	-300 000	-300 000	-200 000	-500 000
9531	Puistot ja leikkipaikat	M	-150 000	-70 000	-70 000	-145 000	-880 000
9566	Venesatamien peruskorjaus	M	-70 000	-50 000	-50 000	-40 000	-30 000
9672	Katuvalaistus	M	-370 000	-70 000	-70 000		
9506	Liikennevalot	M		-50 000	-50 000	-60 000	-20 000
9640	Liikenneturvallisuustyö	M	-53 000	-263 000	-263 000	-23 000	-28 000
9504	Päällystystyöt	M	-270 000	-50 000	-50 000	-50 000	-150 000
9303	Joutenlahden tien jatko	M					
9530	Joutenlahden kehittäminen, infra	M	-1 930 000	-1 740 000	-1 740 000		
9614	Green tech, Päivärinne	M		-1 150 000	-2 150 000	-100 000	
		T		497 000	497 000		
9615	Green tech, Ranta-Luttila	M		-350 000	-350 000		
9613	Green Corridor	M	-100 000	-50 000	-50 000	-1 500 000	
Kadut ja viheralueet		Menot	-4 763 000	-4 773 000	-5 893 000	-2 873 000	-2 953 000
		Tulot	0	497 000	497 000	0	0
		Netto	-4 763 000	-4 276 000	-5 396 000	-2 873 000	-2 953 000

INVESTOINTISUUNNITELMA	M/T	TA 2019	TA 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Kohde			LTK	KV		
Liikuntapaikat ja -alueet						
3455 Liikuntapaikkasuunnittelu	M	-30 000	-6 000	-6 000		
3470 Uimahalli	M					
3471 Liikuntatalo	M					
3472 Kisapuisto ja muut ulkokentät	M	-105 000				
3473 Kämäri	M					
3477 Moottoriurheilukeskus	M	-20 000	-15 000	-15 000		
3478 Vattuvuori	M		-120 000	-50 000		
3474 Lähiliikuntapaikat	M	-190 000	-20 000	-20 000		
	T					
3475 Ladut ja kuntopolut	M	-20 000				
xxxx Moottorikelkkareitit						
Liikunta- ja vapaa-aika	Menot	-365 000	-161 000	-91 000	0	0
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	-365 000	-161 000	-91 000	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet, yhteensä	Menot	-5 128 000	-4 934 000	-5 984 000	-2 873 000	-2 953 000
	Tulot	0	497 000	497 000	0	0
	Netto	-5 128 000	-4 437 000	-5 487 000	-2 873 000	-2 953 000
SATAMAT						
	M/T	TA 2019	TA 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
			LTK	KV		
9701 Sataminen kehittäminen	M	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Vierasvenesatama						
Satamat, yhteensä	Menot	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
	Tulot					
	Netto	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
KONEET, KALUSTO						
	M/T	TA 2019	TA 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
			LTK	KV		
Vesitomin ravintolan kaidehissi	M					
Tekninen toimi	M	-106 000	-151 000	-151 000		
Sosiaali- ja terveystoimi	M	-344 100	-94 600	-94 600		
Sosiaali- ja terveystoimi/Joroinen	M	-97 000	-76 000	-76 000		
Sivistystoimi	M	-195 400	-199 000	-199 000	-144 800	-102 000
Liikunta- ja vapaa-aikatoimi	M	-65 000	-100 000	-100 000	-50 000	-50 000
Konsernipalvelut	M	-335 000	-325 000	-325 000	-300 000	-300 000
Koneet ja kalusto yhteensä	Menot	-1 142 500	-945 600	-945 600	-494 800	-452 000
	Tulot	0	0		0	0
	Netto	-1 142 500	-945 600	-945 600	-494 800	-452 000
OSAKKEET JA OSUUDET						
Osakkeiden ja osuuskien hankinta						
Pohjois-Savon pääomarahasto	Menot		-150 000	-200 000	-200 000	-100 000
Tiedekeskussäätiön pääoma	Menot		-50 000	-50 000	-500 000	
Osakkeet ja osuudet yhteensä	Menot	-2 500 000	-200 000	-250 000	-700 000	-100 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ						
	Menot	-18 665 500	-12 039 600	-13 139 600	-22 167 800	-19 255 000
	Tulot	1 500 000	697 000	697 000	200 000	200 000
	Netto	-17 165 500	-11 342 600	-12 442 600	-21 967 800	-19 055 000

11 KONSERNIYHTIÖT / TYTÄRYHTIÖT

11.1 Wartalo Kodit Oy

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet
Kaupungin omistusosuus: 100 %

Toiminnan kuvaus

Wartalo Kodit Oy:n tehtävänä on tarjota koteja ja asumispalveluja jokaiseen elämänvaiheeseen. Toiminnan painopistealueet ovat asuntojen vuokraus ja kiinteistöjen ylläpito.

Kiinteistöstrategian mukaisia toimenpiteitä jatketaan suunnitelmakaudella ja yhtiön toimintoja sopeutetaan kysyntää vastaavaksi.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Asuntojen vuokraustoiminnassa kumulatiivisen käyttöasteen nostaminen tavoitteen mukaiseksi.	Kiinteistökohtainen käyttöaste tilasto kuukausittain ja kumulatiivisesti.	Kumulatiivinen käyttöaste vuoden lopussa 93%.
Kiinteistöjen ja asuntojen säilyttäminen asuttavassa kunnossa.	Kiinteistöjen ja asuntojen ylläpito ja hoitaminen budjetin sekä laadittujen ohjelmien mukainen.	Asunnot muuttokuntoiset mahdollisimman nopeasti. Kiinteistöjen ja asuntojen peruskunto talon ikään nähden hyvä.
Kiinteistöissä toteutetaan kiinteistöstrategian mukaisia toimenpiteitä käyttöasteen nostamiseksi.	Kiinteistöjen ylläpito, purkaminen, yhtiöittäminen ja osakkeiden mahdollinen myynti. Käyttöaste.	Toimenpiteet vastaavat asetettuja tavoitteita.
Budjetissa pysyminen.	Kuukausittainen budjetin seuranta oikea-aikaisen tiedon avulla. Kuukausittainen korjausbudjetin seuranta ja analysointi. Kassavarat n. 2 kk:n vuokratulot, saldotilanteen seuranta viikoittain.	Tilikauden tulos positiivinen tai vähintään nollatulos. Korjauksiin varatut euromäärät pysyvät hallinnassa. Maksutapahtumat kassaperusteisina ilman lainanottoa.

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Kiinteistöissä toteutetaan kiinteistöstrategian mukaisia toimenpiteitä käyttöasteen nostamiseksi.	Kiinteistöjen ylläpito, purkaminen, yhtiöittäminen ja osakkeiden mahdollinen myynti. Asuntojen käyttöaste. Neliökohtainen tyhjien asuntojen määrä.	Strategian mukaisten toimenpiteiden jälkeen käyttöaste vähintään 93% ja asuntojen määrä ja koko vastaavat kysyntää.
Budjetissa pysyminen.	Kuukausittainen budjetin seuranta oikea-aikaisen tiedon avulla.	Tilikauden tulos positiivinen tai vähintään nollatulos.

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
Strategiset	Hallituksen strategiset linjaukset, päätökset / toteutus / seuranta. Hallituksen, toimitusjohtajan ja johtoryhmän saumaton yhteistyö.	 PIENI

Operatiiviset	Vastuut jaettu osastoittain, muutoksiin sitoutuminen ja sitouttaminen, toimiva työyhteisö. Sopimukset kahden henkilön käsittelyssä, tarvittaessa hallituspäätös.	 PIENI
Asukkaiden aiheuttamat huoneistojen ja kiinteistön vaurioittamiset	Ennakointi asukasvalinnassa ja asumishäiriöihin välitön puuttuminen.	 KOHTALAINEN
Asuntojen tyhjäkäynnit	Aktiivinen asuntotarjonta ja markkinointi.	 KOHTALAINEN
Vahingot	Ennaltaehkäisy ja kattavat vakuutukset.	 PIENI
Rahoitusriskit ja asukkaiden maksukyvyttömyys	Ulkoisen lainasalkun hoitaminen ja seuranta. Vuokra- ja käyttökorvaussaatavien perintä ja ulkoinen perintä.	 KOHTALAINEN

TALOUS	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Liiketoiminnan tuotot, €	7 972 465	8 304 200	8 125 000	8 350 000	8 350 000
Liiketoiminnan kulut (-) (sis. poistot), €	-7 225 843	-7 574 200	-7 425 000	-7 760 000	-7 960 000
Liikevoitto (-tappio), €	746 622	730 000	700 000	590 000	390 000
Rahoitustuotot ja -kulut, €	-761 717	-730 000	-700 000	-590 000	-390 000
Tilikauden voitto (-tappio), €	-15 095	0	0	0	0

	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Investointimenot, €	1 684 851	0	0	0	0
Investointeihin liittyvät, €					
leasingvastuut, €	0	0	0	0	0
Lainakanta 31.12. €	39 389 165	37 909 371	36 404 934	34 886 395	33 367 856
- josta kaupungin myöntämät lainat, €	350 000	300 000	250 000	200 000	150 000

Henkilöstö / 31.12.	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Vakinaiset	29	27	23	23	23
Määräaikaiset ja sijaiset	1	0	1	0	0
YHTEENSÄ	30	27	24	23	23

Kustannusten sopeuttamisen johdosta vuokria ei koroteta 1.1.2020.

Vuokrasaatavia valvotaan aktiivisesti, perintää on tehostettu ja saatavien perinnän hoitaa ulkoinen yhteistyökumppani. Lainasalkun hoitaminen on ulkoistettu rahoitusriskien hallinnan asiantuntijalle.

Talousarviovuodelle ja suunnitelmakaudelle ei ole suunnitteilla investointeja.

Henkilöstöä sopeutetaan kiinteistöstrategian mukaisten sopeuttamistoimenpiteiden sekä yhtiön talouden kehityksen mukaisesti.

11.2 Varkauden Aluelämpö Oy

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 80,1 %

Toiminnan kuvaus

Varkauden Aluelämmön tehtävänä on tuottaa asiakaslähtöisiä energia-alan palveluja ja tuotteita luotettavasti, asiantuntevasti sekä reagoi siten nopeasti toimintaympäristön muuttuviin vaatimuksiin.

Toiminnan painopistealueet:

1. Kilpailijoista erottuminen avoimuudella, toiminnollisuuden korkealla tasolla ja ominaisuuksien mukautumisella asiakkaan tarpeisiin
2. Uusien avauksien tuotteistaminen ja kokonaispalvelujen tuottaminen nykyisille ja uusille asiakkaille.
3. EU:n ja Suomen kansallisten ilmasto ja energiatehokkuus tavoitteiden toteuttaminen

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Tasapainoinen talous ja vakava-rainen toiminta	Tilikauden tulos	Omistajien määrittelemän voitto-prosentin mukainen tulos
	Omavaraisuusaste	60 % (liittymismaksut omana pää-omana)
Fossiilisten polttoaineiden määrän vähentäminen	Fossiilisella tuotetun energian määrä suhteessa kokonaistuotantoon (RV:n tuotanto katsotaan kokonaisuudessa uusiutuvaksi)	Fossiilisella tuotettu alle 10 %
Uusien palvelujen myyminen	Toteutunut euro määrä	100 000 €

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Tasapainoinen talous ja vakava-rainen toiminta	Teknisten ja taloudellisten riskien minimointi	Positiivinen tulos
Huippukuormalaitoksen moderni-sointi/ uusinta	Esisuunnittelu seuraavasta laitok-sen modernisoinnista	Yhden vara/ huippulaitoksen toteu-tunut korvausinvestointi
Verkostonsaneerausohjelman laadinta	Verkostonvuodot alle valtakunnal-lisen keskitason	Asiakkaille näkyviä vuotokohteita alle 3 kpl/ vuosi

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
Strategiset <ul style="list-style-type: none"> • Regulaation kehitys • Energia- ja ympäristöpoliittiset riskit • Toimialan ja yrityksen maineeseen liit-tyvät riskit 	<ul style="list-style-type: none"> • Edunvalvonta etujärjestöjen kautta • Edunvalvonta • Ennakoiva ja avoin tiedottaminen 	 PIENI
Operatiiviset <ul style="list-style-type: none"> • Toiminnan virheet • Henkilöstö (ikäntyminen, sairaus) 	<ul style="list-style-type: none"> • Toimintaohjeet, tehtävien kierrätys, valvonta 	 KOHTA-LAINEN

<ul style="list-style-type: none"> Laitteiden käyttöriskit Tietoturva 	<ul style="list-style-type: none"> Tehtävien kierrätys, -suunnitelmat Toimintaohjeet, kierrätys, valvonta Ohjeistukset, valvonta 	
Vahinko <ul style="list-style-type: none"> Omaisuuksvahinko Vastuu Keskeytys- ja riippuvuuskeskeytys Ympäristövahinko Tapaturma- ja henkilöstö 	<ul style="list-style-type: none"> Vakuutuspolitiikka, jossa on määritelty riskienkantokyky ja halu Työturvallisuuden toimintaohjelma 	 SUURI
Rahoitus- ja markkina <ul style="list-style-type: none"> Korko- ja rahoitusmarkkinat Vastapuoli Energiakauppa 	<ul style="list-style-type: none"> Suojaukset, omavaraisuusaste Luotonvalvonta Suojaukset, päästökauppastr. ja valvonta 	 KOHTALAINEN

Sisäinen valvonta

Riskienhallintaa toteutetaan osana normaalia johtamistyötä ja strategista suunnittelua. Riskienhallintaa käsitellään säännöllisesti hallituksen kokouksissa.

Strategiset riskit liittyvät kaukolämmön myynnin kannattavuuteen. Tulosraporttien avulla ennustetaan kuukausittain tilikauden tulos, ennusteessa huomioidaan tuotantokustannusten muutokset ja myynnin kehittyminen. Energiantuotanto on sidottu pääasiallisesti Riikinoima Oy:n muuttuviin- ja kiinteisiin kustannuksiin, Yhtiö nimittää puheenjohtajan ja kaksi muuta jäsentä Riikinoiman hallitukseen, jotka valvovat VAL:n etua. Riikinoima Oy:n tekninen ja taloudellinen toimivuus, on edellytys yhtiön kannattavan toiminnan mahdollistamiseksi. Kuukausiennusteen perusteella pyritään mahdollisimman aikaisessa vaiheessa korjaamaan mahdollista kannattavuuden heikkenemistä.

Operatiivisista riskeistä huomattavimmat ovat energiantuotantokapasiteetin riittävyys ja toimivuus. Tuotantokapasiteetin riittävyys häiriötilanteissa ja suurissa kuormissa on varmistettu vara- ja huippulämpökeskusten kapasiteetilla. Päätuotantolaitosten rikkoutuessa, ei olemassa oleva varalämpökeskuskapasiteetti riitä turvaamaan samanaikaista huippukuormaa. Tällöin yhtiö joutuu turvautumaan vuokrattaviin lämpökeskuksiin ja mahdollisesti rajoittamaan asiakkaiden lämmöntoimitusta. Yhtiöllä on voimassa oleva varalämpösopimus 24h vasteajalla Höyrytys Oy:n kanssa. Samoin riippuvuuskeskeytys vakuus 3 päivän omavastuulla

Asiakkaiden maksukykyyn liittyviä riskejä ennakoidaan ja valvotaan aktiivisesti. Lisäksi perintätoimi on ulkoistettu. Yhtiössä on tunnistettu mm. seuraavat vahinkoriskit: omaisuusvahingot, vastuuvahingot, tuotannon keskeytys- ja riippuvuuskeskeytysriskit, ympäristövahingot ja tapaturmat. Näihin riskeihin on varauduttu mm. vakuutuspolitiikalla, jossa on määritetty yhtiön riskinkantokyky ja – halu. Lisäksi tapaturma ja henkilöstöriskeihin on varauduttu työturvallisuuden toimintaohjelmalla.

TALOUS	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Liiketoiminnan tuotot, €	13 807 991	12 600 000	13 570 000	13 570 000	13 570 000
Liiketoiminnan kulut (-) (sis.poistot), €	-11 928 325	-11 420 000	-12 500 000	-12 500 000	-12 500 000
Liikevoitto (-tappio), €	1 879 666	1 180 000	1 070 000	1 070 000	1 070 000
Rahoitustuotot ja -kulut, €	-151 572	-83 000	-83 000	-83 000	-83 000
Tilikauden voitto (-tappio), €	1 728 094	1 097 000	987 000	987 000	987 000
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Investointimenot, €	409 766	600 000	1 000 000	500 000	500 000
Investointeihin liittyvät, €					
leasingvastuut, €	0	0	0	0	0
Lainakanta 31.12. €	6 821 429	6 236 000	6 250 284	5 604 568	4 958 852
- josta kaupungin myöntämät lainat, €	0	0	0	0	0

Henkilöstö / 31.12.	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Vakinaiset	9	9	9	9	9
Määräaikaiset ja sijaiset					
YHTEENSÄ	9	9	9	9	9

11.3 Navitas Kehitys Oy

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 100 % (omistusosuuden muutos v. 2019 81,2 %:sta 100,0 %:iin)

Toiminnan kuvaus

Yhtiö kehittää Varkauden elin- ja vetovoimaisuutta. Varkautelaisyriyten kasvuvauhti jatkuu edelleen, tämä näkyy yritysten liikevaihdon kasvuna ja kykyä palkata uusia työntekijöitä. Yrityksissä on suunnitteilla kehitysinvestointeja. Matkailussa on suunnattu Saimaalle.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Työpaikkakehitys	Uudet työpaikat	100
Yritysten määrä	Nettolisäys	25
Yritysten vienti	Viennin kasvu	5 % / v
Matkailun ja tapahtumien kehitys	Kaupunkiin jäävät matkailun / tapahtumien eurot	5 % / v
Yritysten sijoittumiset Varkauteen	Uudet sijoittumiset	3

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Työpaikkakehitys	Uudet työpaikat	100
Yritysten määrä	Nettolisäys	25
Yritysten vienti	Viennin kasvu	5 %
Yritysten sijoittumiset Varkauteen	Uudet sijoittumiset	3
Matkailun ja tapahtumien kehitys	Kaupunkiin jäävät matkailun / tapahtumien eurot	5 % / v

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
Käyttöpääoman riittävyys (hankkeet)	Seuranta, varhainen puuttuminen. Konsernitilin käyttö.	 KOHTA-LAINEN
Hankkeissa takaisin perintää	Seuranta, osaamisen ylläpito ja raportointi	 KOHTA-LAINEN

Henkilöstö	Henkilöstön koulutus, osaamisen ja resurssoinnin varmistus, työhyvinvoinnista huolehtiminen ja varajärjestelyt	
------------	--	---

TALOUS	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Liiketoiminnan tuotot, €	3 196 726	2 600 000	2 500 000	2 300 000	2 250 000
Liiketoiminnan kulut (-) (sis. poistot), €	-3 408 944	-2 691 000	-2 500 000	-2 300 000	-2 250 000
Liikevoitto (-tappio), €	-212 218	-91 000	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut, €	91 855	91 000	0	0	0
Tilikauden voitto (-tappio), €	-120 363	0	0	0	0

	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Investointimenot, €	0	0	0	0	0
Investointeihin liittyvät, €					
leasingvastuut, €	0	0	0	0	0
Lainakanta 31.12. €	0	0	0	0	0
- josta kaupungin myöntämät lainat, €	0	0	0	0	0

Henkilöstö / 31.12.	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Vakinaiset	11	11	11	11	10
Määräaikaiset ja sijaiset	21	17	18	16	15
YHTEENSÄ	32	28	29	27	25

11.4 Keski-Savon Teollisuuskylä Oy

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 100 %

Toiminnan kuvaus

Yhtiön tehtävänä on tukea alueen elinkeinoelämää järjestämällä teollisuus- ja liiketoimitiloja yritysten käyttöön sekä edistää yritysten kasvua ja sijoittumista alueelle. Yhtiön toimintaan kuuluu myös erilaisten kehittämisprojektien suunnittelu ja toteutus. Yhtiö toimii tiiviissä yhteistyössä konserniyhtiöiden kanssa.

Yhtiön toimintaympäristö on erittäin haasteellinen, josta johtuen toiminnan painopiste eli uusien teollisuustilojen rakennuttaminen on muodostunut haasteelliseksi.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Tiloja uusille yrityksille	Sijoittumiset	2
Omien tilojen täyttöaste	Vuokrausaste	95 %
Kannattavuus	Liiketoiminnan tuotto	Positiivinen liike-tulos

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Toiminnan ylläpito	Liiketoiminnan tuotto	Positiivinen liike-tulos
Kannattavuus	Omavaraisuusaste	Positiivinen
Uusien toimitilojen rakennuttaminen	Uusien toimitilojen määrä	4

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
Vuokralaisten talous	Riskin hallinta sopimusrakenteen kautta	 SUURI
Lainasalkku	Rahoitusriskien hallinta	 SUURI
Elinkeinopolitiikka	Elinkeinopolitiikan seuranta ja vaikuttaminen	 PIENI

TALOUS	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Liiketoiminnan tuotot, €	2 173 861	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Liiketoiminnan kulut (-) (sis. poistot), €	-2 131 666	-1 400 000	-1 750 000	-1 800 000	-1 800 000
Liikevoitto (-tappio), €	42 195	600 000	250 000	200 000	200 000
Rahoitustuotot ja -kulut, €	-210 228	-250 000	-250 000	-200 000	-200 000
Tilikauden voitto (-tappio), €	-168 033	350 000	0	0	0
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Investointimenot, €	0	0	2 000 000	0	0
Investointeihin liittyvät, €					
leasingvastuut, €	0	0	0	0	0
Lainakanta 31.12. €	25 622 859	22 482 851	22 226 000	18 500 000	14 500 000
- josta kaupungin myöntämät lainat, €	925 505	835 466	720 000	630 000	540 000
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Henkilöstö / 31.12.					
Vakinaiset	0	0	0	0	0
Määräaikaiset ja sijaiset					
YHTEENSÄ	0	0	0	0	0

11.5 Varkauden Taitotalo Oy

Tilivelvolliset: Toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 100 %

Toiminnan kuvaus

Varkauden Taitotalo Oy:n tehtävänä on omistaa ja hallita kiinteistöjä sekä harjoittaa kiinteistöjen hallinnassa tarpeellista liike- ja palvelutoimintaa.

Toiminnan painopisteenä on ylläpitää vuokrauksen käyttöaste toimistotilojen osalta ja nostaa kokoustilojen käyttöastetta ja tuottavuutta.

Talousarviossa 2020 oli varauduttu uimahallihankkeen yhteydessä rakennettavaan monitoimikokoustiilaan. Koska suunnitelmat uimahallin/monitoimikokoustiilan osalta muuttuivat, niin selvitetään uusien toimitilojen rakennustarvetta kysyntää vastaavasti.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Toimistotilojen vuokraus	Vuokrausaste	Ylläpidetään (99,7%)
Kokoustilamyynti	Kokoustilamyynnin tuotto	Ylläpidetään
Asiantunteva yrityskeskus	Asiakastyytyväisyys	4

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Toimitilojen lisäys	Toimitilojen kysyntä	Selvitetään tarve/1000 m ²
Yrityskeskuksen tunnettuus	Vuokrausaste / asiakastyytyväisyys	Korkea
Kokouspalvelujen markkinointi	Kokoustilamyynnin tuotto	Haetaan kasvua
Yrityksille tarjottavat palvelut	Palveluiden määrä	Uusia toimijoita

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
Vuokralaisten taloudellinen tilanne	Aktiivinen yhteydenpito ja seuranta	 PIENI
Lainasalkku	Lainasalkun hallinta	 PIENI
Sopimukset	Asiantuntijoiden käyttö	 PIENI

TALOUS	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Liiketoiminnan tuotot, €	2 148 990	2 200 000	2 300 000	2 300 000	2 400 000
Liiketoiminnan kulut (-) (sis. poistot), €	-1 680 650	-1 600 000	-1 700 000	-1 700 000	-1 750 000
Liikevoitto (-tappio), €	468 340	600 000	600 000	600 000	650 000
Rahoitustuotot ja -kulut, €	-350 395	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Tilikauden voitto (-tappio), €	117 945	300 000	300 000	300 000	350 000

	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Investointimenot, €	0	1 300 000	0	1 500 000	0
Investointeihin liittyvät, €					
leasingvastuut, €	0	300 000	100 000	75 000	50 000
Lainakanta 31.12. €	19 605 392	19 165 853	17 100 000	17 500 000	14 700 000
- josta kaupungin myöntämät lainat, €	66 666,00	33 333,00	0,00	0,00	0,00

Henkilöstö / 31.12.	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Vakinaiset	0	0	0	0	0
Määräaikaiset ja sijaiset					
YHTEENSÄ	0	0	0	0	0

11.6 Keski-Savon Vesi Oy

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 100 %

Toiminnan kuvaus

Keski-Savon Vesi Oy:n tehtävänä on veden hankinta ja viranomaisten laatuvaatimusten täyttävä talousveden toimittaminen kiinteistöihin sekä jätevesien johtaminen ja puhdistaminen lupaehtojen mukaisesti.

Toiminnan painopistealueet:

1. Veden myynti ja jätevesien puhdistaminen
2. Vesihuollon valmius- ja erityistilanteiden sekä kriisiviestinnän suunnitelmien ja toimintavalmiuden ylläpito.
3. Raakaveden laadun turvaaminen
4. Jakeluverkoston toiminnan varmentaminen jatkuvien huoltotoimenpitein ja peruskorjauksin
5. Laitosten ja pumppaamojen toiminnan varmistaminen jatkuvien huoltotoimenpitein ja peruskorjauksin
6. Vuotovesien hallinta

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Puhtaan veden tuottaminen	Vesijohtoveden laatu täyttää hyvin STM:n talousvedelle asettamat laatuvaatimukset. Veden pH pidetään mahdollisimman hyvin arvossa 8,0.	Vesijohtovesi täyttää vaatimukset
Ympäristön kuormitus	Jätevedet puhdistetaan lupaehtojen mukaisesti Ohijuoksutusten määrä/lupaehdot	Lupaehdot täyttyvät
Henkilöstön hyvinvointi	Työtaturmien määrä	Työtaturmien määrä 0
Seudulliset kilpailukykyiset maksut	Taksat	Taksataso keskimäärin alle naapurikuntien

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Käsitellyn kompostimullan jatkokäyttö.	Jatkokäytön kustannukset	Ei kuluja
Henkilöstön hyvinvointi	Työtaturmien määrä	Työtaturmien määrä 0

TALOUS	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Liiketoiminnan tuotot, €	4 941 455	4 750 000	4 894 000	4 894 000	4 925 000
Liiketoiminnan kulut (-) (sis. poistot), €	-3 902 904	-3 937 000	-4 042 000	-4 077 000	-4 115 000
Liikevoitto (-tappio), €	1 038 551	813 000	852 000	817 000	810 000
Rahoitustuotot ja -kulut, €	-809 194	-809 297	-809 297	-809 927	-809 297
Tilikauden voitto (-tappio), €	-120 643	3 203	42 703	7 703	703

	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Investointimenot, €	1 570 221	1 400 000	1 490 000	1 490 000	1 490 000
Investointeihin liittyvät, € leasingvastuut, €	0	0	0	0	0
Lainakanta 31.12. €	45 414 000	45 414 000	45 414 000	45 414 000	45 414 000
- josta kaupungin myöntämät lainat, €	45 414 000	45 414 000	45 414 000	45 414 000	45 414 000

Henkilöstö / 31.12.	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Vakinaiset	11	11	11	11	11
Määräaikaiset ja sijaiset					
YHTEENSÄ	11	11	11	11	11

Yhtiön talous on vakaalla pohjalla. Paine taksojen muutokseen muodostuu pääasiassa vedenmyynnin laskusta ja yleisestä kustannustason muutoksesta.

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
Vesilähteiden saastuminen	Pohjavesialueiden suojeleusuunnitelmat ja niiden päivittäminen Varavesilaitoksen ylläpito	 PIENI
Viemäritukkeumat ja vesivuodot	Ennakoiva verkoston hoito ja tavoitteellinen peruskorjausohjelma	 KOHTALAINEN

11.7 Kiinteistö Oy Kongressi- ja kulttuurikeskus

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus 51,9 %

Toiminnan kuvaus

Yhtiön tehtävänä on hallita, ylläpitää ja kehittää Kauppatori 6-kiinteistöä (Warkaus-sali, hotellihuoneet ja toimistotilat). Toimintaympäristössä ei ole nähtävissä muutoksia suunnitelmakaudella. Toiminnan painopistealueet: 1. Kustannustehokas hallinta ja ylläpito. 2. Laadukas ja nykyaikainen toimitila käyttäjille.

Rakennuksen käytöstä ja toiminnasta vastaa Hotel Oscar (Nemeko Oy).

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Rakennuksen kunnon ylläpito	Häiriöilmoitukset	Ei ilmoituksia
Käyttäjien tyytyväisyys	Valitukset / huomautukset	Ei valituksia
Kustannusten minimointi	Hoitovastikkeen suuruus	Alle yleisen kustannustason nousun

Suunnittelukauden tavoitteet 2021-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
--	-------------------------------	-------------

Rakennuksen kunnon ylläpito	Häiriöilmoitukset	Ei ilmoituksia
Käyttäjien tyytyväisyys	Valitukset / huomautukset	Ei valituksia
Kustannusten minimointi	Hoitovastikkeen suuruus	Alle yleisen kustannustason nousun

Toimintaan liittyvät riskit	Riskienhallinta / toimenpiteet	Riskitaso
Tulipalo, vesivahinko tai vastaava	Riski hallitaan kattavalla kiinteistövakuutuksella, joka päivitetään vuosittain. Muita riskejä ei ole.	 PIENI

TALOUS	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Liiketoiminnan tuotot, €	209 570	214 944	214 944	214 944	214 944
Liiketoiminnan kulut (-) (sis. poistot), €	-222 635	-213 944	-214 920	-214 920	-214 920
Liikevoitto (-tappio), €	-13 065	1 000	24	24	24
Rahoitustuotot ja -kulut, €	-965	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Tilikauden voitto (-tappio), €	-14 030	0	-976	-976	-976

	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Investointimenot, €	0	0	0	0	0
Investointeihin liittyvät, € leasingvastuut, €	0	0	0	0	0
Lainakanta 31.12. €	6 367 747	6 367 747	6 367 747	6 367 747	6 367 747
- josta kaupungin myöntämät lainat, €	3 379 665	3 379 665	3 379 665	3 379 665	3 379 665

Henkilöstö / 31.12.	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Vakinaiset	1	1	1	1	1
Määräaikaiset ja sijaiset					
YHTEENSÄ	1	1	1	1	1